

ՕՐՈՒԱՆ ԻՍՈՒԿԸ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Վ. Լ. ԴԱԼԱՔԵԱՆԻ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄԸ

Ա. Բառնալ լուրջ թերութիւնները

Հոկտեմբեր 19ին Երեւանի մէջ գու - մարում է Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէի հերթական երրորդ լիակատար նիստը: Օրակարգն էր՝ «Դաստիարակչական աշխատանքի յետագայ ուժեղացումը»: Իբրև առաջնորդ ունենալով Ս. Միութեան Կոմկուսի ԻՆ Համագումարի որոշումները, որոնց լոյսին տակ զինուած են խնդիրները:

Բացի Կեդր. Կոմիտէի անդամներէն, Լիակատարին իրբեւ «հրաւիրեալ» մասնակցեր են պետական, կուսակցական, աշխատատեղական, արհեստակցական, կրթամասնակցական, գիւղատնտեսական, բարձրագոյն ուսումնական հաստատութեանց, գիտական, մշակութային կազմակերպութեանց, մամուլի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ Հանրապետութեան Գերագոյն սովետի նախագահութեան եւ նախարարական խորհուրդի պատասխանատու աշխատողներ:

Ժողովի ատենադրութիւնը կը զբաւէ Սով. Հայաստան օրաթերթի Հոկտ. 21ի թիւին չորսուկէս էջերը, աւելի քան 25 սիւնակ: Ամէնէն շատ տեղ յատկացուած է Հայաստանի Կոմկուսի Կենտրոնի քարտուղար Կ. Լ. Դալաքեանի «Ձեկուցութիւն», չորս տասը սիւնակ

Ըստ գեկուցարարին, Հայաստանի Համայնավար կազմակերպութիւնը «մեծ աշխատանք է կատարել աշխատատեղերի կոմիտիտեական դաստիարակութեան ուղղութեամբ: Մարքս - Լենինեան գաղափարախօսութիւնը տիրապետել է մասնակցութեանը, դարձել մեր Հասարակութեան անկապտելի, միասնական առաջատար ուժը»: Հայ Ժողովուրդը իր արժանի աւանդներն է մուծած Ս. Միութեան բոլոր ժողովուրդներու եղբայրական դաշինքին եւ միասնութեան ամրապնդման, Հայաստանի մէջ կոմունիզմի կառուցման գործին:

Թէեւ ձեռք բերուած յաջողութիւնները անկիւնէլորէն մեծ են, սակայն ընտրոջ եւ լուրջ թերութիւններն ալ պակաս չեն եղած տնտեսական եւ մշակութային շիջանարկութեան ասպարէզին, կուսակցական, գաղափարա - դաստիարակչական աշխատանքներու մարդերուն մէջ, ինչպէս մասնաւորապէս էր Հայաստանի Կոմկուսի Կենտրոնի 1975 Յունուարի լիակատար ժողովին:

Այդ թերութիւնները կը յանգէին այն բանին, որ կուսակցական շատ կազմակերպութիւններու գործնական աշխատանքի ոճն ու մեթոտները միշտ չէին նշարկուած անոնց առջեւ կանգնած գաղափարա - դաստիարակչական խնդիրներու լուծման:

Դալաքեան դիտել կուտայ, որ «անստորին Հայաստանի կուսակցութիւնը, ամէն ինչ ներկուր, ծագող պրոբլեմները չտեսնելու եւ լուծելու ցանկութիւն չզբաւեւորելու իրադրութիւնը, խօսքի եւ գործի որոշ դէպ

քերում նկատուող անհամապատասխանատուութիւնը մնաս էր հասցնում աշխատատեղերի դաստիարակութեան գործին»:

Լիակատարը այս լուրջ թերութիւնները կը բացատրէ անով, որ «իջել էր դադարական աշխատանքի կուսակցական դեկաւարման մակարդակը»:

Պատկերով մամուլի, ճայնասփիւռի եւ հեռատեսիլի մասին, գեկուցարարը ընդունելով հանդերձ, որ «Մասսայական ինֆորմացիա»-ի այդ մարդերուն մէջ որոշ բարելաւում կը նկատուի, կը նշէ որ «թերթերի խմբագրութիւնների կողմէ տիւնները դեռ շատ ջանքեր, ստեղծագործական նախաձեռնութիւն ու եռանդ պէտք է ներդնեն, որպէսզի իրենց աշխատանքը հասցնեն Ս. Միութեան Կոմկուսի ԻՆ Համագումարի առաջադրած խնդիրների մակարդակին»:

Դալաքեան դիտել կուտայ, որ Սով. Հայաստանի թերթը, քաղաքային ու շրջանային շատ թերթեր, ճայնասփիւռն ու հեռատեսիլը չեն համապատասխաներ Հայաստանի կուսակցական կազմակերպութեան աշխատանքի կենդանի, գործնական պահանջներուն: Երկրորդ «պրոբլեմ»-ը ցածր մակարդակը մանրաթեմայութիւնը (?) վերլուծութեան, մակերեսայնութիւնը, գործարար, սկզբունքային զննարկութեան բացակայութիւնը չեն կարող բաւարարել այսօրուայ ընթերցողին, հեռուստադիտողին եւ ռատիոնընդրին...»:

Լուրջ բարելաւման կը կարօտի նաեւ Գրողներու Միութեան պաշտօնաթերթ Գրական թերթը, որ «հրատարակուած է սէնսացիոն, ճշգրտ չիւթերով»:

Լուրջ թերութիւններ կը վերլուծուեն կան նաեւ հրատարակչութիւններու գործունէութեան մէջ, կը նշէ Կոմկուսի քարտուղարը: «Երբեմն թեմատիկ եւ հրատարակչական պլանները կազմելիս թոյլ է տրուում սուբյեկտիւզմ, դրսեւորուած են ինստիտուցիոնալ հակումներ: Երբեմն լոյս են ընծայուած գրքեր նուազ հրատարակչութեանը»:

Հայաստան հրատարակչականի վարիչներուն անպատասխանատուութեամբ կը բացատրուին թարգմանական շարք մը գրքերու մէջ թոյլ տրուած տասնեակ սխալներն ու անճշտութիւնները: Երեւանի պետական համալսարանի հրատարակչական կենտրոնը լոյս կ'ընծայէ գիտական ցած մակարդակ ունեցող գրքեր: Պատճառը հսկողութեան, պատշաճ կարգուկանոնի եւ կարգապահութեան բացակայութիւնն է, վարիչներու անպատասխանատուութիւնն ու քաղաքական անհոգութիւնը: Նոյնը Գիտութիւններու Ակադեմիայի հրատարակչութեան մասին:

Վերջին տարիներուն Հայաստանի գիտնականները ստեղծել են «ոչ զիջ թուով խոշոր աշխատութիւններ, մենագրութիւններ հասարակական գիտութիւնների ընդգաւառում»: Այս շարքէն «Կարեւոր իրադարձութիւն» է Լէնինի երկերուն լիակատար ժողովածուին հրատարակութիւնը հարեւրէն լեզուով:

Յիշատակութեան արժանի է «Հայկական սովետական Հանրագիտարանի Ա. հատորին հրատարակութիւնը: Գիտութեանց Ակադեմիան լոյս կ'ընծայէ «Հայ Ժողովուրդի պատմութիւն» բազմահատոր աշխատութիւնը: Կոմկուսի քարտուղարը գնահատելով հանդերձ գիտական «կոնկրետ» այդ աշխատանքը, որոշ թերութիւններ կը մատնանշէ չորրորդ հատորին մէջ. յետոյ նաեւ երբեմն հրատարակուած աշխատութիւններու մակարդակը չի համապատասխաներ ներկայացուող պահանջներուն:

ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԵՊՔԵՐԸ

ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍԱՂԱՂԱՊԱՀ ՈՒԺԵՐԸ
ԿԸ ՀԱՍՆԻՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՎՃՈՒԿԱՆ Է ԵՒ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

Վերջին երեք օրերուն ընթացքին խաղաղութիւն տիրած էր ընդհանրապէս ճատներու վրայ, մանաւանդ հարաւային սահմանին, բայց շուրջ 100 մեռել եղած է Պէյրութի մէջ իսկ թանգարանին դռները շուրջ, այսինքն ջրհարմարեան եւ մահմեդական սահմանադրուելի վրայ:

Սարգիս սակայն վճռական է եւ կը սպառնայ ուժի դիմել եթէ իր հրամաններուն գործադրութիւնը չտեսնէ: Կիրակի գիշեր եւ երկուշաբթի առտու ալ կրիւներ եղած են թանգարանին շուրջ եւ եօթը դիակ դառնուած է:

Արարական Լիկայի խաղաղապահ ուժերու մէջ մասը Լիբանանի պիտի հասնի Չորեքշաբթի - Հինգշաբթի: Ասոնց մէջ են Ստուրցիներ, Լիբիացիներ, Եմէնիցիներ, (հարաւ եւ հիւսիս) ու նաեւ Սուրիացիներ: Այս վերջինները արդէն տեղւոյն վերայ են եւ սկսած են ճեղքել ներկէ իրենց զինամթերքը, ճեղքակն ըլլալով խաղաղապահ ուժերու գոյնը:

Որոշ լարուածութիւն ալ կը տիրէ հարաւային կողմը, այսինքն Իսրայէլեան սահմանին վրայ, ուր կրկին կը տեղաւորուին Պաղեստինցիք, մինչ Ծաւանժներու ճայնասփիւռը կ'ըսէ թէ պաղեստինեան կեռիլայի զօրադուռը մը գրաւուած է ԲՖէ-ի կողմէ, Բերրոնի գաղափարներուն վրայ:

Իրաց այս կացութեան մէջ, նոր յոյսեր կը ծնին Լիբանանի խաղաղութեան համար:

ԹՈՒՐԿԵՒՅՈՅՆ
ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՆՆԵՐԸ

Պերնի եւ Փարիզի մէջ սկսան թուրքերու յոյն բանակցութիւնները փորձագէտներու աստիճանին վրայ եւ ի պատասխան եւրոպական եւ միջազգային բարձր մարմիններու հրաւերին: Եթէ այս բանակցութիւնները տեղ մը հասնին, այն տեսնակարելի կը դառնայ թուրքերու յոյն վեհաժողով մը: Փարիզի խօսակցութիւնները դուստիակ կը վերաբերին Եգէականի օդային սահմանին: Տարակարծութիւնը ծագեցաւ 1972ին երբ թուրք կառավարութիւնը չեղեալ համարելով միջազգային համաձայնագրերը պահանջեց որ Եգէականի վրային անցնող օդանւերը հսկողութեան թրքական կեդրոններէն ստանան ուղղութեան հրահանգներ: Ի պատասխան յոյն կառավարութիւնը «լուսնադար գոտի» հռչակեց Եգէականի օդանւային ամբողջ շրջանը: Իբրեւ հետեւանք այն օդանւերը որոնք Պոլիս կ'եր

ԱՐԱՐԱՏ - ԲԿՍԱ 1-1

Հոկտ. 30ին, Սորհ. Միութեան ախոյնական մրցումներու արդիւնքներն են - Շախտեր - Դինամօ (Թիֆլիզ) 3 - 1, Կարպատ (Լվով) Դինամօ (Մոսկուա) 2 - 0, Դնեպր - Տորպեդօ (Մոսկուա) 1 - 0, Շախտեր - Դինամօ (Մինսկ) 2 - 1, Ջարիա - Սպարտակ (Մոսկուա) 2 - 0, Չերնոմորեց - Լոկոմոտիւ (Մոսկուա) 1 - 1, Արարատ - ԲԿՍԱ (Մոսկուա) 1 - 1, Դինամօ (Թիֆլիզ) - Չէնիթ (Լենինգրադ) 1 - 0: Դասաւորման դուրսն է Տորպեդօ (Մոսկուա) 18 կէտ, ապա՝ Կարպատ (Լվով) 16, Դինամօ (Թիֆլիզ) 15, Դինամօ (Մոսկուա) 15:

Թային կամ Պուլկարիայէն կամ Հոռո - դոսէն պիտի անցնէին:

Բանակցութիւնները պիտի յանգէին, երբ 1974ին թրքական զօրքը Կիպրոսի վերայ յարձակեցաւ:

Աւելի դժուար կը թուի Պերնի հանդիպումը, որ կը վերաբերի յոյնեթուրք տարակարծութեան խորքին իսկ: Ըստ գէտերու ամերիկեան ընտրութեանց արդիւնքը դեր ունի այս կէտին վրայ, քանի թուրքիա Ֆորտի յաղթանակը կը մաղթէ: Անկէ կ'սկսուի նիւթական եւ զինուորական լայն օժանդակութիւն: Երկրը Եգէականի հարցն է, բայց այս անգամ քարիւղային հետազոտութեանց մասին: Վերջերս լարուածութիւնը զիջ մը մեղմացած է, քանի Յունաստան սկսաւ տեղի տալ եւ ընդունել որ թուրքիա ալ իրաւունքներ ունի Եգէականի վրայ, իսկ Անգլիա տրամադրել է եղեր յոյնեթուրք ընկերութիւն մը առաջարկել հաւաքաբար շահագործելու համար Եգէականի հարստութիւնները:

Գալով Կիպրոսի, թուրքիոյ Արտաքին նախարարը Չաղլայանիլի կ'առաջարկէ որ «ստամեայ հաւաքական կառավարութիւն» մը կազմուի, բաղկացած 2 համայնքներու ներկայացուցիչներէ: Կը կարծուի որ Անգլիա կը ջանայ զիջ մը գաղափարները որ իբրեւ միակ լուծում կը տեսնէ թրքական անկախ Պետութեան մը հռչակումը: Թուրքերը, ուրեմն, կ'ըսեն թէ եթէ Յոյները մերժեն այդ միացեալ կառավարութեան կազմութիւնը, կը նշանակէ որ թուրքերը միակ պատասխանատուները չեն ներկայ կացութեան: Պարզ է, արդէն, թուրքերը Երբ պատասխանատու եղած են որեւէ բանի եւ կողմին 18 առ հարիւր թուրք բնակչութեամբ հողամասին 40 առ հարիւրն ալ գրաւելէ ետք, յանցաւորը անշուշտ Յոյնն է...:

ՓՍՏԻՋԻ ԵՒ ՎԻԷՆԱՅԻ ԹՈՒՐԿ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

ՍՄԲ. — Պալայ թերթերը կը գրեն Հոկտեմբեր 27 թուականով: —

Աւստրիոյ եւ Փարիզի ոստիկանութիւնները կը շարունակեն իրենց զննութիւնները, տարի մը առաջ մահացած երկու մեծ զեպպաններուն, թունալըկիլի եւ իսմայիլ էրէզլի սպանիչները գտնելու համար: Ինչէրիօյն ալ կը գործակցի անոնց:

Վիեննայի ոճրային բաժնի ոստիկանութեան տնօրէնը այս առթիւ ըսաւ թէ հարցապնդումները չեն վերջացած եւ զննութիւնները կը խորացուին: Կենթադրուի թէ երկու ոճիրներն ալ նոյն անձնուն կողմէ գործուած են: Ֆրանսական ոստիկանութիւնն ալ կը ջանայ կապ մը հաստատել թուրք զեպպանին սպանուածութեան եւ Հայ Մշակոյթի կեդրոնին որմապիտան միջեւ:

ԵՐԲ ԾԵՐԵՐԸ ԿՈՒ ԼԱՆ...

Մօտ երկու ամսուան «պարտադիր» օրգափոխություն է ետք տուն վերադարձան Պուրճ Համուտի Հայկական Ծերանոցին...

— Պատերազմը պահարանը կը տանի... Պատուը չէր ըմբռնել, որ երեւան եկած էին տեսակ մը անխիղճ մարդիկ...

— Օրիորդ Մաննիկ, աչքիդ դուրսան, ես այս վախճանիս (հասկցեք մահահալ) վրայ չեմ կրնար պահել, մէջըս կը կտորուի: Իմս փափառել էր...

— Մայրիկ, քու պէտք է, հիմա ուրիշ չունիք, հագնու այս գոտանք, ուրիշ բանք չունիք...

— Իրաւ որ դժուար է ծերերուն խօսք հասկնալ...

— Անէծք ու արցունք իրարու կը խառնուին: Մինչ պատուին մէկը կ'ըսէ զբացուելին...

— Սրբուկ, սեփեպալիկ եղեր է, իմ պարտաւորութեամբ ալ տարեր են...

— Իմ պալիսապա տարեր են, ուր մը չես զու պարտաւոր... բայց այդ պալիսապա բարի մարդ մը նուիրած էր ինծի: Հիմա ո՞ւր գտնեմ զինքը:

— Սպասարկուն սուրճ կը հրամցնէ բուրբին...

— Օրբն գլուխդ բռնեց, խմեցեք, բարի եկաք...

— Ծերերը սրտով չեն խմեր: Մտահոգ են: Կը մտածեն իրենց դողողած կօշիկին, վերաբերուն, բրդեղէնի մասին:

— Օրիորդ Մաննիկ, բուրդ ժաքէթս տալապը դրեր էի, ան ալ տարեր են... ի՞նչ պիտի հաղնիմ ձմեռը...

— Աստուած մեծ է... — Աստուած մեծ է, կը ձայնակցի կողքի պատուը, ազգը ողջ ըլլայ, մեզ մերկանաթի չեն ձգեր:

— Տիկին Ալիս, ջուրը տաքացա՞ւ, լուրջանքին սկսեցեք, հագնու կը վերջացնէք մինչեւ իրիկուն:

— Հողուդ դուրսան, օրիորդ, իմ վախճանիս փոխելու մի մոռնար...

— Մատուցել, մօրդ հողիին համար, իմ սենեակս ալ ճաշարանին մօտ տեղ մը թող ըլլայ, որ ճաշի գանձը լսեմ, գիտես որ խուլ եմ...

X

Ժամ մը անցած էր ժամանումէն: Մեքունիները արդէն աչքէ անցուցած էին իրենց սենեակները ու հարազատ ոչինչ գտած: Ամէն ինչ փոխուած էր, ամէն ինչ խորթ: Ամէն ինչ նոր չէր, բայց ամէն ինչ փոխուած... Ծերերը կուլային...

ՇԱՀԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ

«Ազգակ» Հոկտ. 2

ՀԱՆՍՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ՝ 1976ԻՆ

O

Ֆրանսահայ ընկերակցություններու երկրակամարին վրայ շողացող ամենափայլուն աստղերէն մին է, անտարակոյս, Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը՝ իր հիմնադրութեան օրէն ի վեր: Իր գործունէութեան թափը նոյն ուժգնութիւնը չէ պահած միշտ, սակայն իր ամուր կառուցուածքն ու գաղութի կենսունակութեան բերած իր անգնահատելի նպաստը բացայայտ դարձուցած են իր գրութեան անհրաժեշտութիւնը:

Հ. Բ. Ը. Միութեան կազմակերպական կառուցին խորիստը կը կազմեն մէկ կողմէ Պ. Նուրհան Ֆրէնկեանի նախագահած Ֆրանսայի Երջանակային Յանձնաժողովը - վը, որ հանդամանօրէն կը քննէ Բարեգործականի Ֆրանսայի մարմիններուն վերաբերեալ բոլոր կարեւոր հարցերը եւ կապ կը պահէ Նիւ Եորքի Կեդրոնական Վարչակոմի եւ Միութեան միւս շրջանակային յանձնաժողովներուն հետ, իսկ միւս կողմէ Փարիզի, Մարսէյի, Վալանսի, Կարտանի, Ալիենսի, Տրակիւն-Լանի եւ մօտ առեւտրի ալ Սէն-Շամօնի տեղական մասնաժողովները: Իւրաքանչիւր մասնաժողով ունի Տիկնանց Օժանդակ եւ Երիտասարդական մարմիններ, ինչպէս նաեւ զանազան յանձնախումբեր: 1976ի գարնան դրեթէ ամբողջովին վերանորոգուեցան Ֆրանսայի Երջ. Յանձնաժողովին եւ Փարիզի տեղական մասնաժողովին կազմերը:

Բարեգործականը քաղաքական կազմակերպություն մը չըլլալով իր գործունէութիւնը դուռ ազգային - մշակութային գեանի վրայ է. հետեւաբար ան չի փորձեր մրցակից դառնալ քաղաքական որդի դունակութեամբ կրող ուրիշ կազմակերպություններու եւ կը խուսափի բանավիճակէ: Բարեգործականի յարկերէն դուրս իր անդամները ազատ են ունենալու իրենց անձնական համոզումները:

Կարօտեալներու նիւթական եւ բարոյական օժանդակութիւն ընծայելէ բացի, իր հետապնդած գլխաւոր նպատակներէն մին է նպաստաւոր պայմաններ ստեղծել, որպէսզի Ֆրանսահայ գաղութի մէն մի անդամ կարենայ ներդաշնակ համազրուութիւն մը կատարել իր առհասակաւ ծագումին եւ իր սպանած միջավայրին միջեւ: Հ. Բ. Ը. Միութիւնը հետամուտ է անազմիկ գործելու այս ուղղութեամբ, որոնելով նոր ուղիներ եւ ազդու միջոցներ, ջանալով ապահովել Ֆրանսահայ մեծ ու մեծցած երիտասարդներու գործակցութիւնը:

Հ. Բ. Ը. Միութեան մշակ. կեդրոնները եւ անոնց գործունէութիւնը...

Փարիզեան շրջանին մէջ, Արեք Մանուկեան Մշակութային կեդրոնին - 118, Գուրաշի փողոց, Փարիզ 17րդ - բացուող կատարուեցաւ 15 Յունիս 1975ին, ի ներկայութեան Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետ Վաղգէն Ա. ի եւ Հ. Բ. Ը. Միութեան ցեղանոս նախագահ Պ. Արեք Մանուկեանի: Հոն կը գտնուի նաեւ Միութեան վարչական գրասենեակը:

Իր բացումէն անմիջապէս ետք Հ. Բ. Ը. Միութեան նոր կեդրոնը թատր դարձաւ մշակութային բեղուն գործունէութեան մը. ներկայիս հոն տեղի կ'ունենան «Սօսի» պարախումբին, «Նայիրի» եւ «Ա. Պարթեան» երգչախումբերուն շաբաթական փորձերը:

Հայերէն լեզուի դասընթացներ: Չորրեքշաբթի կէսօրէ վերջը յատուցուած են 55ն 14 տարեկան մանուկներու եւ պատանիներու, իսկ Շաբաթ կէսօրէ վերջերը 15 - 25 տարեկան երիտասարդներու: Դասաւանդութիւնները ստանձնած են համարարանական երիտասարդներ, իւրաքանչիւրը իր մասնաբաժնի մասով: Հայերէն սորվելէ դատ, մանուկներն ու երիտասարդները առիթը ունին ընտելանալու Հայոց պատմութեան, հայկական երգի ու պարի, նկարչութեան, լուսնիարչութեան, հնագիտութեան եւ այլ պիտանի գիտելիքներու: Այս տարի, կիրակուրեան դրուած են մանկավարժական արդիական միջոցներ, ինչպէս հայերէնի դասաւանդում լատինատառական մէթոտով, դաստիարակչ խաղեր, եւ այլն:

Դասախօսութիւններ՝ այժմէական կամ շահեկան նիւթերու շուրջ:

Շաբաթականային ներկայացումներ: Հայերէն լեզուի գիշերային դասընթացը:

Չորրեքշաբթի ցուցահանդէսներ: Հաճելի ժամանցի պահեր՝ պարանցիկ երեկոներ, ճառարակ, պիւր, լուսանկարչային աշխատանոց, եւ այլն:

Ֆրանսայի միւս շրջաններուն մէջ, Հ. Բ. Ը. Միութեան վալանսի Հիւրերան Սրահը - 6, Փալանթին փողոց - եւ Մարսէյի նոր կեդրոնը - 33, Գուր Փիէր Փիւթէ - կը ծաւալեն մշակութային-կրթական նմանօրինակ գործունէութիւն մը: Կարծէ յիշել նաեւ, թէ Լիոնի Հայոց եկեղեցւոյ կից սրահը կառուցուած է օժանդակութեամբ Հ. Բ. Ը. Միութեան եւ Կիւլպէնեան Հատաստութեան:

Փարիզեան շրջանին մէջ կը գործեն նաեւ մշակութային եւ մարդասիրական տեսակէտէն մեծ կարեւորութիւն ներկայացնող երկու ուրիշ կեդրոններ՝ Նուպարեան Մատենադարանն ու Համալսարանական Ուսանի Մարի Նուպար Հայ Ուսանողական Տունը:

Նուպարեան Մատենադարանը - 11, Սըլուր Սլալոնի, Փարիզ 16րդ - հիմնուած է 1927ին եւ հետզհետէ ճոխանալով այսօր կը պարունակէ ունիլ քան

ԲԱՆԶՊԱՐՆԵՐ ԿԻՊԱՍԻ ՀԱՅ ՇԻՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԵԱՆՔԻՑ

դուել էին: Սուրբ Կարապետի վանահօր առաջարկով Արարծն այդ աւետարանը աստուծ է վանք, որ սուղթանի դէմ գէնք վերցնող խանգարները նրա վրայ երդուեն: Կապում է ձիու թամբին եւ տանում: Զին արագ քշելու «Կոնդրեղը» ընկել էր թամբից եւ կորել կիրճի ճանապարհին:

— Ա՛յ, այստեղ կորաւ, — ասում էր Արարծն, մասնաճոց անելով ինձ անտառի նեղ կամարը կարմիր ալուշների ձորում:

Արարծնի հետ ձի հեծած՝ Բոնաչէնի լեռներով գնալով իմ առաջին դասն էր, Հայոց պատմութեան առաջին անմոռանալի դասը:

Արարծնի երազն էր Սասունում ստեղծել Տաւրիկ անունով մի իշխանապետություն, գրա մէջ միաւորելով Սասնոյ եւ Մշոյ դաշտի բոլոր բերդերը:

Բերդեր: Աստուած իմ, որքան շատ էին դրանք: Ամէն սարի ու սարաւանդի վրայ մի բերդ կամ բերդամրոց կար: Մշոյ հովտի վրայ շինուած էր Մուշեղի բերդը: Մոկնաց հովտի մէջ երեւում էին Մոկնաց բերդի բերդը: Բերդակիր դաշտահովտի մէջ՝ Սասնուի վերտուք, խոյանում է առեղծուածային Սմբատաբերդը: Հէնց որ Տիրոջը մօտենում էր այդ բերդին, միայն էր խորհնջալ եւ ամբողջութիւն կատարող - բէն գոփել նրա քերձերը:

Մի օր Արարծն, ինձ Տիրոջի թամբին առած, բարձրացաւ Սմբատաբերդի գագաթը եւ այդտեղից, Սասնոյ լեռների միջով, ձին քշեց մինչեւ Փրէ - Բաթմանի կամուրջը, Տիրոջի հովտին իջող ճանապարհի վրայ:

— Սա է իմ իշխանութեան սահմանը, — ասաց Արարծն, ձին կանգնեցնելով կասկածաբեկ մուրջին:

Կամարներին բախուող ամենի ջրերի ու լուսնի ձայնի ծառս եղաւ կամուրջի վրայ: Մի ակնթարթ եւ ես, թամբից պոկուելով, կանհետանայի գետի յորձանքերի մէջ, եթէ Արարծն ինձ չըսէր:

— Բաթման անունով կամուրջ չի ող մի յայտնի վարպետ կար, — ասաց Արարծն, — կարմիր իրիցու աւետարանի մէջ է գրուած: Սասունցիք դիմեցին նրան՝ թէ եկ, մեր գետի վրայ կամուրջ կապիր:

«Ձեր գետի անունը ի՞նչ է» հարցրեց Բաթմանը: «Սասնոյ գետ»:

«Որտեղից է բխում»:

«Մարաթուկի եւ Մովսսարի գագաթներից»:

«Կը կապենք» — ասաց Բաթմանը:

Քարահանքը Ֆարխի ջրաբեր մօտ էր: Չափն առաւ ու հիմքը դրեց:

Յաջորդ օրը եկաւ, տեսաւ իր շինած հիմքը չկայ: Երկրորդ եւ երրորդ անգամ զցցեց՝ դարձեալ չբիմարացաւ: Ու զարմացաւ Բաթմանը իր վարպետութեան վրայ:

Մի ծերունի երազի մէջ եկաւ՝ ասաց նրան.

«Սասնոյ գետին հիմք չի դիմանայ, Բաթման: Սրանց երկրի ջուրը որձ է: Եթէ կ'ուզես, որ քո շինած կամուրջը Սասնոյ ջրին դիմանայ, նրա հիմքում դիր առաւօտեան առաջին հանդիսած շինաւորին եւ որձը նրա վրայ շինիր»:

Առաւօտեան Բաթմանը աշխատանքը սկսելու տեսաւ սիրած կինը կերակուրը ձեռքին, շունը հետեւից գալլու է: Յուր ունի Բաթմանը: Շունն առաջ անցաւ: Ուրախացաւ վարպետը: Բայց հաց բերող կինը անհամբեր էր: Շտապելուց սաքը դիպաւ քարին, եւ կերակուրը թափուց: Շունը դրաջուրեց կերակուրը լիկելով: Փրէշան հասաւ ամուսնուն: Մոպսուկեց Բաթմանը: Կինը հարցրեց տխուրեան պատճառը: Վարպետը պատմեց իր տեսածները: Կինն ասաց. «Մահ մահ է, չի նիր քո կամուրջը»:

ԽԱՉԻԿ ԴԱՇՏԵՆՑ (11 - Ծար.)

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍ

Այրի Տիկին Գապարեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Վ. Ինճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գապարեան եւ զաւակները, Տարազեան ընտանիքները, Այրի Տիկին Սթաթեան եւ զաւակները, Ինչպէս նաեւ բոլոր ազգականները եւ խորհրդակցները հոգեհանգստեան պաշտօն կատարելու համար կ'ընդունուին, Նոյ. 7ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբոր, զեռայրին, զարմիկին, ազգականին եւ խնամիկին՝ ԴԱՉԱՐՈՍ ԳԱՊԱՐԵԱՆԻ մահուան քառասունօրին առթիւ:

ՓԱՐԻԶ

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻԶ

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍ ԵՒ ԲԱՐԵՄԱՂԹՈՒԹԻՒՆ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻԶ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ 08 ՄԱՆ 72ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, Նոյեմբեր 7ին առաւօտեան ժամը 10ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մայր եկեղեցւոյ մէջ կը մատուցուի հանգիստը բազմաձայն պատարագ, եւ հոգեհանգիստ կը կատարուի եկեղեցւոյ հանգուցեալ բարերարներու հոգեներուն համար:

Նոյն ատեն արեւշատութեան աղօթք եւ մաղթանք կ'ըլլայ եկեղեցւոյ ի կեանս եղող բարերարներուն եւ անոնց հարազատներուն համար:

Կը պատարագէ՝ ԳԻՒՏ. ԵՊՍ. ՆԱԳԻԱՇԵԱՆ

Կը բարոզէ՝ ՍԵՐՈՎԲԷ ԱՐՔԵՊՍ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ (ԿԱՌՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ ՀԱՅՈՅ ԵՒՐՈՊԱՅԻ)

Եկեղեցւոյ բարերարներն են. — Եկեղեցւոյ բարերար՝ Աղբաւոր Մանթաշեան, Աթանազիէն Իզնայեան, Ռաֆայէլ Մարկոսեան, Արմենակ Համբարձումեան, Պողոս Նուպար Փաշա, Սիրանոյ Յրէնկեան, Երուանդ Պարիզեան, Կարապետ Յակոբեան, Յակոբ Տէր Յակոբեան, Գեորգ Պազըրճեան, Վահագն Իջգալացեան, Սաշատուր Պետրոսեան Սօֆիա Պետրոսեան, Եղուարդ Պապեան, Չապէլ Պէօճեան, Յակոբ եւ Մարիամ Տամբեան, Միհրան եւ Թադեւոս Գալիշեան, Յարութիւն եւ Մարի ժամկոչեան, Հմայեակ եւ Աննիճա Ալեքսանեան, Աշոտ Յրէնկեան, Նուրան Յրէնկեան, Գրիգոր Փաթիւրեան, Արրահամ Դուրանեան, Յարութիւն եւ Արշալոյս Միւթէվէլեան, Վահանոյ Ջրբաշեան, Չապէլ Աթուրեան, Տիրուհի Միքայէլեան, Արմինէ Մեղք Գալիշեան, Չապէլ Տէր Սարգիսեան, Հայկ Ջրուանտեան, Սրբուհի Չապիկեան, Յովհաննէս Մալեանց, Ռոզա Պազըրճեան, Արմէն Պետրոսեան, Մեղրոն Պետրոսեան, Հերմին Գանթար, Յարութիւն Սեպիկեան, Մարի Ա. Տէտէյեան, Մորիս Օպեր, Իրեն Էնկէլ - Գուլումեան, Պերճ Գուլումեան, Չարուհի Թորոսեան, Եւփիմէ Աւետիսեան (Անայիս), Աստրա Թորոսեան, Վրոյր Հալայեան, Մուշեղ Պետրոսեան, Թադեոս Սթաթեան, Մարգարիտ Եմաւոնեան, Սաշիկ Թորոսեան, Սրբուհի Թորոսեան, Վերթիկ Սալայեան, Հայկ Աղապէլեան:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵԱԿԻՆ

ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահութեամբ Սերովբէ Արք. Մանուկեանի (Կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայոց) Կիրակի Նոյեմբեր 7, Փարիզի Մայր եկեղեցւոյ մէջ

Բազմաձայն պատարագ մասնակցութեամբ երգչախումբին, ղեկավարութեամբ Արա Պարթեւեանի (նախկին Կեդրոնականցի)

Եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն ոգեկոչելու համար յիշատակը Հոգեւոյս ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՐՏՐԻԱՐՔ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆԻ ինչպէս նաեւ բոլոր այն կրթական վարիչներուն, դաստիարակներուն եւ սաներուն որոնք առյաւէտ բաժնուած են այս աշխարհէն

Յետ հոգեհանգստեան ժամը 15ին այց ԱՐՇԱԿ ԶՕՊԱՆԵԱՆԻ շիրմին (Կեդրոնականի թիւ 1 շրջանաւարտ)

Կը հրահրուին բոլոր Կեդրոնականցիները եւ կրթասէր հասարակութիւնը անխափ

Երբուրի. Փորթ մ'Օրլէանէն առնել 128 թիւ օթօպիւսը եւ իջնել Պանէօ - Փարիզիէն գերեզմանատան առջեւ: Ժամագրովայր ժամը 15ին գերեզմանատան մուտքին:

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ողբացեալ Տիկին Թադեւոսի Յակոբեանի մահուան քառասունօրի հոգեհանգստեան առթիւ իր ամուսինը Պ. Յակոբ Յակոբեան «Յառաջ» թարգմանածան կը նուիրէ 50 Փրանք:

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՍԷՅԷՆ. — Հ. Յ. Գ. Հայաստան խումբը շնորհակալութեամբ ստացած է ընկեր Յովհաննէս Սիմոնեանի մահուան քառասունօրի հոգեհանգստեան առթիւ Սիմոնեան ընտանիքէ 50 Փր., Այրի Տիկին Հոփիսիմէ Ժիրայրեանէ 20 Փրանք:

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Հայ նախկին ուսուցիչներու եւ կամաւորներու միութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրահրէ բոլոր անդամները, Կիրակի, Նոյեմբեր 7, առաւօտեան 10ին, իր կեդրոնատեղին 32 ուր տը Թրեվիզ: Օրակարգ՝ նոր վարչութեան ընտրութիւն: Կը խնդրուի ճշգրտագան ըլլալ:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCHE» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

ՀԱՅԿՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Հիմնադրութեան 70րդ տարեդարձին առթիւ

Բարձր հովանաւորութեամբ ՍԵՐՈՎԲԷ ԱՐՔ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Հայրապետական Պատուիրակ Եւրոպայի Հայոց

Պատուոյ նախագահութեամբ ՊԵՐՆԱՐ ԼԱՅԷՅԻ Président du Conseil de Paris

ՀԳԵՂ ԺԱՇ ԵՒ ՊԱՐԸՀԱՆԴԵՍ

HOTEL INTERCONTINENTAL 3, rue de Castiglione Paris 1er

Շաբաթ, Նոյեմբեր 6 ժամը 20-30ին

Առաջնորդութեամբ՝

ԲՕԶԱ. — ՔԵԱՆ հայկական խանդավառ նուագախումբին ծանօթ արուեստագէտներ ՉԻՆԱ. եւ ԿԵՈՐԿԻ

Կը ներկայացնեն ընտիր յայտագիր մը հայկական եւ ցրկան երգերու եւ պարերու:

ԹՕՄՊՈԼԱ՝ ի նպատակ իրանահայ կարօտ ուսանողներու: Մասնակցութիւն ճաշի եւ պարահանդէսի՝ 150 Փր.:

Միայն պարահանդէսի մուտք՝ ժամը 22-30էն ետք՝ 30 Փր.:

Թօմպօլոյի տոմսին գին՝ 20 Փր.:

Տոմսերը եւ սեղանները ապահովելու համար դիմել՝ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ՝

U. G. A. B. 118, rue de Courcelles Paris 17 tél. 924-86-71 227-12-26

Dans le cadre des manifestations commémoratives du 70e anniversaire de L'UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

L'U. G. A. B. JEUNE présente

L'Ensemble Instrumental de ROMANS

MERCREDI 10 NOVEMBRE à 20 h. 30

SALLE CORTOT

78, rue Cardinet Paris 17e métro : Malesherbes

sous la direction de ALEXANDRE SIRANOSSIAN

avec le concours de CHAKEE GORTZOUNIAN (pianiste)

DANIEL NAZARIAN (violoniste)

Programme :

B. BRITTEN — J.-S. BACH G. TARTINI — G. JUNILLON KOMITAS

Prix des Places de 15 F à 40 F

Location à la Salle chez Durand, 4, Place de la Madeleine et dans toutes les agences de théâtres

Հ. Յ. Գ.

Վրէն. — Հ. Յ. Գ. Անի կոմիտէին ընկերական ընդհանուր ժողովը Նոյեմբեր 6ին Շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին Գասպար Իփիջեան Ակումբը:

Բոլոր ընկեր եւ ընկերուհիներուն ներկայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարեւոր օրակարգ:

ՓՍՐԻԶ. — Հ. Յ. Գ. Սողոմոն Թէչ-լիբեան խումբի հերթական ժողովը Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 4ի երեկոյեան ժամը 9ին, Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տունը:

ԻՍԻ. Հ. Յ. Գ. Չաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Ուրբաթ, Նոյ. 5, ժամը 21ին Մշակոյթի Տունը: Կը խնդրուի ճշգրտագան ըլլալ:

ԽՆՁՈՅՔ

ԼԻՈՆԻ ՄԻՋ

Տարօն - Տուրուբերանի Լիոն - Տէսինի միութիւնը խնջոյքի կը հրահրէ Հայրե - նակիցներն ու բարեկամները Կիրակի, Նոյեմբեր 7, ժամը 12ին Լիոնի եկեղեցւոյ կից սրահը, 295 ուի Պաւլոս:

LES AMIS DE LA FONDATION MARIE-NUBAR Journées d'Amitié SAMEDI 6 NOVEMBRE de 14 à 19h. DIMANCHE 7 NOVEMBRE de 14 à 22h. au profit des étudiants arméniens boursiers de la Fondation Marie-Nubar Cadeaux de Noël, Parfumerie, Disques, Alimentation, Cartes de vœux etc. — BUFFET — SPECIALITES ARMENIENNES Dimanche 7 Nov. de 16 à 20h. NANE CARZOU GUY BEDOS ROGER BORNICHE dédicaceront leurs ouvrages FONDATION MARIE-NUBAR 57 bd. Jourdan, M° Pte. d'Orléans

ՃՆԱՐԲՈՐԳՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊԻ ՎԵՆԵՏԻԿ Ձինադադարի (Նոյ. 11) արձակուրդներուն առթիւ Ս. Սաշ ընկերակցութեան երիտասարդները ճամբորդութիւն մը կը կազմակերպեն դէպի Վենետիկ եւ իր հայկական սրբատեղիները: Մեկնում շոգեկառքով (fnuչթ) 20-րեքշաբթի Նոյ. 10ին իրիկունը: Վերադարձ Կիրակի Նոյեմբեր 14ին դէշեր: Տեղեկութեան եւ արձանագրութեան համար դիմել Հ. Յարութիւն վրդ. Պարիզեանի: Հեռ. 278 31 93 մէքն օր ժամը 8 - 12:

VALENCE - Théâtre Municipal SAMEDI 6 NOVEMBRE A 21 H VIENNE - Théâtre Municipal DIMANCHE 7 NOVEMBRE A 15 H Gala Exceptionnel de Danses Folkloriques Arméniennes organisé par le Nor Seround «Evocation d'une journée populaire arménienne» Ensemble folklorique NAIRI de Paris (40 exécutants) Billets en vente auprès de Salon «La Tiferie» 14 rue Bouffier VALENCE «Kalou» 12,rue de l'Éperon, VIENNE «Tissus André» 7,pl. de Miremont VIENNE

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵԱԿԸ ՅՈՒՅԵԼԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇ ԵՒ ՅԱՅԳԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 13, ՇԱԲԱԹ ԺԱՄԸ 20.30ԷՆ ԱՌԱԻՕՏ HOTEL MÉRIDIEN 81, bd. Gouvion St. Cyr 75017 Paris métro : Porte Maillot Sous la Présidence de : Monsieur EDWARD DJEREDJIAN Consul Général des Etats-Unis d'Amérique à Bordeaux Կը մասնակցի՝ JACQUES HELIAN ԻՐ 14 ՆՈՒԱԳԱԾՈՒՆԵՐՈՎ ԱՏԻՍ ՀԱՐՄԱՆՏԵԱՆ ԵՒ ՊԵՏԻԿ ՊԵՏԻԿԵԱՆ իրենց նուագախումբով - COTILLONS - Տոմսերը եւ սեղանները ապահովելու կեդրոնականցիներու մօտ կամ հեռաձայնի W. NAVASSARTIAN 985-36-53 B. DJEZVEDJIAN 236-54-48 poste 14 N. PANOSSIAN 233-77-90 P. TERZIAN 202-87-20 M. ANDONIAN 738-10-79 ou 927-30-54 Tenue de soirée souhaitée

ՅԱՐԱՇ

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : AËPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԾԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱԿԵԱՆ

Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ.
Վեցամսեայ 90 ֆ.
Հատար 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.717

ՕՐՈՒՆ ԻՕՍԳԸ

ՄԻԱՑԵԱԼ-ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՅԸ՝ ՃԻՄԻ ՔԱՐԹԸՐ

Ի՞նչ ՊԻՏԻ ՓՈՒՏԷ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆԳԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՁ

Կ. Լ. ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄԸ

Բ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄՂՁԱՒԱՆՁԸ

Խորհրդայնացումէն 56 տարի ետք Հայաստանի կուսակցական և պետական վարչակարգը տակաւին կը խօսին Հ. Յ. Դաշնակցութեան մասին, որուն ցանամ սերունդը հայրենիքի ժողովուրդին հոգիին մէջ ծիրեր արձակում են: Առնուազն երկու սերունդ փոխուած է երկրին մէջ 1920էն ի վեր: Սակայն ջահը փոխանցուած է ձեռքէ ձեռք՝ հասնելով մինչեւ մեր օրերը: Մեծ Եղեռնի յիսնամեակին հարիւր հազար երկուս երիտասարդներ երևանի փողոցներուն մէջ գործնապէս ցոյց տուին, որ հայրենասիրական ոգին վառ ու կենդանի է միշտ՝ հակառակ վարչաձեւին:

Վերջին տարիներուն ազգայնական շարժումներ նշմարուեցան Պարթեան երկիրներու եւ Վրաստանի, մասամբ նաեւ Հայաստանի մէջ, ուր կարգ մը երիտասարդներ դատարանի կողմէ բանտարկութեան դատապարտուեցան՝ իրեն թշնամի համայնավարական վարչաձեւի:

Ազգայնական ձգտումներ նշմարած է նաեւ Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի քարտուղար Դալլաքեան, որ իր զեկուցումին մէջ այդ ուղղութեամբ որոշ ակնարկութիւններ կ'ընէ:

Անա՞ թէ ինչ կ'ընէ—

«Մեր ժողովուրդը երախտագիտութեան զգացումով է վերաբերում այն հերոսների յիշատակին, ովքեր գեներալ Գեորգի Կուրբուխովի ղեկով են օտար լծից ժողովուրդի անկախութեան համար: Բայց չի կարելի քաղաքականացնել եւ գունդարդել այդ պիւր գործիչների դերը, նրանց ներքին յայտնիքները, որոնք «կորցնելով դասակարգային շահերը, կը խեղձիւրեն այս կամ այն ժամանակաշրջանին ընկեալ յարաբերութեանց հասարակութեան հոգեւոր կենսի գարգացման իրական պատկերը»:

Քարտուղարը կը քննադատէ որոշ հեղինակներ, որոնք «կորցնելով դասակարգային շահերը, կը խեղձիւրեն այս կամ այն ժամանակաշրջանին ընկեալ յարաբերութեանց հասարակութեան հոգեւոր կենսի գարգացման իրական պատկերը»:

Այս քողարկեալ ակնարկութիւնը կ'ամբողջացուի յաջորդ նախադասութեամբ.— «Միանգամայն տեղին եւ իրաւացիօրէն մերժուել էին առանձին ընկերների անհիմն փարսերը՝ վերանայելու գոյութեան անհրաժեշտ մեր ներքին, սկզբունքային կուսակցական գեներատիւնները դաշնակցութեան կուսակցութեամբ»:

Այս բարդ շարադրութեան միտ բանին այն է, որ կարգ մը ընկերներ փորձեր են վերադասութեան ենթարկել համայնավար կուսակցութեան դիրքը հանդէպ Հ. Յ. Դաշնակցութեան: Սակայն այդ փորձերը «իրաւացիօրէն մերժուել են»: Եւ որովհետեւ զիտէ թէ ժողովուրդը օտար լուծէն ազատագրելու համար գէնքը ձեռքին կուտղ եւ ինկող հերոսները Դաշնակցականներ էին, Կոմկուսի քարտուղարը կը քաշուի յականջ անուանէ յիշելու քանոնք եւ խօսքը ընդհանրացնելով

Հաւանաբար միայն Ամերիկայի մէջ է, որ այսքան անընդունաբար կրնայ կատարուիլ ամէնէն լուրջ բանը՝ նախադասին ընտրութիւնը: Արդարեւ, ամիսներէ ի վեր ամբողջ երկիր մը տօնավաճառի վերածուած է, ընտրելու համար երկու միջակութեանց միջեւ, ան որ երկուսն ալ միջակ պիտի կարծուի յաւելեալ քանի մը Ամերիկացիներու կողմէ: Հոս ալ կայ անշուշտ ժողովրդավարութեան առաւելութիւնը, որ թոյլ կուտայ անձնօթի մը, մէկ օրէն միւսը դառնալ աշխատիրականը: Կը թուի թէ Ամերիկացի կատակի ձեռով կ'առնէ ամէն բան եւ 200 տարեկան այս ծերունին դեռ չէ յաջողած չափահաս ըլլալ:

Ի՞նչպէս ընտրուիլ որ ամբողջ Միացեալ Նահանգներու մէջ ըլլայ աւելի խելացի եւ անհատականութիւն ունեցող մէկը քան այս երկու տարակուսելիները, (չըսելու համար, ինչպէս Լիպերաիոն կը խորհարէր՝ «2 ապրիլներ» էնպէսի), որոնք շատ շատ կրնան թաղական ըլլալ: Եւ նոյնիսկ տարակուսելի մէջ տարբերութիւն չկայ իրենց միջեւ: Պերնար Շափիւի կը նկարագրէր երկուսն ալ, Մանտի մէջ.— «Մէկը՝ ձերբու ձերբ, որ երբեք նախադաս ընտրուած չէ եւ որ

ընտանիքի տիպար հայր մըն է, ծովային նախկին սպայ, մարզական եւ լաւ քաղաքացի: Միւսը՝ ձիւրի Գարթըրը, որ երբեք նախադաս ընտրուած չէ եւ որ ընտանիքի տիպար հայր մըն է, ծովային նախկին սպայ, մարզական եւ լաւ քաղաքացի»:

Պարզ է տարբերութիւնը եւ շատ բան չի նշանակեր նաեւ աւելցնել թէ մէկը՝ Հանրապետական է, միւսը՝ Դեմոկրատ:

Չորեքշաբթի առաւօտ վերջնական արդիւնքներէն առաջ ալ յստակ էր թէ ձիւրի Գարթըրը ընտրուած է, ձայներու 51 առ հարիւրով: Յիշենք որ այս ընտրութիւնները անուղղակի են, այսինքն ժողովուրդը, 50 նահանգներու մէջ, կ'ընտրէ «մեծ ընտրողները»: Իւրաքանչիւր նահանգ այնքան մեծ ընտրողի իրաւունք ունի որքան աթոռ ունի երկու ժողովներուն մէջ (Մերակոյտ եւ Ներկայացուցիչներու ժողով): Ընդհանուր ձեռով ուրեմն մեծ ընտրողներու թիւն է 538 եւ ընտրուելու համար, անհրաժեշտ է 270 ձայն ստանալ: Առաջին անգամն էր 1960էն ի վեր (Ֆիլեմոսի ընտրութիւն) որ անկարելի էր նախատեսել արդիւնքը եւ նոյնիսկ սխալ էր միակ նախատեսութիւնը՝ ձեռնպահանքով թիւը: Արդարեւ, կը նախատեսուէր որ մեծ պիտի ըլլայ անոնց

ական, զեղազիտական դաստիարակութեան հետ, զեկուցարբեր կրկին կ'անդրադարձան Դաշնակցութեան:

«Իմպիւրիալիզմի ջատագովները յօրի մտում են «կամուրջներ գցելու» սոցիալիզմը անախտիւր, նրա՝ խաղաղ նախապիտի կապիտալիզմի «վերանայելու» գաղափարով եղանակներ: ... Ընդ որում, նրանք բոլորը համարալի են մի հարցում՝ նախնապիտիզմը, որպէս իրենց յուսալի ու գերակ, դրսից բարքաբելու եւ լայնօրէն օգտագործելու ձգտում մէջ»:

Յետոյ նաեւ.

«Իրենց հաշիւները ազգային գոյութեան դիրախտցելի լարերի վրայ են կառուցում նաեւ դաշնակցական պարագլուխներն ու գաղափարախօսները, որոնք այսօր լծուած լինելով հակասովետիզմի եւ հակակոմունիզմի մարտակառօն, ձրգտում են բոլոր հնարաւոր ուղիներն օգտագործել իրենց գաղափարախօսութիւնը մեր հանրապետութեան մաքսանկալու համար»:

Շարունակութեան մէջ, Դալլաքեան կը խոստովանի, «ի հարկէ, լինում են առանձին մարդիկ, որոնք ընկնում են նախնապիտիական պրոպագանդայի որոգայթը»: Ու ճիշդ տարր համար կը պահանջէ որ կուսակցական կազմակերպութիւնները ուժեղացնեն իրենց աշխատանքը «ընդդէմ մեր քշնամիների քայքայիչ գործունէութեան: Հարկաւոր է քաղաքի նախնապիտիների կողմից մարդկանց ազգային զգացումները շարաշահելու ամէն մի հնարաւորութիւն»:

Մեկնութիւնները աւելորդ են: Ըսենք միայն թէ Դաշնակցութիւնը իր գաղափարախօսութիւնը Հայաստան մաքսանկալու պէտք չունի: Այդ գաղափարախօսութիւնը ընդո՞ծին է եւ պիտի ապրի միշտ հայ ժողովուրդի հոգիին մէջ:

ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՊԱՐԱԶԱՆՈՎԻ Ի ՆՊԱՍՏ

Մոնտ կը հաղորդէր առջի օր, որ խորհրդահայ բեմադիր Սարգիս Պարաջանովի պարագան կը մտահոգէ իր պաշտօնակիցները, ոչ միայն աշխարհի այլեւ թորհ. Միութեան մէջ: Մանօթ է որ շարժանկարի այս տաղանդաւոր իրազործողը 1974ին 5 տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցաւ «միասնականութեան» համար: Ըստ Փարիզ հասած լուրերու խորհրդային Շարժարուեստագէտներու Միութիւնը, այս ամառ դիմում կատարած է որպէսզի «Հերցէն Չիբրու» հեղինակը ներման արժանանայ: Դիմումը սակայն հետեւանք չէ ունեցած եւ Պարաջանով խիստ դժուարին վայելող արդեւափակման կայան մըն է Դիմարուեցողութիւն, հասարակ ոճրագործներու հետ որոնք իրեն հետ շատ գէշ կը վարուին, ըստ իր բարեկամներուն:

Թիւր, մինչդեռ Ամերիկացիք խոնարհաւոր կը փութային դէպի քուէատուրի:

Մկրտչական, Գարթըրը առաջին հարաւայինն է (սիւսիսք), որ Սպիտակ Տուն կը հասնի քաղաքացիական պատերազմէն ի վեր (1861 - 65): 39րդ նախագահն է: Իր կողմնակիցները գինք կը ներկայացնեն իրեն նոր մարդ մը, որ կ'ուզէ զըլխաւորաբար ընկերային ներքին հարցերով զբաղել, օրինակ՝ գործարկութիւնը: Բայց Ֆորտի հետ Ա. Բանալէճին ընթացքին, պարզուեցաւ որ լուր անգամ չունի թէ ի՞նչ է ամերիկացի քաղաքացիին միջին եկամուտը եւ բոլորովին չփոխեցաւ թիւերու մէջ բայց 2րդ բանալէճին ալ պարզուեցաւ Ֆորտի «զարգացումը» երբ յայտնեց թէ խորհրդային տիրապետութիւն չկայ Արեւելեան Եւրոպայ, ան ալ ճիշդ Հունգարիոյ ապստամբութեան 20-ամեակի օրերուն...:

ՎԵՐՁԻՆ ԹԱՄ

Փարիզեան ժամով, 9.30ին, կը հաստատուէր որ ձիւրի Գարթըրը ընտրուած է, արդէն իսկ ստացած էր 272 ձայն, կամ աւելի ճիշդ արդէն իսկ 272 մեծ ընտրող նշանակուած էին իրեն ի նպաստ:

X

Յուլիս 12ին անձանօթ մըն էր, որ երեք ամսուան մէջ կրցաւ ինքզինքը ճանչցնել եւ պարտադրել: Իրեն համար կը մնայ խոստումներէն գործի անցնել, բայց ոչ մէկ քաղաքացի շատ մտահոգուած է այդ մասին, ընտրուելէն ետք:

ՓԱՐԻԶ-ԱՆԳՍՐԱ ՀԱՇՏՈՒԻԼ ԿՈՒՁԵՆ

Արտաքին նախարար Չաղախյանի կողմից կը հասնէր Չորեքշաբթի օր եւ իր գլխաւոր նպատակը կը թուի ըլլալ «լաւագոյն հակապրոպանդիստները մը» վերահաստատել Ֆրանսայի եւ Թուրքիոյ միջեւ: Անգարա քիչ մը «սրտնեղած» է Ֆրանսային, մանաւանդ անոր յունասէր քաղաքականութեան համար, քանի ժիւղար նաեւ անձնական բարեկամն է Գարամանլիսի: Փարիզ եւ Պերն կը շարունակուին թուրքերու թանկացութիւնները:

ՓԱՐԻՉ

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ ԵՒ ԲԱՐԵԳՈՐԹՈՒԹԻՒՆ ԵՒ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ 00ՄԱՆ 72ԲԳ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, Նոյեմբեր 7ին առաւօտեան ժամը 10ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մայր Եկեղեցոյ մէջ կը մատուցուի հանգիստը բազմաձայն պատարագ, եւ հոգեհանգիստ կը կատարուի Եկեղեցոյ հանգուցեալ բարերարներու հոգիներուն համար:

Նոյն ատեն արեւշատութեան աղօթք եւ մաղթանք կ'ըլլայ Եկեղեցոյ ի կեանս եղող բարերարներուն եւ անոնց հարազատներուն համար:

Կը պատարագէ՛ ԳԻՒՏ. ԵՊՍ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ Կը քարոզէ՛ ՍԵՐՈՎԷՆ ԱՐԳԵՊՍ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ (ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿ ՀԱՅՈՅ ԵՒՐՈՊԱՅԻ)

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Հայ նախկին ուսուցիչներու եւ կամաւորներու միութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրահրէ բոլոր անդամները, Կիրակի, Նոյեմբեր 7, առաւօտեան 10ին, իր կեդրոնատեղին 32 ուր տը Թրեվիզ: Օրակարգ՝ նոր վարչութեան ընտրութիւն: Կը խնդրուի ճշգրտագոյն ըլլալ:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ 90ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահութեամբ Սերոյբ Աբբ. Մանուկեանի (Կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայոց)

Կիրակի Նոյեմբեր 7, Փարիզի Մայր Եկեղեցոյ մէջ

Բազմաձայն պատարագ մասնակցութեամբ երգչախումբին, ղեկավարութեամբ Արա Պարթեւեանի

(նախկին Կեդրոնականցի)

Եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն ուղեկոչելու համար յիշատակը Հոգեւոյս ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՐՏՐԻՍԱՐԳ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆԻ ինչպէս նաեւ բոլոր այն կրթական վարիչներուն, դաստիարակներուն եւ սաներուն որոնք առյաւել տրամադրուած են այս աշխարհէն

Յետ հոգեհանգստեան ժամը 15ին այց ԱՐՇԱԿ ԶՕՊԱՆԵԱՆԻ շիրմին (Կեդրոնականի թիւ 1 շրջանաւարտ)

Կը հրահրուին բոլոր Կեդրոնականցիները եւ կրթասէր հասարակութիւնը անխափ

Երբողի. Փորթ տ'Օրլէանէն առնել 128 թիւ օթօպիւսը եւ իջնելՊանէէօ - Փարիզիէն գերեզմանատան առջև: Ժամագրովայր ժամը 15ին գերեզմանատան մուտքին:

Dans le cadre des manifestations commémoratives du 70e anniversaire de L'UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

L'U. G. A. B. JEUNE présente

l'Ensemble Instrumental de ROMANS

MERCREDI 10 NOVEMBRE à 20 h. 30

SALLE CORTOT

78, rue Cardinet Paris 17e métro : Malesherbes

sous la direction de ALEXANDRE SIRANOSSIAN

avec le concours de

CHAKEE GORTZOUNIAN

(pianiste)

DANIEL NAZARIAN

(violoniste)

Programme :

B. BRITTEN — J.-S. BACH

G. TARTINI — G. JUNILLON

KOMITAS

Prix des Places de 15 F à 40 F

Location à la Salle chez Durand, 4, Place de la Madeleine et dans toutes les agences de théâtres

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Պ. Պարզեւ Սերոբեան՝ Տիկին Երանուհի Երեանի, Պ. Թազուր Պարթեւեանի եւ Տէր եւ Տիկին Մելիք Գրեղորեանի մահերուն ի յիշատակ 150 Փր. կը նուիրէ Լիբանանահայութեան (ստանալ «Յառաջ»-էն) եւ 50 Փր. «Յառաջ»-ի:

×

Տէր եւ Տիկին Գասպարեան Տէր եւ Տիկին Սարգիս Առաքելեանի մահուան 10րդ տարելիցին ի յիշատակ 150 Փր. կը նուիրեն իրենց շատ սիրելի «Յառաջ»-ին:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Զմիւռնիոյ եւ շրջաններու Հայրենակցական Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ Իգմիրի ջարդերուն 54րդ տարեդարձին առթիւ, Կիրակի Նոյ. 14ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ Եկեղեցոյ մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի:

Կէսօրէ ետք ժամը 1ին, հոգեհաշն Բիցցա - Ոսկեան ճաշարանին մէջ 139 ուր Ալեք Ք'Օնորէ մեքքօ Լուվր:

Ճաշպահին՝ 50 Փրանք: Սեղանները ապահովելու համար հեռուածայնէ Տիկ. Ա. Թորոսեանի 793 53 71 կամ Հ. Գոլոյմճեանի՝ 790 21 99

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Իսիկ Հայ Մշակոյթի Տունը շնորհապատասխանաբար ստացած է Պ. Յովհաննէս Դանիէլեանէ 100 Փր. իր նշանախօսութեան առթիւ: Ինչպէս նաեւ Պ. Մանաս Գէորգեանէ 50 Փր. սրահ իր այցելութեան առթիւ:

×

Կապոյտ Խաչի Սէն-Մօրիսի վարչու թիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է Պ. Մ. Ալեքսանեանէ 100 Փր. (Լիոն) ի նպաստ դպրոցին:

×

Կապոյտ Խաչի Առնոլդի Սարսէլի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Այրի Տիկին Գոհար Սանոյեանէ փոխան ծաղկեպսակի 50 Փր. Գեորգ Աւագեանի մահուան առթիւ:

×

Հայ Կարմիր Խաչի Առնոլդի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Տիկին Գոհար Սանոյեանէ 50 Փր. փոխան ծաղկեպսակի, Գեորգ Աւագեանի մահուան առթիւ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Հիմնադրութեան 70րդ տարեդարձին առթիւ

Բարձր հովանաւորութեամբ ՍԵՐՈՎԷՆ ԱՐԳ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Հայրապետական Պատուիրակ Եւրոպայի Հայոց

Պատուոյ նախագահութեամբ ՊԵՐՆԱՐ ԼԱՅԷՅԻ

Président du Conseil de Paris

ՀԻՔԵՂ ՃԱՇ ԵՒ ՊԱՐԿԱՆՆԵՐԷՍ

HOTEL INTERCONTINENTAL

3, rue de Castiglione Paris 1er

Շաբաթ, Նոյեմբեր 6 ժամը 20.30ին

Առաջնորդութեամբ՝ ԲՕՃԱ - ԲԵԱՆ հայկական խանդավառ նուագախումբին ծանօթ արուեստագէտներ ԶինԱ. եւ ԿէՈՐԿԻ Կը ներկայացնեն ընտիր յայտադիր մը հայկական եւ ցիկան երգերու եւ պարերու: ԹՕՄՊՕԼԱ՝ ի նպաստ Լիբանանահայ կարօտ ուսանողներու: Մասնակցութիւն ճաշի եւ պարահանդէսի՝ 150 Փր.: Միայն պարահանդէսի մուտք՝ ժամը 22.30էն ետք՝ 30 Փր.: Թօմպօլոյի տոմսին գին՝ 20 Փր. Տոմսերը եւ սեղանները ապահովելու համար դիմել՝ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ՝ U. G. A. B. 118, rue de Courcelles Paris 17 tél. 924-86-71 227-12-26

ԽՆՁՈՅՔ

Լիոնի Մէջ

Տարօն - Տուրուբերանի Լիոն - Տէսինի միութիւնը խնջոյթի կը հրահրէ Հայրեանակցներն ու բարեկամները Կիրակի, Նոյեմբեր 7, ժամը 12ին Լիոնի Եկեղեցոյ կից սրահը, 295 ուր Պուալօ:

VALENCE - Théâtre Municipal SAMEDI 6 NOVEMBRE A 21 H VIENNE - Théâtre Municipal DIMANCHE 7 NOVEMBRE A 15 H

Gala Exceptionnel de Danses Folkloriques Arméniennes

organisé par le Nor Seround «Evocation d'une journée populaire arménienne» Ensemble folklorique NAIRI de Paris (40 exécutants) Billets en vente auprès de Salon «La Tiferie» 14 rue Bouffier VALENCE «Kalow» 12, rue de l'Eperon, VIENNE «Tissus André» 7, pl. de Miremont VIENNE

Հ. Յ. Դ.

Վիէն. — Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէին ընկերական ընդհանուր ժողովը Նոյեմբեր 6ին Շաբաթ Իրիկուն ժամը 9ին Գասպար Իփէքեան Ակումբը:

Բոլոր ընկեր եւ ընկերուհիներուն ներկայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարելոյ օրակարգ:

×

ՓԱՐԻՉ. — Հ. Յ. Դ. Սորոմոն Թէլլերեան խումբի հերթական ժողովը Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 4ի Երեկոյեան ժամը 9ին, Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տունը:

×

ԻՍԻ. Հ. Յ. Դ. Չաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Ուրբաթ, Նոյ. 5, ժամը 21ին Մշակոյթի Տունը:

Կը խնդրուի ճշգրտագոյն ըլլալ:

×

ՇԱԻԻԼ. — Հ. Յ. Դ. Արդութեան խումբի ընկերական ժողովը այս շաբաթ (Նոյեմբեր 6) Երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին: Կարելոյ օրակարգ:

×

ՓԱՐԻՉ. — Հ. Յ. Դ. Փոթորիկ խումբի ժողովը այս Հինգշաբթի ժամը 21ին, Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տունը:

ՅՈՒՇԱՍԵՏԻՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽՍՁԻ Իսիկ վարչութիւնը ընդհանուր ժողովի կը հրահրէ բոլոր իր անդամներին Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20.30ին Իսիկ Հայ Մշակոյթի Տունը: Կարելոյ օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտագոյն ըլլալ:

LES AMIS DE LA FONDATION MARIE-NUBAR Journées d'Amitié SAMEDI 6 NOVEMBRE de 14 à 19 h. DIMANCHE 7 NOVEMBRE de 14 à 22 h. au profit des étudiants arméniens boursiers de la Fondation Marie-Nubar Cadeaux de Noël, Parfumerie, Disques, Alimentation, Cartes de vœux etc. — BUFFET — SPECIALITES ARMENIENNES Dimanche 7 Nov. de 16 à 20 h. NANE CARZOU GUY BEDOS ROGER BORNICHE dédicaceront leurs ouvrages FONDATION MARIE-NUBAR 57 bd. Jourdan, M° Pte. d'Orléans

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des

VOYAGES en ARMENIE

NOVEMBRE

Au départ de Marseille 14 jours 2500 F.

NOEL EN ARMENIE

DU 24 DECEMBRE AU 6 JANVIER

2750 F.

Comprenant

Transport aérien — Pension complète — Hôtel 1ere classe — Visites et excursions — Service accompagnateur, guide.

Renseignements et Inscriptions

Jacques CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS 87, La Canebière 13001 - MARSEILLE tél. (91) 50.89.12

Madeleine BENNEYAN HAVAS - VOYAGES 12, bd. Général De-Gaulle 26000 - VALENCE tél. (75) 43.06.06

Date limite d'inscription un mois et demi avant le départ.

Licence n° 97

Prix calculés à la date du 31 Oct. 1975, susceptibles de modifications en cas d'augmentation du cours des changes ou du transport

ՈՒՐԱԹ
ՆՈՅԵՄԲԵՐ
5
VENDREDI
5 NOVEMBRE
1976

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tel. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1.20 Է

52րդ ՏԱՐԻ — ԹԻԻ 13-718

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԵԱՆ
Fondateur : SCHAVARCE MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամսայ 90 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.718

Ֆ Ո Ւ Թ Պ Ո Ղ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՓԵՐԸ

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ՔԱՐԹԸՐ

0

Լեզուները փոխուեցան մէկ օրէն միւսը եւ ան, որ դեռ երէկ ապուշ մը, տղէտ մը, լուսաւոր յարազային՝ անձանօթ մըն էր, այսօր դարձած է նորութիւն բերողը, նոր Ամբիկա մը ուղղողը, ան, որ նոր դարաշրջան մը կը բանայ Միացեալ - Նահանգներուն համար: Եւ ինչիւրէն հոն հասած է, որ իր կափերն իսկ տարբեր կը մեկնարանուին, «դիւանագիտութիւն» կը նկատուին գրեթէ եւ Մոնտ իսկ կը դրէ, յիշէ ետք թէ դեռ երէկ կը չփոթէր միւս լեզուներէն երկու ժողովներ (Հեղինքի եւ Ֆորտ - Բրեմնեւ հանդիպումը) թէ նոյնը ուրիշներ ալ ըրած են՝ 1974ին Ֆրանսայի նախագահական ընտրութեանց ատեն կըր շատ բարձրաստիճան անձեր իրար կը խոսնէին օրինակ Վիէնայի ժողովը Եւրոպայի զէնքերու նուազման մասին եւ փոխելի ապագայի մասին ժողովը, այլ խօսքով կ'ըսուի թէ Գարթըրը կափերու մեծաշրջանէ շունչ...: Կարգաբացուին նաեւ Գարթըրը ուրիշ յայտարարութիւնները: Ուստի չեն վարանիր նոյնիսկ հարց տալէ թէ արդեօ՞ք Քլեմանսօ մը պիտի ըլլայ թէ միայն Տէչանէլ մը եւ դեռ ինչե՞ր:

Յունուար 20ին է որ այս Հարաւայինը պիտի մտնէ Սպիտակ Տուն, հետո՞ ունեւ նախը խոնարհներու պաշտպանը՝ Ուալթըր Մընտէյլ: Յառաջգիտական նկատուած է, երբեք չէ հեռացած ազատական դիմէն, իր քաղաքական ասպարէզը կը պարտի Հըմֆրէի, որու օգնած ալ է Մեթուալտական ընտրուելու համար: Կատարելի աշխատող, մաս կը կազմէ եօթը յանձնարարութիւն եւ առաւելաբար կը գրադիր թրուաններով, երախաներու առողջութեամբ եւ նիւթապէս տկարներով: Թըշուաններու ցաւերը աւելի մօտէն զգայու համար, ան որ այսօր փոխ-նախագահ է ի վարանիր նոյնիսկ շարք մը ծոմ պահելէ:

X

Այս «ոչ մէկ տեղէ կեանք անձանօթ»ին ընտրութեան առթիւ օտարները դեռ կը վարանին յստակ կարծիք յայտնելէ: Մոսկուա սակայն մտահոգ է, քանի «անձանօթ»ն է, «խորհրդաւոր» է: Թասի համար, ամէնը ինչ թոյնի խոտուողը մըն է եւ մանաւանդ Մոսկուա գէշ յիշատակներ ունի Դեմոկրատներէն եւ վախ ունի նաեւ որ Բիսինկէի աթոռը գրաւէ Զպինիու Պրզեզինսկի, որ հակախորհրդային կը նկատուի: Յունաստան զոհ է ընդհանրապէս թէ եւ պաշտօնական յայտարարութիւն չկայ բայց Աթէնք Ֆորտ շէր ուղեր, քանի ծանօթ թրքասէր մըն է:

Պոն խոհեմ է իսկ Իսրայէլ այս ընտրութիւնը կը նկատէ եղածներուն «ամէնէն հրեականը» քանի Նիւ-Եորք մանաւանդ առաւելաբար հրեայ մեծամասնութիւն ունի: Ամէն պարագայի մէջ Ֆորտի դէմ էին:

Այսօրեան ահումներու Եւրոպայի բաժակի ճրգ աւարականներու արդիւն - ներն են...
Մէնթ - էթիէն Այնտհոլմ 0-0, Ֆրանսական խումբը կը մասնակցի 4րդ աւարականներուն, որոնց համար որակուած են նաեւ հետեւեալ խումբերը, Չորեք - շարքի իրիկուան հանդիպումներէ ետք - Դինամօ (Կիւել), Դինամօ (Տրեղտ), Յիւրիս, Պրիւս, Մէտսլանկապախ, Պա - յերն (Միւնխի) եւ Լիպերփոլ որ յաղթեց թրքական Տրապընսփորի (3-0):

Քանի մը տարի

ՓԱՐԻԶԻ մէջ պարսիկ դիւանագէտ մը, դեսպանատան խորհրդատու՝ Հոմայուն Բէյքալովուի մահափորձի ենթարկուած է առջի իրիկուն եւ ծանրօրէն վիրաւորուած: Չէնք պարպողը յաջողած է փախիլ:

ՊԻԻԻԻԻՆՏԻԻ մէջ պետական հարուած մը եղած է եւ դնդ. Պակազա իշխանու - թիւնը ձեռք առած է առանց արիւնսահոտութեան:

ԵԹՈՎՊՈՒՅՄ մէջ 23 «անիշխանական» զնդակահարուած են: Ասոնք, ըստ Ատ - տիս - Ապապայի ձայնասփիւռին «հակա - յիզափոխական ոճիր եւ սպանութիւն կատարած են»:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ նախագահը բաւական փափուկ կացութեան մէջ է եւ 15 ժամուան դռնփակ վէճերէ ետք է զինուորական իր խորհրդատուներուն հետ, որ կըրցած է «խաղաղութեան ծրագիր» մը զըլուի հանել: Պէյրութի մէջ ոչ թնդանօթը, ոչ զէնքը լսած են մինչ կը սպասուի խաղաղագահ ուժերու ժամանման:

ԼԱՍՎԻՈՅ Ռիկա քաղաքի համայնա - վար կուսակցութեան Ա. քարտուղարը «ազատ արձակուած է» իր պաշտօնէն: Այս պաշտօնազրկումէն քանի մը օր առաջ չորս տաճիկներ բանտարկութեան դանս - զան պատիժներու դատապարտուած էին իրբեւ հետեւեալ ըրողներուն զորս բարձրացուցած էին Լաթվիոյ պարենաւոր - ման անբաւարարութեան դէմ:

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ դաշնա - դիր մը ստորագրեցին, որով առաջին անգամ ըլլալով, դիւանագիտական յարա - բերութիւններ կը ստեղծեն:

ԵՐԵՒԱՆ ↔ ՓԱՐԻԶ ՀԵՌԱՏԻՊ

ՀԵՌԱՏԻՊ (ԱՐՄԵՆՓՐԻՍ ՆՈՅ. 1)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋ

Ֆրանսայի Մոսկուայի դեսպանը՝ Պրիւ - նօ տը Լէօն Հայաստան այցելած է իր կը - նով հետ: Ֆրանսայի դեսպանը այցելած է Երեւանի քիմիական գործատուներ, ուր խօսակցութիւն ունեցած է «Նայիրիտ» արտադրական ձեռնարկութեան անօրէն Բ. Մուրադեանի հետ, ապա այցելած է

ԸՆԿ. ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆ

Խոր ցաւով կը հաղորդենք մեր երէց սերունդի ծանօթ դէմքերէն ընկ. Պետրոս Զպուքճեանի մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, Նոյ. 3, վաղ առաւօտեան Պօթոն հիւանդանոցը, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Մեր ողբացեալ ընկերը ծնած էր Պոլիս, 1895 Հոկտ. 19ին: Շրջանաւարտ Եսաեան վարժարանէն, երկու տարի ալ յաճախած էր Կեդրոնական, վկայուելէ առաջ Պոլսոյ Արուեստից վարժարանէն:

Ենթասպայ թրքական բանակին մէջ, դերի կ'իյնար անդլիական բանակին ձեռքը, եղիպոս: Ապա կը մտնէր Ֆրանսական Լեգէոնի մէջ եւ առաջիններէն կ'ըլար, որ ոտք կը դնէր Կիլիկիա: Այս շրջանին մասին, քանիցս իր շահեկան յուշերը գրած է «Յառաջ»ի մէջ: Կիլիկիոյ պարպումէն ետք, կ'անցնէր Սուրիա եւ յաջորդաբար կ'ապրէր Լաթաքիա, Տրիպոլիս, եւ վերջապէս՝ Պէյրութ: Բ. պատերազմի շրջանին, իրբեւ սպայ ծառայած է Ֆրանսական Ազատ Ուժերուն մէջ (Ժեմի միլիթրէ): 1946ին վերջնապէս կը հաստատուէր Փարիզ, ուր եւ կը փակէ իր աչքերը:

Ընկ. Պետրոս Զպուքճեան, Դաշնակ - ցութեան շարքերը մտած էր կանուխէն եւ Կիլիկիայէն Սուրիա, ապա Լիբանան եւ վերջապէս Ֆրանսա անխառն նուիրումով ծառայած է իր պաշտած կուսակցութեան: Ֆրանսայի մէջ երկար տարիներ եղած է Արեւմտեան Եւրոպայի Կեդր. Կոմիտէի անդամ եւ քարտուղար Հայ Մշակոյթի Տան յանձնարարութիւն:

Ընկ. Զպուքճեանի անունը տարիներէ ի վեր նոյնացած էր գրեթէ Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տան հետ: Արդարեւ եթէ կայ այսօր այդ չէնքը, առիկա կը պարտինք

Հ. Յ. Դ. Արեւմտեան Եւրոպայի Կեդր. Կոմիտէն, կ'ողբայ վաստակաւոր ընկեր՝ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, Նոյեմբեր 3ին:

Երեւանի մատենադարանը, ժողովրդա - կան տնտեսութեան նուաճումներու ցուցահանդէսը, եւայլն: Հայաստանի Ար - տաքին Նախարարութիւնը ճաշ մը տուած է ի պատիւ դեսպանին: Փոխ-վարչապետ Կառլէն Դամբարեան ընդունած է Ֆրանսայի դեսպանը եւ բարեկամական զրոյց ունեցած իրեն հետ, ներկայացնելով Հայաստանի արդիւնաբերութեան նուաճումները: Ֆրանսայի դեսպանը շնորհակալութիւն յայտնելով ջերմ ընդունելութեան համար, ըսած է. «Ձեր երկիրը իսկապէս մեծ յաջողութիւններ արձանագրած է անտեսական շնորհարարութեան ասպարէզին մէջ: Յատկապէս տպաւորիչ են ծանր ճարտարարուեստի արտադրութեան նմոյշները: Մոսկուայի մէջ պիտի կատարուի Ֆրանսայի դեսպանութեան շէնքերու համադրոյթը, որուն համար մենք կը փափաքենք օգտագործել Հայաստանի տուֆը»:

Հայաստանայայցելութեան առթիւ, Ֆրանսայի դեսպանը էջմիածնի մէջ հանդիպում մը ունեցած է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա.ի հետ:

առաւելաբար ընկ. Զպուքճեանի ջանքերուն եւ զոհարարութեան առաջին օրէն իսկ: Գնման, կառուցման ապա անոր գոյտեման համար շնորհից ոչ իր առողջութիւնը, ոչ իր ժամանակը: Վերջին շրջանին, կամովին քաջուելով հանդերձ իր գործոն մասնակցութիւնը բերելէ, չէր դադարած, մինչեւ իր վերջին օրերը սիրտ եւ հոգի մաշեցնելէ անոր համար: Այդ տունը, իր տունն էր:

Ընկ. Զպուքճեան, Փարիզ հաստատուելէն ի վեր կանոնաւոր կերպով կ'աշխատակցէր «Յառաջ»ի, յօդուածներով, յուշերով, թղթակցութիւններով: Այս վերջիններէ կը ստորագրէր՝ Պ. Պարթեւ, անուն մը որու կնքահայրն էր այս թերթին հիմնադիրը:

Իր մահով, Փարիզի հանրային կեանքը կը կորսնցնէ ազնիւ եւ զոհարարուող անձ մը: Իր կուսակցական գործունէութենէն բացի, անդամ էր Նախկին Ռազմիկներու Միութեան, Եսաեան Սանուց Միութեան Ազգաստիճանին եւայլն:

Ոչ եւս է ընկ. Պետրոս Զպուքճեան: Իրեն հետ կ'անհետանայ վերջիններէն մէկը այն սերունդին, որ հայկ. շունչ եւ ոգի բերած է այս օտար ափերուն վրայ, մէկը այն սերունդին՝ որ չզիտցաւ յոյ - նիլ ու իր ուժերը անսակարկ տրամադրեց ազգային բոլոր ձեռնարկներուն:

Մեր ցաւակցութիւնները իր այրելի՛ Տիկին Պետրոս Զպուքճեանի, դաւակնե - բուն եւ եղբոր:

Հ. Յ. Դ. Թանգարանի յանձնարարութեամբ խոր ցաւով կ'ողբայ իր բոլորանուէր անդամին՝

ԸՆԿ. ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ մահը:

ԱՐԱՐԱՏ — ԲԿՍՍ. ԽԱՂ. (*)

Խորհ. Միութեան ոսնագնդակի ՅՅրդ ախոյեանութեան մրցումներու շարքին, Հոկտ. 30ին, «Արարատ» Երեւանի մէջ հաւասար արդիւնքով վերջացուց իր խաղը՝ Բանակի Կեդրոնական Սպորտային Ակումբին (ԲԿՍՍ) դէմ: Մոսկուայցիները դաշտ իջած են իրենց լաւագոյն կազմով, մինչ Երեւանցիներու պաշտպանութեան զինքը բազմապէս էր ամրապնդումը նոր խաղացողներէ: Մոսկուայցիները խաղի 14րդ վայրկեանին նշանակած են առաջին կողմը, շնորհիւ Վազիմ Նիկոնովի: Երկրորդ կիսախաղին, հազիւ 4 վայրկեան անցած, Ռոպէր Սալայլեան զըլուի գեղեցիկ հարուածով մը նշանակելով կողմը, հաւասարեցուցած է արդիւնքը: Այժմ «Արարատ» երկու խաղ եւս ունի՝ Մոսկուայի մէջ, տեղւոյն «Դինամօ»ին դէմ եւ Երեւանի մէջ, Մոսկուայի «Տորպեդօ»ին դէմ:

(*) Արդիւնքը տուած է իմի «Յառաջ»ի Նոյ. 3ի թիւով:

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՄԻՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՍՄԵՐՈՒՄԸ
ՊՈՍԹԸՆԻ ՄԷՋ

Գանատայի եւ Միացեալ Նահանգներու արեւելեան նահանգներու Համազգային Հայ Մշակութային Միութեան Թորոնթոյի, Հէմիլթընի, Մոնրէալի, Տիթթօյթի, Շիքախոյի, Նիւ Եորքի, Նիւ Ճըրզիի եւ Պոսթընի մասնաճիւղերու աւելի քան 150 երիտասարդներ Թարգմանչաց Տօնին առթիւ, համախմբուած են Պոսթըն եւ Գո-լուպոյի Օրոնան երկար շարաթափերէր երեք օրերու ընթացքին (Հոկտ. 9-10-11) դործադրած են մշակութային յայտագիր մը:

Ուղերթաւորի մէջ, Հոկտ. 9ի երե-կոյեան ժամը 7:30ին տեղի ունեցած է զեղարուեստական երեկոյ մը, որուն յայտագիրը բաղկացած է նուազէ, արտասանութիւններէ, երգերէ, շարժանկարի ներկայացումէ, պարերէ եւայլն:

Գեղարուեստական երեկոյն անմիջապէս ետք, ժամը 10:30ին տեղի ունեցած է զբաղմունքի արտօն, որուն նիւթը եղած է «Կարելի՞ է Հայ մշակոյթը պահել ու ստեղծել Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ»: Ասուխիսի խօսողները եղած են Հայր եւ որդի Միւնս եւ Սաշիկ Թէօօրեան: Իսկ վարչէր՝ Վրէժ Եւ Սոմէն Արթիւնեան: Միւնս Թէօօրեանի գիտել տալէ ետք թէ ՄՇԱԿՈՒԹԻ եւ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԻ հասկացողութեանց միջեւ տարբերութիւններ կան, ընդձեռն է թէ այդ տարբերութիւնները շատ աւելի մեծ են «պահելու» եւ

«ստեղծելու» կարելիութեանց միջեւ: «Այո՛, ըսած է ան, կարելի է Հայ մշակոյթը պահել եւ պահպանել Հիւսիս. Ամերիկայի մէջ, սակայն ո՛չ կարելի է Հայ մշակոյթը ստեղծել Հայրենիքէն դուրս: Մշակոյթ ստեղծելու համար նախապայմաններ են հայրենիքը, պետութիւնը, կրօնը, բարքը, արուեստ, անտեսութիւն, եւայլն: Առաջին երկուքը չունինք այս հողերուն վրայ, իսկ միւսները տկարացած են կամ «օտարացած» միջավայրի, չընտանացաւ, աղքատութիւնն էրու հետեւնորով: Ասիկա ըսել է սակայն, որ մենք մշակութային աշխատանք չենք կրնար կատարել Հիւսիս. Ամերիկայի մէջ: Իսկ Սաշիկ Թէօօրեանը հարցումին ԱՅՈՒ պատասխանած է, աւելցնելով սակայն թէ զոչուշտը «այո» մըն է: Այո՛ ըսած է. «Կարելի է, եթէ նախ ընդունինք «Հայ մշակոյթ»-ը համար սահմանում մը, որ խորթ կը թուի ներկայ հանրութեան մեծամասնութեան: Կարելի է, եթէ հասկնանք թէ մշակոյթը միայն լեզու չէ, թէ եւ լեզուն մեր սիրտին ամէննչն մօտիկն է, ու մշակոյթի ամէննչն մեծ միւտորը»:

Հոկտեմբեր 10ին, առաւօտեան Համազգայինի տղաքը այցելած են «Հայրենիք»-ի խմբագրատունը:

Նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 3:30ին, Համազգային Հայ Մշակութային Միութեան Նիւ Ճըրջիի մասնաճիւղը ներկայացուցած է Համաստեղի «Համբոյժ»ը, զոր թատերի վերածած է Տոքթ. Բարբէն Փափազեան: Նախքան ներկայացումը, Հ. Հ. Մ. Միութեան Պոսթընի կազմի ատենապետը՝ Ժիրայր Դարբինեան խօսած է Համաստեղի կեանքին ու դործունէութեան մասին:

Նոյն օրը, երեկոյեան ժամը 9ին տեղի ունեցած է խորխորանք - պարահանդէս մը:

Հոկտ. 11ի առաւօտեան ժամը 10ին, խումբը այցելած է Վահան Թօփալեանի տարիներու աշխատանքի արգասիք ԵՂԻՍ ՏԵՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ դրազարանը, որ կը գտնուի Արլինկթընի մէջ:

ՆՈՐ ՋՈՒՂԱՅԻ Ս. Ամենափրկիչեան վանքի մայր տաճարին մէջ, Հոկտեմբեր 18ին, տեղի ունեցած է ծայրագոյն վարդապետի աստիճանի սուշուրթեան արարողութիւնը: Խորհիւ Ա. կաթողիկոսի հրահանգով՝ Թեհրանի Հայոց առաջնորդ Արտակ Արք. Մանուկեան, ծայրագոյն վարդապետի աստիճան տուած է Իրանահնդկաստանի թեմի առաջնորդ Մեսրոպ վրդ. Ալճեանի: Արարողութեան ետք Արտակ Արք. զարոզով մը անդրադարձած է Մեսրոպ վարդապետի բարեմասնութեան մասին:

Թիւնը, ըլլան անոնք հոգեւորականներ, Աղգային Մարմիններ, կրթական միութիւններ, եւ համայն յարգոյ հասարակութիւնը զորովիւ հանդիսանալ ինձ, թեթեւեղելու խաչակրութեան բերքը:

Յաջորդ օրը, Հոկտեմբեր 24, Կիրակի առաւօտ, իր եպիսկոպոսական առաջին պատարագը մատոյց, հաւատացեալներու հոծ բազմութեան մը առջեւ, երգչախումբի մասնակցութեամբ:

Յատկանշական էին իր տուած ջարդոյն բացառիկ կողմերը. Հաւատքի խոր ըմբռնումով լեցունած, զրիտոնէական, հայրենասիրական եւ ազգասիրական մարտակող մըն էր որ ըրաւ ներկայ հասարակութեան, որ կը վերաբերէր նաեւ քաղաքականութեան, իրենց հաւատքին մէջ ըլլան ոչ միայն հաստատ, այլեւ առաւել եւս զօրացնեն իրենց յոյսի - հաւատքի ուժը, ծառայելու համար Հայ ժողովուրդի գոյութեան պայքարին:

ՀՐԱՆԻ ԹԱԴԻՍՏԵԱՆ

էր ան եւ կարծելով որ Ռոլան յանկարծ անկիւնէ մը դուրս ելլելով իր վրայ պիտ խոյանար, աչքը շորս կողմը պարտցուցած: Մինչեւ տուն հասնիլը ատրճանակը բնաւ ձեռքէն չէր թողած...:

Վերջապէս երբ սենեակէն ներս մտաւ, լայն շունչ մը առաւ:

Ճակտէն վազող պաղ քրտինքը սրբեց եւ գտնուած կացութեանն եզրակացութիւն մը հանել կործնեց: Կացութիւնը սա էր. բնաւ կասկած չկար որ Ռոլան զօրաւոր էր, բայց միթէ ինքը անկէ տկա՞ր էր: Ինքը, Ալթիէրի մը որ բովանդակ բանակի մը կը հրամայէր, ինքը, ընդհանուր հրամանատար մը, ո՞վ, ո՞վ պիտի համարձակէր իր վրայ յարձակելու՝ մանաւանդ սպանելով եւ պահակազօրքերով պաշտպանուած պալատի մը մէջ:

Բայց հաղել թէ այս մտածումներով ինքզինքը ապահովցուցած, ուրիշ վախ մը պաշարեց զինքը. դաւադրել սկսած էր. հաս վախը այդ կողմէն էր:

Ալթիէրի երկար ատենէ ի վեր փառասիրական ձգտումներով տոգորուած էր: Օր մը երբ յանկարծ յեղափոխութիւն մը պայթելով Քանիտանո Գուլար վար առնուեցաւ իր զբոսութեան աթոռէն, Ալթիէրի այն օրը միայն կրցաւ նշմարել որ ինք պարզապէս Փօսթարիի համար աշխատած էր:

Իրաւ ալ, Ալթիէրի այն ատենները քանի մը սպայ եւ բանակ մը զինուոր ունէր իր հրամանին տակ, բայց օրէնսդէր ժողովը, այսինքն Տասներու Խորհուրդը, որ հանրապետութեան օրէնսդրական գերագոյն մարմինն էր, Փօսթարիի ձեռքը ինկած էր, ինչպէս նաեւ հաւատարմութեանց ատենները, օժանդակ մարմինները եւ կարգ մը քաղաքային միւս իշխանութիւնները:

Քանիտանո Գուլարի ձեռքակալութեան եւ Ռոլանի բանասիրական գիշերը Ալթիէրի իր գործած սխալը ըմբռնելով պահ մը մտածած էր Փօսթարիի դէմ ծառայանալ, բայց կէօնօրի սէրը թող չէր տուած ընել այդ բանը:

Սէրը յաղթած էր փառասիրութեան: Այդ փառասէր զինուորականին մէջ սէրը աւելի զօրաւոր եղած էր քան թէ փառասիրութիւնը:

Իայց կէօնօրի հետ ամուսնանալէ յետոյ տեսնելով որ Տանտոյոյի աղջիկը միայն անունով իր կինը եղած էր, դարձեալ ինքզինքը փառասիրութեան ծոցը նետած էր, դարձեալ փառաստեանչիկ ձգտումներու կողմը հակած էր:

ՄԻՇԷԼ ԶԵՎԱԳՕ

(Շար.)

Թիւններուն եւ արժանիքներուն եւ բացատրած՝ ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճանի ծագումն ու ազդեանական նշանակութիւնը, որ ներկայի իր ձեւին մէջ, դասաւորուած է ԺՊ դարուն՝ Գրիգոր Տաթեւազիի կողմէ, Տաթեւի համարանին մէջ:

Պատարագի եւ արարողութեան աւարտին ներկաները բարձրացած են առաջնորդարանին դասընթաց, ուր ներկայացուցած են իրենց շնորհաւորութիւնները առաջնորդին: Վանքի երգչախումբին կողմէ Իրանա Շիրվանեան ուղերթ մը կարգացած եւ Հայր Սուրբին նուիրած է Ս. Ամենափրկիչ վանքի ոսկեզրուագ մետաղ մը: Թեմական եւ Աղբ. մարմիններու կողմէ խօսած է Լեւոն Միսաեան, իսկ Կրօնական Խորհուրդի եւ Քահանայից դասուն կողմէ՝ Պօղոս Ա. քննչ. Պետրոսեան, անդրադարձած է Մեսրոպ Մ. վարդապետի երկուցուկէ տարուան աշխատանքներուն՝ իրրեւ առաջնորդ: Ապա խօսք առնելով Մեսրոպ Մ. վրդ. ի մէջ այլոց ըսած է. «Պարագաներու բերումով ծայրագոյն վարդապետի իշխանութեան սուշուրթիւնը կատարուեցաւ Նոր Ջուղա. այլապէս ատրկա տեղի պիտի ունենար Անթիլիասի մէջ: Առաջին անգամ ըլլալով իմ մօտ չեն իմ արեան հարազատները, բայց թերեւս ասիկա խորհուրդ մը ունէր: Իմ հոգեւորական կեանքի բոլոր աստիճանները՝ սարկաւազութիւն, քահանայութիւն, վարդապետութիւն, ստացած եմ չորս ընկերներով: Առաջին անգամ ըլլալով առանձին էի այսօր: Բայց նոյն ատեն զգացի այսօր, որ բնաւ առանձին չեմ. այս չորս դարեան Ամենափրկիչեան տաճարին մէջ ինձի հետ էին մեր եկեղեցւոյ հայրերը՝ Կեսարացիներն ու Դաւիթ Եպիսկոպոսները եւ բոլոր անոնք որոնք եկած ու անցած են այս սրբազան տաճարէն, եւ վերջապէս, ինձի հետ էր իմ ժողովուրդը, որու կեանքին խառնուած է իմ կեանքը»:

Առաւօտեան եկեղեցական արարողութիւնները ժապաւէնի առնուած են «Պարանգեւութիւն» ձայնասփռուի կայանին կողմէ եւ Առաջնորդ Հօր հետ տեսակցութեան մը հետ պիտի ձայնասփռուին Փարիզի մէջ՝ Նոյեմբերի Երկուշաբթի օրերէն մէկը:

ՅՈՒՆԱՀԱՅԻ Թեմի Աղգային - Պատգամաւորական ժողովը գումարուած է Հոկտեմբեր 9-10ին, Աթէնքի Աղբ. Առաջնորդարանին մէջ, նախագահութեամբ Սահակ Արք. Այվազեանի եւ մասնակցութեամբ՝ Աթէնքի, Փիլիպպի եւ շրջաններու, ինչպէս նաեւ դաւաններու պատգամաւորներուն: Պատգամաւորական ժողովի յաջորդական երեք նիստերու ընթացքին, կարգացուած են զեկուցումներ աղգային բոլոր Մարմիններու բարոյական եւ նիւթական գործունէութեանց մասին եւ տրուած՝ գնահատանքի բանաձեւեր: Թեմական պատգամաւորական ժողովը զննարկելէ ետք օրակարգի բոլոր հարցերը՝ որոշումներ տուած է:

Ա.-Նկատի ունենալով ստեղծուած տընտեսական դժուարին պայմանները, առաջադրուած է ստեղծել ազգապատկան հաստիարներ նոր կալուածներ եւ այլ նիւթական աղբիւրներ:

Բ.- Նկատի ունենալով, որ Թեմական ընտրութիւնները առկախուած էին տիրող պայմաններու բերումով եւ այժմ անոնց կատարման համար Հիան արդիւնէ պատճառներ, ժողովը որոշած է ի մօտոյ կատարել ընտրութիւնները:

ՎԻՆԵՆԱՅԻ Հայ Ուսանողական եւ Երիտասարդական Միութիւնը հիմնած է Փոնոս մը՝ փոխառութեան ձեւով, համեստ պայմաններու մէջ ապրող ուսանողներու անմիջական օգնութիւն ցուցարներու եւ զիւրացնելու համար անոնց ուսումը: Այս Փոնոսին հիմնադրամը յատկացուցած են Բաֆֆի եւ Ռոլանդ Իւնզուբան եղբայրները ի յիշատակ իրենց մօր՝ Հեղինէ Եպիսկոպոսի: Այս առթիւ կազմուած յանձնախումբը կոչ մը ըրած է, որով ինքրած է աջակցութիւնը բոլոր անոնց որոնք իրենց ուսանողական տարիներէն գիտեն թէ ինչ կը նշանակէ ուսանիլ նիւթական ծանր պայմաններու մէջ, յաճախ նոյնիսկ ստիպուած ըլլալով կէս թողուլ ուսումը:

«ԵԱՌԱՋ»-ի ԹԵՐԹՕՆԸ (212)

ՀԱՌԱՉԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ

Բ. ՄԱՍ

Դ Ե Պ Ի Մ Ա Հ

Քանի Ռոլան ապրէր, Ալթիէրիէ հետ ըլլալով թէ մօտ, ինքը պիտի չկրնար վայրկեան մը իսկ հանդիստ ընել:

Ալթիէրի Օլիվիօ կղզիէն տուն վերադարձած ատենը ճամբան այսպէս մտածած էր: Ռոլանի եւ իր միջեւ մահուան կտրուկ սկսած էր եւ Ալթիէրի բնաւ յոյս ունէր որ այդ կտրուկն մէջ ինքը պիտի ըլլար յաղթողը:

Ճամբան քանի մը անգամ կանգ առած

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Այրի Տիկ. Պետրոս Զպուրճեան (ծնեալ Աշճեան), Տէր եւ Տիկին Փիէր Պարոն - եան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Անրի Զպուրճեան եւ զաւակները (Ժընեւ), Տէր եւ Տիկին Միշէլ Զպուրճեան եւ զաւակները (Քալիֆորնիա), Տիկին Անրի Զպուրճեան եւ աղջիկը, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Զպուրճեան (Լոս - Անճըլլաս), Քոյր Քոլոմպ Աշճեան, Տէր եւ Տիկին Արամ Օտեան, Տէր եւ Տիկին Կարօ Քէշիշեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Թորոս Իսքէնտէրեան եւ զաւակները եւ ընտանեկան համայն պարագաները (Հայաստան եւ արտասահման) խոր կրօնկրօնով կը ծանուցանեն իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծ-հօր, եղբոր, քե- ուսյրին եւ աղջկանին:

ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Նոյ. 3ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղումը կը կատարուի այս Ուրբաթ, Նոյ. 5, առաւօտեան ժամը 9.15ին:

Հաւաքուիլ — Porte principale du cimetière de Pantin - Parisien (Porte de la Villette) Որեւէ մահազգ զրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայ իրբեւ այդ նկատել:

Ընտանիքը ցաւակցական այցելութիւն չընդունիր:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Պ. Մետրոպ Տ. Գրիգորեան՝ իր զաւակներով, թոռներով եւ ծոռներով կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կու տան այս Կիրակի, Նոյ. 7ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց կնոջ, մօր, մեծ-մօր եւ մեծ մամի՝ ՄԱՐԳՐԻՏ Տ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ

(Ծնեալ Յակոբ Կարամուրեան) մահուան տարեկիցին առթիւ, ինչպէս նաև իրենց գերզատանի համայն ննջեցելոց հոգւոյն ի յիշատակ:

Նոյնպէս, Ղազար Տ. Գրիգորեան՝ իր զաւակներով, թոռներով եւ ծոռներով, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կու տան իրենց կնոջ, մօր, մեծ-մօր՝ ԵՂԻՍԱՅԷԹ Տ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ

(Ծնեալ Սաֆարեան) մահուան 40րդ տարեկիցին առթիւ, ինչպէս նաև իրենց գերզատանի համայն ննջեցելոց հոգւոյն ի յիշատակ:

Այս առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի նաև Սալմաճորի նահատակներու յիշատակին:

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

Այս առթիւ Պ. Մետրոպ Տէր Գրիգորեան հետեւեալ նուէրները կ'ընէ. — 500 Փր. Լիբանահայ կարօտեալներուն, 200 Փր. «Յառաջ»ին, 100 Փարիզի Մշակոյթի Տան, 100 Կապ. Աշխ. Անիէն — Պուա Քոլոմպի մասնաճիւղին, 100 Իսի Մշակոյթի Տան, 100 Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցիին:

(Ստանալ «Յառաջ»էն):

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ 90ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Նախագահութեամբ Սերովբէ Արք. Մանուկեանի (Կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի Հայոց)

Կիրակի Նոյեմբեր 7, Փարիզի Մայր եկեղեցւոյ մէջ

Բազմաձայն պատարագ մասնակցութեամբ երգչախումբին, ղեկավարութեամբ Արա Պարթեւեանի

(նախկին Կեդրոնականցի)

Եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն ոգեկոչելու համար յիշատակը Հոգեւոյն ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՐՏՐԻՍՐՔ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆԻ ինչպէս նաև բոլոր այն կրթական վարիչներուն, դաստիարակներուն եւ սաներուն որոնք առյաւելոս բաժնուած են այս աշխարհէն

Յետ հոգեհանգստեան ժամը 15ին այց ԱՐՇԱԿ ԶՊԱՆԵԱՆԻ չիբիմին (Կեդրոնականի թիւ 1 շրջանաւարտ)

Կը հրաւիրուին բոլոր Կեդրոնականցիները եւ կրթաէջ հասարակութիւնը անխտիր

Երբուրի. Փորթ տ'Օրլէանէն առնել 128 թիւ օթօպիւսը եւ իջնել Պանէէօ — Փարիզի ղեկընդմանատան առջեւ: Ժամադրովայր ժամը 15ին գերեզմանատան մուտքին:

ՓԱՐԻՋ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-ՄԿՐՏԻՉ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ ԵՒ ԲԱՐԵՄԱՂՈՒԹԻՒՆ Ս. ՅՈՎՀ. ՄԿՐՏԻՉ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՕԾՄԱՆ 72ԻՐ ՏԱՐԵԳՆԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, Նոյեմբեր 7ին առաւօտեան ժամը 10ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ Մայր եկեղեցւոյ մէջ կը մատուցուի հանդիսաւոր բազմաձայն պատարագ, եւ հոգեհանգստ կը կատարուի եկեղեցւոյ հանգուցեալ բարեբարներու հոգեհանգստի համար:

Նոյն ատեն արեւշատութեան աղօթք եւ մաղթանք կ'ըլլայ եկեղեցւոյ ի կեանս եղող բարեբարներուն եւ անոնց հարազատներուն համար:

Կը պատարագէ՝ ԳԻՒՏ. ԵՊՍ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Կը քարոզէ՝ ՍԵՐՈՎԵՅ ԱՐՔԵՊՍ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

(ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒԹԻՒՆԿ ՀԱՅՈՅ ԵՒՐՈՊԱՅԻ)

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Հ. Յ. Դ.

Վիէն. — Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէին ընկերական ընդհանուր ժողովը Նոյեմբեր 6ին Շարաթ իրիկուն ժամը 9ին Գասպար Իփէքեան Ակումբը:

Բոլոր ընկեր եւ ընկերուհիներուն ներկայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարեւոր օրակարգ:

ԻՍԻ. Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Ուրբաթ, Նոյ. 5, ժամը 21ին Մշակոյթի Տունը:

Կը խնդրուի ճշգրտապէս ըլլալ:

ՇԱԻՒԼ. — Հ. Յ. Դ. Արդուութեան խումբի ընկերական ժողովը այս շաբաթ (Նոյեմբեր 6) երեկոյ ժամը 9ին սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Վարչութիւնը ընդհանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր իր անդամակիցները Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20.30ին Իսի Հայ Մշակոյթի Տունը: Կարեւոր օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտապէս ըլլալ:

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Հայ նախկին ուղղիկներու եւ կամուրներու միութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր անդամները, Կիրակի, Նոյեմբեր 7, առաւօտեան 10ին, իր կեդրոնատեղին 32 ուլ սը Թրեվիզ: Օրակարգ՝ նոր վարչութեան ընտրութիւն: Կը խնդրուի ճշգրտապէս ըլլալ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Հիմնադրութեան 70րդ տարեդարձին առթիւ

Բարձր Հովանաւորութեամբ ՍԵՐՈՎԵՅ ԱՐՔ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

Հայրապետական Պատուիրակ Երապայի Հայոց Պատուոյ նախագահութեամբ ՊԵՐՆԱՐ ԼԱՅԷՅԻ

Président du Conseil de Paris

ՀՔԵՂ ՃԱՇ ԵՒ ՊԵՐՆԱՐԷՆԻՍ

HOTEL INTERCONTINENTAL 3, rue de Castiglione Paris 1er Շաբաթ, Նոյեմբեր 6 ժամը 20.30ին

Առաջնորդութեամբ՝ ԲՕԾԱ. — ՔԵԱՆ Հայկական խանդավառ նուագախումբին ծանօթ արուեստագէտներ ԶԻՆԱ եւ ԿԵՆՈՐԿԻ

Կը ներկայացնեն ընտիր յայտագիր մը հայկական եւ ցիկան երգերու եւ պարերու:

ԹՕՄՊՈԼԱ՝ ի նպաստ Լիբանահայ կարօտ ուսանողներու:

Մասնակցութիւն ճաշի եւ պարահանդէսի՝ 150 Փր.:

Միայն պարահանդէսի մուտք՝ ժամը 22.30էն ետք՝ 30 Փր.:

Թօմպօլոյի տոմսին գին՝ 20 Փր.

Տոմսերը եւ սեղանները ապահովելու համար դիմել՝ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ՝

U. G. A. B. 118, rue de Courcelles Paris 17 tél. 924-86-71 227-12-26

Թատրակաւ ցերեկոյց ՉԱՐՇԸԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Կազմակերպուած Լիոնի հայկական թատրախումբին կողմէ:

Կիրակի, Նոյեմբեր 28 ժամը 15ին «Սիկա» սրահին մէջ 60, Ալբերտ ար Սաֆա, Լիոն Յրդ.

Տոմսերը ապահովելու համար դիմել Յանձնախումբին:

VALENCE - Théâtre Municipal SAMEDI 6 NOVEMBRE A 21 H

VIENNE - Théâtre Municipal DIMANCHE 7 NOVEMBRE A 15 H

Gala Exceptionnel de Danses Folkloriques Arméniennes

organisé par le Nor Seround «Evocation d'une journée populaire arménienne» Ensemble folklorique NAIRI de Paris (40 exécutants)

Billets en vente auprès de Salon «La Tiferie» 14 rue Bouffier VALENCE

«Kalou» 12, rue de l'Eperon, VIENNE «Tissus André» 7, pl. de Miremont VIENNE

LES AMIS DE LA FONDATION MARIE-NUBAR

Journées d'Amitié

SAMEDI 6 NOVEMBRE de 14 à 19 h.

DIMANCHE 7 NOVEMBRE de 14 à 22 h.

au profit des étudiants arméniens boursiers de la Fondation Marie-Nubar

Cadeaux de Noël, Parfumerie, Disques, Alimentation, Cartes de vœux etc.

— BUFFET — SPECIALITES ARMENIENNES

Dimanche 7 Nov. de 16 à 20 h.

NANE CARZOU GUY BEDOS ROGER BORNICHE

dédicaceront leurs ouvrages

FONDATION MARIE-NUBAR 57 bd. Jourdan, M° Pte. d'Orléans

Raïssa Meguerditchian

Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN

UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS

BELLA TARPINIAN ROUPEN MATEVOSSIAN RAISSA MEGUERDITCHIAN SIMON DERIAN ZAROUHI DONIKIAN DATEVIG HOVHANNESIAN EDGARD GARABETIAN NATALIA SINELNIKOVA CHAHEN AIROUMIAN

- NICE : 13 novembre CASINO CLUB 21 h.
MARSEILLE : 14 novembre OPERA 14 h. 30 et 21 h.
LYON : 15 et 16 novembre SALLE RAMEAU 20 h. 45
VALENCE : 17 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45
ALFORTVILLE : 23 novembre PALAIS DES SPORTS 20 h. 45
ISSY-LES-Mx. : 24 novembre THEATRE MUNICIPAL 20 h. 45
BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45
PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21 h
PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Զմիռնիոյ եւ շրջաններու Հայրենակ - ցական Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ Իգ - միբի Զարգերուն 54րդ տարեգարձին առ - թիւ, Կիրակի Նոյ. 14ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ հո - րեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի: Կէսօրէ ետք ժամը 1ին, հողեճաշ՝ Բիցցա - Ոսկեան ճաշարանին մէջ 139 ուի Սէն ք'Օնորէ մեքքօ Լուվր: Ժաշազին՝ 50 ֆրանք: Սեղանները ապահովելու համար հե - ուսձայնել Տիկ. Ա. Թորոսեանի 793 53 71 կամ Հ. Գուլյումեանի՝ 790 21 99

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԿԻ

Այլի Տիկին Նուարդ Մաղազաճեան եւ որդին՝ Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Մաղա - զաճեան, 100 ֆր. նուիրած են Իգմիբի եւ շրջաններու Հայրենակցական Միութեան, փոխան ծաղկեպսակի, Ղազարոս Գա - պաճեանի մահուան առթիւ:

Նոյն նպատակին Տէր եւ Տիկին Արտա - շէս Մ. Սարեան 50, Ոմն 100, Վահրամ Ոսկանեան 20 ֆր. նուիրած են

ԿԸ ՓՆՏՈՒ

Պարսկահայ ուսանող երիտասարդ մը կը փնտոէ վարձու սենեակ մը Փարիզի շրջանի մէջ:

Գրել՝ Բակրամ ընտանիք 6, ուի տէ Լիլա, 92370 ՇԱԻԻԼ:

Ի ՆՊԱՍՏ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՆԹԱՅՆԿԵՐ

Ստորեւ մաս-մաս կու տանք ԿՐԸՆՈՊԼԻ ենթացանկը, որու ընդհանուր դումարը 37.585 յայտարարուած է ընդհ. ցանկին («Յառաջ», Հոկտ. 1, Ա. էջ) եկեղեցւոյ դումարին մէջ:

×

Ազգ. Միութիւն, Կապ. Խաչի մասնա - ճիւղ, Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Պրուսալ - եան 1000ական, Տէր եւ Տիկին Քիւրքե - տէն 700, Լ. Յակոբեան ընտանիք 500, Տէր եւ Տիկին Յ. Գապաճեան, Տէր եւ Տիկին Է. Սթամպուլեան, Տէր եւ Տիկին Խ. Անտոնեան, Տիկին Օնյազեան եւ Տէր եւ Տիկին Մարտիրոսեան, Է. Միքայէլ - եան, Տէր եւ Տիկին Սարեան, Տէր եւ Տի - կին Ս. Սիւլեան 300ական, Տէր եւ Տիկին Յ. Արապեան, Տէր եւ Տիկին Վ. Աւագ - եան 250ական, Տէր եւ Տիկին Կ. Լիւլէճ - եան, Տէր եւ Տիկին Ս. Զատիկեան, Ս. Քիւրաճեան, Տէր եւ Տիկին Հ. Անտոն - եան, Տէր եւ Տիկին Վ. Աթմաճեան, Տէր եւ Տիկին Մ. Քիւրաճեան, Տէր եւ Տիկին Փ. Մուրատեան, Տէր եւ Տիկին Խ. եւ Գր. Կիրիւնեան, Տէր եւ Տիկին Յ. Զիֆթ - ճեան, Տէր եւ Տիկին Ս. Կարմիրեան, Տէր եւ Տիկին Յ. Այանեան, Տէր եւ Տիկին Ս. Մուշիկեան, Տէր եւ Տիկին Մ. Նահա - պետեան, Տէր եւ Տիկին Փ. Նալչայեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Տէփոյեան 200ական:

(Շար.)

ENSEIGNEMENT DE LA LANGUE ARMENIENNE A L'UNIVERSITE JEAN-MOULIN INSTITUT des LANGUES 74, rue Pasteur Lyon 7e tél. 69-24 93 poste 703

Niveau 1 (débutants) Mercredi de 18 à 19 h. 30 Niveau 2 Jeudi de 18 à 19 h. 30 Niveau 3 Samedi de 10 à 12 h. Les cours ont débuté le 27 octobre L'inscription est ouverte aux candidats bacheliers ou NON, au secrétariat de l'Institut.

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

Շաբաթ, Նոյ. 13, ժամը 21ին ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏԱՆ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԸ Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Գ. Մարսէլլի Շրջ. Կոմիտէին եւ մասնակցու - թեամբ բոլոր խումբերուն: Կը նախադասէ - ընկ. ՍԻՄՈՆ ԱՒՏՈՅԵԱՆ Կը խօսին - ընկ. ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ (հայերէն) ընկ. ԱՐԱ ՊԻՊԵՐԵԱՆ (ֆրանսերէն) Գեղարուեստական բաժին: ՄՈՒՏՔԸ ԱԶՍԵ Է

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Կապ. Խաչի Մարսէլլ քաղաքի մասնա - ճիւղը կը շարունակէ իր հայերէնի դա - սընթացքը Պաշօ անցնող երիտասարդ - ներու համար: Անոնք որ կը փափաքին, կրնան դիմել վարչութեան ընկերուհիներ - րու եւ կամ Տիկին Ճամուզեանին՝ 38 ուի Փիլիպս տը Շավան, Մարսէլլ 2րդ, հե - ուսձայն՝ 90 21 60

Dans le cadre des manifestations commémoratives du 70e anniversaire de L'UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE L'U. G. A. B. JEUNE présente

l'Ensemble Instrumental de ROMANS

MERCREDI 10 NOVEMBRE à 20 h. 30 SALLE CORTOT 78, rue Cardinet Paris 17e métro : Malesherbes sous la direction de ALEXANDRE SIRANOSSIAN avec le concours de CHAKEE GORTZOUNIAN (pianiste) DANIEL NAZARIAN (violoniste)

Programme : B. BRITTEN — J.-S. BACH G. TARTINI — G. JUNILLON KOMITAS Prix des Places de 15 F à 40 F Location à la Salle chez Durand, 4, Place de la Madeleine et dans toutes les agences de théâtres

RESTAURANT EREVAN ՀԱՅՏՏՈՒՆ ԵՐԵՒԱՆ 26, RUE BERGÈRE PARIS 9e Tél. 770 85 81 Հայկական մաքուր խոհանոց — Հայկական ջերմ մթնոլորտ Մատչելի գիներ Երկուշաբթի՝ Կարսի տոնէր Զորեշաբթի իրիկուն՝ ձիթապուր — մանթը Հինգշաբթի իրիկուն՝ պատուէրին վրայ՝ լախմաուս ու ջի-ֆլոֆթէ Ուրբաթ իրիկուն՝ Սու-պէօրէկ Եւ ամէն Կիրակի առտու, պատուէրի վրայ՝ խաշ: ՓԱԿ Է ԵՐԵՎԱՆԻՍԻ

Պ Ա Ր Ա Ն Յ Ի Կ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Թ նախաձեռնութեամբ ՅՐԱՆՍՍԱՀԱՅ ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ ՍԵՒՐՍԵՐԻ ՄԱՐՍԱՃԻԻԿԻՆ GRANDE SOIRÉE DANSANTE organisée par la section de Sevrans de la Croix Bleue des Arméniens de France Samedi 13 Novembre 1976 à 20 h. 30 Salle des Fêtes de Sevrans Deux orchestres : PARADOXE et le groupe SEVANE et... la fameuse AMBIANCE ARMENIENNE des fêtes de Sevrans BUFFET ORIENTAL .. BUVETTE Tenue correcte exigée Entrée 15 F moins de 20 ans 10 F

ՅՈՒՇԱՏԵՐ ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ Իսիլ վարչութիւնը ընդ - հանուր ժողովի կը հրահրէ բոլոր իր ան - դամահուները Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20-30ին Իսիլ Հայ Մշակոյթի Տունը: Կա - րելուր օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտա - ըլլալ: Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCHE» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵԱԿԸ ՅՈՒՅԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇ ԵՒ ՑԱՅԳԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ ՆՈՅՄԲԵՐ 13, ՇԱԲԱԹ ԺԱՄԸ 20.30ԷՆ ԱՌԱՌՈՏ HOTEL MÉRIDIEN 81, bd. Gouvion St. Cyr 75017 Paris métro : Porte Maillot Sous la Présidence de : Monsieur EDWARD DJEREDJIAN Consul Général des Etats-Unis d'Amérique à Bordeaux Կը մասնակցին՝ JACQUES HELIAN ԻՐ 14 ՆՈՒԱԳԱԾՈՒՆԵՐՈՎ ԱՏԻՍ ՀԱՐՄԱՆՏԵԱՆ ԵՒ ՊԵՏԻԿ ՊԵՏԻԿԵԱՆ Իրենց նուագախումբերով - COTILLONS - Տոմսերը եւ սեղանները ապահովել Կեդրոնականցիներու մօտ կամ հեռաձայնի W. NAVASSARTIAN 985-36-53 B. DJEZVEDJIAN 236-54-48 poste 14 N. PANOSSIAN 233-77-90 P. TERZIAN 202-87-20 M. ANDONIAN 738-10-79 ou 927-30-54 Tenue de soirée souhaitée

ARMÉNIE 1976 Départs chaque mois : du 22 Décembre au 3 Janvier 1977 à partir de 2680 fr. Réduction Spéciale : Aux personnes âgées de 60 ans et plus, et aux familles de 4 personnes au moins, s'incrivant ensemble. Renseignements et Inscriptions A PARIS mondotours 2, rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 073-32-64 266-50-12 073-30-64 A LYON Varoujan Sarkissian sevan voyages 50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66 Licence Voyages : A. 721.

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Կ. Լ. ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄԸ

Օ

Գ. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐ

Այդպիսի նախագահը կը շեշտէ, որ վերջին տարիներուն որոշակիորէն բարձրացրել է «հասարակական գիտութիւններէ հետ կապուած ինստիտուտները աշխատանքը մակարդակը»: Իրական կողմէ աւելցնելով մշակած հեռանկարային ծրագիրները: Սակայն ասոնց մէջ կը սպրդին նաեւ մանր «թեմաներ» որոնք հետաքրքրութիւն չեն ներկայացներ ոչ գիտութեան, ոչ ալ հասարակութեան համար:

Երբեմն թեմաները լաւ են, սակայն ասոնց ա՛յնքան ցած մակարդակով կը կատարուին, որ արդիւնքները նոյնպէս գիտական լուրջ արժէք չեն ներկայացներ: Պատճառն այն է, որ «Գիտական աշխատողներէ մի նկատելի տոկոսը անբարար պատրաստութիւն ունի, զուրկ է անհրաժեշտ գիտական բազմաթիւ»:

Վ. Համբարձումեան կը մատնանշէ նաև որքէ կարևոր թերութիւն մը, այն է հասարակութեան «չարագանջ շուր պարունակող հաստատիոր գիտական աշխատութիւններէ, որոնք լցուած են տաղտկալի երկարաբանութեամբ ու կրկնութիւններով»: Պատճառը հեղինակներու մէկ մասնին ոչ - բարձր որակաւորումն է: Սովետական գիտնականները պէտք է ձգտեն բարձրացնել իրենց աշխատանքի մակարդակը, կենդանացնել սկանաւոր գիտնականը:

«Կուտուրայի մինիստր» Ռ. Հ. Պարսաւանթեան լուստեսն է, համագումարէն ութ ամիս միայն անցած է, սակայն «մեր կանգնելի բոլոր ոլորտներում արդէն պարզորոշ զգացում են ունայ արդիւնքներ»: Ստեղծագործական աշխուժութիւն կը տրտնջ թատերական ու համերգային կազմակերպութիւններու, մշակութային օժանդակներու մէջ, կ'ըսէ նախարարը, որ կը կ'ուզէ զազաւարական աշխատանքով զբաղող մինիստրութիւններուն, պետական կոմիտէներուն, ստեղծագործական միութիւններուն, որ «կոորդինացնեն» իրենց գործունէութիւնը, լրջօրէն զբաղին սովետական մշակոյթին համար կազմակերպութեան հարցերով:

Հայաստանի Գրողներու Միութեան վարչութեան քարտուղար Մ. Գ. Սաքաբանի կարծիքով խորհրդային դրական նախաձեռնումները անցեր է ստեղծագործական որոնումներու եւ վերընթացի դժուարին անասարհ: Անհամեմատ բարձրացրել է արդիականութեան թեմայի տեսակարար կշիռը: Ստեղծուել են շարք մը արժէքաւոր երկեր, որոնց նիւթը մեր կեանքն է, մեր ժամանակը, իսկ հերոսը՝ մեր ժամանակակիցը: Սակայն, կ'ըսէ, եթէ մեր կատարած աշխատանքին նայելու ընդունալ արդի պահանջներու բարձունքէն, ապա աւելի շատ մտահոգուելու առիթ կ'ունենանք, քան հպարտանալու: «... Բիչ են մեր ժամանակին եւ ժամանակակից արժանի այն ստեղծագործողութիւնները, որոնք հասնէին ո՛չ միայն հայ, այլ միութեանական ընթերցողին եւ նրա միջոցով էլ գնային աշխարհի ընթերցողին»:

Սաքաբանի գիտել կուտայ նաեւ, որ գրական մամուլը տակաւին հեռու է ժամանակի պահանջներու եւ ինքնին բնու մակարդակէն: Անբարար կը լուսաբանուին Հայաստանի քաղաքական-հանրային կեանքի երեւոյթները: Առարկայականն աւելի ենթակայական կերպով կը ներկայացուին «գրական քաղաքականութեան նուրբ եւ բարձր հարցերը»:

ՕՐՈՒՆ
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԾԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱԿԵԱՆ

Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPÏK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tel. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R.C. PARIS

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամետայ 90 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ. Համը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.720

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՔԵԻԹՐՔԱԿԱՆ
ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԲԱՐԵԼԱԿՈՒՄ ԹԷ ՏԵՂՔԱՅԼ

Օ

Եթէ Գիտության հաւատանք պէտք է համոզուինք որ Փրանքեթթեական յարաբերութիւնները բարելաւուած են քանի թերթը կը խորագրէ՝ «Ձիւնհալ Փրանքեթթեական յարաբերութեանց» բայց նոյն օրը Քաթիսիէն տը Փարիի խորագրին է «Ֆրանսա - Թուրքիա՝ յամառ տարաբարձութիւն Կիւրոսի շուրջ»:

Ինչ կը վերաբերի բարելաւման, շեշտը կը դրուի առաւելաբար մշակութային եւ առեւտրական փոխ-յարաբերութեանց, որոնց զարկ պիտի տրուի: Առեւտրական գետնի վրայ Թուրքիա բաց ունի եւ ամսուս վերջ խառն յանձնախումբ մը նիստ պիտի գումարէ մինչ Փրանսական գործադիրութեան առաքելութիւն մը Թուրքիա պիտի երթայ:

Ասկէ զատ սակայն Չաղլայանի խօսակցութիւնները նախագահ Ժիւզեպ Կոնստանտինի հետ ընդհանուր քանի կողմերը իրենց գիտելու վրայ կեցած են ինչ կը վերաբերի Կիւրոսի եւ Եգէականի: Երբ Թուրքերուն գիշումին մասին լծելով Հանրապետութեան առաւել հասուն կազմերը:

Կուսակցութեան կարեւորագոյն խնդիրներէն մէկն է եղած եւ է աշխատաւորութեան, եւ ամէնէն առաջ երիտասարդ սերունդին ներշնչել սովետական հայրենասիրութեան եւ ընկերավար միջազգայնականութեան գաղափարները: Այս միտքը կը յայտնէ Երեւանի պետական համալսարանի կուսկոմիտէի քարտուղար Ռ. Գ. Արամեան, որ կը հաստատէ թէ ուսանողը համալսարան ընդունուելու պահէն մինչեւ կեանք մըտնելը կը զատախարակուի մարքս - Լենինեան աշխարհայեացիքով:

Կամուսիստ թերթի խմբագիր Բ. Մ. Միլոսեան կը մատնանշէ մամուլի, ձայնասփիւտի եւ հեռատեսիլի մարդերուն մէջ նկատուած թերութիւնները եւ կը թելադրէ «Ժուռնալիստիկայի» բաժին վերաբանալ Երեւանի պետական համալսարանին մէջ՝ որակեալ լրագրողներ պատրաստելու համար:

Լիւրագումարին մեծ ճառով հանդէս եկեր է Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Կարէն Ս. Դեմիրբեան:

Վերջաւորութեան միաձայնութեամբ ընդունուած է բանաձեւ մը՝ հաստատ վստահութիւն յայտնելով, որ կուսակցական կազմակերպութիւններն ու աշխատաւորները յաջողութեամբ պիտի գործադրեն ԻՃ. Համագումարի պատմական որոշումները, Բրեժնեւի Չեկուցման բովանդակած «գրոյթներով ու հետեւութիւններով»:

Լիւրագումարը հաստատած է նաեւ Կոմկուսի Կենտկոմի աշխատանքի 1976-1978 շրջանի հեռանկարային ծրագիրը:

ՀՐԱՆՏ - ՍՄՄՈՒԷԼ

կը խօսուի (Կիւրոս), պատասխանը պատրաստ է. «Ձիւնհալ, Թուրքերը ընեն»: Երեւի ցարդ անոնց ըրածը շատ է: Ասկէ զատ, Թուրքիա կ'ուզէ որ Ֆրանսա միջամտէ Հասարակաց Շուկայի միւս անդամներուն մօտ որպէսզի իրեն հանդէպ նպաստաւոր որոշում տրուի:

×

Չաղլայանի ճաշի հիւրը եղած է գիտնականական մամուլին եւ այս առթիւ ըսած է թէ Թուրքիա լաւ յարաբերութիւններ ունի իր գրագի բոլոր երկիրներուն հետ, բայց՝ Յունաստանէ: «Կը ցաւինք ատոր համար», կ'ըսէ Թուրք նախարարը, յիշելով Աթաթիւրքի եւ Վե - նիզելու շրջանը երբ երկու երկիրները հաշտուած էին: Եւ եթէ այսօր կարեւորութիւն չկայ համաձայնելու, ատոր միակ պատճառը՝ Յոյներու անշարժ փափաքներն են եղեր...:

ԱՆԳԱՐԱ - ՄՈՍԿՈՒԱ ԴԱՆԻՆՔ ԱԶՔԵՐԵՆԻՍ ԼՈՒՅՍ...

Օ

Թուրքիա եւ Սորհ. Միութիւն բարեկամութեան եւ գործակցութեան դաշինք մը պիտի ստորագրեն զալ տարւոյն սկիզբը: Այս լուրը հաստատուած է Չաղլայանի կողմէ, Փարիզ, վերոյիշեալ ճաշին ընթացքին: Դաշինքը պիտի ստորագրուի Մոսկուա, Թուրքիոյ Հանրապետութեան նախագահին եւ վարչապետ Տէմիրելի Մոսկուա այցելութեան առթիւ:

Ատլանտեան Ուխտի մէկ անդամին եւ վարչաւայի Ուխտին ռահմիլային մերձեցումը լուրջ ազդարարութիւն մը կը նկատուի Թուրքիոյ կողմէ նորընտիր նախագահ Քարթալի:

Իսկ մեզի համար ի՞նչ կը նշանակէ: Ոչ ուրիշ բան հաւանաբար քան հաստատուած այն հին իրողութեան, որ մեծերու հաշիւները փոքրերու կենակին վրայ կ'ըլլան: Եւ Թուրքիան, նոյնիսկ հիւսիսային շրջանին, կը մնայ այն երանելի երկիրը, որու հետ կը սիրաբանին Ամերիկա, Եւրոպա եւ զԺախտաբար՝ Սորհ. Միութիւն:

Աչքերնիս լո՛ւս...:

Քակի մը տղով

ԼԻԲԱՆԱՆԻ նախագահ խիստ ազդաբարութիւն մը ըրաւ եւ յայտնեց թէ եթէ արաբական խաղաղագահ ուժերը ձախողին, այն առեւ Լիբանանի մասնահատումը անխուսափելի կ'ըլլայ: Ժողովուրդին ուզելու ըրաւ իր առաջին պատգամին մէջ, Սարդիս ըսաւ. «Կը բաւէ թափուած արեւը, կը բաւեն եղած քանդակները»:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԵԱՆ յեղափոխութեան 59րդ տարեդարձը մասնաւոր փայլ մը չէ ունեցած Մոսկուա: Տարւան նորութիւնը այն է որ Զինաստան շնորհաւորական հեռագիր մը զրկած է:

ՄԱԿԱՐԻՈՍ յայտարարեց Ազգաժողովէն առաջ, որ Միացեալ Ազգերը պէտք է գործնական միջոցներ ձեռք առնեն որպէսզի Կիւրոսի վերաբերեալ իրենց բանաձեւերը գործադրուին: Միշտ կ'ընդգրկուին թուրք անշատ Պետութեան մը ստեղծման:

ՊԱՐՍՅԱՍՏԱՆԻ հիւսիս-արեւելքը երկրաշարժ եղած է (Սորատանի շրջան): 16 մարտի կայ:

ՍՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ արտաքուստեցալ թնիսի Տէյլիս բաժակէն, որովհետեւ մերժած է մրցել Զիլի հետ:

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒՍՆ ԱՌԹԻԻ

Պետրոս եւ Յովիկ Եղիազարեան, փոխան ծաղկեպատի ընկ. Պետրոս Զպուխեանի մահուան առթիւ 100 Փր. կը նուիրեն Լիբանանահայութեան ի նպաստ (ստանալ «Յառաջ») եւ 100 Փր. «Յառաջ»:

X

Կրճնուպէն Տիկին Օնգաչեան ընկեր Պետրոս Զպուխեանի եւ Ղազարոս Գապախեանի մահերուն առթիւ 300 ուր. կը նուիրէ Լիբանանահայութեան ի նպաստ: (Ստանալ «Յառաջ») էն:

Հ. Յ. Դ.

Ա.Լ.ՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ս. Մինասեան եւ Յովիկ Եղիազարեան ընկ. Ժողովի կը հրահրէ բոլոր ընկերները այս Ուրբաթ (Նոյ. 12) ժամը 21ին, Աւուրվիլի Հայ Մշակոյթի Տունը:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Իսիկ վարչութիւնը ընդհանուր Ժողովի կը հրահրէ բոլոր իր անդամակիցները Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20-30ին Իսիկ Հայ Մշակոյթի Տունը: Կարեւոր օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտագին ըլլալ:

Dans le cadre des manifestations commémoratives du 70e anniversaire de L'UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE

L'U. G. A. B. JEUNE présente

L'Ensemble Instrumental de ROMANS

MERCREDI 10 NOVEMBRE à 20 h. 30 SALLE CORTOT

78, rue Cardinet Paris 17^e

métro : Malesherbes

sous la direction de

ALEXANDRE SIRANOSSIAN

avec le concours de

CHAKEE GORTZOUNIAN

(pianiste)

DANIEL NAZARIAN

(violoniste)

Programme :

B. BRITTEN — J.-S. BACH

G. TARTINI — G. JUNILLON

KOMITAS

Prix des Places de 15 F à 40 F

Location à la Salle

chez Durand, 4, Place de la Madeleine

et dans toutes les agences de théâtres

և Հ.Բ.Լ.Մ.ի մօտ, 118 Ռիւ սը Գուրսէլ

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Շաբաթ, Նոյ. 13, ժամը 21ին

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏԱՆ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԸ Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարտէյլի Շրջ. Կոմիտէին եւ մասնակցու- թեամբ բոլոր խումբերուն:

Կը նախագահէ — ընկ. ՍԻՄՈՆ ԱՒՏՈՅԵԱՆ

Կը խօսին — ընկ. ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ (Հայերէն)

ընկ. ԱՐԱ ՊԻՊԵՐԵԱՆ (Փրանսերէն)

Գեղարուեստական քաժին:

ՄՈՒՏԳԸ ԱԶՍԵ Է

X

ՎԻՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Անի Կոմիտէին, մասնակցութեամբ Նոր Սե- րունդի Սեւան խումբի, Կիրակի Նոյ. 14, ժամը 15ին Գասպար Իփէկեան սկումբը:

Պատուոյ նախագահութեամբ

Քաղաքապետ — Երեսփոխան

ԼՈՒԻ ՄԵՐՍՍԶԻ

Կը նախագահէ ընկերուհի ԱԼԻՍ ԳԱԼՈՒՍԵԱՆ

Կը խօսի ընկ. ՅԱԿՈՒ ՊԱԼԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր

Մուտքը ազատ է:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Կապոյտ Խաչի Իսիկ մասնաճիւղը կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի Նոյ. 14ին Իսիկ Ս. Մարիամ Աստուածածին եկեղեցին, իրենցմէ յաւատարմութեամբ ընկեր — ընկերուհիներու յիշատակին:

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

ՅԱԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻՋ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր խումբը կ'ողբայ իր վեթեան ընկերոջ՝ Պետրոս Զպուխեանի մահը եւ ցաւակ- ցութիւն կը յայտնէ ողբացեալին այրիին եւ զաւակներուն:

X

Կապոյտ Խաչի Շրջ. վարչութիւնը իր ամբողջ մասնաճիւղերով խոր ցաւակցու- թիւններ կը յայտնէ ընկերուհի այրի Տիկին Պետրոս Զպուխեանի եւ ընտա- նեկան պարագաներուն իր ամուսնոյն ընկեր Պետրոս Զպուխեանի կսկծալի մահուան առթիւ:

X

Կապոյտ Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի վարչութիւնը կ'ողբայ մասնաճիւղի վե- թեան անգամ Պետրոս Զպուխեանի կո- րուստը եւ այս առթիւ իր ցաւակցու- թիւնները կը յայտնէ ընկերուհի այրի Տիկին Պետրոս Զպուխեանի եւ ընտա- նեկան պարագաներուն:

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԻԷՍ

Ա.Լ.ՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Սալ տէ Ծէթ, Ռիւ Վոլթէո, Շաբաթ, Նոյ. 13, Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Աւուրվիլի խումբին կողմէ, մասնակցութեամբ՝ Պերնար Տէտէնեանի եւ Մարթէն Եւրկիսի:

ՇԱՎԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի պատարագ կը մատուցուի:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵԱԿԸ

ՅՈՒՅԼԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇ ԵՒ ՅԱՅԳԱՊԱՐԱՀԱՆԻԷՍ

ՆՈՅՏԵՐԵՐ 13, ՇԱԲԱԹ ԺԱՄԸ 20.30ԷՆ ԱՌԱՌՕՏ

HOTEL MÉRIDIEN

81, bd. Gouvion St. Cyr 75017 Paris

métro : Porte Maillot

Sous la Présidence de :

Monsieur EDWARD DJEREDJIAN

Consul Général des Etats-Unis d'Amérique à Bordeaux

Կը մասնակցին՝

JACQUES HELIAN

ԻՐ 14 ՆՈՒԱԳԱԾՈՒՆԵՐՈՎ

ԱՏԻՍ ՀԱՐՄԱՆՏԵԱՆ ԵՒ ՊԵՏԻԿ ՊԵՏԻԿԵԱՆ

Իրենց նուագախումբերով

- COTILLONS -

Տոմսերը եւ սեղանները ապահովել կ'եղբոնականացիներու մօտ

կամ հեռաձայնել

W. NAVASSARTIAN 985-36-53

B. DJEZVEDJIAN 236-54-48 poste 14

N. PANOSSIAN 233-77-90

P. TERZIAN 202-87-20

M. ANDONIAN 738-10-79 ou 927-30-54

Tenue de soirée souhaitée

Պ Ա Ր Ա Ն Յ Ի Կ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Թ

Նախաձեռնութեամբ

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՍԵՒՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒԴԻՆ

GRANDE SOIRÉE DANSANTE organisée par la section de Sevrans de la Croix Bleue des Arméniens de France

Samedi 13 Novembre 1976 à 20 h. 30

Salle des Fêtes de Sevrans

Deux orchestres : PARADOXE et le groupe SEVANE et... la fameuse AMBIANCE ARMENIENNE des fêtes de Sevrans

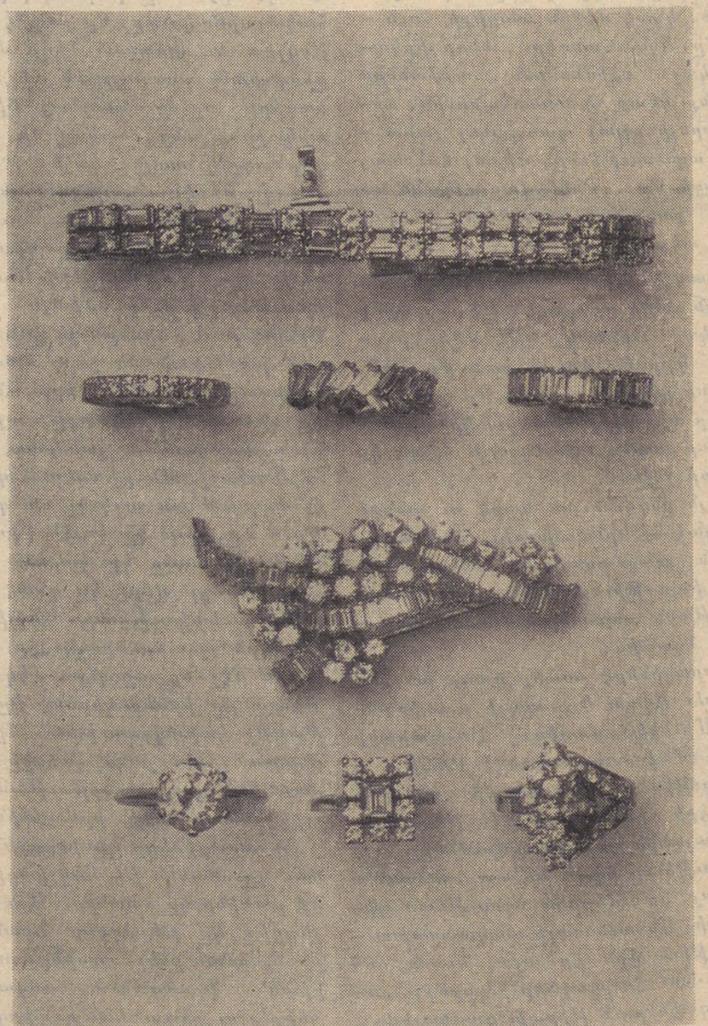
BUFFET ORIENTAL .. BUVETTE

Tenue correcte exigée

Entrée 15 F moins de 20 ans 10 F

Խ Ը Տ Ը Ր Ե Ա Ն

Ձեր գոհարեղեկներուն համար

Վասակի Հաստատութիւն մը

Edouard KHEDERIAN 66, rue Lafayette 75009 Paris tél. 770-11-63

ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
ՆՈՅՄԲԵՐ
10
MERCREDI
10 NOVEMBRE
1976

ՅԱՄԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A. R. C. PARIS

ԲԱԺԱՆՈՐԿԱԳՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամսայ 90 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

LE NUMERO 1.20 F.

ՀԱՐՔՈՒՄՈՒՆ — ԹԻՒ 13.721

Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

52e ANNÉE — N° 13.721

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՓԵՐԸ

ԵՐԵՒԱՆ ԳՍՐԻՁ ՀԵՌԱՏԻՊ

ԵՐԵՒԱՆ (Արմենիա, Հոկտ. 26 թ. 1)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հայաստանի Համայնավար կուսակցության կենտրոնը, կոմիտէի գլխավորը և նրա օրակարգի ներկայացուցիչը են՝ Ա. Գալստյանը, որը հայաստանյայցի կուսակցության ղեկավարը և հայաստանյայցի կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է։ Կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է Վահագն Կարամյանը, որը կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է։ Կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է Վահագն Կարամյանը, որը կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է։ Կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է Վահագն Կարամյանը, որը կուսակցության կենտրոնի ղեկավարը է։

յայտուած է նաև Եղիշէ Չարենց: Արգարեւ, Սարոյեան Չարենցին հանդիպած է առաջին անգամ Պորհ. Միութեան այցելած ատեն: 1935ին երկուստար Սարոյեան Երեւանի մէջ կը ծանօթանար իր հայրենիքին, մայրենի լեզուով խօսող մարդոց: Ան կը մտերմանար Գուրգէն Մահարիին հետ: Մտախոհալի մէջ Չարենց լրացած է Ուիլեմ Սարոյեանի՝ «Դուռն անդրեւին կը գրես, բայց հայ գրող ես»: 1936ին, Սարոյեան Միացեալ Նահանգներ վերադառնալով, իր նոր գիրքին վերայ հետեւեալ ձօնը կը գրէ. «Անդրեւին լեզուին, ամերիկեան հողին եւ հայ ոգիին»: Սարոյեանի գործերուն մէջէն լուսագոյնը համարուած է «Անունս Արամ է» երկը, որը հերոսներէն շատերը Հայրենի են:

ԱՆՍԱՐՅԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Անդրդովկասի Հանրապետութիւններու ակնարկներու առաջին համագումարը վերջ գտած է Սուխումի մէջ: Համագումարին մասնակցած են Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեյջանի, ինչպէս նաև Պուղաժիի եւ Արեւելեան Գերմանիոյ բժիշկները: Համագումարի արդիւնքն էր մասին խօսելով, Պորհ. Միութեան Բժշկական Գիտութիւններու Ակադեմիայի անդամ Մ. Կրասնով լրացած է. «Ակնարկներու Սուխումի համագումարը ակնարկային ցուցադրեց Անդրդովկասի բժշկական յարաբերութիւնները բժշկութեան այդ կարեւոր մարզին ներս: Բնութեան ենթակրկնեցաւ մասնաւորաբար կարեւոր հարցերէն մէջը՝ աչքի մանրակրկնութիւնը»:

ԳԻՐԳ՝ ՈՒԻԼԵՐՍ ՍԱՐՈՅԵԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Երեւանի մէջ լոյս տեսած է Նատալյա Գոնչար-Պանջեանի աշխատութիւնը «Ուիլեմ Սարոյեանը եւ նրա պատմութիւնը»-ները՝ խորագրով: Սարոյեան ցալմ լոյս ընծայած է աւելի քան 40 գիրքեր, որոնց մասին համաշխարհային մամուլին մէջ անդրադարձած են տասնեակ դրական քննադատներ: Երեւանի մէջ լոյս տեսած գիրքին հեղինակը այսպէս բացատրած է իր մտադրութիւնը. «... Սարոյեան արժանի է հանգամանալից դրական վերլուծումի յատուկ առարկայ դառնալու: մենք քննութեան ենթարկած ենք Ուիլեմ Սարոյեանի պատմութեանը զեղարուեստական առումով ամբողջական եւ ինքնուրուի աշխարհը, ցոյց տալով իր տեղն ու նշանակութիւնը դարաշրջանի դրականութեան մէջ»: Սարոյեանի գրականութեան մէջ զգալի կերպով կ'երեւայ իր հայկական կնիքը: Այդ մասին արտաստուած է նաև Եղիշէ Չարենց:

արկածով սպաննուեցաւ առջի օր, որ ստրկութեան ատեն, իր մէկ լաւ բարեկամին՝ Աստրիոյ դեսպանին կողմէ:

ԻՏԱԼԻԱ կը փորձէ անկարելին կարելի դարձնել եւ միջին ճամբայ մը գտնել փրկելու համար երկրը: Նախարար պետ Անտոնիոսի իր տեսակցութիւնները սկսաւ համայնավար պարագլուխ Պերլինկուէրի հետ:

ՄԱՐՈՒԹԻ Թագաւորը Փարիզ պիտի գայ եւ պաշտօնակազմի այցելութիւն մը կատարէ Նոյեմբեր 22էն 25:

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ՉՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՍԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թաց աշուն մը: Բարակ անձրեւը կ'ընէ Գարիբալդի վրայ, մեռելոցի խոնարհ ժողովրդի մը կը տիրէ: Ուրբաթ վաղ առաւօտեան, Փանթէնի զերեզմանատան առջեւ հաւաքուած սա բազմութիւնը երկու կ'ընդունու ընկ. Պետրոս Չպուք-ճեանը: Ներկաները շատ են բայց քիչ են երկուստարները: Անոնք չեն հասկցած դեռ թէ Չպուքճեաններու մասը, ան հատի մը մասը չէ: Անիկ կը հաստատէ վերջալոյսը ամբողջ սերունդի մը, որ հայկ. շունչ ու ոգի բերաւ այս ակերտ լոյսի եւ իր ամուր հաւատքով ու նուիրումով հայկ. կեանք մը պահպանեց:

Անձրեւը միշտ կը մարդի այս հսկայ զերեզմանատան վրայ: Դաշույն մը կը հետեւինք: Արժատասիր սերունդի մը մէկ վերջին անդամներէն մէկուն զապաղին: Կորսուած փոս մը եւս: Փանթէն, Իվրի, Թիէ, Փէն-Լաշէզ, Պանեթօ, Մոնտրանսի թէ այլոք: Հոս-հոն ցրուած շիրիմներ հայ տարագիր վաստակաւորներու:

Ընկ. Յովիկ Եղիազարեան, յուզումով կ'ողբէ զաշխարհային, հանրային գործիչին, նախկին ոստիկան յիշատակը: Կ'անդրադառնայ անոր կենսագրական գիծերուն, հանրային գործունէութեան Պոստին Կիրիլիայ ապա՝ Լիբանան եւ Ֆրանսիայ: Գրքի մը խօսք ալ կ'ընէ Փրանսիային, ի յարգանս նախկին նախարար Քասիմիր Երիշէի, յիշելով որ ողբացեալ լաւ Հայ մըն էր եւ ատով իսկ կրցաւ Փրանսիայի լաւ հայրենասէր մըն ալ ըլլալ եւ ծառայել Փրանսիական բանակին մէջ:

Յանուն հայ նախկին Ռազմիկներու, կամաւորներու եւ Դիմազարկաններու Միութեան, նախագահը՝ Գեորգ Պապըրճեան յիշեց Պետրոս Չպուքճեանի գործունէութիւնը Միութեան ներս, ուր ծառայեց իբրեւ քարտուղար եւ առանց հատուածական ոգիի: Նախկին նախարար Քասիմիր Երիշէ Յրդ թագաւորի եւ Կոլլապտի ներս յարգանքի խօսքը բերաւ, շնորհ գինով Չպուքճեանի զլիաւոր առաջնութեանց վրայ՝ բարութիւն, հաւատարմութիւն: Անոր համար նոյնացած էին ծրարանս եւ անոր վրկարարը՝ տը Կոլ:

Կուսակցական մարմիններէ զատ, Աղքատահան, Ետան Սանուց Միութիւն, Կեդրոնական Սանուց Միութիւն, Նախկին Ռազմիկներու Միութիւն իրենց զոյգ գործակներով, Կապ. Ոստ, եւ այլն եկած էին իրենց յարգանքի տուրքը մատուցանելու:

Ընտանիքին զատ ծաղկեպսակները զըրկած էին Յրդ թագաւորի «ընտրեալները», Փրանսիայի բարեկամները, «Յատալ»:

Անձրեւը միշտ կ'ընէ: Բազմութիւնը կը սկսի հեռանալ: Սփիւռքի մէջ փոս մը աւելցաւ: Սփիւռքի մէջ Հայ մը պակսեցաւ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊՍՏԱՆԻ ԾԱՆՐԱԲԱՐՁՆԵՐՈՒ ԾԱՁՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Օրջոնիկիճէի մէջ (Հիւս. Օսթիլիա) տեղի ունեցած ծանրաբարձութեան մըր-ցումները վերջ գտած են: Պատանիներու միջեւ տեղի ունեցած խորհրդային ախոյեանութեան այդ մըրցումներուն մասնակցած է նաև Հայաստանի հաւաքականը: Հայաստանի խումբը գրաւած է երրորդ տեղը: Իսկ անհատական մըրցումներուն Սամուէլ Մուրադեան (51 քիլո) շահած է արծաթէ մետալ:

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԻԱՂԱՂԱՊԱՀ ՈՒԺԵՐԸ ԿԸ ՏԵՂԱԻՈՐՈՒԻՆ

ՀԱՄՈՒՆ ԹԵՐԱՀԱԻԱՏ է

Նախագահ Սարգիսին ետք, ձախ պարզուելու Գամալ ձեռնարկով, իր կարգին կը ըրած է իր կուսակիցներուն, որ լիանալուն արարական ուժերու գործունէութիւնը: Կը թուի թէ բոլորը ջանք կը թափեն, այս անգամ, փրկելու համար խաղաղութիւնը: Սարգիսի կողմէն ղարկան ձեռով ընդունուած է կողմերու կողմէն բացի Շամունէն, որ հեղինակու էր «Աղուոր քարոզ մըն է բողոքական պատուելի, թող Աստուած կատարէ իր բարի մտադրութիւնները: Ոչ կըրեամ հանդուստեցնել Լիբանանցիք, ոչ ալ խաղաղութիւն խոստանալ»: Ընթացիկ, ընդհանուակն կ'ընէ թէ «արարական այս ուժ մեր վերջին կարելիութիւնն է»:

Առ այժմ 6000 զինուոր կայ իբրեւ խաղաղապահ ուժ, որ պիտի տեղաւորուի լիբանանեան հողամասին վրայ: Ասոնց մեծ մասը՝ սուրիացի, երեք ճակատի վրայ զիջք պիտի ընէ: Առաջինը՝ որ ցարդ քրիստոնեայ միլիոններու ձեռքն էր Անթուրան կը կապէ Անթիլիասի եւ թոյլ պէտք է տայ որ Պէյրութ - Տրիպոլիս ճամբան բացուի: Երկրորդը՝ Ալէյ - Այթաթէ - Արամուն եւ Պալուէ կանցի Պալուէի շրջանէն, որ պաղեստինեան - յասալիմական հակազին տակ է եւ կը լայնի Պէյրութի հարաւը: Երրորդը, վերջապէս, կը հետեւի Պէյրութ - Դա - մասկոս միջազգային ուղիին, որ միա - ժամանակ սահմանային դիմն է երկու կիրաններու միջեւ (քրիստոնեայ եւ մահմեդական) ու նաև Պէյրութի երկու ղոտներուն միջեւ (արեւելեան եւ արեւմտեան):

Ամէն պարագայի մէջ, պէտք է սպասել մինչեւ Նոյեմբեր 11ի իրկուներ, գաղափար մը կ'ազդելու համար, քանի այն ատեն է որ լիբանանցի սպայ մը՝ Գնդ. Ամէն ալ Հաճ զըրուը պիտի անցնի խաղաղութեան ուժին եւ փոխարինէ երկուստեայ զօրավարը:

Քաւի մը տոյրով

ԺԱՆՓՈՒ ՍԱՐԹՐ Երուսաղէմի համալսարանի տղթոր Հանրիս Բաուգա Սիւրբոյին արժանացաւ առջի օր եւ վկայականը յանձնուեցաւ իրեն Փարիզի իսթաբուլեան դեսպանատունը: Այս առթիւ ըսաւ թէ քաղաքական նշանակութիւն ունի իր ընդունելը (ցարդ ամէն պատիւ մեքած է մէջն ըլլալով Նոյեմբ. քանի ան կը թարգմանէ բարեկամութիւնը զօրունի Իսթաբուլի նկատմամբ: Իրեն համար խաղաղութիւնը կ'ընայ վերահաստատուելի միջոց է իսթաբուլի և Պաղեստինի միջեւ: Սարգիսի խօսքն:

ՆՈՒՂԱՐԿԱՍԻՈՐՈՒՅ Ծրանայի դեսպանը

ՀՈԳԵՂԱՆԳԻՍ

Կապոյտ Սաչի Իսիի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի Նոյ. 14ին Իսիի Ս. Մարիամ Աստուածածին եկեղեցին, Իրենցմէ յաւատ քամուած ընկեր - ընկերուհիներու յիշատակին:

×

Զմիւռնիոյ եւ շրջաններու Հայրենակ - ցական Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ Իգ - միւրի շարքերուն 54րդ տարեդարձին առ - թիւ, Կիրակի Նոյ. 14ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ հո - գեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի: Կէսօրէ ետք ժամը 1ին, հոգեհաշ - ֆիցցա - Ոսկեան ճաշարանին մէջ 139 սիւ Սէն ք'Օնորէ մեքքո Լուվր: Ճաշագին՝ 50 ֆրանք: Սեղանները ապահովելու համար 46 - սաճայնել Տիկ. Ա. Թորոսեանի 793 53 71 կամ Հ. Գուլումճեանի՝ 790 21 99

ՅԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԻ. — Հ. Յ. Գ. Շրջ. Կոմիտէն իր բոլոր խումբերով կ'ողջայ իր վեթե - րան ընկերոջ:

ՊԵՏՐՈՍ ՉՊՈՒՔՃԵԱՆԻ

մահը եւ ցաւակցութիւններ կը ներկա - յայնէ Տիկին Չպուքճեանի եւ ընտանիքին:

×

Կապ. Սաչի Տէսինի մասնաճիւղը խո - րին ցաւակցութիւն կը յայտնէ ընկերու - չի Ա. Համբարձումեանի եւ զաւակնե - րուն, իրենց ամուսնոյն եւ հօր մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի 100 ֆր. կը նուիրէ Տէսինի Հ. Յ. Գ. տան շի - նութեան: Այս առթիւ շնորհակալու - թեամբ ստացած է Մարտէյի Տէր եւ Տիկին Սարգիս Սողկեանէ փոխան ծաղ - կեպսակի Տէսինի դպրոցին 50 ֆր.:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

Ընկեր ՊԵՏՐՈՍ ՉՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

Ընկ. Նուար Նիկողոսեան 100 ֆր. կը նուիրէ Լիբանանայութեան (ստանալ «Յառաջ» էն):

×

Փարիզի Էստեան Սանուց Միութիւնը Պետրոս Չպուքճեանի մահուան առթիւ 200 ֆր. կը նուիրէ Լիբանանի հայ ա - դէտեակներուն (ստանալ «Յառաջ» էն):

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԳԻՍ

ԱՆՅՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Սալ աէ Ծէթ, Ռիւ Վոլթէն, Շարաթ, Նոյ. 13, կազմակերպուած Հ. Յ. Գ. Նոր Սերունդի Ալֆորվիլի խումբին կողմէ, մասնակցութեամբ՝ Պերմար Տէտէնեանի եւ Մարթէն Եարկեանի:

ՇԱԿԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի պատարագ կը մատուցուի:

A CEDER

Quartier Opéra - Bourse 110 m2 Bail ou fond de fabrication maroquinerie, confection, bijouterie, fourrure et habitation. Tél.: 742-56-00

Ի ՆՊԱՍՏ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒ

ԵՆԹԱՑԱՆԿԵՐ

Ստորեւ մաս-մաս կու տանք ԿՐԸՆՈՊԼԻ ենթացանկը, որու ընդհանուր դումարը 37.585 յայտարարուած է ընդհ. ցանկին («Յառաջ», Հոկտ. 1, Ա. էջ) եկեղեցւոյ դումարին մէջ:

×

Բ.

Տէր եւ Տիկին Սթամպուլեան, Շալ - վարճեան, Ժ. Փ. Սթամպուլեան, Հր. Թովմասեան 200ական, Պ. Մանուկեան, Ն. Նազար, Ա. Աբրահամեան, Կ. Տիպի - տապեան, այլի Տիկին Թովմասեան եւ Տանիէլ 150ական, այլի Տիկին Ա. Մու - թաֆեան, Պ. Մուրատեան, Տէր եւ Տի - կին Տոգիկեան, Տիկին Ճերմակեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Կիւրիւնեան, Յ. Աւագեան, Մարկոսեան, Ն. Քիւրաճեան, Յ. Թաշ - ճեան, Կէկիւլեան, Յ. Ճէրէճեան, Ե. Զա - րուկեան, Մ. Սթամպուլեան, Վ. Բա - րսեան, Յ. Թորոսեան, Դ. Կիւրիւն - եան, Յ. Երկանեան, Ս. Սիւրեան, Տ. Պապիկեան 100ական:

(Շար.)

ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆ

ՅՐԱՆՍ - ՄԻՒԶԻՔԻՆ

Շարաթ Նոյ. 13ին, առաւօտեան ժամը 9:30էն մինչեւ 10 ֆրանս - Միւզիք կը ձայնասփռէ «Միփան - Կոմիտաս» երգ - շարքով վերջին սալերէն հասուածներ: Յայտարարը կը կոչուի՝ «Ensemble d'Amateurs» de François Werken

ՀԱՅՆԵՐԻՆԻ ԴԱՍԵՐ

Երկուշաբթի Նոյեմբեր 15ին Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՁՏԻԿԵԱՆ կը վեր - սկսի հայերէնի դասընթացները ամէն երկուշաբթի ժամը 20-22 10 bis rue Thouin Paris 6e եւ ամէն Շարաթ ժամը 15-17 5, av. Reille Paris 14e YAN'S CLUB Կազմակերպուած Եան'ցի մշակութային կոմիտիին կողմէ Մուսքը ազատ է բոլորին:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ Վարչութիւնը ընդ - հանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր իր ան - դամահուհիները Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20:30ին Իսիի Հայ Մշակոյթի Տունը: Կա - րուր օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտապէս ըլլալ:

Հ. Յ. Գ.

ԱՆՅՈՐՎԻԼ. — Հ. Յ. Գ. Ս. Միսա - եան ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս Ուրբաթ (Նոյ. 12) ժամը 21ին, Ալորվիլի Հայ Մշակոյթի Տունը:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՅԻ ՄԷՋ

Շարաթ, Նոյ. 13, ժամը 21ին

ՄԱՐՍԷՅԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԸ

Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Գ. Մարտէյի Շրջ. Կոմիտէին եւ մասնակցու - թեամբ բոլոր խումբերուն:

Կը նախագահէ — ընկ. ՍԻՄՈՆ ԱԻՏՈՅԵԱՆ

Կը խօսին — ընկ. ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ (հայերէն)

ընկ. ԱՐՍ. ՊԻՊԵՐԵԱՆ (ֆրանսերէն)

Գեղարուեստական բաժին:

ՄՈՒՏՔԸ ԱՉԱՏ է

×

ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Գ. Անի կոմիտէին, մասնակցութեամբ Նոր Սե - րունդի Սեւան խումբի, Կիրակի Նոյ. 14, ժամը 15ին Գասպար Իփէկեան ակումբը:

Պատուոյ նախագահութեամբ

Քաղաքապետ - Երեսփոխան

ԼՈՒԻ ՄԵՐՍՍԶԻ

Կը նախագահէ ընկերուհի ԱԼԻՍ ԳԱԼՈՒՍԵԱՆ

Կը խօսի ընկ. ՅԱԿՈՒ ՊԱԼԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտարար

Մուտքը ազատ է:

Restaurant

LA CAPPADOCE

3. rue Marivaux (derrière l'Opéra-Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-83-65

ouverte midi et soir

avec son mini-spectacle

FERDI & NORAYR

Ամէն օր՝ ահօնէր

ԵՐԵՎԱՆԻ — մանքի, ՀԻՆԳՇԱԹԻ լաւ-մաքուց, ՌԻՐԱԹ — Սու-պէտրէկ

Il est nécessaire de réserver sa table pour le diner.

Fermé le Lundi

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵՍԿԸ

ՅՈՒՅԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇ ԵՒ ՅԱՅԳԱՊԱՐԱՀԱՆԳԻՍ

ՆՈՅՄԲԵՐ 13, ՇԱՐԱԹ ԺԱՄԸ 20.30ԷՆ ԱՌԱՌՑ

HOTEL MÉRIDIEN

81, bd. Gouvion St. Cyr 75017 Paris métro : Porte Maillot

Sous la Présidence de :

Monsieur EDWARD DJEREDJIAN

Consul Général des Etats-Unis d'Amérique à Bordeaux

Կը մասնակցին՝

JACQUES HELIAN

ԻՐ 14 ՆՈՒԱԳԱՅՈՒՆԵՐՈՎ

ԱՏԻՍ ՀԱՐՄԱՆՏԵԱՆ ԵՒ ՊԵՏԻԿ ՊԵՏԻԿԵԱՆ

Իրենց նուազախումբերով

- COTILLONS -

Տոմսերը եւ սեղանները ապահովել կ'եղարուեստակցիներու մօտ կամ հեռաձայնով

W. NAVASSARTIAN 985-36-53

B. DJEZVEDJIAN 236-54-48 poste 14

N. PANOSSIAN 233-77-90

P. TERZIAN 202-87-20

M. ANDONIAN 738-10-79 ou 927-30-54

Tenue de soirée souhaitée

Պ Ա Ր Ա Ն Յ Ի Կ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Թ

Նախաձեռնութեամբ

ՅՐԱՆՍԱՀԱՅ ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ ՍԵՒՐԱՆԻ ՄՍՄՆԱՃԻՒՂԻՆ

GRANDE SOIRÉE DANSANTE

organisée par la section de Sevrans de la Croix Bleue des Arméniens de France

Samedi 13 Novembre 1976 à 20 h. 30

Salle des Fêtes de Sevrans

Deux orchestres : PARADOXE et le groupe SEVANE et... la fameuse AMBIANCE ARMENIENNE des fêtes de Sevrans

BUFFET ORIENTAL .. BUVETTE

Tenue correcte exigée

Entrée 15F moins de 20 ans 10F

LE NUMERO 1,20 F.

Օ Ր Ո Ւ Ա Ն
ՀԻՄՆԱԴԻՐ ՇԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur : SCHAVARCA MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Sup. 170 Ֆ.
Արտասահման Sup. 200 Ֆ.
Վեցամսեայ 90 Ֆ.
Համար 1 Ֆ. 20

52 ANNÉE — N° 13.722

Օ Ր Ո Ւ Ա Ն Դ Է Պ Ք Ե Ր Ը

ԹՈՒՐԿԻՈՅ ՄԷՁ՝ ՄԻՇՏ ՄԻՋԱԴԷՊԵՐ

ՄԱՄՈՒԼՆ ԱՆ ՖՈՐՏ ԿԸ ՓՆՏՈՒՅ...

0

Սկիզբին թուրքերը չէին ծածկած թէ կը մարտնչէին Ֆորտի վերընտրութիւնը, քանի անիկա ջանք չկային նոյնիսկ Բոնոկի մեծամասնութեան դէմ, որպէսզի սիրտը չկորսէ իր թուրք բարեկամներուն: Հիմա «խուճապ» կայ երբ Ան-զարա, ինչպէս կը գրէ Կրեմայտըն, որ որիչ բաներ ալ կ'ըսէ.

«Ամերիկայի նախագահական ընտրու-թեան հաջողութեան, Անգարայի մէջ գտնուեցան մարդիկ, որոնք ձեռքը ձորտի մէջ տե-սան թրջութեան կորուստը եւ անփո-խարինելի բարեկամ մը, որ շատ ուժեղ կուտան մըն էր իրենց համար, իսկ Բար-թըրը նկատեցին «Ճրանքէնշիֆայն» մը: Այս ցարը անտեղի է եւ ուր որ է սուզի պիտի մտնենք: Արտաքին նախարարու-թեան պաշտօնատուները կարծես թէ մե-ռելի տուն է, կառավարական շարքերուն մէջ խուճապ մը կայ, եւ վարչապետ Տէ-միրէլ օր մը առաջ թերեւս գուշակած էր հետեւեալը եւ ըսած. — Թուրքեամե-րիկեան համաձայնութիւնը եթէ չլուս-բացուի, նոր ճամբարներ պիտի դնենք: — Տեսէք, — կ'ըսէ զիւստիանոս մը, — Պէրի մէջ Հեյլենները ընդհատեցին բա-նակցութիւնները, իրենց կառավարու-թեան հրահանգ ստանալու պատրուակին տակ: Հիմա պիտի խտանան եւ Բար-թըրի պիտի ապաւինին:

Ուրիշներ ալ սապէս կը տրտնջան. — Բոնոկը, շատ դժուար: Կ'ուզէ՞ք որ մեզ Կիպրոսէն նետեն ըսնի ուժով: Ուրիշ մըն ալ կը հարցնէ. — Հիմա մենք ի՞նչ պիտի ընենք ստանց Ֆորտի»: Յիշենք որ ընտրութեան հաջողութեամբ առաջին առթիւ իսկ չեղած է թէ պէտք է հիմնովին վերաքննել թուրքեամերիկե-ան յարաբերութիւնները եւ աւելցուցած է թէ իր նախորդը՝ Ֆորտ սիսալ ճամբու-հետեւած է եւ պատճառ եղած Կիպրոսի ապստամբութիւնը:

Պէտք է անտեսել թէ թուրքերը մէջ միտրոլոսը միշտ լարուած է: Բախում-ները չեն պահուիլ ձախ եւ աջ ուսանող-ներու միջեւ եւ առջի օր, կրկին մէկ մեռ-եալ եւ ինը վիրաւոր կար: Մեռեալը պարզ անցորդ մըն է: Միւս կողմէ ան-կարելի չի նկատուի որ կանխահաս ըն-տրութիւններ տեղի ունենան թէեւ ընդ-դիմութիւնը (Հալը) շատ կողմնակից չէ եւ աւելի նպաստաւոր կը գտնէ կացու-թեան փոփոխումը: Ընդհակառակն, Տէմիրէլ եթէ տեսնէ թէ նպատաւոր հով մը կը փչէ մինչեւ 1977 Հոկտեմբեր չի սպասեր: Կ'ըսուի թէ Տէմիրէլ կ'ուզէ նաեւ ետ առնել իր նախկին ընտրողներու մէկ մա-սը, որ նախընտրեց Միլլի Սէլամէթի ղեկ տալ բայց այդ կուսակցութեան պա-րագլուխն ալ շատ միտք չունի նահան-ջելու, քանի իր գերբը բաւական զօրա-ւոր է եւ կրնայ նոյնիսկ խզել ներկայ համախառնը եւ մօտենալ աշխարհին: Այս

ԵՐԵՒԱՆ «ՓԱՐԻՋ ՀԵՌԱՏԻՊ»

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Հոկտ. 26 Նոյ. 1)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ

Էլմիածին քաղաքին մէջ իր դռները բացած է երկրորդ երաժշտական դպրո-ցը, ուր 60 երախաներ կը յաճախեն հե-տեւելու համար դաշնակի, լարային, փո-ղային եւ ժողովրդական գործիքներու ճիւղերուն: Հայաստանի մէջ ներկայիս կը բանին 83 երաժշտական դպրոցներ՝ 23 հազար աշակերտներով: Կարգ մը դըպ-րոցներուն մէջ աւարտական վկայականին հետ աշակերտները կը ստանան նաեւ երաժշտական կրթութեան եօթնամեակի վկայական: Մշակույթի տուններու, շատ մը հիմնարկութիւններու եւ ձեռնարկու-թիւններուն առընթեր կան երաժշտական սրահներ եւ խմբակներ, որոնք ապահով-ուած են որակեալ մասնագէտներով:

X

ՈՒԿՐԱՆԻՈՅ ՀԱՅԿ. ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ
ՇԱԽԱՐՇ ՎԵՐՁ ԳՏԱՍԸ Է

Ուկրանիոյ մէջ տեղի ունեցած «Հայ-կական երաժշտութեան Շարաթ»ը վերջ գտած է: Եօթը օրերու ընթացքին հնչած է Հայ երգը՝ արտադրական ձեռնարկու-թիւններու, հանրային գաշտերու, ու-սանողական լսարաններու եւ համերգի սրահներու մէջ: Հայաստանի եւ Ուկ-րանիոյ երաժիշտներու Միութիւններու նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած «Հայկ. երաժշտութեան Շարաթ»ի հան-դիսաւոր փակուած տեղի ունեցած է Կիււեի պետական համալսարանը: Այդ առթիւ Ուկրանիոյ երաժիշտներու Միու-թեան վարչութեան փոխ-նախագահը՝ Ա. Ֆիլիպչենկո, ըսած է. «Եօթը օրուան ընթացքին Հայ երաժիշտներն ու արուես-տագէտ մեկնարանները ուրախութեան եւ բերկրանքի պահեր պարզեցնելի մեզի: Այսօր մենք մեր բարեկամներուն կ'ըսենք

X

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս Նոյ. 2, 3-4)

ՈՒԻԼԵԼՄ ՍԱՐՈՑԵԱՆԻ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՕՐԵՐԸ

Ուիլեմ Սարոյեան, երրորդ անգամ ըլլալով, այցելած է Հայաստան, Սփիւռ-քահայութեան հետ Մշակութային կապի կոմիտէի հրահանգով: Այս անգամ իր այ-ցելուութիւնը յատկանշական եղած է քանի մը երեւոյթներով: Այսպէս, Սարոյեան ներկայ եղած է Գ. Սունդուկեանի թատե-րախումբի ներկայացուցած «Իմ սիրտը լեռներում» խաղին: Վարդան Աճէմեանի բեմադրութեամբ ներկայա-ցուած սկսած է հանդիսականներու ծա-փահարութեամբ, ի պատիւ՝ սրահին մէջ ներկայ գտնուող հեղինակի՝ Ուիլեմ Սա-րոյեանի: Ներկայացման ընթացքին, սը-րահի լուսութեան մէջ յաճախ լուսուած են Սարոյեանի հաւանութիւն արտայայտող բացականչութիւնները: Հեղինակը յատ-կապէս սիրած է Աննօ Բարաշեանի երաժշտութիւնը՝ Ռոպէր Պէօրսի բա-նաստեղծութիւններու հիման վրայ: Բե-մադրութեան վերջաւորութեան, Սարոյ-եան ըսած է. «Թող սպրի Հայոց հողը, Հայոց լեզուն, հայկական արուեստն ու հայ ազգը, որ կրցած է իմ փոքր ստեղ-ծագործութիւնը, իմ տխուր երազը վե-րածել այսպիսի մեծ բեմական գործի: Սարոյեան հետաքրքրուած է նաեւ իր կեանքին եւ գործերուն նուիրուած այն գիրքով, զոր գրած է Նատալիա Գոնչար-իւսնիչեան: Ան տեղեկացած է նաեւ թէ երիտասարդ երաժիշտ Հրաչեայ Մեյլք-եան օպերա մը գրած է իր մէկ գործողու-թեամբ «Հէյ, գոնէ մէկն ու մէկը» թա-տերգութեան վրայ: Սարոյեան Շարթա-նկարի տան մէջ դիտած է բեմադիր Լե-

X

ՔԱՆԻՍ ԻՐ ՏՈՅՈՎ

ԱՐԱՄԱԿԱՆ ՆԱՂԱՂԱՊՈՋ ուժերը, քրիստոնեաներու համաձայնութեամբ, տեղաւորուեցան Պէյրութի եւ արուար-թիւններու քրիստոնեայ գօտիներուն մէջ: Ասոնք գլխաւորաբար Սուրբաջի են:

ԱՉՆԱՒՈՒՐ տուրքի նոր դժուարու-թիւններ ունի, ըստ մամուլին: Կ'ըսուի թէ Ազնաւուր 1972 եւ 1973ին թերացած է երեք միլիոն տուրք վճարելէ կարգ մը եկամուտները գրած ըլլալով իր յայտա-բարութեան մէջ:

ՖՈՒՊՈՒ
ԵՐԵՒԱՆԻ ՆԱԽՅԵՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԵՐԱՏ - ԳԻՆԵՍՕ
(ՄՈՍԿՈՒԱ)
0 - 0

Նոյ. 9ի մրցումին, հակառակորդին դաշտին վրայ, Արարատ հասար մնաց Մոսկուայի Գինամոյին հետ՝ 0-0:

Վերջին խաղ մը կը մնայ Արարատի, Շարաթ օր, դասաւորման գլուխը գլու-նուող Տորպեդոյին (Մոսկուա) հետ:

X

Երեւան այցելութեան օրերուն Ուիլեմ Սարոյեան այցելած է Մարտիրոս Սար-եանի տուն-թանգարանը, ժամանակակից արուեստի թանգարան, ուր հիացած է Մինաս Աւետիսեանի գործերուն, գնահա-տած է Յակոբ Յակոբեանի եւ գեղանկա-րիչներու, ինչպէս նաեւ քանդակագործ-ներու գործերը: Սարոյեան այցելած է նաեւ Մարգարապատի յուշարձանը, Գառնիի վերականգնած տաճարը, Երե-ւանի Մատենադարանը եւ այլն:

X

Հոկտ. 27ին Ուիլեմ Սարոյեան ըն-դունուած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգէն Ա. ի կողմէ: Ապա հանդիպում մըն ալ ունեցած է Հայաստանի Գիտու-թիւններու Ակադեմիայի նախագահ Վիկ-տոր Համբարձումեանի հետ, ծանօթացած է «Օրին» տեսակի հեռագրատակները ըս-տեղծող Ակադ. Գրիգոր Գուզաբեանին: Սարոյեանի ի պատիւ ընդունելութիւն մը տուած է Հայաստանի Գերագույն Խոր-հուրդի նախագահութիւնը եւ այդ առթիւ նախագահ Բարիկէն Սարգիսով ներկա-յացուցած է Հայաստանի մէջ արձանա-գրուած նուաճումները: Սարոյեան երեք ժամ տեւող հանդիպում մըն ալ ունեցած է Հայաստանի Գործընդուն Տան մէջ, ուր պատասխանելէ հաջողորոն դանդաղ հարցումներուն, խօսելով իր գործերու ազդեցութեան մասին ըսած է՝ անոնք ման-կութեան եւ պատանեկութեան տարի-ներուն զինք չըջապատած սովորական, պարզ մարդերն են՝ Հայեր, Իտալացի-ներ եւ այլն: Իր կրած ազդեցութեան մա-սին խօսելով յիշած է Անտոն Զեյտովի եւ Կի տը Մօփասանի անունները: Ապա, Սարոյեան խօսած է Հէմինկուէյի, Վուլ-գի, Սթալինի, Մաքս Աւելինի, ուսու գրողներու՝ Իլիա Էրէնբուրգի, Վալեն-տին Կատայեւի, ինչպէս նաեւ Չարնիցի եւ զօրավար Անդրանիկի հետ ունեցած հանդիպումներու մասին: Երբ հանդիպու-մի ընթացքին Հայաստանի Գործընդուն Միութեան վարչութեան Ա. քարտու-ղարը՝ Վարդգէս Պետրոսեան, շնորհա-կալութեան խօսք արտասանած է Սարոյ-եանի, ուրախութիւն յայտնելով իր գրա-կանութեան առթիւ, Սարոյեան պատաս-խանած է. «Ես ամէնը չհասկցայ ինչ որ ըսիք, բայց հասկցայ սիրտը եւ հասկցայ սիրտով: Հայաստանի գործընդուն հրա-ւիրած են Ուիլեմ Սարոյեանը դարձեալ այցելելու Հայաստան, իր ծննդեան 70-ամեակը նշելու համար:

ԶԻՆԱՎՈՒՄԻՍԻ տօնին առթիւ «Յաւաջ» լոյս չի տեսներ Նոյ. 11ին (Նոյեմբեր 12 Ուրբաթի քիւ): Մեր յաջորդ քիւր Շա-րաթ - Կիրակի Նոյ. 13-14:

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Այրի Տիգրան Ս. Մալխասեան, իր ա- մուսնոյն Պողոս Մալխասեանի մահուան վեցերորդ տարեկիցին առթիւ, հետեւեալ նուէրները կ'ընէ. — 100 Քր. Պանէօ - Բաշանի Կապ. Ուաչին, 100 Քր. Փարիզի Կապ. Ուաչի Շրջ. Վարչութեան կայանի նոր շէնքին համար, 100 Քր. Փարիզի Հայ Մշակոյթի Տան, (ստանալ «Յատաչէն»), 50 Քր. «Յատաչէ» բարդաւաճման համար:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Կապոյտ Ուաչի Իսիի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի Նոյ. 14ին Իսիի Ս. Մարիամ Աստուածածին եկեղեցին, իր բննցմէ յաւէտ բաժնուած ընկեր - ընկերուհիներու յիշատակին:

Ի դիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

×

Զմիւռնիոյ եւ շրջաններու Հայրենակ - ցական Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ Իգ - միրի ջարդերուն 54րդ տարեդարձին առ - թիւ, Կիրակի Նոյ. 14ին, Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցոյ մէջ հոգեհանգստեան պաշտոն կը կատարուի:

Կէսօրէ ետք ժամը 1ին, հողեճաշ՝ Բիցցա - Ոսկեան ճաշարանին մէջ 139 սիւ Սէն ք'Օնորէ մերքո կուզը:

Ճաշագին՝ 50 Քրանք:

Սեղանները ապահովելու համար Հե - ուսճայնել Տիկ. Ա. Թորոսեանի 793 53 71 կամ Հ. Գույումճեանի՝ 790 21 99

Հ. Յ. Դ.

ԱԼՅՈՐՎԻԼ. — Հ. Յ. Դ. Ս. Մինաս - եան ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս Ուրբաթ (Նոյ. 12) ժամը 21ին, Արտոյիլի Հայ Մշակոյթի Տունը:

Հ. Յ. Դ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ

(Այցելութեան առիթով)

Պ. Հրայր Նաղարեան (Պէյրութէն) 20 տուար, Պ. Յովիկ Նիկողոսեանէ 10 Քր. Օր. Լուսին Պողոսեանէ 50 Քր.:

Պ. Մ. Ներսէսեան 50 Քր.:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ԱՆԻԷՆ - Պուլ Գոլում - պի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրա - վիրէ բոլոր ընկերուհիները Երեքշաբթի, Նոյ. 16ին, ժամը 20:30ին, Փերմանս սէ գ'Ասիսք-անք Սուիալ, 23 Ռիւ տը Պելֆոր, Անիէն:

×

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Իսիի վարչութիւնը ընդ - հանուր ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր իր ան - դամահուհիները Նոյ. 12, Ուրբաթ ժամը 20:30ին Իսիի Հայ Մշակոյթի Տունը: Կա - բեւոր օրակարգ, կը խնդրուի ճշգրտա - ըլլալ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Կապ. Ուաչի Անիէն - Պուլ Գոլումպի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստա - ցած է ընկեր - ընկերուհի Ժիրայր Պա - սիկեանէ 100 Քր. իրենց թոռնիկին Բաֆ - ֆիի ծննդեան ուրախ առթիւ:

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԱԼՅՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Սալ տէ Ֆէթ, Ռիւ Վոլթէն, Շարաթ, Նոյ. 13, կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Այֆորվիլի խումբին կողմէ, մասնակցութեամբ՝ Պերմար Տէտէնեանի եւ Մարթէն Եւրիկեանի:

ՇԱՎԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի պատարագ կը մատուցուի:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Շարաթ, Նոյ. 13, ժամը 21ին

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏԱՆ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ ՍՐԱՀԸ

Կազմակերպութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարտիլի Շրջ. Կոմիտէին եւ մասնակցու - թեամբ բոլոր խումբերուն:

Կը նախադասէ. — ընկ. ՍԻՄՈՆ ԱՒՏՈՅԵԱՆ

Կը խօսին. — ընկ. ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ (Հայերէն)

Ընկ. ԱՐԱ ՊԻՊԵՐԵԱՆ (Քրանսերէն)

Գեղարուեստական բաժին:

ՄՈՒՏԿԸ ԱՋՍՏ Է

×

ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէին, մասնակցութեամբ Նոր Սե - րունդի Սեւան խումբի, Կիրակի Նոյ. 14, ժամը 15ին Գասպար Իփէկեան ակումբը:

Պատուոյ նախադասութեամբ

Բաղաւապետ - Երեսիտիան

ԼՈՒԻ ՄԵՐՍՍԶԻ

Կը նախագահէ ընկերուհի ԱԼԻՍ ԳԱԼՈՒՍԵԱՆ

Կը խօսի ընկ. ՅԱԿՈՒ ՊԱԼԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ յայտագիր

Մուտքը ազատ է:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՃԱԶԱՐԱՆ ՄԸ

PIZZA OSKIAN

139, rue Saint-Honoré 75001 Paris

tél. 260 23 80

ԲԱՑԱԾ Է ԻՐ ԴՈՆԵՐԸ

ՉԵՐ ՃԱՇԵՐՈՒՆ, ՆՇԱՆՏՈՒԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ

ԽՐԱԽՃԱՆԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՄՐՆՈՒՈՐՏ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

14, Ռիւ Սէն - Պազիլ

Ուրբաթ, Նոյ. 19, ժամը 21ին

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ԵՐԵԿՈՅԹ

Ներկայ կ'ըլլան. —

ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍԱՆԴԵԱՆ

ԶՈՒԼԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Երկու բանաստեղծները կը ներկա - յայնէ՛

ԿԱՐՈ ՓՈԼԱՏԵԱՆ

ՄՈՒՏԿԸ ԱՋՍՏ Է

Պ Ա Ր Ա Ն Յ Ի Կ Ե Ր Ե Կ Ո Յ Թ

Նախաձեռնութեամբ

ՖԲՆԱՍՏԱՅՈՒ ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՍԵՒՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻԿԻՆ

GRANDE SOIRÉE DANSANTE

organisée par la section de Sevrans de la Croix Bleue des Arméniens de France

Samedi 13 Novembre 1976 à 20 h. 30

Salle des Fêtes de Sevrans

Deux orchestres : PARADOXE et le groupe SEVANÉ et... la fameuse AMBIANCE ARMENIENNE des fêtes de Sevrans

BUFFET ORIENTAL .. BUVETTE

Tenue correcte exigée Entrée 15F moins de 20 ans 10F

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ԳՕԱՄԵԱԿԸ

ՅՈՒՅԵԼԵՆԱԿԱՆ ՃԱՇ ԵՒ ՅԱՅԳԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՆՈՅՄԲԵՐ 13, ՇԱՐԱԹ ԺԱՄԸ 20.30ԷՆ ԱՌԱՌՕՏ

HOTEL MÉRIDIEN

81, bd. Gouvion St. Cyr 75017 Paris

métro : Porte Maillot

Bella Tarpinian

Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN

UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS

BELLA TARPINIAN

ROUPEN MATEVOSSIAN

RAISSA MEGUERDITCHIAN

SIMON DERIAN

ZAROUHI DONIKIAN

DATEVIG HOVHANNESIAN

EDGARD GARABETIAN

NATALIA SINELNIKOVA

CHAHEN AIROUMIAN

NICE : 13 novembre CASINO CLUB 21 h.

MARSEILLE : 14 novembre OPERA 14 h. 30 et 21 h.

LYON : 15 et 16 novembre SALLE RAMEAU 20 h. 45

VALENCE : 17 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45

ALFORTVILLE : 23 novembre PALAIS DES SPORTS 20 h. 45

ISSY-LES-Mx. : 24 novembre THEATRE MUNICIPAL 20 h. 45

BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45

GARGES - les - GONESSE Samedi 20 Novembre à 20 h. 30

Gymnase Jean - Jaurès

PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21h

PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

Location :

ALFORTVILLE — Café Philippe

BAGNEUX — Garakian

23 Rue Haïg Thirian

Papazian 26 Rue Marc Sagnier

ISSY - les - MOULINEAUX — Stépanian

23 Ave. Auguste Rodin, Meudon

Benlian 53 bis Bd. Rodin

ARNOUVILLE — Epicerie Nigoghossian

rue Henri Barbusse

PARIS — Bakerdjian, Sourenian, Librairie Palouyan, Traiteur Raffi, Epicerie :

Chirak, Haïrabetian, Restaurants : Erévan, Arménia, Cappadoce

ՉԵՑՆԵՐ ԳԵՆՈՒԹԷՆ

ՇԻՐԻՄԻ ԱՅՑ

0

ժողովին եղակացութիւնն այն եւ...

ժողովականներ նկատել տուած են...

Շնորհաւորութեան անհրաժեշտութիւնը...

Գրականութեան ճիւղին աշխատանք...

Հրատարակչական վերջին տարին...

Հայաստանի Գրողներու Միութեան...

Այս ամիս տեղի պիտի ունենայ...

ՄԱՐՍԷՅԼ (Յառաջ). - Նոյեմբեր 1: Տօն Ամենայն Սրբոց:

Ճշգրտած ժամուն, թափօրը ծանր քայ...

Մէկ վայրկեան լուռութենէ եւ ամփո...

ճեանի ծննդեան 100ամեակը եւ Չարենցի...

Գրողներու Միութեան վարչութիւնը...

Ճ. Մ.

ԳԵՆՈՒԹԷ ԳԵՆՈՒԹԷ

ՊՈՒՔՐԷՇԻ մէջ տեղի ունեցած է հայ...

Գրողներու միջոցով հայրենիքի պա...

Յետոյ, գերեզմանատան լուռութեան մէջ...

Կոկիկ, պարզ, լուրջ եւ տպաւորիչ ա...

Վերջակէտ մը դնելէ առաջ այս թղթ...

ԹՂԱՅԻՑ

մանացի գերասաններ արտասանած են...

ՄՈՆՏԷՍԻ Համազգայինի վարչու...

Նիւ ձԼԲԻՅԻ մէջ Հոկտ. 3ին տեղի ունեցած է...

ՄԹԱՆԹԸՆ քաղաքի (Վերձինիս) Մէյք...

ՄՏՍՑԱՆԲ - ԳԵՆԱՐԿ, սուրխահայ տա...

ՀԱՌԱՉԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ
Բ. ՄԱՍ
Դ. Ե. Պ. Մ. Ա. Հ
Տիկիւնին կեանքը վտանգի մէջ է...

Պարոն, բժիշկ, աւելի լաւ է որ մինչեւ տիկիւնին...

Գիտակցութեան եկած էր: Բայց աչքերը միշտ...

նոր հետ երթար, պէտք էր պոռար: Վաղեմք...

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԿԻ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

Պ. Ստեփան Էջլիրէկօֆ փոխան ծաղկեպատակի 200 Փր. կը նուիրէ Փարիզի Մշակոյթի Տան (ստանալ «Յառաջ» է) եւ 200 Փր. «Յառաջ»ին:

X

Տէր եւ Տիկին Կ. Ա. Մեհեան 200 Փր. կը նուիրեն Լիբանանահայութեան (ստանալ «Յառաջ»ին):

X

Տէր եւ Տիկին Հրանտ Սամուէլեան 250 Փր. կը նուիրեն Լիբանանահայութեան (ստանալ «Յառաջ»ին):

X

Տէր եւ Տիկին Թորոմ Նալպանտեան ընկ. Պետրոս Զպուքճեանի մահուան սրբոց առթիւ կը նուիրեն 100 Փր. «Յառաջ»ին:

X

Այրի Տիկին Հայկ Զրուանդեան եւ Տէր եւ Տիկին Արամ Սողոմոնեանց 100ական Փր. Լիբանանահայութեան (ստանալ «Յառաջ»ին) եւ 50 Փր. «Յառաջ»ին:

X

Տէր եւ Տիկին Թորոս Իսկէնաէրեան իրենց ջերմարի Պետրոս Զպուքճեանի մահուան առթիւ 100 Փր. կը նուիրեն Լիբանանահայութեան: Նոյն առթիւ եւ նոյն նպատակին՝ Տիկին Արմենուհի Խաչիկեան 40 Փր. (ստանալ «Յառաջ»ին):

Ոմն, նոյն առթիւ 100 Փր. նուիրած է Անարատ Յղուիթեան ջոյրերուն:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Փարիզի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերուհիները Նոյեմբեր 20, Ծաբաթ կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Մշակոյթի Տունը, 17 Ռիւ Պլէօ, Մէթրօ Բատէ:

X

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Անիէն - Պուլ Գորմպի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերուհիները Երեքշաբթի, Նոյ. 16ին, ժամը 20-30ին, Փերմանսս տէ գ'Ասիսթանթ Սոսիալ, 23 Ռիւ սը Պիլֆոր, Անիէն:

Ի ՆՊԱՍՏ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅ ԱՂԵՏԵԱԼՆԵՐՈՒ

ԵՆԹԱՑԱՆԿԵՐ

Ստորեւ մաս-մաս կու տանք ԿՐԸՆՈՊԻ Ենթացանկը, որու ընդհանուր դումարը 37-585 յայտարարուած է ընդհ. ցանկին («Յառաջ», Հոկտ. 1, Ա. էջ) եկեղեցւոյ դումարին մէջ:

X

Գ.

Տէր եւ Տիկին՝ Տ. Ալիքեան, Ա. Սիմոնեան, Վ. Պէրպէրեան, Գ. Սթամպուլեան, այրի Տիկին Ա. Յովնանեան, Մ. Թադեոսեան, Պ. Գարախանեան, Տէր եւ Տիկին Փոնարճեան, Ս. Եկաւեան, Էլիզ եւ Թադուհի Պարիկեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Պէկեան, Ա. Բղէշեան, փոքրիկներ Փաքալ եւ Ալեքսան Կիրիւնեան, Տէր եւ Տիկին Թիթիւնճեան, Կ. Թորոսեան, Մ. Փիլաւճեան, Կ. Մառանճեան, Գ. Չալուչեան, Կ. Աղնակեան 100ական:

(Շաբ.)

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

A CEDER

Quartier Opéra - Bourse 110 m2 Bail ou fond de fabrication maroquinerie, confection, bijouterie, fourrure et habitation. Tél. : 742-56-00

Ճ Ա Շ

Կապոյտ Խաչի Փարիզի մասնաճիւղը ընկերաճամարական ճաշ մը կը կազմակերպէ Կիրակի Դեկտեմբեր 5 ժամը 13ին: Բիցցա - Ոսկեան ճաշարանին մէջ, 139, Ռիւ Սէն Թ'Օնորէ, մէթրօ Լուվր:

Չերմ մթնոլորտ: Ճաշագին՝ ճաշացուցակի գիներով: Նախապէս արձանագրուիլ հեռախօսէ - լով հետեւեալ ընկերուհիներուն:

ԱՐՍԼԱՆԿԻԻԼԵԱՆ 734-70-19 ՍԱՆՈՍԵԱՆ 645-13-52 ՀՐԱԶԵԱՆ 878-67-38

Մ Ա Ր Ս Է Յ Լ Հ Ա Յ Մ Շ Ա Կ Ո Յ Թ Ի Տ Ո Ւ Ն 14, Ռիւ Սէն - Պազիլ Ուրբաթ, Նոյ. 19, ժամը 21ին ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Ներկայ կ'ըլան. ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍԱՆԴԵԱՆ ԶՈՒԼԱԼ ԳԱԶՆՃԵԱՆ Երկու բանաստեղծները կը ներկայացնէ՝ ԿԱՐՈ ՓՈԼԱՏԵԱՆ ՄՈՒՏՔԸ ԱԶՍ Է

Savez-vous que vous trouverez à :

AIR FRANCE

AGENCE DES INVALIDES

2, Rue Esnault-Pelterie — 75007 Paris — Métro : Invalides Téléphone : 550 - 32 - 30 — poste 46 - 55

le meilleur accueil auprès de :

ANAHD BOYADJIAN

pour vos voyages d'affaires et de tourisme - individuels ou groupes

Ձեր քամարդուքիւններուն համար, գործի, գրաստիպիւթեան, առկա տակաւ թէ հաւաքական,

Մի՛ վարսւի՛ք

գիմեղէք վերոյիշեալ հասցէին, ուր ԱՆԱՀԻՏ ՊՅԵԱՃԵԱՆ

լաւագոյն ընդունելութիւն կը վերապահէ ձեզի

CAMP D'HIVER DE BELLEFONTAINE

Organisé par l'Union des Etudiants Arméniens d'Europe

du 29 Déc. 1976 au 2 Janvier 77 inclus

Frais d'inscription : 35 F.

Frais de séjour : 125 F.

Frais de voyage (non compris)

Pour bénéficier du billet collectif s'inscrire avant le 30 Novembre 1976

Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser à la Permanence de l'U.E.A.E.

Maison de la Culture Arménienne, de PARIS — 17, Rue Bleue Paris 9e

Tél : 824-63-89

Permanence les : Mercredi de 18 à 20 h.

Vendredi de 18 à 20 h.

Samedi de 14 à 18 h.

ARMÉNIE 1976

Départs chaque mois :

du 22 Décembre au 3 Janvier 1977

à partir de 2680 fr.

Réduction Spéciale :

Aux personnes âgées de 60 ans et plus, et aux familles de 4 personnes au moins, s'incrivant ensemble.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS

mondotours

2, rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 073-32-64 266-50-12 073-30-64

A LYON

Varoujan Sarkissian

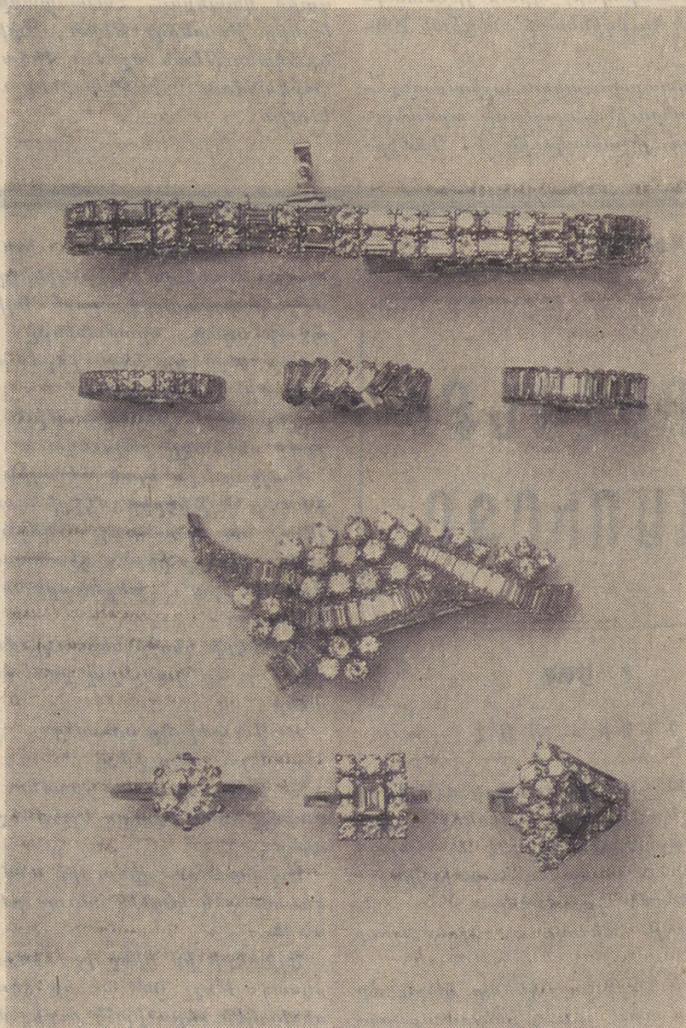
sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66

Licence Voyages : A. 721.

Խ Ը Տ Ը Բ Ա Ն

Ձեր գոհարեղիկներուն համար

Վստահելի հաստատութիւն մը

Edouard KHEDERIAN 66, rue Lafay ette 75009 Paris tél. 770-11-63

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Այրի Տիկին Նազարեթ Տալաքիւրէ - եան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ժաք Տալաքիւրէեան, Պր. Էտուար Տալաքիւրէեան, Տէր եւ Տիկին Ռոպէր Տալաքիւրէեան, Պր. Ժան Տալաքիւրէեան, այրի Տիկին Այնաճեան, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Սէքոնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Միքայէլ Գրիգորեան (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բարսէլ Տալաքիւրէեան եւ զաւակները պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբոր եւ ազգականին տաբախտ

ՆԱԶԱՐԷԹ ՏԱԼԱՔԻՒՐԷԻՆԵԱՆԻ մահուան քառասունօրին առթիւ՝ Կիրակի Նոյ. 21 Մարտէյլի մայր եկեղեցւոյ մէջ, 339 Ալլընիւ տիւ Փրատո:

Ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն ի գիտութիւն:

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒԳՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻԻ

Տիկին Ժ. Զարեհեանի ընկերուհիները փոխան ծաղկեպսակի Լիբանանայերուն կը նուիրեն 50ական Ֆր.՝ Տիկիններ Մ. Գլըքեան, Ա. Թորոսեան, Ն. Իսկէնտէրեան, Հ. Սաչիկեան, Հաճիփեանեան, Ն. Հէլլաճեան, Ն. Պոյաճեան, Տէր եւ Տիկին Վ. Վարպեան, նաեւ 50 Ֆր. «Յառաջ»ին:

X

Պրիւսէյէն Տիկին Անի Գորսաք 100 Ֆր. կը նուիրէ Կապոյտ Սաչի կայանին փոխան ծաղկեպսակի Պետրոս Զարեհեանի մահուան առթիւ եւ ցաւակցութիւն կը յայտնէ իր այրիին եւ ընտանեկան պարագաներուն, Տէր եւ Տիկին Կարօ Պահ - Ղէճեան 100 Ֆր. կը նուիրեն Կապ. Սաչի կայանին Պետրոս Զարեհեանի մահուան առթիւ ցաւակցութիւն յայտնելով իր այրիին եւ ընտանեկան պարագաներուն:

ՅՈՒՇԱՔԱՐԻ ԶԵՏԵՂՈՒՄ

Մարտէյլի Փրանսահայ նախկին Ռազմիկ - ներու եւ Դիմազրականներու ճակատի մարտիկներու Բարեկամական Միութիւնը կը հաղորդէ որ Շաբաթ, Նոյ. 20, ժամը 18.30ին հանդիսաւոր դեռեղում կը կատարուի կրանիթեայ յուշաքարի Մարտէյլի Մապիլներու յուշարձանին շրջադառնի ներս ի յիշատակ Մարտէյլի գրաւման շրջանին եւ ազատագրման զոհ գացած ընկերներուն:

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Վիէնէն Տիկին Վարդուհի Ռատիկեան իր ամուսնոյն Նշան Ռատիկեանի մահուան տարելիցին առթիւ 100 Ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ի:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Վիէնի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր անդամուհիները, զաւաթ մը թէյի շուրջ, Կիրակի Նոյ. 21 ժամը 15ին, Գասպար Իփէկեան ահումբին մէջ, 40 Ռիւ Վիլքթոր փոփիէ: Բոլոր ընկերուհիներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարելոր օրակարգ:

X

ԻՍԻ.՝ Հ. Յ. Գ. Զաւարեան, Կապոյտ Սաչի մասնաճիւղի եւ Նոր Սերունդի խառն ժողովը այս Հինգշաբթի, Նոյ. 18, ժամը 20.30ին, Մշակոյթի Տունը: Կը խնդրուի ճշգրտագոյն ըլլալ:

X

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Փարիզի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերուհիները Նոյեմբեր 20, Շաբաթ կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Մշակոյթի Տունը, 17 Ռիւ Պլէօ, Մէթրօ Բատէ:

X

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Անիէն - Պուլպ Գոլումպի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերուհիները Երեքշաբթի, Նոյ. 16ին, ժամը 20.30ին, Փերմանսուտ գ'Ասիսքանք Սուխալ, 23 Ռիւ տը Պելֆար, Անիէն:

ՀԱՅԵՐԷՆ ՍԻՆԵՄԱՅԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԻԵՆԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Ազգ. Միութեան, կը ցուցադրուի ԵՐԱՉԻ ՃԱՄԲՈՎ Հայերէն երգախառն ժապաւէնը, Նոյեմբեր 20, ժամը 15.30ին Սինեմա-Ման - տրէնի մէջ:

Տոմսերը կը ծախուին վարչութեան անդամներուն քով ինչպէս նաեւ Գալուստեանի, Ալթունեանի եւ Թորոսեանի վաճառատուները:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCHE» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

ՎԱԼԱՆՍ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Կիրակի, Նոյ. 21, հանդիսաւոր քառամսյն պատարագ եկեղեցւոյ օժման 23րդ տարեդարձին առթիւ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն եկեղեցւոյ ծառայած հոգեւորականներու թէ՛ աշխարհականներու ի յիշատակ:

Երգեցողութիւնը կը կատարուի զբարաց դասուն կողմէ՛ ղեկավարութեամբ Հայագաթ Օհանեանի:

Մ Ա Ր Ս Է Յ Լ, Հ Ա Յ Մ Շ Ա Կ Ո Յ Թ Ի Տ Ո Ւ Ն

14, Ռիւ Սէն - Պազիլ Ուրբաթ, Նոյ. 19, ժամը 21ին

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

Ներկայ կ'ըլլան.՝ ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍՏԱՆԴԵԱՆ ԶՈՒԼԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Երկու բանաստեղծները կը ներկայացնէ՛

ԿԱՐՈ ՓՈԼԱՏԵԱՆ ՄՈՒՏԳՐ ԱԶՍՏ Է

Nor-Seround Lyon Organise une opération PORTES OUVERTES Samedi, 20 Nov. de 14 à 19 h. Dimanche, 21 Nov. de 10 à 18 h. au Foyer de l'Eglise Arménienne 295, Rue Boileau Tous les Arméniens sont invités. Samedi 20 Nov. Surprise-Partie à 21 h. dans le même Foyer

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE MARSEILLE 12-14, Rue St. Bazile Exposition de sérigraphies par MIVELLA APRAHAMIAN L'exposition est ouverte tous les jours jusqu'au 5 Décembre

ENSEIGNEMENT DE LA LANGUE ARMENIENNE A L'UNIVERSITE JEAN-MOULIN INSTITUT des LANGUES 74, rue Pasteur Lyon 7e tél. 69 - 24 93 poste 703 Niveau 1 (débutants) Mercredi de 18 à 19 h. 30 Niveau 2 Jeudi de 18 à 19 h. 30 Niveau 3 Samedi de 10 à 12 h. Les cours ont débuté le 27 octobre L'inscription est ouverte aux candidats bacheliers ou NON, au secrétariat de l'Institut.

Հ. Յ. Գ. 86ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V AV. GEORGE V PARIS

ORCHESTRE DEDEDJIAN Attractions - Bar - Buffet

RESTAURANT EREVAN

ՀԱՅՏՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆ

26, RUE BERGÈRE PARIS 9e Tél. 770 85 81

Հայկական մաշուր խոհանոց — Հայկական ջերմ մթնոլորտ Մատչելի գիններ

Երկուշաբթի՝ Կարսի տոններ Զորեշաբթի իրիկուն՝ միքսայուր — մանթը Հինգշաբթի իրիկուն՝ պատուէրին վրայ լաիմաուս ու ջիֆօֆթի Ուրբաթ իրիկուն՝ Սու-պէօրէի

Եւ ամէն Կիրակի առտու, պատուէրի վրայ՝ խաչ: ՓԱԿ Է ԵՐԵՎԱՆԻ

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des

VOYAGES en ARMENIE

NOEL EN ARMENIE

DU 24 DECEMBRE AU 6 JANVIER

2750 F.

Comprenant

Transport aérien — Pension complète — Hôtel 1ere classe — Visites et excursions — Service accompagnateur, guide.

Renseignements et Inscriptions

Jacques CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS 87, La Canebière 13001 - MARSEILLE tél. (91) 50. 89. 12

Madeleine BENNEYAN HAVAS - VOYAGES 12, bd. Général De-Gaulle 26000 - VALENCE tél. (75) 43. 06. 06

Date limite d'inscription un mois et demi avant le départ.

Licence n° 97

Prix calculés à la date du 31 Oct. 1975, susceptibles de modifications en cas d'augmentation du cours des changes ou du transport

ՅՈՒՐԵՇԱԲԻ
ՆՈՅԵՄԲԵՐ
17
MERCREDI
17 NOVEMBRE
1976

ՅԱՐԱՏԻ

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F
ՏՐՈՒՍԱՐԻ — ԹԻՒ 13.725

Օ Ր Ա Թ Ե Ր Թ
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿՅԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Sup. 170 ֆ. Վեցամսեայ 90 ֆ.
Արասահմանի Sup. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

52e ANNÉE — N° 13.725

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԵՐԲ ԹՈՒՐԲԸ ԱՍՊԱՐԷԶ ԿԸ ԿԱՐԴԱՅ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՒՆ

ԹՈՒՐԲԵԿԻՆՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԴԱՇԻՆՔ

ՅՐԱՆՍԱ

ՔԱՆԱՏԱ

ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿՆԵՐԸ

ԱՆԿԱՍԱՊԱՇՏՆԵՐԸ ԿԸ ՅԱՂԹԵՆ

Երանակի գրական մրցանակներու բաշարումը սկսաւ, ըստ աւանդութեան Երանակի մրցանակներու օր Կոնքուս եւ Ռենոմո մրցանակներու: Առաջինին արժանացաւ Երանակի «Նկատուած մը» Փաթըրի Երանակի իր «Այ Ֆրանսոյան» վէպին համար: Գործ մը որու ձեռագիրը երկու անգամ յաջողաբար մերժուած է Կալիֆորնիայի կողմէ եւ որու երկրորդ շարադրութիւնը ընդունուած է Մէջի կողմէ: Փաթըրի կը վերաբերի Արիֆիէի եւ կեղծարարութեան վայրենի եւ փոթորկոտ մեծագործը մը վրայ, որ տեսակ մը Ամիննիստ է: Աւելի համոզել գործ մը կը կատարի Միշլ Անրի «Սէբը», աչքը զոր հրատարակած է Կալիֆորնիայի ֆրանսիական նրբ մըն է, շատ այժմեական քանի դէպքը կ'անցնի անորոշ անցած մը, երեւակայական քաղաքի մը վրայ որ կ'ապրի իր անկումը: Բիւզան — Կոն Եւ Հոտմ երբ հասան բարգաւաճման ժամանակները, գիտէին որ մահուան արագաբերուած են, ինչպէս բոլոր քաղաքակրթութիւնները, որոնք գերագոյն երանակութեան հասած են, այսինքն այլեւ անկարողութեան:

Քէպէք Նահանգի ընտրութիւնները աւանակալ եւ ջանքերի յաղթանակը ապահովեցին անջատողական կուսակցութեան: Տարիներու ընթացքին տը Կոլի «Կեցցէ՛ ազատ Քէպէքը» հող շահած է եւ անկարելի չի նկատուիր այսօր նախատեսել նոյնիսկ անկարողութիւնը: Նահանգը եօթը միլիոն բնակիչ ունի, որու վեց միլիոնը Ֆրանսախօս է: Լէվէք, պարագլուխը յաղթական կուսակցութեան, խիստ յուզուած ելոյթ մը ունեցած է եւ խոստացած թէ երկու տարեկան հանրաքուէ մը պիտի ըլլայ եւ ժողովուրդը պիտի շնչէ թէ կ'ուզէ՞ անկարելի թէ քէպէքական կուսակցութեան յաղթանակը անպայման անջատողական շարժումին յաղթանակը չէ, քանի ընտրապայքարի թէմաները տնտեսական եւ ընկերային հարցերն էին:

ԼԻԲԱՆԱՆ

ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅԱՂԹԷ

Ինքերիւնը շարունակ թրիպիւնի մէջ, Բրաթի կը վերադառնայ լիբանանեան տագնապը եւ կը հասնի այն եզրակացութեան թէ ի վերջոյ, անգամի մը համար, տրամաբանութիւնը յաղթեց եւ Լիբանանի պատերազմը վերջ դառաւ բնական համախմբումով Սուրիոյ, Եգիպտոսի, Սաուտի Արաբիոյ եւ նաեւ Յորդանանի: Արդարեւ երկու շաբաթի զիշեր Պէյրութ կրցած է քննադատել, սուրիական խաղաղապահ ուժերու պահպանութեան տակ: Թէեւ «արաբական ուժ» անունին տակ է բայց եւ այնպէս Պէյրութ Սուրիացիներուն ձեռքն է, 250 հրասայլեր եւ 8000 զինուոր Պէյրութի բերած են «Փաքս Միլիտարիս»:

Կը թուի թէ այս անգամ կարելի է յոյս ունենալ թէ լիբանանեան մղձաւանջին վերջաւորութիւնը սկսած է:

Քակի մը տղայ

ԲՐԵՇԵՆԻ ԹԻԹՈՅԻ այցելեց եւ այս առթիւ ըսաւ թէ արեւմտեանները «պատմութիւններ կը պատմեն վատթարացնելու համար խորհրդային — եռկողմ յարաբերութիւնները»: Ըստ երեւոյթին Թիթօ Մուկուչի հետ ոչ մէկ տարակարծութիւն ունեցած է...: Բաժակաճառին մէջ, Բրեշենե շեշտած է նաեւ թէ երկու երկիրներու յարաբերութիւնները հիմնուած են «ամբողջական հաւասարութեան, փոխադարձ յարգանքի եւ վստահութեան եւ բացարձակ ոչ-միջամտութեան վրայ ներքին գործերու մէջ»:

ՊԱՌ վերադարձաւ Եգիպտոսէն: Այս այցելութեան առթիւ հրատարակուած միացեալ զեկոյցը մասնաւոր նորութիւն մը չի բերեր: Առեւտրական գետնի վրայ, երբեք համաձայնադիր ստորագրուած են: Ֆրանսա Եգիպտոսի երկրորդ հայթայիթին է: Երբ կ'աւելի կը վերաբերին Գահրէի Փապուղին, Չայն-Չեռտեսիլին եւ Սուէզի տակ փապուղիին:

Անա բէ ինչի՞ր կը գրեն քուրք քերքերը Գարբըրի ընտրութեան առթիւ:

ՀՐԱՄՄԵՑՅԵՒ ԱՆԳԱՐԱ, ՅԱՐԳԵԼԻ ՄԻՍՈՐԸ...

Կիւնայտը մէջ Թէոման էրէլ կը գրէ: Բարթըր իր ընտրական պայքարի առեւճարի խոստումներ շուրջեջ առատօրէն, այժմ հողերանական ճնշում մը կը բանեցնեն իր վրայ, որպէսզի յարգէ ու գործազրէ այդ խոստումները: Մեր մեծապատիւ երկու օրը հեղ մը կը կրկնէ: — Յոյներուն խօսք տուած եմ եւ վրձնակամ պիտի ըլլամ, պիտի չզրտեմ զայն: Աղէկ յիշեցի, չեմ մոռնար... Նոր աղբերութեանց համաձայն, Բարթըր երբ ձեռնարկէ իր նախագահական պաշտօնին, նախապատուութիւն պիտի տայ եղբր Կիպրոսի եւ Եգիպտոսի խնդիրներուն, եւ Բիսիւնիկէի յաջորդը անմիջապէս պիտի զրկէ եղբր Անգարա, Աթէնք եւ Կիպրոս... Ամա՛ն, Մր. Բարթըր չելլա մոռնա, չուտով զրկէ մարդը, որ ապահովաբար յիսուննոց հանձարեղ մանուկ մըն է նորէն: Թող դայ Անգարա եւ տեսնէ զըլ — խուն գալիքը: Տեսնէ թէ քանի բաժնեկից կայ Ազգայական ձեռագրին մէջ, թող ընտրէ որը որ կ'ուզէ: Վարչապետ Տէմիրէլ, որ մէկ կողմէ կ'ըստ թէ «խարխիւները փակեցի» եւ կը դատապարտէր զինարգելը, այժմ Թուրքի բարեկամ կը հռչակէ ձերբազատ: Բոլոր նախարարները չուզեցին երթալ խորհրդային յեղափոխութեան տարեդարձին, խորհրդով որ Մր. Բարթըր կրնայ վշտանալ, եւ լոկ զրկեցին Պաշտօն թիւրքէլը, թունդ թշնամի համայնավարներուն...: Որոպանիներուն խորհրդակցել, Բիսիւնիկէր, անգամ մը Անգարա մակ էր, եւ ի գո՛ւր փորձեց խօսակից մը դռնել: Չենք գիտեր թէ նորը ո՞վ պիտի ըլլայ, բայց անպատճառ կը սպասենք անոր: Դժուարագոյն խնդիրներու հետ դէմ յանդիման պիտի դայ: Պիտի առաջարկէ որ Մր. Տէմիրէլ հասկացողութիւն եւ զիշողութիւն ցոյց տայ, ՆԱԹՕի կամ Կիպրոսի հաշտոյն, եւ Տէմիրէլ պիտի պատասխանէ իրեն: Մենք ամէն ատեն հասկացողութիւն ցոյց կուտանք, Միւրաթըր, բայց դուք սա զինարգել վերցուցէք ամէն բանէ առաջ, այդ է կարեւորը: — Աղէկ, բայց եթէ Կիպրոսի մասին համաձայնութիւն չգոյանայ, չենք կըրնար զինարգել վերցնել: Այդ պարագային հանրային կարծիքը կը զայրացնենք: — Ձերինը հանրային կարծիք է, հա-

պո՞ մերինը ինչ է: Ի՞նչպէս կրնամ զիշողութիւն ընել Կիպրոսի մասին, երբ դուք վերցուցած չէք զինարգելը... Այդ պարագային ի՞նչ պիտի ընէք, յարգելի Բարթըր:

ԱՄԻՍԷ ՄԸ ԿԸ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐԲԵԿԻՆՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

Անցեալ օր (նոյ. 9) հաղորդած էինք որ ի մօտոյ կը ստորագրուի թուրքեւ-խորհրդային դաշինք մը: Այս առթիւ Պոստոյ թերթերը հետեւեալ մանրամասնութիւնները կուտան: —

Անգարա. — Արտաքին նախարար Իհսան Սապրի Չաղլայանի կը հաղորդեց թէ թուրքիոյ յանձնուած է նախագիծը այն քաղաքական համաձայնագրին, որ պիտի ստորագրուի թուրքիոյ եւ Սորս. Միութեան միջեւ: Թուրքիա իր տեսակէտը եւ փոխադարձ առաջարկները հաղորդած է Մոսկուայի, Անգարայի խորհրդային դեսպանատան միջոցաւ:

Այս առթիւ Չաղլայանի կը շեշտեց թէ «Սոյեռներուն հետ կնքելի բարեկամական, բարեդրացնութեան եւ շինարար գործակցութեան դաշնագրերը պիտի չլքուանք թուրքիոյ յարաբերութիւնները Օրթանի հետ»:

— Յարգելի Կոսիզին, — ըսաւ Չաղլայանի, — երբ թուրքիա այցելեց, յայտնեց թէ յարմարագոյն պիտի ըլլար թուրքիոյ հետ կնքել բարեկամական յարաբերութեանց դաշնագիր մը: Այս մասին մենք ալ համամտութիւն յայտնած էինք: Մեր այս հաւանութիւնէն ետք, մեր մեծ զբաղմունքը յանձնեց իր տեսակէտները բովանդակող նախագիծ մը, զոր ուսումնասիրեցինք եւ ճշգրտեցինք մեր փոխադարձ տեսակէտները: Այժմ մեր աշխատանքները առաջ պիտի տանինք, դաշնագիրը վերջնական կերպով եւ լրիւ պատրաստելու եւ յարմար թուականի մը ստորագրելու համար: Այս պարագան պատճառ մը չէ որ թուրքիա հրատարակէ Օրթանի: Իբրեւ օրինակ ձեզի պիտի կըրնանամ յիշել Արեւմտեան Գերմանիան, որ Օրթանի անգամ ըլլալով հանդերձ, դաշնագիր կնքած է Սորս. Միութեան հետ: Հետեւաբար, երբ մենք բարեդրացնութեան մեր յարաբերութիւնները կ'ամրապնդենք Մոսկուայի հետ, չեմ խորհիր թէ վնասներ Օրթանի հետ մեր ունեցած կապերուն:

× Անգարայի մէջ ստորագրուեցաւ նոյնպէս ուժանութեան գնման համաձայնագիր մը Սորս. Միութեան հետ:

Հազար էր ըստ Սէ. Ժէ. Թէ. ին, մինչ Աշխատանքի նախարարութիւնը 1.025.300 կը նկատէ եւ նախարարն ալ ընդունելով հանդերձ թէ աւելի է քան անցեալ տարի նոյն ամսուն, կը խօսի «եղանակային» կացութեան մասին:

ԱՄԵՐԻԿԱ իր վէթօն դրաւ Վիէթնամի ՄԱԿի անդամակցութեան դէմ:

ՄԻԱՅՈՒՆ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ յանկարծակի կերպով ետ կանչած են Կիպրոսի իրենց դեսպանը, խորհրդակցութեան համար:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ գործազուրկներու թիւը կը շատնայ: Հոկտեմբերին մէկ միլիոն 400

ՉինԱՍՏԱՆԻ փոխ վարչապետը հրապարակային հանդիսութեան մը առեւճարանքով մերժած է «խորհրդային հաշտութեան կեղծիքը» ինչ որ պատճառ եղած է որ խորհրդային դեսպանը ձգէ երթայ: Ասիկա կը պատահէր ճաշի մը ընթացքին որ տրուած էր մատչեալ Պոքասայի ի պատիւ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Տէր և Տիկին Գէորգ Փոսպիլիքեան, Տէր և Տիկին Գէորգ Նիկողոսեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Ժիրայր Նիկո - զոսեան և զաւակները հողեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան, այս կիրակի, Նոյ. 21, Առնուվիլի վարապալ Ս. Սաշ եկեղեցին իրենց ծնողաց ՍՈՂՈՄՈՆ և ՀԱՅԿՈՒՀԻ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆԻ յիշատակին:

Կը հրաւիրուին ողբացեալներուն յիշատակը յարգողները:

×

Տէր և Տիկին Մարգէն Պուռնազեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Ժաք Պուռնազեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Լեւոն Մարկոսեան և զաւակը, Տէր և Տիկին Կարպիս Թուֆայեան և զաւակը, այլ Տիկին Գոհար Տիմիճեան, Պր. Գրիգոր Հէքիմեան, Պր. Գէորգ Սէրէթեան կը ծանուցանեն թէ հողեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան կիրակի, Նոյ. 21ին, Լիոնի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, իրենց հօր և մօր, կեսրայրին և զքանչին, քեռայրին և քրոջ՝

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊՈՒՌՆԱԶԵԱՆԻ

և իր կնոջ

ՄԱՐԻՁԱ ՊՈՒՌՆԱԶԵԱՆԻ

(ծնեալ Հէքիմեան)

Իրենց մահուան քառասունօրին առթիւ:

Այս և Ս. Աստուածածնայ ընծայման տօնին առթիւ կը պատարագէ Դաւիթ Նպակ. Սահակեան, մասնակցութեամբ Կոմիտաս Երզնայի տղան, զեկամարու - թեամբ Պ. Օֆրայի:

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն:

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէն իր բոլոր ընկեր - ընկերուհիներով կ'ողբայ իր վեթե - րան ընկերոջ Պետրոս Զպուհեանի մահը և ցաւակցութիւններ կը յայտնէ ողբացեալին ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Լիոն. — Այլ Տիկին Գեղամայր Ֆէլ - րահան, Տէր և Տիկին Ժաք Դաւիթեան, Տէր և Տիկին Ալպէր Այանեան, Օրիորդ - ներ Օտէթ և Ժօէլ Ֆէլլահեան կը ծանուցանեն թէ հողեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան կիրակի Նոյ. 21 Լիոնի Ս. Յակոբ եկեղեցին, իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն և հօր՝

ՍՈՒՐԷՆ ՖԷՆԼԱՀԵԱՆԻ

մահուան տարեկիցին առթիւ:

Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

×

Այլ Տիկին Նազարէթ Տալաքիւրէ - եան և զաւակները, Տէր և Տիկին Ժաք Տալաքիւրէեան, Պր. Էտուար Տալաքիւրէեան, Տէր և Տիկին Ռոպէր Տալաքիւրէեան, Պր. Ժան Տալաքիւրէեան, այլ Տիկին Այնաճեան, Տէր և Տիկին Սարգիս Սէքոնեան և զաւակները, Տէր և Տիկին Միքայէլ Գրիգորեան (Ամերիկա), Տէր և Տիկին Բարսեղ Տալաքիւրէեան և զաւակները պատարագ և հողեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտան իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբոր և ազգականին տա - բարս

ՆԱԶԱՐԷԹ ՏԱԼԱՔԻՒՐԷԱՆԻ

մահուան քառասունօրին առթիւ՝ կիրակի Նոյ. 21 Մարտիլի մայր եկեղեցւոյ մէջ, 339 Ավրնիւ տիւ Փրատո:

Ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն ի գիտութիւն:

ՓՈՒԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԱԿԻ

Ընկեր ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Սէրէնիլիւան ընտանիքը կը նուիրէ 500 ֆր. Լիբանանահայերուն ի նպաստ (ստանալ «Յառաջ»-ին) և 100 ֆ. «Յառաջ»-ին:

×

Տէր և Տիկին Կարո Քէշիշեան իրենց քեռայրին Պետրոս Զպուհեանի մահուան առթիւ 100ական ֆր. կը նուիրեն Անա - բաս Յզուրեան Գոյրերուն և Յառաջին:

Մ Ա Ր Ս Է Յ Լ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

14, Ռիւ Սէն - Պազիլ

Ուրբաթ, Նոյ. 19, ժամը 21ին

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ

Ներկայ կ'ըլլան. —

ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍԱՆԴԵԱՆ ԶՈՒԼԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Երկու բանաստեղծները կը ներկայացնեն՝

ԿԱՐՈ ՓՈԼԱՏԵԱՆ

ՄՈՒՏԳԸ ԱԶԱՏ Է

Nor-Seround Lyon

Organise une opération

PORTES OUVERTES

Samedi, 20 Nov. de 14 à 19 h.

Dimanche, 21 Nov. de 10 à 18 h.

au Foyer de l'Eglise Arménienne

295, Rue Boileau

Tous les Arméniens sont invités.

Samedi 20 Nov. Surprise-Partie à 21 h.

dans le même Foyer

LE SEMINAIRE DE

Mme ANAHIT TER-MINASSIAN

«Mouvements nationaux et sociaux au Caucase, fin 19ème, début 20ème» a repris le Mardi 16 Novembre (un mardi sur deux, soit le 30 Nov., le 14 Décembre) MAISON DES SCIENCES DE L'HOMME

54, Bd. Raspail, Paris, 8ème étage

ՀԱՅԵՐԷՆ ՍԻՆԷՄԱՅԻ ԵՐԵԿՈՅԹ

Վիէնի Մէձ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Ազգ. Միութեան, կը ցուցադրուի ԵՐԱՋԻ ՃԱՄԱՌՈՎ Հայերէն երգախառն ժապաւէնը, Նոյեմբ. 20, ժամը 15.30ին Սինեմա-Ման - տրէնի մէջ:

Տոմսերը կը ծախուին վարչութեան անդամներուն ջով ինչպէս նաեւ Գա - լուստեանի, Ալթունեանի և Թորոսեանի վաճառատուները:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HABACHE»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

LES VENDREDIS DE LA QUATRA... LE VENDREDI 19 NOVEMBRE à 21 H. RECITAL DE HARPE SUSANNA MILDONIAN HAENDEL — FAURE — KHATCHATURIAN PESCETTI — SCHUMANN — GANATCHIAN MUSÉE GUIMET 6 PLACE D'IÉNA PARIS 16 PLACES NON NUMÉROTÉES OUVERTURE DES PORTES A 20 H 30

Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS BELLA TARPINIAN ROUPEN MATEVOSSIAN RAISSA MEGUERDITCHIAN SIMON DERIAN ZAROUHI DONIKIAN DATEVIG HOVHANNESIAN EDGARD GARABETIAN NATALIA SINELNIKOVA CHAHEN AIROUMIAN

Location : ALFORTVILLE — Café Philippe BAGNEUX — Garakian 23 Rue Haig Tbirian Papazian 26 Rue Marc Sagnier ISSY - les - MOULINEAUX — Stépanian 23 Ave. Auguste Rodin, Meudon Benlian 53 bis Bd. Rodin ARNOUVILLE — Epicerie Nigoghossian rue Henri Barbusse PARIS — Bakerdjian, Sourenian, Librairie Palouyan, Traiteur Raffi, Epicerie : Chirak, Hairabedian, Restaurants : Erévan, Arménia, Cappadoce

VALENCE : 17 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45 ALFORTVILLE : 23 novembre PALAIS DES SPORTS 20 h. 45 ISSY-LES-Mx. : 24 novembre THEATRE MUNICIPAL 20 h. 45 BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45 GARGES - les - GONESSE Samedi 20 Novembre à 20 h. 30 Gymnase Jean - Jaurès PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21h PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
ՆՈՅՆՄԱՐԵՐ
18
JEUDI
18 NOVEMBRE
1976

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F

ՀԻՄՆԱԳԻՐ — ԹԻՒ 13-726

Foundateur : SCHAVARCE MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամսեայ 90 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ. Հասը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.726

ՕՐՈՒՆ ԻՕՍԷԸ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՓԱՐԱՆ
ՓԱՐԻՋԻ ՄԷՋ

ՕՐՈՒՆ
ԴԵՊՔԵՐԸ

ԼԻՖԱՆԱՆ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՕԴԱԿԱՅԱՆԸ
ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՅՈՒԻ

60 ՀԱԶԱՐ ՄԵՌԵՍԱԼ,
200 ՀԱԶԱՐ ՎԻՐԱՒՈՐ
ՄԷԿ ՄԻԼԻՈՆ 700 ՀԱԶԱՐ ԱՂԵՏԵՍԱԼ

Յանուն ինչի՞: Արդարեւ 19 ամիս կըրուեցան, դաշնանցած մարդկութիւն մը, կողոպտեց, թալանի տուաւ, սպաննեց, անդամահատեց, քաղաք մը քանդեց ու այսօր ժընեւի մէջ, նախարար Թուէնի կուտայ հաշուեկէտ մը՝ 60 հազար մեռեալ, 200 հազար վիրաւոր եւ մէկ միլիոն 700 հազար աղէտեալ եւ հարցումը կը ծագի ինքնաբերաբար՝ յանուն ինչի՞:

Ի՞նչ արգելանքի հասնելու համար էր որ հազարաւորներ մեռան, հարիւր հազար բաւորներ հաշմանդամ պիտի մնան, հարաւորներ տուն-տեղ չունին, հազարաւորներ աշխատանք չունին, ու հազարաւոր տղաք ու աղջիկներ մանկութիւն չունեցան: Այսօր, Լիբանանցիք այսքան զոհ տալով ոչ մէկ հարց չուծած են ու եթէ խաղաղութիւն կը տրե՛ն, վերջապէս, առիթ կը պարտին «գրաւոր զորք» մը, որ եկած է արաբական խաղաղապահ ուժերու պիտակին տակ եւ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ սուրբական բանակը: Ընդհանրապէս կ'ընդունուին իբրեւ ազատարարներ եւ բնական է որ 19 ամսուան խելա-

րոնական մէկ թաղամասին մէջ: Ապահովել աշակերտներու դպրոց երթեւեկը: Պաշտօնի կոչել ձեռնհաս ուսուցիչ — ուսուցչուհիներ: Նախ սկսիլ համեստ ծրարումներ: Մանկապարտէզով: Ու հետզհետէ բնական նախակրթարանի եւ միջնակարգի բաժնիները:

Տարակուս չկայ, որ ամէնէն կարեւորը նիւթականն է: Մեծ դամարներ անհրաժեշտ են նման ծրարքը մը իրագործելու համար: Հարկ չկայ շեշտելու, որ նախաձեռնողները կը կարօտին Ֆրանսայի հայ դադուի մը: Առատաձեռնորէն:

Կը թուի թէ այս կէտին մէջ լաւատես են անոնք: Արդէն իսկ հիմնադրամին կորիքը դրած են մէկ միլիոն հին Ֆրանքով: Նոյեմբեր 13ի իրենց յորեւանական ցայգահանողներին հասոյթն ալ կը յատկացնեն այդ նպատակին:

Ֆրանսայի Հայր դադութեան չէ այլեւս: Ի վիճակի է նիւթական գոհողութիւններ ընելու, մասնաւոր երբ ձեռնարկը խօսի իր սրտին:

Գնահատելով Կեդրոնական Սանուց Միութեան նախաձեռնութիւնը, կը հրաւիրենք մեր հայրենակիցները զօրավիճակագիրի անոր ազգագուտ ծրարքի իրագործման:

Կը յուսանք, որ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւնն ու Հ. Բ. Ը. Միութիւնը իրենց անվերապահ աջակցութիւնը պիտի չիմայեն ձեռնարկի յաջողութեան:

ՀՐԱՆՏ — ՍԱՄՈՒԷԼ

զարութեան մը ետք, ով որ ալ խաղաղութիւն բերէ միայն ազատարար կրնայ նկատուիլ:

Հիմա Սարգիս պիտի ձեռնարկէ վերաշինութեան եւ պղտիկ գործ չէ: Ամէնէն առաջ պիտի վերաբացուի, հաւանաբար Ուրբաթ, Պէյրութի օդակայանը որ վակուած էր հինգ ամիս: Պետական բուրդ պաշտօնները պէտք է իրենց պաշտօնին գլուխն ըլլան Նոյեմբեր 26էն առաջ, հակառակ պարագային կարգապահական միջոցներ ձեռք կ'առնուին իրենց դէմ:

Պէյրութ կը փորձէ վերակենդանանալ թէեւ պարպուած իր բնակչութեան կէսէն (կէս միլիոն): Ընթացիկ եւ Շամուն սուրբանպաստ յայտարարութիւններ կ'ընեն չեշտելով թէ առանց սուրբական գործին մուտքին խոտովութիւնները չէին դադարել: Դժգոհ է սակայն Էտէն որ միշտ արտայայտուած է սուրբական միջամտութեան դէմ եւ որու համար «Լիբանան սուրբական հողատարութեան տակ կը գտնուի»: Ընդդէմ է որ Ֆրանսական հոգատարութեան հետ (1943), առաջին անգամն է որ օտար գործը Լիբանան կը գտնուի:

Լեզուներն ալ կամայ — կամայ կը փոխուին եւ ժամէ ժամ դաւաճանները «նորին վսեմութիւն» կը դառնան եւ պահպանողական ձայնասփռութիւն համար ալ ձեռնարկով յանկարծ երեւոյթանալով կ'ըլլայ մինչ ցարդ յառաջդիմական դաւադիր մըն էր:

Եթէ շարունակուի այս խաղաղութիւնը, երկար ամիսներ պէտք են որպէսզի երկրը վերակենդանի բայց հաւանաբար ամէնէն առաջ կը վերակենդանի Փիւնիկեցիներու առեւտուրը, որ ի դէպ, երբեք չկեցաւ, նոյնիսկ ամէնէն սեւ օրերուն:

Քսիւի մը սոյով

Քիւի-Քի ընտրութիւնները ինչպէս դրած էինք երէկ, տակնուվրայ ըլլին նախորդ մեծամասնութիւնը: Ազատականներու աթոռներուն թիւը 96էն իջաւ 27ի մինչ Լըվէթի անկախապաշտներու կուսակցութիւնը, որ եօթը աթոռ ունէր կը հասնէր 66ի: Ժողովին անդամներու ընդհանրութիւնը 110 է: Անշուշտ այս յաղթանակը, ինչպէս ընդհանրապէս բոլոր յաղթանակները, շատ վտանգաւոր է եւ պէտք չէ մոռնալ թէ Լըվէթը նախ եւ առաջ պէտք է վերակենդանի տնտեսութիւնը: Գալով անկախութեան, ժամանակ կայ...:

ՊՈԼՍՈՅ ոճային ատենը մահուան դատապարտեց այն երկու Պաղեստինցիները, որոնք ահաբեկչական արարք մը գործած էին Էշիլթօյի օդակայանը իսրայելեան օդանաւի մը դէմ եւ ուր չորս հոգի մեռած էին եւ 22 հոգի վիրաւորուած:

ԱՆՏՐԻ ՄԱԼՐՈ հիւանդանոց փոխադրուած է առջի օր: 75 տարեկան Ֆրանսացի դրագէտը թոքատապէ կը տառապի: Ծանր հիւանդ կը նկատուի նաեւ Լիոնի քաղաքապետը Լուի Փրատէլ, որ կրկին հիւանդանոց փոխադրուած է:

ՀԵՌԱՏԵՍՒԻԻ սակը կը բարձրանայ եւ կը դառնայ 243 Ֆր. դոնտուորին համար եւ 162 սեւ-ձեռմարկին:

ՉԻԼԻ 300 քաղաքական բանտարկեալ ազատ արձակած է եւ տրամադրութիւն կը յայտնէ ազատ արձակելու համայն նախարարութեան նախկին ընդհանրաբարձ Գորվալան եթէ Մոսկուա ալ ազատ արձակէ Վլադիմիր Գուկովսկին:

ԺԻՍՓՈՐ կ'ուզէ որ մասնաւոր տետրակ մը ստեղծուի, փոքր խնայողներուն համար մինչեւ 1978 Յունուար մէկ եւ այդ դամարները թէեւ փոքր շահաբաժին պիտի բերեն բայց կ'ախտով պիտի ունենան ապրուստի գիներէն եւ ուրեմն երաշխաւորուած արժեքովն զէմ:

ԵՐԵՒԱՆ ← ՓԵՐՏԻՉ
← Ե Ռ Ա Տ Ի Պ

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Նայ. 15)

«ԱՐԱՐԱՏ» — «ՏՈՐՊԵՂՈ» ՄՈՍԿՈՒՍ
ՈՍՏՂ (*)

Ոտնադնդակի խորհ. Միութեան 39րդ ախոյեանութեան մրցումներու շարքին «Արարատ» իր վերջին հանդիպումը ունեցաւ Մոսկուայի «Տորպեղո»ի հետ, Նոյ. 13ին Երեւանի մէջ: Այս մրցումներուն «Արարատ»ի կազմը բաղկացած էր առաւելապէս երիտասարդ եւ անփորձ խաղացողներէ, ինչ որ պատճառ եղաւ որ «Արարատ» չկարենար պատուաւոր տեղ գրաւել 39րդ ախոյեանութեան դասաւորման մէջ: Սակայն վերջին երկու մրցումներուն, երբ «Արարատ»ի մասնակցութիւնը խորհ. Միութեան Բարձրագոյն Լիգայի վտանգի տակ էր, Երեւանցիները վճռակամ դաշտ իջան եւ «լինել — չլինելու» պայքար մղեցին՝ հաւասար արդիւնք ձեռք բերելով Մոսկուայի Դի-Նամոյի հետ եւ Օի դէմ 1 կէտով յաղթելով Մոսկուայի Տորպեղոյին, որ ախոյեանն է խորհ. Միութեան: Ուղի սկիզբէն իսկ Ղազարեան վտանգաւոր պահեր ստեղծած է, ապա Գեորգեան, Անդրէասեան, Միսաեան թափանցած են Մոսկուայիցներու պաշտպանութեան գիծէն ներս, սակայն բերդապահ Ջարապին, կրցած է փրկել իր բերդը ստոյգ վտանգներէ: 25րդ վայրկեանին Նազար Պետրոսեան ձախ կողմէն մօտեցաւ բերդին եւ զօրաւոր հարուած մը տուաւ, սակայն ապարդիւն: «Տորպեղո»ի բերդը վտանգի ենթարկած են նաեւ Անդրէասեան, Բոնդարենկո, Քերոբեան, բայց Ջարապին ուղղակի հրաշքներ գործած է, եւ մղելով «Արարատ»ի բոլոր յարձակումները: Սակայն այս բոլորը հասունացած է կողմ: Արդարեւ, 51րդ վայրկեանին «Արարատ»ի պաշտպանը Մովսիսեան, յառաջացած է դէպի հակառակորդի բերդը եւ գնդակը փոխանցած Ղազարեանի, որ իր կարգին փոխանցած է Նազար Պետրոսեանի եւ... կողմ: Ու այսպէս «Արարատ» իր վերջին խաղը պատուաւոր յաղթանակով մը աւարտելով 1977ին կը մնայ Բարձրագոյն Լիգայի մէջ:

(*) Այս խաղին արդիւնքը տուած էինք «Յատաք»ի Նայ. 16ի թիւով:

X

ԴԱՇՆԱԿԱՀԱՐՈՒՇԻ ԿԱՐԻՆԷ ՕՀԱՆԵԱՆ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿԱԿԻՐ

Իտալիոյ Վերջինի քաղաքը տեղի ունեցած դաշնակահարներու միջազգային մրցումներուն առաջնութիւն շահած է Կարինէ Օհանեան: Մրցումներուն մասնակցած են 16 երկիրներու 65 արուեստագէտներ: Մրցանակաբաշխութեան անմիջապէս ետք Կարինէ Օհանեան հրաւիրուած է յառաջիկայ տարի տասը համերգ տալու Հռոմ, Միլան եւ Իտալիոյ այլ քաղաքները: Կարինէ Օհանեան ծնած է Երեւան, ուսումը առած է Մայր Նովա դպրոցը, ապա աւարտած է Չայկովսկի երաժշտանոցի տասնամեայ ընթացքը: Այս տարի ան աւարտած է Մոսկուայի Չայկովսկի երաժշտանոցի ծանօթ փրոֆեսէօր Լև Վլասենկոյի դասարանը: Երկուսուսարգ դաշնակահարուհին յաճախ նուազահանդէսներ տուած է Մոսկուայի, Երեւանի եւ այլ քաղաքներու մէջ:

- Դ Ե Գ Ե Ր ՈՒ Մ Ն Ե Ր -

Ս Փ Ի Ի Ռ Գ Ե Ա Ն Գ Ր Ա Կ Ա Ն ՈՒ Թ Ե Ա Ն Ա Մ ՈՒ Ն Ե Ր ՈՒ Ն Մ Է Ջ

ԵՐԵՎԱՆ, — ՊԱՆՔԱՆԵՐ, ՖՐԱՆՍԱ, ԻՏԱԼԻԱ

Սփիւռքեան գրականութեան մինչև 1940ական թուականներու գրական — իմաստասիրական պատմութեան մէջ տիրական անուններու եւ գործերու հոգեխտակը փնտռելու, զանոնք ընկալաբար ամէն փորձ՝ կը հարկադրէ սեւեռել տուելով զազգութի ընկերային կազմաւորումի հարկադրական գաղթականութիւնը դարերու մեր ճակատագիրն է եղած, եւ, ինչպէս անցեալը, նաեւ ժամանակակից թուականներու պանդխտական, փախստական եւ աքսորական տեղաշարժները իրենց ուղղակի կամ անուղղակի անդամաբաժնի ունեցած են սփիւռքեան մէջ մի գոտիի ոչ միայն աշխարհագրային ու թուական, այլեւ հոգեկան ու մտաւոր պատկերներն իրայ:

Եւրոպական երկիրներու 1920 — 1970 յիսնամեակի գրական հոլովոյթին խոզարկու սեւէ գրիչ, պարտադրանքին տակ է մասնաւորաբար 1890 — 1920 երեսնամեակի աստանդական մեր կեանքի տարեգրութիւնները ի մտի ունենալու: Համիտեան հարստահարութիւններէն եւ կոտորածներէն մինչև Մեծ եղեռն, ապա նաեւ 1919—1923 տարիներու «Մեծի թանգարան» շարժումը՝ իրենց ուղղակի ներդրածութիւնը ունեցած են Պալքաններու (Յունաստան, Պուլկարիա եւ Ռումանիա), Ֆրանսայի, Իտալիոյ, ինչպէս նաեւ նուազ կամ անուշիկ հոծութեամբ արեւմտեան հայկական գաղութներու ընկերային — իմացական կազմութեան վերայ: Իրտեղի է, արդարեւ, որ Պուլքան եւ արեւմտեան թուրքիոյ գաւառային բոյներէն խորշակահար բազմութիւններ՝ զգալի Եւրոպա կը տանին — առհասարակ հասարակաց իմացումներէ, աւանդութիւններէ եւ ընկերային ըմբռումներէ անկախ — տարբեր բարձր, տարբեր ծաւառներ եւ տրամադրութիւններ, տարբեր աշխարհայեացք: Ժառանգականութեան, անհատական հակումներու եւ հետաքրքրութեանց, յատկապէս մտաւոր պահանջներու տարբեր չափ ու ուղղակի արեւելեան երկիրներու եւ արեւմտեան կեդրոններու մէջ իրենց նոր երգիչները հիւստող հայ գաղթականութիւններու մօտ: Եթէ սուրբ, որբութիւնն ու գրկանքը միութեան զիծեր են յետ եղեռնեան ա-

ռազ սերունդին մօտ, երկրորդ սերունդը կը տարբեր արդէն արեւելեան եւ արեւմտեան գաղութային իրականութեանց մէջ: Միջին Արեւելեան ճակատներու վերայ հայապաշտութիւնը կրօնք մըն է, աննախնիքաց սպանդին անդամաբաժնի կը պահէ իր ուժը մինչև 1950ական տարիներ՝ առաւելաբար սրտի գարկի մը վերածելով քերթուածն ու արձակը, յուշն ու վիզայրային փորձերը, մինչ Եւրոպական գոտիներու եւ յատկապէս Ֆրանսայի մէջ՝ երէցները թէ նորերը մտքի հակակշիռն տակ կը պահեն Ազգային կոտորածը, իրենց խոզիքներն ու հայ-բնակաշատական տրամադրութիւնները: Եկատի ունի՞նք անշուշտ շրջապատին, ընկերային եւ իմացական հոսանքներու ներդրածութիւնը: սակայն արեւմտեան գաղթականութիւններու յարաբերականօրէն արագ եւ բարձրորակ թեւումը սրտէն զէպի մ'տը՝ լոկ ենթահողային այլու-րութեան մը արդիւնք չէ, այլեւ ու մանաւանդ նախասփիւռքեան ոտանակային կենցաղի, բարձրութեւ կը գրական կազմաւորումի հետեւութիւն:

1920ական տարիներուն զէպի Յունաստան, Պուլկարիա, Ռումանիա, Իտալիա եւ Ֆրանսա պատասխանող սերունդը՝ առաւելապէս պոլսական — արեւմտեան պատրաստութիւն ունեցող երէցներու եւ անոնց շունչին տակ հասակ առնող նորերու փառանքն է, ընկալական շատ աւելի շնչուած տրամադրութիւններով՝ զէպ՝ յանձնարան արեւմտեան մտքին: Անոնցմէ շատերը 1870 — 1890ական տարիներու ծնունդ են, հետեւաբար զէպի Պալքաններ եւ Ֆրանսա իրենց գաղթէն առաջ վաւերականութեան հասած անուններ: իրենց ապրումի աշխարհով, զբացման եւ մտածման կարելիութիւններով արեւմտահայ գրականութեան ամէնէն ծաղկուն, ամէնէն բարձրորակ եւ ստեղծագործական առումով առատահունձը շրջանին (1905—1915) պատկանող զէպքեր: Պուլքան Գարիբ կամ Արեւմուտք փոխադրութիւնը, այդ սերունդին համար, հետաքրքիր մըն է հայութեան իմացապէս կենսունակ աւազանէն, սակայն քակտու, արմատաղործում կամ անշատում չէ գրական այն աւանդութիւններէն՝ որոնց ճամբով անոնք 1840ական

թուականներէն իսկ եղբայրացած էին արդէն Արեւմուտքի զբացական եւ մտածական կլիմային, պահելով հանդերձ իրենց ինքնութիւնը, — քսանէն մինչև երեսուն տարուան անջրպետով մը հետո՝ Ֆրանսական գրական շարժումններէն, սակայն հաղորդ՝ թէ նոր ժամանակներու արձակն ու քերթուածները զէպի մ'ւր կը հոսին, խորքի ու ձեւի ինչ յեղումներու կ'ենթարկուին, ինչով կըրնան նպաստ մը դառնալ պատմաստումի եւ վերանորոգումի:

Հարկ է, թերեւս, անցողակի մասնանշել Ֆրանսայի, Իտալիոյ եւ Պալքան — եան պոսիներու 1920 — 1970 յիսնամեակի գրական հոլովոյթին ազդեցող քանի մը կէտեր, նախ քան անուններու եւ գործերու սեւեռող որեւէ հաստատում:

Ա. — 1915ի ընդհանուր ցրտումէն ետք, արեւմտահայ մտաւոր վաստակի եւ գրականութեան տիրական անուններէն շատեր իմբուած են Ֆրանսա՝ որ յետ եղեռնեան մշակութային կեանքի ու տանն է, մինչև երկրորդ Աշխարհ — մարտի ըստմանով որեւէ փորձ՝ 1920 — 1940 եւ 1940էն մինչև մեր օրերու տեւողութեան մէջ, կը հարկադրէ ճշդել թէ տասնէ աւելի անուններ ստեղծագործական շրիւ կամ մասնակի թափին մէջ են արդէն, երբ խորշակը զիրենք Փարիզ կը նետէ Պոլսէն կամ դաւառէն՝ միւսները, որոշ աւել ծածծ ըլլալով հանդերձ նոյն հողէն, իրենց յայտնութիւնը կ'արժեւորեն նոր միջավայրին մէջ, շատ աւելի ցայտուն գրողովը հետեւապէս թնկէ գաւազներով, — ինքնատուրեան մը՝ առանց որուն ոչինչ պիտի կարենային բարդել եղածին վրայ եւ պիտի դատապարտուէին արձագանքն ու կրկնութիւնը ըլլալու նախորդող սերունդին: 1920ական տարիներուն իր նորութիւնը վկայագրելու կոչուած փառանքը (Վազգէն Ծուշանեան, Ծահան Ծահանուր, Երկրորդ Ֆրանսայի, Բիւզուրո Սարաֆեան, Բիւզուր թօփալեան, Նշան Պէշիկթաշեան, Ծաւարջ Նարզունի՝ սուրօքն հանդերձ) հաւասար անհատականութեամբ պատկուի չհասցող զինչն իր ազատագրումը: քիչեր միայն «սփիւռքեան» վերադիրէն անկախ ինքնութեան եւ սրակի բարձրութեան հասան՝ սակայն տեղն է ըսելու՝ թէ այդ քիչերը կրցան արժանաւորապէս վիտալ յազրել Հայկական Արտասահմանը, իր խոռոչներով եւ վերափոխումի գրեթէ յեղափոխական կարգախօսով: Սուրին, որբութեան, արցունքին եւ գրկանքին մանկունակ տարազումը չէ անոնց գործը: Եղեռնագատումին ու անկէ թեյա — ջրուող վրդովանքին պատմութիւնը չէ՛ այլ Հայուն հաւատաքննական փորձն ու ճիւղը, զէպի նոր կեանք, նոր աշխարհայեացք, նոր փիլիսոփայութիւն, սոցիալիզմի եւ ստեղծագործական երկունքի նոր սահմաններ:

Բ. — Իրենց աշխարհագրային պատկանելիութեան, գործի արժէքին ու տար-

րութեան, քերթուածին կամ արձակին որակական կշիռով՝ նոյն պոսի վրայ չեն զար Ֆրանսայի, Պալքաններու, Իտալիոյ եւ առհասարակ եւրոպական ոտաններու մէջ ստեղծագործող անուններ: Յունաստանը, Պուլկարիան եւ Ռումանիան՝ 1940-ական թուականներէն առկին գրեթէ չեն շնչեր: Ինչ որ բերած էր Ազգային կազմութիւններուն՝ շքացած է այսօր, երկրորդ աշխարհամարտէն ետք ստեղծուած պայմաններու բերումով: Իտալիան — եթէ նկատի չունենանք վերնախիւղ — շիջեցաւ Արամայի Սրապեանի մահով: Ֆրանսան մատի վրայ համընդ քանի մը արժէքներով միայն կը փրկէ իր երկրամի վարկը: Կուտանք անուններու պատկերը՝ մօտաւոր ամբողջականութեամբ, 1920էն մինչև ներկայ:

ՖՐԱՆՍԱ

Արշակ Զօպանեան, Վահան Թէքեան, Յակոբ Օշական, Մանիկ Պէրպէրեան, Ահարոն (Տառուբեան), Մերուտան Պարսամեան, Միլոտիչ Պարսամեան, Հրաչ Զարգարեան, Էլեն Բիւզուր, Ղեկոնը Մելոյեան, Փայրակ Սանասար, Հրաչ Սարգիսեան, Ծաւարջ Նարզունի, Վահրամ Թաթուլ, Նշան Պէշիկթաշեան, Երկուր Մարաֆեան, Վազգէն Ծուշանեան, Բիւզուր թօփալեան, Ծահան Ծահանուր, Իրկոր ձիւլճեան, Զարեհ Որբունի, Յարութիւն Ֆրէշեան, Գեղամ Ֆէշեան, Յարութիւն Աղայեան (Ուլտա — սոք), Պարսո Զարոյեան, Ռաֆայէլ Զարգարեան, Պերճուշի Բարսեղեան, Հրանդ Բարսեղեան, Փայրակ Միքայէլեան, Մարի Աթմաճեան, Ա. Սեմա, Յարութիւն Կոտանեան, Կարո Փոլաթեան, Սարգիս Քէչեան (Զանգու), Զուլալ Գաղանճեան, Կարիկ Պատմաճեան, Ա. Սուքանեան, Իր. Համբարձումեան, Ա. Սոփոկլեան, Ծատուր Պէրպէրեան եւ ուրիշներ:

ՊԱՆՔԱՆԵՐ

Գէորգ Կառվարեան, Մանուկ Մանուկեան, Անտոն Կապէլ, Վազգէն Եսայեան, Սօս Վանի (Կարապետ Յովհաննէսեան), Կարո Մեհեան, Արմէն Սեւան (Յովհաննէսեան), Օննիկ Միլիթարեան, Օննիկ Զարմուշի (Փանիկեան), Գէորգ Գեղարքունի, Յ. Ճ. Սիւրունի...:

ԻՏԱԼԻԱ

Հրանդ Նազարեան, Արամայի Սրապեան, Հ. Եղիա Փէշիկեան, Հ. Մեղուկ Ճանճեան, Հ. Վահան Յովհաննէսեան: 1.— Որակի բնականութիւնը մը պիտի չարտօնէր թերեւս որ կուշտ կուշտի թեւ թեւի քաշին այստեղ շարքի բերուած անուններէ ոմանք: Աւելին, նման բնականութեան մը վճռահատումով որոշ անուններ պէտք է իրենց աթոռները

ՌԱՆՉՊԱՐՆԵՐ

ՎԻՊԱՍՓ
ՀԱՅ ՇԻՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԵԱՆՔԻՑ

- ԿՐԱԿՈՑ ԳԵԼԻ ԳԻՒՂՈՒՄ**
- Աղբիւղները ձեզ ո՞րտեղ բռնեցին:
 - Բսանաց ճանապարհին:
 - Այդ կիներ ամուսին ունի, դու ի՞նչ իրաւունքով փախցրիր նրան: Զէ՞ որ դու ծեր ես, իսկ նա՞ ջահէլ:
 - Մեր երկիր հազար բան կը պատահի, փաշա, թող դա էլ լինի հազար ու մէկը: — պատասխանեց Սասունցին:
 - Երտակ խօսիր, դու այդ կիներ քե՞զ համար փախցրիր, թէ Գէորգի:
 - Ինձ համար փախցրի, փաշա:
 - Մի՞թէ չգիտէիր, որ Սասունում կին փախցնելը օրէնքով արգելուած է:

- Գիտէի, բայց եղաւ... Մարդուն մի կողմ տարան, կիսը ներս բերին:
- Դու այդ մարդու հետ ինչո՞ւ փախար, — հարցրեց փաշան: — Ո՞ւմ համար կ'երթայիր՝ նրա՞, թէ ուրիշի:
- Ես այդ մարդու հետ կ'երթայի իրեն համար: Երկու էս տասը տարի զուրբաթ է պնացել ու ես մնացել եմ վանքի սեղանին:
- Երկրորդ օրը նորից հարցաքննութեան բերեցին: Աղբիւղները յամառօրէն դատաստան էին պահանջում: Սերորը կանչեց զիւրի ուսին, զէլեցի մի քանի իշխանների եւ Տէր Քաշին: Նրանք գլուխ տուին երկրի մեծին ու միաձայն ասին նրան:
- Դրանց դատաստանը դու մեզ յանձնիր, փաշա:
- Այդ ժամանակ եկան ասացին, թէ Գէորգ Զավուր Տաղլընիկ է հասել: Սերորը իր զինուորներից երկուսին ուղարկեց, որ նրան իր մօտ կանչեն:
- Երկար դիւղ էր Գէլին եւ թաղերը՝ իրարից շատ հեռու: Թաղից թաղ մարդ կանչելու համար պէտք է պոռային:
- Դէպի Մոլասար իջնող մի սար կար Անդոկի մօտ, անունը՝ Ստան: Զինուորները ելան Ստանայ կամը եւ պոռացին:
- Գէորգ Զավուր, Տէր Քաշի տուն արի...:

- Ի՞նչ ես յանձնում:
 - Այո, քեզ:
 - Գէորգ Զավուրը առանց պատասխանի զէնքը վերցնելով՝ դլխահակ հեռացաւ Տէր Քաշի տնից:
 - Ես հետաքրքրութիւնից գնացի նրա ետեւից զէպի այն մարդը, ուր փախուած էին Գէորգի հօրեղբայրը եւ աղբիւղի կիները:
 - Մոլեպին էր Գէորգը եւ անկողնադատ: Նրա ինքնասիրութիւնը վերաւորուած էր: Կանգնեց չէմքին եւ Հալէպից բերուած հրացանը որոտաց հօրեղբոր կրծքին: Երկրորդ զնդակով սպանեց աղբիւղի կիսը եւ, հրացանը վիզը դրելով, մոտաջարկեմ հեռացաւ զէպի Շուշանմարիկ անտառները:
 - Գէորգը այլեւս չվերադարձաւ Սերորի խումբը:
 - Ես այդ ժամանակ ընդամէնը տասնեւեօթ տարեկան էի:
- ՌԱՁԻԿ ԴԱՇՏԵՆՑ**
- (21 — Տար.)

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻԲ

Այրի Տիկին Ռոզի Պողոսեան եւ դա - ւակները, Տէր եւ Տիկին Եղիշ Տօնա - ւետեան եւ զաւակները, Տիկին Գարմէն

ՄԱՍԻՍ ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Փարիզ Նոյ. 14ին : Յուշարկաւորութիւնը կը կատարուի

Մահագոյ դրկուած չըլլալով կը իրն - դրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել :

ՀՈԳԵԱՆԳԻՍ

Պ. Վահագն Արուեան եւ զաւակները խոր վշտով կը ծանուցանեն իրենց քրոջ

ՏԻԿԻՆ ՔՐՈՒՇԵԼՆԻՅԻԻ

մահը, որ պատահեցաւ Նիւ Եորք, Նոյ. 11ին եւ անոր յիշատակին հողահանգստեան պաշտօն կատարել կուտան այս կիրակի Նոյ. 21, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին :

Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն :

Այրի Տիկին Քիրակիթեան - Գալուստեան եւ ընտանիքը կը ծանուցանեն թէ հողահանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի (Նոյ. 21) Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին իրենց զաւակին եւ ազգականին»

ԿՐԵԿՈՒՍՐ ՔԻՊՐԻԹԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ : Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն :

Տէր եւ Տիկին Լուի Սեւիյոն եւ աղջիկը, Տիկ. Անտրէ Կօզկարեան եւ զաւակը կը ծանուցանեն թէ հողահանգստեան պաշտօն կը կատարուի կիրակի, Նոյ. 21, Լիոնի Ս. Յակոբ եկեղեցին, 295 Ռիւ Պուալո իրենց հօր եւ մեծ հօր՝

ՆՇԱՆ ԿՕՇԿԱՐԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ : Ի գիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն :

Աղքատախնամ ընկերակցութիւնը, ինչպէս ամէն տարի, հողահանգստեան պաշտօն կատարել կուտայ Շաբաթ Նոյ. 20ին ժամը 10ին Մոնմորանսի հանգստեան տան մատրան մէջ 44-50, Ալլընիւ Շառլ ար Կօլ, Մոնմորանսի, Մոնմորանսի եւ Անտիլիի հանգստեան տուններուն մէջ մահացած պատուարեալներու հօգիններուն համար : Օրուան պատարագիչ՝ Հայր Գրիգորիս վարդապետ Բուհիաթեան, որ յաւարտ պաշտօնի կ'այցելէ տեղւոյն գերեզմանատունը եւ կ'աղօթէ շիրիմներուն վրայ :

Կը հրաւիրուին պատուարեալներու ազգականներն ու հայ հասարակութիւնը :

Տէր եւ Տիկին Մարգէն Պուռնազեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Ժաք Պուռնազեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Լեոն Մարկոսեան եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Կարպիս Թուֆայեան եւ զաւակը, այրի Տիկին Գոհար Տիմիւսեան, Պր. Գրիգոր Հէքիմեան, Պր. Գէորգ Սէբէթեան կը ծանուցանեն թէ հողահանգստեան պաշտօն կատարել կուտան կիրակի, Նոյ. 21ին, Լիոնի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, իրենց հօր եւ մօր, կեսարայրին եւ զքեանչին, քեռայրին եւ քրոջ՝

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊՈՒՌՆԱՋԵԱՆԻ

եւ իր կնոջ ՄԱՐԻՉԱ ՊՈՒՌՆԱՋԵԱՆԻ (ծնեալ Հէքիմեան) իրենց մահուան քառասունքին առթիւ : Այս եւ Ս. Աստուածածանի ընծայման տօնին առթիւ կը պատարագէ Դաւիթ Եպսկ. Սահակեան, մասնակցութեամբ Կոմիտաս երգչախումբին, ղեկավարութեամբ Պ. Օֆրալի :

Ի գիտութիւն ողբացեալներուն յիշատակը յարգողներուն :

Տէր եւ Տիկին Ռոզն Ռոզնեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գեղամ Ոսկանեան եւ զաւակները շնորհակարութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակցեցան իրենց սուգին, իրենց իրոջ եւ հօրաքրոջ՝

ՕՐ. ՀԱՅԿՈՒՇԻ ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ

մահուան առթիւ :

ՑԱԽԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԻՍԻ. — Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէն ցաւակցութիւն կը յայտնէ Տիկին Զպուհեանի եւ ընտանիքին ընկեր Պետրոս Զպուհեանի մահուան առթիւ :

Տէսինի Հ. Յ. Դ. կոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տիկին Մ. Համբարձումեանի, իր զաւակներուն եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, ընկ. Մանուկ Համբարձումեանի մահուան առթիւ :

Ի ՆՊԱՍՏ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅՑ ԱՂԵՏԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՆԹԱՑԱՆԿԵՐ

Ստորեւ մաս-մաս կու տանք ԿՐԸՆՈՊԼԻ ենթացանկը, որու ընդհանուր դրամարը 37.585 յայտարարուած է ընդհ. ցանկին («Յառաջ», Հոկտ. 1, Ա. էջ) եկեղեցւոյ դրամարին մէջ :

Դ. եւ վերջին մաս

Տէր եւ Տիկին Հալաճեան 70, Տէր եւ Տիկին Վ. Սաչատուրեան (Ռընաթ), Տէր եւ Տիկին Գ. Զերքեզեան, այրի Տիկին Մարտիրոսեան, այրի Տիկին Ինճէեան, Տէր եւ Տիկին Արշ. Սիմոնեան, Տէր եւ Տիկին Մ. Սարգիսեան, Ժիլ եւ Քրիսթիան, Տէր եւ Տիկին Աղլամիշեան, Տէր եւ Տիկին Ստրափոնեան, Տէր եւ Տիկին Բէտիան, Տէր եւ Տիկին Համբարձումեան, Տէր եւ Տիկին Թովմասեան, Տէր եւ Տիկին Սէտէֆեան, այրի Տիկին Տ. Աւագեան, այրի Տիկիններ՝ ձէլայեան, Տողրամաճեան, Պաստրմաճեան, Մինասեան, Գ. Յակոբեան, Հ. Սիմոնեան, Փ. Սանճեան, Ռ. Պատիկեան, Յ. Կարապետեան, Մ. Մառնաճեան, Բ. Տիպիտայեան, Ժ. Սաչիկեան, Մ. Թիֆէնքեան, Օր. Հերմին Ասլանեան, այրի Տիկին Յ. Գոռայան, յուճեան 50ական, Պ. Գօլէն, Տէր եւ Տիկին Կ. Պուրճազեան, Տէր եւ Տիկին Ա. Արթիսեան 30ական, այրի Տիկին Թէրզեան, Տէր եւ Տիկին Պատիկեան 20ական, Ռոզէթ Պատիկեան, Ռ. ձերմակեան, Պ. Գլարէ, Պ. Օննիկ Կարապետեան եւ Պ. Արթիս Ասլանեան 10ական :

Հ. Յ. Դ. 86ՐԻ ՏԱՐԵՒԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V AV. GEORGE V PARIS ORCHESTRE DEDEDJIAN Attractions - Bar - Buffet

CAMP D'HIVER DE BELLEFONTAINE

Organisé par l'Union des Etudiants Arméniens d'Europe du 29 Déc. 1976 au 2 Janvier 77 inclus Frais d'inscription : 35 F. Frais de séjour : 125 F. Frais de voyage (non compris) Pour bénéficier du billet collectif s'inscrire avant le 30 Novembre 1976 Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser à la Permanence de l'U.E.A.E. Maison de la Culture Arménienne, de PARIS — 17, Rue Bleue Paris 9e Tél : 824-63-89 Permanence les : Mercredi de 18 à 20 h. Vendredi de 18 à 20 h. Samedi de 14 à 18 h.

Մ Ա Ր Ս Է Յ Լ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՑԹԻ ՏՈՒՆ 14, Ռիւ Սէն - Պաղի Ուրբաթ, Նոյ. 19, ժամը 21ին ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԵՆԵԿՈՅԹ Երկայ կ'ըլլան.— ՅԱՐՈՒԹ ԿՈՆՍԱՆԴԻՆԵԱՆ ԶՈՒԼԱԿ ԿԱԶԱՆՁԵԱՆ Երկու բանաստեղծները կը ներկայացնեն՝ ԿԱՐՈ ՓՕԼԱՏԵԱՆ ՄՈՒՏԳԸ ԱԶԱՏ Է

Nor-Seround Lyon Organise une opération PORTES OUVERTES Samedi, 20 Nov. de 14 à 19 h. Dimanche, 21 Nov. de 10 à 18 h. au Foyer de l'Eglise Arménienne 295, Rue Boileau Tous les Arméniens sont invités. Samedi 20 Nov. Surprise-Partie à 21 h. dans le même Foyer

Հ. Բ. Ը. Մ. UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES Կը ներկայանան ՀԱՅՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԶՏԻԿԵԱՆ Exposition d'œuvres récentes du 18 au 27 Novembre Centre culturel A. Manoogian, 118 rue de Courcelles PARIS 75017 Vernissage : Jeudi, 18 Nov. 1976 à 18 h. 30 COCKTAIL

ՀԱՅԵՐԷՆ ՍԻՆԷՄԱՅԻ ԵՐԵՎԱՆ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ Նախաձեռնութեամբ Հայ Ազգ. Միութեան, կը ցուցադրուի ԵՐՍՁԻ ԶԱՄԲՈՎ Հայերէն երգախան ժապաւէնը, Նոյեմբեր 20, ժամը 15-30ին Սինեմա-Ման - արէնի մէջ : Տոմսերը կը ծախուին վարչութեան անդամներուն քով ինչպէս նաեւ Գալուստեանի, Աթոնեանի եւ Թորոսեանի վաճառատուները :

Հ. Յ. Դ. ՊԱՆԵՅՕ - ՔՍՇԱՆ — Հ. Յ. Դ. Արծիւ խումբի ժողովը այս Հինգշաբթի ժամը 20-30ին սովորական հաւաքատեղին : ՓԱՐԻՉ — Հ. Յ. Դ. Ս. Թէլիքեան խումբի ժողովը Հինգշաբթի, Նոյ. 18 ժամը 20-30ին սովորական հաւաքատեղին : ՓԱՐԻՉ — Հ. Յ. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս Ուրբաթ (Նոյ. 19) ժամը 20-30ին այս Մշակոյթի Տունը : Կարեւոր օրակարգ : ՍՍՐՍԷԼ — ԱՌՆՈՒՎԻԼ — Հ. Յ. Դ. Վարդան խումբի ժողովը այս Ուրբաթ (Նոյ. 19) ժամը 20-30ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ :

ՅՈՒՇԱՏԵՐ ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՎԻԷՆԻ մասնաճիւղը ընդհ. ժողովը կը հրաւիրէ բոլոր անդամուհիները, զաւակները Թէլիքեանի, Նոյ. 21 ժամը 15ին, Գասպար Իփէկեան ակումբին մէջ, 40 Ռիւ Վիգոր Զոտիէ : Բոլոր ընկերուհիներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է : Կարեւոր օրակարգ : ԻՍԻ. — Հ. Յ. Դ. Զաւարեան, Կապույտ Սաչի մասնաճիւղի եւ Նոր Սերունդի խան ժողովը այս Հինգշաբթի, Նոյ. 18, ժամը 20-30ին, Մշակոյթի Տունը : Կը խնդրուի ճշգրտագին ըլլալ : ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Փարիզի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովը կը հրաւիրէ ընկերուհիները Նոյեմբեր 20, Շաբաթ կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Մշակոյթի Տունը, 17 Ռիւ Պլէօ, Մէթրօ Բատէ :

ՎԱՆԱՍ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻԶ Կիրակի, Նոյ. 21, հանդիսաւոր քառամասն պատարագ եկեղեցւոյ օժման ԶԻՂ տարեկարծին առթիւ եւ հողահանգստեան պաշտօն եկեղեցւոյ ծառայած հողատերականներու թէ աշխարհականներու ի յիշատակ : Երգեցողութիւնը կը կատարուի զըլրաց դասուն կողմէ ղեկավարութեամբ Հայագատ Օհանեսի :

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ Լայրեանական պատերազմէն ետք Ֆրանսա անցած եւ վերջերս Մարսէլ տեսնուած՝ Աշոտ Մնացականի Սաչատուան, ծնած 1922ին Միկոյանի շրջան, հայրը Մնացական, մայրը՝ Կոյ, քոյրերը՝ Տիգրանոյ, Սիրանոյ, Աղանի : Լուր ունեցողներէն գրել՝ Mme S. Margoyan Le Mazarin 3, Rue Docteur Frappaz 69100 Villeurbanne

Տիկին Լուսածին, հայրը՝ Յովհաննէս Սողեան, Պէյրութէն Մարսէլ եկած, կը փնտռէ իր զարմուհին Տիկին Նատին Յովհանի Սողեան, ծնած 1935 Յունուար 31, Ֆրանսայի մօրէ : Հայրը ամուրի եղած շրջանին, ապրած է Մարսէլ, Սաչին արժիրօ : Զինուոր դաջած ու վերադարձած է, ունէր նաեւ ուրիշ եղբայր մը՝ Պողոս : Տիկին Նատին որ Փարիզ կ'ապրի եօթ տարի առաջ նամակ գրած է Հալէպի Առաջնորդարանին իր հարազատները դըտնելու նպատակով : Այն ատեն անոնք Պէյրութէն : Լուր ունեցողներէն գրել՝ Madame L. Tachdjian c/o Ghazarian 15, Bd. Vincent Ortusi LA ROSIERE 13012 MARSEILLE

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Տիկին Արամի էթմեթեան Մեռելոցի առթիւ իր ամուսնոյն՝ Յակոբ էթմեթ - նեանի յիշատակին 150 Փր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Աղքատախնամ ընկերակցութիւնը, ինչպէս ամէն տարի, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել կուտայ Շարաթ Նոյ. 20ին ժամը 10ին Մոնմորանսի հանգստեան տան մատրան մէջ 44-50, Ալընիւ Շառլ տը Կօլ, Մոնմորանսի, Մոնմորանսի եւ Անտիլիի հանգստեան տուններուն մէջ մահացած պատուաւորներու հոգիներուն համար: Օրուան պատարագիչ՝ Հայր Գրիգորիս վարդապետ Բաւիաթեան, որ յաւարտ պաշտօնի կ'այցելէ տեղւոյն զերեզմանատունը եւ կ'աղօթէ շիրիմներուն վրայ:

Կը հրահրուին պատուաւորներու ազգականներն ու հայ հասարակութիւնը:

ՆՈՒԷՐ

Տէր եւ Տիկին Հայկազ Բէսէրեան (Քաշան) կը նուիրեն Լիրանանի աղէտեալներուն 500 Փր. եւ «Յառաջ»ի 100 Փր: Պ. Ներսէս Մխչեան (Քաշան) կը նուիրէ Լիրանանի աղէտեալներուն 200 Փր.: (Ստանալ «Յառաջ»ին):

ՍԻՐԵԼԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՅԻ ԵՒ ՀԱՄԱԿԻՐ, պատրաստուէ՛ «ԲԱԺԱԿԻ ՊԱՀ»ՈՒՆ Կիրակի, Դեկտեմբեր 12 Մանրամասնութիւնները մօտ օրէն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՃԱԶԱՐԱՆ ՄԸ PIZZA OSKIAN

139, rue Saint-Honoré 75001 Paris tél. 260 23 80

ԲԱՑԱՍ Է ԻՐ ԴՈՆԵՐԸ ՁԵՐ ՃԱՇԵՐՈՒՆ, ՆՇԱՆՏՈՒՔՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԻՐԱԽՃԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՄԹՆՈՂՈՐՏ

Թաստակաւի ցերեկոյց

ՉԱՐՇԸԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Կազմակերպուած Լիոնի հայկական թատերախումբին կողմէ: Կիրակի, Նոյեմբեր 28 ժամը 15ին «Սիկալ» սրահին մէջ 60, Ավրեի տը Սաֆս, Լիոն Յրդ. Տոմսերը ապահովելու համար դիմել Յանձնախումբին:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Nor-Seround Lyon

Organise une opération PORTES OUVERTES Samedi, 20 Nov. de 14 à 19 h. Dimanche, 21 Nov. de 10 à 18 h. au Foyer de l'Eglise Arménienne 295, Rue Boileau Tous les Arméniens sont invités. Samedi 20 Nov. Surprise-Partie à 21 h. dans le même Foyer

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Կապ. Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի դասընթացները կը վերսկսին Չորեքշաբթի առաւօտները ժամը 10էն 12, կարող ուսուցչուհի մը դասաւանդութեամբ, Մըշակոյթի Տունը՝ 17 Ռիւ Պլէօ Մեթրօ Գատէ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Ողբ. Ստեփան Գարապաճաքեանի եղբայրը, կը բնակի Վալէ տը Շըվրէօզ: Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը՝ 878-02-99

Հ. Յ. Դ.

ՓԱՐԻԶ. — Հ. Յ. Դ. Բաֆֆի խումբի ժողովը այս Ուրբաթ (Նոյ. 19) ժամը 20-30ին Հայ Մշակոյթի Տունը: Կարեւոր օրակարգ:

×

ՍԱՐՍԷԼ - ԱՌՆՈՒՎԻԼ. — Հ. Յ. Դ. վարդան խումբի ժողովը այս Ուրբաթ (Նոյ. 19) ժամը 20-30ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱԼՅՈՐՎԻԼԻ ՄԻՕՐԵՍՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ Մնողաց ժողովը այս Ուրբաթ (Նոյ. 19) ժամը 21ին Ալֆորվիլի Հայ Մշակոյթի Տան մէջ, 9 Ռիւ տը Մատրիտ:

×

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՎԻԷՆԻ մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրահրէ բոլոր անդամուհիները, դաւաթ մը թէյի շուրջ, Կիրակի Նոյ. 21 ժամը 15ին, Գասպար Իւփէկեան ակումբին մէջ, 40 Ռիւ Վիլլիֆոր Ֆոսթիլ: Բոլոր ընկերուհիներու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարեւոր օրակարգ:

×

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ Փարիզի մասնաճիւղը ընդհ. ժողովի կը հրահրէ ընկերուհիները Նոյեմբեր 20, Շարաթ կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Մշակոյթի Տունը, 17 Ռիւ Պլէօ, Մէթրօ Գատէ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Հայրենական պատերազմէն ետք Ֆրանսա անցած եւ վերջերս Մարսէլ տեսնուած՝ Աշոտ Մնացականի Խաչատրեան, ծնած 1922ին Միկոյեանի շրջան, հայրը՝ Մնացական, մայրը՝ Կոօ, ջոյրերը՝ Տիգրանոյշ, Սիւրանոյշ, Աղանի: Լուր ունեցողներէն գրել՝

Mme S. Margoyan Le Mazarin 3, Rue Docteur Frappaz 69100 Villeurbanne

Restaurant LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra-Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-83-65

ouverte midi et soir avec son mini-spectacle FERDI & NORAYR

Ամէն օր՝ տէօնէր ԵՐԵՎԱՆԻԹԻ. — մանթի, ՀԻՆԴՇԱՐԹԻ լախ-մաֆուֆ, ՈՒՐԲԱԹ. — Սաւ-պէօրէկ

Il est nécessaire de réserver sa table pour le diner. Fermé le Lundi

OPTIMA Tours vous propose un voyage en ARMÉNIE pour votre Fin d'Année

PREPAREZ VOTRE REVEILLON EN ARMENIE Départ le 22 Décembre 1976 Retour le 3 Janvier 1977 Logement en première classe — pension complète Excursions quotidiennes

Nous consulter : Sonia Coumryantz 6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67 Organisation technique : licence A 300

Edgar Garabedian

- ALFORTVILLE : 23 novembre PALAIS DES SPORTS 20 h. 45 ISSY-LES-Mx. : 24 novembre THEATRE MUNICIPAL 20 h. 45 BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45 GARGES - les - GONESSE Samedi 20 Novembre à 20 h. 30 Gymnase Jean - Jaurès PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21h PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

- Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS BELLA TARPINIAN ROUPEN MATEVOSSIAN RAISSA MEGUERDITCHIAN SIMON DERIAN ZAROUHI DONIKIAN DATEVIG HOVHANNESIAN EDGARD GARABETIAN NATALIA SINELNIKOVA CHAHEN AIROUMIAN

- Location : ALFORTVILLE — Café Philippe BAGNEUX — Garakian 23 Rue Haïg Thirian Papazian 26 Rue Marc Sagnier ISSY - les - MOULINEAUX — Stépanian 23 Ave. Auguste Rodin, Meudon Benlian 53 bis Bd. Rodin ARNOUVILLE — Epicerie Nigoghossian rue Henri Barbusse PARIS — Bakerdjian, Sourenian, Librairie Palouyan, Traiteur Raffi, Epiceries : Chirak, Haïrabedian, Restaurants : Erévan, Arménia, Cappadoce BOIS COLOMBES ET COLOMBES D. Djizmedjian 781-09-72 Gueuvchenian 781-60-09

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՅԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Տիկին Ետիքարտաշեան 50 Փր. կը նուիրէ Փարիզի Կապոյտ Սաշի մասնաճիւղին Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ: Կապոյտ Սաշի Փարիզի մասնաճիւղը 200 Փր. կը նուիրէ, ի նպաստ Լիբանանահայութեան, Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ (ստանալ «Յառաջ»էն) եւ 50 Փր. «Յառաջ»ին:

×

Պրիւսէյէն Օրիորդներ Նուարդ Սալ - եան եւ Այտա Մաթոսեան 100ական Փր. կը նուիրեն Լիբանանի հայ աղէտեալներուն ի նպաստ, փոխան ծաղկեպսակի, Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ: (Ստանալ «Յառաջ»էն): Անվերսէն Հրաչ Պաղտասարեան 100 Փր. կը նուիրէ Լիբանանի հայ աղէտեալներուն փոխան ծաղկեպսակի Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ: (Ստանալ «Յառաջ»էն): Տիկին Մարի Գորգիկեան 100 Փր. կը նուիրէ Կապ. Սաշի կայանի փոխան ծաղկեպսակի, Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ:

×

Տէր եւ Տիկին Արա Պարթեան 50 Փր. կը նուիրեն Կապ. Սաշի Փարիզի մասնաճիւղին:

×

Տէր եւ Տիկին Հրանդ Տրեյֆէնեան եւ ընկերուհի Գարաինէ Աղապապեան 50ական Փր. նուիրած են Փարիզի Մշակոյթի Տան Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Հայրենական պատերազմէն ետք Ֆրանսա անցած եւ վերջերս Մարսէյլ տեսնուած՝ Աշոտ Մնացականի Սաշարեան, ծնած 1922ին Միկոյեանի շրջան, հայրը՝ Մնացական, մայրը՝ Կոզ, ջոյրերը՝ Տիգրանոյշ, Սիրանոյշ, Աղանի: Լուր ունեցողներէն գրել՝

Mme S. Margoyan
Le Mazarin
3, Rue Docteur Frappaz
69100 Villeurbanne

ՅԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ. — Հ. Յ. Գ. Նաւասարդեան կոմիտէն կ'ողբայ վեթեւան ընկեր Պետրոս Զպուֆնեանի մահը եւ ցաւակցութիւն կը յայտնէ ողբացեալին այրիին եւ զաւակներուն:

×

Հայկ Սէրէնկիւբեան գրական մրցանակի դատակազմը խոր ցաւակցութիւններ կը յայտնէ իր անդամներէն՝ Տիկին Պետրոս Զպուֆնեանի իր ամուսնոյն Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ:

×

ԼՈՆՏՈՆ. — Տէր եւ Տիկին Ղազարոս Յակոբեան խորին ցաւակցութիւններ կը յայտնեն Զպուֆնեան ընտանիքին ընկեր Պետրոս Զպուֆնեանի մահուան առթիւ:

ՆՈՒԷՐ

Փոքր Ասիոյ աղէտին 54րդ տարեգարձին եւ հայրենակից Ղազարոս Գապագ՝ ճեանի մահուան առթիւ, Իզմիրի եւ շրջաններու Հայր. Միութիւնը 500 Փր. նուիրած է Լիբանանի հայ աղէտեալներուն:

Փոխան ծաղկեպսակի, այրի Տիկին Նըւարդ Մաղազեան եւ որդին՝ Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Մաղազեան 100, ոմն՝ 100, Տէր եւ Տիկին Արտաշէս Սարեան 50, Վահրամ Ոսկանեան 20 Փր. կը նուիրեն Իզմիրի եւ շրջաններու Հայր. Միութեան, Ղազարոս Գապագեանի մահուան առթիւ:

Հ. Բ. Ը. Մ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES

Présente à l'occasion de l'inauguration de son Ciné - Club

Le serpent

en présence de

HENRI VERNEUIL

le Vendredi 26 Novembre à 21 h., Salle Chaillot-Galliera 28, Ave. George V — PARIS

ՆՈՒԷՐ

Կրճնուկէն Տէր եւ Տիկին Նշան Բիւրաճեան իրենց զաւակներուն կողքի արկածէ ազատելուն առթիւ 100 Փր. կը նուիրեն Լիբանանահայերուն (ստանալ «Յառաջ»էն) եւ 100 Փր. «Յառաջ»ին:

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

CAMP D'HIVER DE BELLEFONTAINE

Organisé par l'Union des Etudiants Arméniens d'Europe

du 29 Déc. 1976 au 2 Janvier 77 inclus
Frais d'inscription : 35 F.
Frais de séjour : 125 F.
Frais de voyage (non compris)

Pour bénéficier du billet collectif s'inscrire avant le 30 Novembre 1976
Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser à la Permanence de l'U.E.A.E. Maison de la Culture Arménienne, de PARIS — 17, Rue Bleue Paris 9e
Tél : 824-63-89

Permanencé les : Mercredi de 18 à 20 h.
Vendredi de 18 à 20 h.
Samedi de 14 à 18 h.

Հ. Յ. Գ. 86ՐԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE
DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V
AV. GEORGE V PARIS

ORCHESTRE DEDEDJIAN
Attractions - Bar - Buffet

ARMÉNIE 1976

Départs chaque mois :

du 22 Décembre au 3 Janvier 1977

à partir de 2680 fr.

Réduction Spéciale :

Aux personnes âgées de 60 ans et plus, et aux familles de 4 personnes au moins, s'incrivant ensemble.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS

mondotours

2, rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 073-32-64 266-50-12 073-30-64

A LYON

Varoujan Sarkissian

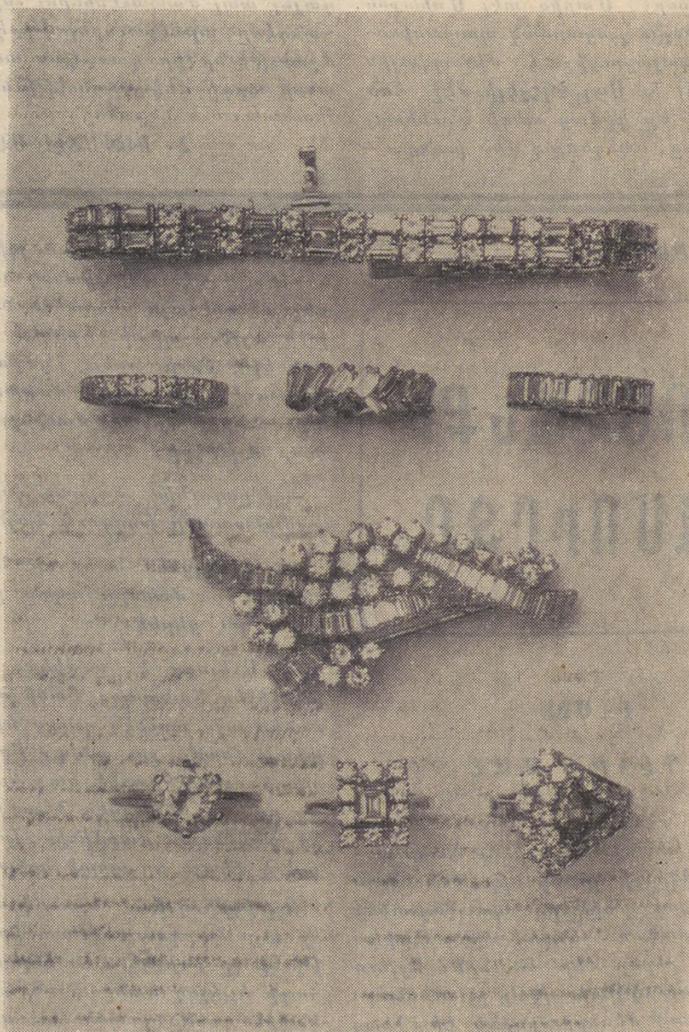
sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66

Licence Voyages : A. 721.

Խ Ը Տ Ը Բ Ա Ն

Ձեր գոհարեպիկներուն համար

վստահելի հաստատութիւն մը

Edouard KHEDERIAN 66, rue Lafayette 75009 Paris tél. 770-11-63

ՆԿԱՐԻՉ՝

Մ. ԱՐԻՍԶԱՍԵԱՆԻ

ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԲԱՅՈՒՄԸ

ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ԸՆԴՀ. ՀԻԿՈՍՏՈՍԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՐՏԻՅԸ (Յառաջ) — Մարտի 11 Մը...

Սրբաբա, Նոյեմբեր 5ին, նկարիչ Մի...

Միտեա Արքայազան Լիբանանայուհի...

X

Այս առթիւ հրատարակներու կարգին...

Մշակոյթի Տան ներկայացուցչի բարի...

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Փարիզահայ Տիկնանց Միութեան Որ...

Միութիւնս հիմնուած է 1913 թուա...

Առաջին նիստիկ իսկ կ'ընտրուի գիւս...

Միտեա Արքայազան Լիբանանայուհի...

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հին ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Գլխավորներու Ակադե...

Ծագի համաշխարհային ընդհ. պատերազ...

Գործունէութեան ընդարձակ դաշտ մը...

Արհաւիրքի տարիներու ընթացքին...

Փարիզի հայ գաղութը՝ յանձին այս...

Որքերու Օգնութեան Մարմինը եւ Հայ...

Պարտքը կը համարինք յիշատակել Տէր...

Որքերու Օգնութեան Մարմինի նպա...

Շնորհիւ իր տարեկան պարահանդէսին...

Միութիւնս հրատարակու կը յայտնէ...

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՈՐԵՐՈՒ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻ

սութեան կառուցուածքը, պիտի վերլու...

X

Ա. ԹԱՂՈՍԵԱՆԻ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԻՍԸ

Հայաստանի նկարիչներու Միութեան...

X

ՇԻՆԱՐԱՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Երեւանի մէջ՝ յարկերու եւ ծածկերու...

ՀԱՌԱՉԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐՉԸ
A. ՄԱՍ
ՄԱՍԻ ՍԱՂԱՅԷԼԻՆ ԲԱՆԱԿԱՏԵՂԻՆ

Նորոգեց վրիժառութեան մտածումը:

Ռուլան սկսաւ մտածել Ֆոսթերի վը...

Այդ կայրիկանէն սկսեալ իր տրամաբա...

նախադասութեան, զորոյնքուն եւ նա...

Պատմութեանս այդ շրջանին Աւագ Սա...

Միտեա Արքայազան Լիբանանայուհի...

Եւ հասնանարքան ան ինդալով էր որ իր...

Միտեա Արքայազան Լիբանանայուհի...

Միտեա Արքայազան Լիբանանայուհի...

ՄԻՇԷԼ ԶԵՎԱԲՕ

(Շար.)

Տէր եւ Տիկին Պերճ Մամբան եւ զա - ւակները, Տէր եւ Տիկին Ֆեոփ եւ զա - ւակները, այլի Տիկին Թագուհի Թեւալ - ան եւ զաւակները, այլի Տիկին Սրբուհի Ալեքսանեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տի - կին Գրիգոր Մերամբճեան խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ-մօր, քրոջ, մօրաքրոջ, զարմուհիին եւ ազգա - կանին՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՄԵԼԻՆԷ ՍՐԱՊԵԱՆԻ (ծնեալ Քիչիւֆեան, էսիքնեցի) մահը, որ պատահեցաւ Նոյ. 18ին: Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Երեքշաբթի, Նոյ. 23, ժամը 14-15ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի Բուրմպի նոր գերեզմանատունը: Մահազը չստացողներէն կը խնդրուի ներկայ իրեն այլ նկատել:

ՅԱՌԱՋ. — Մեր ցաւակցութիւնները Տէր եւ Տիկին Պերճ Մամբանի:

Այլի Տիկին Արտաշ Թէքէճեան, Տէր եւ Տիկին Նորայր Մեքէճեան եւ զաւակ - ները, Տէր եւ Տիկին Լուի Պուշար եւ զա - ւակները, Տէր եւ Տիկին Ժան Թեքէճեան եւ զաւակները ժորթ եւ Ռոտէ Պուշար ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր եւ մեծ-հօր՝

ԱՐՏԱՇ ԹԵՔԷՃԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Նոյ. 19ին, 86 տարեկանին: Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Երեքշաբթի, Նոյ. 23, ժամը 10ին Իսիի Ս. Մարիամ Աստուածածին եկեղե - ցին, ուրկէ մարմինը կը փոխադրուի տեղ - ուն զերեզմանատունը: Մահազը չստացողներէն կը խնդրուի ներկայ իրեն այլ նկատել:

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Հայրենական պատերազմէն ետք Ֆրան - սա անցած եւ վերջերս Մարտէյլ տես - նուած՝ Աշոտ Մնացականի Ուաչատրեան, ծնած 1922ին Միկոյանի շրջան, հայրը՝ Մնացական, մայրը՝ Կո, քոյրերը՝ Տիգ - րանոյշ, Սիրանոյշ, Ազաւնի: Լուր ունեցողներէն զրել՝ Mme S. Margoyan Le Mazarin 3, Rue Docteur Frappaz 69100 Villeurbanne

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այլի Տիկին Բերթիք Համբարեանի մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Համբարեան, Սերոբ Թամար - ան ընտանիք (Երեւան), Քօթանեան եւ Պետեան ընտանիքները (Վիրոֆլէ) իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտ - նեն ըտր անոնց որոք իրենց ներկայու - թեամբ յարգեցին հանդուցեալին յիշա - տակը: Յուզարկաւորութիւնը կատարուե - ցաւ խիստ մտերմութեան մէջ:

ՀՈԳԵՆԱՆԳԻՍ

Այլի Տիկին Բերթիք Համբարեանի մահուան քառասունըփն առթիւ հոգե - հանդստեան պաշտօն կը կատարուի Շա - ւիլի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ Կիրակի Նոյ. 28: Ի գիտութիւն իր յիշատակը յարգող - ներուն: Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Յ. Համբար - եան 200 Փր. կը նուիրեն «Յառաջ» օրա - թերթին:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հայ ուսանողաց Օգն. Մարմինը շնոր - հակալութեամբ ստացած է Լիոնէն, այ - րի Տիկին Արփի Կարապետեանէ 400 Փ. նուէրը, իր ամուսնոյն Մուշեղ Կարապետ - եանի մահուան Ա. տարեկիցին առթիւ: Նաեւ հետեւեալ նուէրները. — Տիկին Գոհար Ժորթի (Լիոն) 200, Պր. Ն. Սան - ճեան (Լիոն) 200, Չիլիբրեքիեան ընտ. (Լոզան), Պր. Աղպատեան Սիմոն, Տիկին Գէորգեան 100ական, Տիկ. Պոզեան (Լիոն) 50, Պր. Պ. Քիւրքեճեան 50, Պր. Կ. Հօ - սաղեան 40 Փր.:

VIENT DE PARAITRE **haiastan** Mensuel, de 32 pages dont 8 en couleurs + 4 pages en arménien EN VENTE: Librairie H. Palouyan, 9 Rue de Trévisse, 75009 Paris Librairie H. Samuelian, 51, Rue Mr. le Prince, 75006 Paris Maison de la Culture Arménienne (Rez-de chaussée) 17, Rue Bleue, 75009 Paris Librairie le Petit Prince, 121 Bd St. Michel, 75005 Paris Abonnement: un an (11 numéros) 50 F. HAIASTAN 17, Rue Bleue, 75009 Paris Compte CCP Paris 19691-25 Lisez et faite connaître HAIASTAN

Հ. Յ. Դ.

ԻՍԻ. — Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Հինգշաբթի ժամը 20-30ին, Մշակոյթի Տունը: Կը խնդրուի ճշգրտա - ըլլալ:

Հ. Բ. Ը. Մ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES Présente à l'occasion de l'inauguration de son Ciné - Club **Le serpent** en présence de **HENRI VERNEUIL** le Vendredi 26 Novembre à 21 h., Salle Chaillot-Galliera 28, Ave. George V — PARIS

ՊԱՐԱՆՅԻԿ ԵՐԵՎՈՅԹ « Հայ Հասարակութիւն Սէն Ծամոնի » երիտասարդաց Միութեան տարեկան պա - րահանդէսը Նոյ. 27, Շաբաթ երեկոյեան Սէն Ծամոնի Սալ տէ ֆէթի տաքուկ սրա - հին մէջ: Սիրով կը հրաւիրուի հայ հասարակու - թիւնը:

Հ. Յ. Դ.

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 86Դ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

- ա. Հարցազրոյց Նիւթ՝ ՀԱՅ ՅԵՂ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ Համադրող՝ ընկ. ԿԱՐՕ ՄԵՀԵԱՆ Կը մասնակցին՝ ընկ. Լեւոն Տէր - Միլիանեան, Յակոբ Պալեան, Յակոբ Սաղ - անեան եւ Կարապետ Փափագեան Ուրբաթ, Նոյ. 26 երեկոյեան ժամը 20-30ին, Ալֆորդիլի Հայ Մշակոյթի Տան մէջ, 9 Ռիւ տը Մաարիտ: Կազմակերպութիւն՝ Հ. Յ. Դ. Ս. Մի - նասեան ենթակոմիտէի: Բ. ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ Նոյ. 27 Շաբաթ ժամը 20էն սկսեալ, պանդոկ ժորթ Ե.ի սրահներուն մէջ: Գ. ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Նիւթ՝ Հայ Դատ: Մասնակցողներու ա - նունները եւ թուականը կը յայտարար - ուին յետագային: Իսի լէ Մուլիոյի մէջ: Կազմակերպութիւն՝ Հ. Յ. Դ. Զաւարեան ենթակոմիտէի: Դ. Հ. Յ. Դ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԵԱՆ ՕՐ Թուականը կը յայտարարուի յետագային Կազմակերպութիւն՝ Հ. Յ. Դ. Թէչլիբեան խումբի: Ե. ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿ. ՑՈՒ - ՇԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԺԱՊԱ - ԻԷՆԻ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Վայրը եւ թուականը կը յայտարար - ուին յետագային:

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Կապ. Ոստի Փարիզի մասնաճիւղի դա - սընթացները կը վերսկսին Չորեքշաբթի սուսուտները ժամը 10էն 12, կարող ու - սուցուհիի մը դասաւանդութեամբ, Մը - շակոյթի Տունը՝ 17 Ռիւ Պլէօ Մեթրօ Բայտէ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹ — ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍԸ Ժորթ Ե. սրահներուն մէջ, Կիրակի, Մարտ 13ին: Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire N° 55935

ISSY-LES-Mx. : 24 novembre THEATRE MUNICIPAL 20 h. 45 BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45 PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21h PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS BELLA TARPINIAN ROUPEN MATEVOSSIAN RAÏSSA MEGUERDITCHIAN SIMON DERIAN ZAROUHI DONIKIAN DATEVIC HOVHANNESIAN EDGAR GARABETIAN NATALIA SINELNIKOVA CHAHEN AIROUMIAN Location : BAGNEUX — Garakian 23 Rue Haïg Tbirian Papazian 26 Rue Marc Sagnier ISSY - les - MOULINEAUX — Stépanian 23 Ave. Auguste Rodin, Meudon Benlian 53 bis Bd. Rodin PARIS — Bakerdjian, Sourenian, Librairie Palouyan, Traiteur Raffi, Epicerie : Chirak, Haïrabedian, Restaurants : Eré - van, Arménia, Cappadoce BOIS COLOMBES ET COLOMBES D. Djizmedjian 781-09-72 Gueuvchenian 781-60-09

A CEDER Quartier Opéra - Bourse 110 m2 Bail ou fond de fabrication maroquinerie, confection, bijoute - rie, fourrure et habitation. Tél. : 742-56-00

OPTIMA Tours vous propose un voyage en ARMÉNIE pour votre Fin d'Année PREPAREZ VOTRE REVEILLON EN ARMENIE Départ le 22 Décembre 1976 Retour le 3 Janvier 1977 Logement en première classe — pension complète Excursions quotidiennes Nous consulter : **Sonia Coumryantz** 6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67 Organisation technique : licence A 300

ՅԱՐԱՇ

LE NUMERO 1,20 F

ՏՊԻՒ ՏԱՐԻ — ԹԻԻ 13-730

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱԽԱՐՀ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur : SCHAVARGH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամետայ 90 ֆ.
Արտասահման Տար. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.730

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

Ե Ր Ե Ւ Ա Ն ◀ → Փ Ա Ր Ի Ձ ▶ Հ Ե Ռ Ա Տ Ի Պ

ԼԻԲԱՆԱՆ

ՎԵՐՁԻՆ ԺԱՄ

ԵՐԵՒԱՆ (հեռախոս, Նոյ. 14-18)

ՉԵՐՆՈՂՈՐՑԻ ՀԻՒՐԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷԶ

ԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԳԱՐՁԸ ԵՒ ՎԱՂՈՒԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԸ

ԱՆՏՐԷ ՄԱԼՐՕ ՄԵՌԱԻ

ՄՐՏԱԲԱՆՆԵՐՈՒ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Սուրբական դէնքերու եւ դիմուորներու հնարաւորութեան» տակ, Լիբանան կը սկսի մտածել վաղուան մասին: Բայց ի՞նչ պիտի ըլլայ այդ վաղը եւ մանաւանդ ի՞նչ պիտի: Արդարեւ, նախագահ Մարգրիտ, անկախութեան 33րդ տարեդարձին առթիւ իր արտասանած ճառին մէջ դռնացած է ընդհանուր խօսքեր ընելով: Եւ շարք դրած է ապահովութեան վերահաստատման վերջին օրու աւելի պէտք ունինք քան հաստատարութեան հաց» ին: Բոլորը անշուշտ համաձայն են ստոր բայց կռուողներն ու կուսակցութիւնները ուրիշ բաներու ալ կը սպասեն, այսինքն ի՞նչ պիտի կազմուի վաղուան կառավարութիւնը: Ի վերջոյ, այս ռազմիկները, դուք ի՞նչ ունեւ հասկնալ թէ ինչո՞ւ 19 աւրի կռուեցան եւ երկիր մը քանդեցին: Բայց խորքին մէջ կռուողը երբեք չէ դիտարար թէ ինչո՞ւ կը կռուի (եթէ դիտարար, թերեւս մեթօն կուրիլ), կռուիլ տուողներն են որ գիտեն թէ ի՞նչ շահեր կան խնդրոյ առարկայ, որոնք հաւանաբար ոչ մէկ կապ ունին ժողովուրդի մը բարօրութեան հետ: Ուրեմն ձախ եւ աջ, որ երէկ դէմ առ դէմ երկիր մը քանդեցին, ձեռք ձեռք երկիր մը պիտի վերաշինեն: Քրիստոնեայ քաղաքագործերը անկախութիւնը որդեկանա՞ծ են թէ՛ ինչ-ձառթարի քան զընտանեկան համար թէ՛ իրենք կան եւ ամէն ինչ այնքան ալ պարզ չէ: Ընդհանրապէս Սարգիսի ճառին, ըսած է որ «դժուար է քրիստոնեաներուն հրատարակել իրենց ձեռք ձգածքն եթէ երկու տարեկէն այն նոյն վիճակին մէջ պիտի դասն իրենք գիրենք քան անցեալին»:

Կը սպասուէր արդէն երկուշաբթիէն ի վեր: Եւ երեքշաբթի ժամը 10-10 անց, յատուկ ֆլաշ մը կը յայտնէր Մալրոյի մահը: Ան՝ որ իր դրոշմը դրաւ ոչ միայն դարուա Ֆրանսական դրահանութեան այլեւ ֆրանսական երիտասարդութեան վրայ, ծնած էր 1901ին Փարիզ: 20ական թուականներուն շատ մօտ էր դերիւրապաշտ շրջանակներու եւ մտերիմ՝ Մաքս Ժաքուի: Ապա իր հետաքրքրութիւնները զեք կը տանին Մայրագոյն Արեւելք (իր առաջին կնոջ՝ Բարթալէի հետ), ուր ազատապէս կ'ըլլայ ինչ համայնավար յեղափոխութեան ձախողութեան: Վերադարձին կը զբէ «Լա Թանթասիոն աը լ'Օքսիտան» (1926), ապա յաջորդաբար՝ Լէ ֆոն-Բերան (1928), Լա վալա առյալ (1930) եւ վերջապէս Լա ֆոնտիսիոն իւրմէնը, որ 1933ին կը ստանայ կոնքրետ մրցանակը: Համայնավարութեան մօտ, 1936ին կա՝ մաւր է Սպանիոյ Հանրապետականներու կողմէն եւ 1937ին է որ լոյս կը տեսնէ իր կարեւոր գործը՝ Յայքը, որ մեծ ազդեցութիւն պիտի ունենար:

Մալրօ կը ծանրանայ նաեւ արուեստի վրայ, որու փիլիսոփայութեան կը նուիրէ երբեք չարք մը՝ «Երեւակայական թանկանգամ մը եւս գլուխ-գլխի տեսակցու թիւն մը կ'ունենար ժիւքարի հետ: Իրիկունը ճաշ մը կը տրուէր իրեն ի պատիւ Վերսայլի պալատին Հայեկիներու սրահը:

Հայաստան կը դառնուի Չերնոգորիոյ (Հարաւարախա) արհեստակցական միութիւններու կեդր. Սորհուրդի պատուիրակութիւնը, ղեկավարութեամբ Սորհուրդի նախագահ Իմին Դորաշիչի: Հիւրերը այցելած են ժողովրդական տնտեսութեան նուաճումներու ցուցահանդէսը Մալրոյ Մատենադարանը եւ Երեւանի տեսարժան վայրերը: Հայաստանի արհեստակցական միութիւններու Սորհուրդի նախագահը՝ Լեոն Սահակեան, ընդունած է Չերնոգորիոյ պատուիրակութիւնը եւ բարեկամական հանդիպումի ընթացքին խօսած է անոր հետ՝ Հայաստանի մէջ արձանագրուած նուաճումներու մասին: Հիւրերը դացած են նաեւ Լենինական: Տեսնուած են Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան կեդր. կոմիտէի բիւրօյի անդամ, կուսակցութեան Լենինականի քաղաքային կոմիտէի Ա. քարտուզար Ռոպէր Արզումանեանի հետ:

զարանը», «Գեղարուեստական ստեղծագործութիւնը», «Ֆացարձակին մանրուքը (1947-1948-1950):

Ազատագրութեան առջին (դիմադրական ալ եղած է) մտերիմ է աը Կօլին, որու Մշակութային նախարարը կ'ըլլայ 1958էն 1969: Անգործառնարոյ այս կէտին, Լիպիւրախին Երեքշաբթի առտու ցաւ կը յայտնէր որ Մալրօյի պատմութիւնը չէր դադարած ազատագրութեան: 1968ին կը սկսէր իր «Հակայուշերը» որու շարունակութիւնը լոյս կը տեսնէ յետ մահու: Երբ երեք տարի առաջ, ծանրօրէն հիւանդացած էր, ձեռք մը «գացած - եկած» Լազար (Լազարոս) մը կը գրէր բացատրելու համար ապրած այդ «երթը»: Տը Կօլի մահէն ետք, լոյս կը տեսնէր իր «Կազմինները զորս կը ստապան»ը: Արտակարգ զարգացման տէր, Մալրօ ընթացիկէն դուրս գրագէտ մըն էր ու նաեւ ընթացիկէն դուրս մարդ մը, որու մտածումը միշտ աւելի արագ գացած է քան գրիչը: 1969էն ի վեր, աւելի ընկճուած էր: Այդ աշխատանք կորսնցնէր կեանքի իր վերջին ընկերուհին՝ Լուիզ տը Վիլմօ - ընէն, որու տունը կ'ապրէր միշտ, Վէրնէն: Գրագիտութիւնը կը պատմէր երեքշաբթի թէ Մալրօ ծրագիր չուէր առաջին անգամ ըլլալով եւ երբ իրեն առաջարկած էր վէպ մը գրել, պատասխանած էր «Ձեմ կրնար, որովհետեւ այլեւս ի վիճակի չեմ սիրոյ մասին խօսելու»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ

«Գիտելիք» ընկերութեան Լենինականի կազմակերպութեան առընթեր հիմնուած է ութերորդ ժողովրդական համալսարանը, որ պիտի զբաղի արտագրութեան արուեստագրական հարցերով: Ժողովրդական համալսարանները ստիճի կուստան մարդոց մասնագիտանալու գիտութեան եւ մշակոյթի գիրենք հետաքրքրող մարդերուն մէջ: Հայաստանի մէջ, ներկայիս, կը բանին 435 ժողովրդական համալսարաններ, որոնց մէջ կ'ուսանին 165 հազար հոգի: Նման համալսարաններ բացուած են Երեւանի, Լենինականի, Կիրովականի, Արզւիանի, Հրազդանի, Չարենցաւանի, Ղափանի, Քաջարանի, Ալաշիրէիի արգիւնաբերական մեծ ձեռնարկութիւններու եւ հիմնարկութիւններու մէջ:

ՏՐԱՆՍԱ ՀԱՍԱՆ ՓԱՐԻՁ ԵԿԱԻ

ԵԳԷԱԿԱՆ ԵՒ ԿԻՊՐՈՍ

Քակի մը տոյոյ

Մարտի թագաւորը Կոստան - Թրիանոն կը ընկնի եւ իրեն տրուած է Լուզովիկոս ԺԻՒ-ի ննջանենակը բայց անկողինը Նափոլէնինն է: Իրմէ առաջ ալ նոյն պատիւին արժանացած են Պարսից Եահն, Նիքոլոն, Բրեժնեւ եւ Էլիզապէթ թագուհին:

Փարիզի եւ Պերնի յոյնթրքական կուսակցութիւնները վերջ գտան եւ կը թուի թէ կողմերը ջանք չեն ինչպէս ելք մը գտնելու համար, թէեւ համաձայնելու պատճառներ ալ չկան: Մեծուած հարցերն էին եգէականի ծովային սահմանները, եգէականի օդային սահմանները եւ անշուշտ՝ Կիպրոս: Որոշուած է որ փորձագէտները տեսնուին, ջննեն, ուսումնասիրեն: Յոյները կը խորհին որ ստիկա պատճառ է որ Թուրքերը այլեւս հետագոտական նաւ չըրկեն յունական ջուրերուն կողմը: Միւս կողմէ Աթէնք եւ Անգարա կ'ուսումնասիրեն նաեւ հաւանական միացեալ հետազոտութիւն մը քարուղիային հարստութիւններու: Օդային սահմաններու մասին համաձայնութիւն չկայ: Գալով Կիպրոսի, Թուրքիա չի ծածկեր որ տարակարծութիւններ ունի Տէնքիաչի հետ եւ արգելք կը հանդիսանայ որ այս վերջինը «Թուրք կիպրական Դաշնակցային Պետութեան» անկախութիւնը հռչակէ, բայց եւ այնպէս հարցը չի լուծուիր: Անգարա կը նախընտրէ քաշքեղ միջնեւ 77ի աշխատանքները երեսփոխանական ընտրութիւնները:

ՆԿԱՐԻՉ Ս. ՄՈՒՐԱԿԵԱՆ ՊԱՐԳԵՒՍԱՐՈՒԱԾ

Սորհուրդային երեք նկարչներու կարգին, կերպարուեստի մարդէն ներս, Սորհուրդային Միութեան պետական մրցանակին արժանացած է գեղարվարչ Սարգիս Մուրադեան՝ «Լուսարացից առաջ» եւ «Խաղաղ երկնքի տակ» գործերուն համար: Իր 50ամեակի սեմին զանուող հայ նկարչը ցայժմ արտադրած է 500է աւելի գեղանկարչական գործեր, նկարազարդած է վերքեր, ստեղծագործած է դիմանկարներ եւ բնանկարներ:

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԿԻՍ

«Ռոսիա» շարժանկարի սրճարանին մէջ բացուած է սիրող նկարիչ ուսանողներու ցուցահանդէսը, ուր ներկայացուած են 45 գործեր: Չանալան նիւթերով եւ քնարական շունչով նկարուած գործերուն մէջէն ուշադրութիւն գրաւած են՝ Երեւանի պետական համալսարանի երկրաբանական ճիւղի ուսանող, Դաւիթ Զրբաբեանի «Մառ», «Անկուս», «Լուսնեակ գիշեր» կտաւները: Հետաքրքրութեամբ դիտուած են նաեւ Վահէ Սաչատրեանի «Աչքեր», «Անաւարտ երգ», Է. Աւագեանի, Հ. Արզէկեանի, Ա. Թաթուրեանի, Մ. Սաղաթէկեանի նկարները:

ԲՐԵՃՆԵՒ ՊԵՐԵՇ ԳՆԱՅ: Տաւր տարի է առաջին անգամն է որ խորհրդային թիւ մէկը «բարեկամական այցելութիւն» մը կը կատարէ Ռուսները:

ՉՅՅՆԵՐ ԳՆԵՆՈՒՆ

ՀՈՂՎՐՏԻՔ

Տեղի ունեցողը մանկավարժը... Մասնաճյուղի անդամները...

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Ստանդարտացի մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Թ. Ա. Թ.

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

ՀԱՂՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՌՆԱՅԻ

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ

0

Հայկ Սէրէնգուլիան... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

Հ. Ս. Գրական Վարժարանի... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՀԱՅԿ ՍԵՐԵՆԳՈՒԼԻԱՆԻ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆԱԿԻ ԴԱՏԱԿԱՍՁՄ

Jury du Prix Littéraire HAIG SERENGULIAN 17, Rue Bleue — 75009 Paris

Կան գործունեությունը... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

Վառնայի մէջ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ... ՉԱՔԸՐՈՎԱ ՓՈՂՈՑԸ...

ՍՏԱՅԱՆՔ

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՔԱՆԳՈՒՈՂ ՔԱՂԱՔԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ, Գրքերի Պատկերներ, Փարիզ 1976:

ՅԱՌԱՉԱՆՔԻ ԹԵՐԹՈՒՆ

(223)

ՀԱՌԱՉԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐՁԸ

Բ. ՄԱՍ

ԱՆՈՒՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲՆԱԿԱՍԵՆՆԵՐ

Մանկավարժները... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Վարժարանի... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Վրանը ընդարձակ է... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Իմացած էք արդէն... Ստանդարտացի մանկավարժները...

Վրանը ընդարձակ է... Ստանդարտացի մանկավարժները...

ՍԻՇԵԼ ԶԵՎԱՔՐ

(Շար.)

ՊԱՏԱՐԱԳ

ԳԻՌԳՎՈՐՆԵՐ ԶԱՊԱՐԱՐՆԵԱՆ

Ժողովրդապետ Լիոնի Կաթողիկէ Հայոց կը ծանուցանէ թէ կիրակնօրեայ պատարագը՝ Նոյեմբեր ամսոյն սկիզբէն ի վեր կը մատուցուի Ֆրանչիսկեան Մայրապետներու մատուցող առաւօտեան ժամը 10ին:

Հասցէ. — 87, Ռիւ Թրոնշէ, 69006 Լիոն
Հեռ. (78) 47-28-65

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տէսինի Հ. Յ. Դաշտ կոմիտէն իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ այլի Տիկին Յովսէփ Մարտիանի, իր զաւակներուն եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն ընկեր Յովսէփ Մարտիանի մահուան առթիւ:

ՇՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Կապ. Սաչի Պոմոնի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նշանները զանազան առիթներով:

Ճրմճեանի հոգեհանգիստի առթիւ այլի Տիկին Ճէրաճեան 20 Փր., Պր. Հայկ Մարգարեան, Տէր եւ Տիկին Քիւրտոզ - լեան 10ական, Պայթեայեանի հոգեհանգիստեան առթիւ Տիկին Պայթեայեան 100, Պր. Սիմոն Զարիկեան 20, Դազար Պօղոսեանի մահուան առթիւ Շալճեան ընտանիք 500, Տիկին Սիրանոյ Կարապետեան 20, Տիկին Վարդուհի Դազարեան 15:

X

Կապոյտ Սաչի Կրկնապի մասնաճիւղի վարչութիւնը, ի նպատակ իր զպրոցին, շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր եւ Տիկին Նշան Քիւրճեանէ 150 Փր., իրենց զաւակներուն ունեցած կողմէն ծանր արկածէն ապաքինած տուն վերադարձին առիթով:

Նոյնպէս շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր եւ Տիկին Լեւոն Յակոբեանէ 100 Փր. իրենց զաւակին Պր. Յակոբ Յակոբեանի ընդ Օր. Ռուբինա Տէրպալեանի նշանախօսութեան ուրախ առիթով:

ԳՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՕՐԸ

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպուած Վարանի Հ. Յ. Դ կոմիտէի կողմէ

Կը նախագահէ Ընկ. ՀՐԱՅՐ ԽԱՉԻԿԵԱՆ

Կը խօսին՝ Ընկ. ԳԵՂԱՄ ԿԱՆԱՆԵԱՆ (Հայերէն) եւ Ընկ. Ք. ԳԱՐԱՕՂԱՆԵԱՆ (Ֆրանս.) Գեղարուեստական ճոխ բաժին Նոյ. 27 Շաբաթ Երեկոյեան ժամը 9ին, Վարանի պետական թատրոնին մէջ: ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ է

Հ. Յ. Դ.

ԻՄԻ. — Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Հինգշաբթի ժամը 20:30ին, Մշակոյթի Տունը: Կը խնդրուի ճշգրտաբար ըլլալ:

X

ԼԻՈՆ. — Հ. Յ. Դ. Վարանեան կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրապարէ Լիոնի եւ Ս. Մօրիսի իր ընկերները, այս Ուրբաթ Նոյ. 26 Երեկոյեան ժամը 8:30ին սովորական հաւաքատեղին: Ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորել է:

Հ. Յ. Դ.

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 86ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Ա. Հարցազոյց

Նիւթ՝ ՀԱՅ ՅԵՂ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ

Համազրոյ՝ ընկ. ԿԱՐՕ ՄԵՀԵԱՆ

Կը մասնակցին՝ ընկ. ընկ. Լեւոն Տէր-Միսախան, Յակոբ Պալեան, Յակոբ Սալ-մեան եւ Կարապետ Փափազեան

Ուրբաթ, Նոյ. 26 Երեկոյեան ժամը 20:30ին, Այֆորլիլի Հայ Մշակոյթի Տան մէջ, 9 Ռիւ աը Մատրիս:

Կազմակերպութիւն՝ Հ. Յ. Դ. Ս. Մի-նասեան ենթակոմիտէի:

Բ. ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Նոյ. 27 Շաբաթ ժամը 20էն սկսելով, պանդոկ ժորթ Ե. ի սրահներուն մէջ:

Թատրակաւ ցերեկոյք

ՉԱՐՇԸԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Կազմակերպուած Լիոնի հայկական թատերախումբին կողմէ:

Կիրակի, Նոյեմբեր 28 ժամը 15ին «Միկալ» սրահին մէջ 60, Ավրիւ սը Սաֆս, Լիոն Յրդ.

Տոմսերը ապահովելու համար դիմել Յանձնախումբին:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ

« Հայ Հասարակութիւն Սէն Շամնի » երիտասարդաց Միութեան տարեկան պահանջէն Նոյ. 27, Շաբաթ Երեկոյեան Սէն Շամնի Սալ տէ Գէթի տարուկ սրահին մէջ:

Միտք կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը:

ՉՄՐԱՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԻ ԱՒՍՏՐԻԱ

Դեկտ. 26էն Յունուար 3

Մեկնում լիւքս օթոքանով դէպի Նո-ֆելս: Ամէն տեսակ զբօսանք, դահուկ, պտոյտներ Լիլիթընիթայն եւ Զուիցերլանդ: Հանգստաւէտ պանդոկ, խնամուած ճաշ: 595 Փր. եւ 20 Փր. արձանագրութեան համար: Կանխավճար 100 Փր.:

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

Maison de la Culture Arménienne 17, rue Bleue — 75009 PARIS

Association sans but lucratif régie par la loi du 1-7-1901 ԷՏՈՒՍԻ ԶԷՉԻՐԵԱՆ Ընդհանուր Պատուիրակ

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Հ. Յ. Դ. 86ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹԻ
GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE
DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V
AV. GEORGE V PARIS

Attractions - Bar - Buffet
ORCHESTRE DEDEDJIAN

MARTIN YOURGENS
BEDIK et SON ENSEMBLE

Entrée réduite aux étudiants sur présentation de leur carte

ՇԱՎԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի պատարագ կը մատուցուի:

Հ. Բ. Ը. Մ.

UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES

Կը ներկանացէ
ՀԱՅՐ ԹԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԶՏԻԿԵԱՆ

Exposition d'œuvres récentes du 18 au 27 Novembre Centre culturel A. Manoogian, 118 rue de Courcelles PARIS 75017

Vernissage : Jeudi, 18 Nov. 1976 à 18 h. 30 COCKTAIL

Հ. Բ. Ը. Մ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ
UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES

Présente à l'occasion de l'inauguration de son Ciné - Club

Le serpent

en présence de HENRI VERNEUIL
le Vendredi 26 Novembre à 21 h., Salle Chaillot-Galliera 28, Ave. George V — PARIS

LE SEMINAIRE DE Mme ANAHIT TER-MINASSIAN

« Mouvements nationaux et sociaux au Caucase, fin 19ème, début 20ème » a repris le Mardi 16 Novembre (un mardi sur deux, soit le 30 Nov., le 14 Décembre) MAISON DES SCIENCES DE L'HOMME 54, Bd. Raspail, Paris, 8ème étage

ԿԸ ՓՆՏՈՒԻ

Միջին տարիքի Տիկին կամ Օրիորդ կը, Փարիզի մէջ ընտանիքի մը մօտ (2 հոգի) սպասարկելու համար, գոհացուցիչ պայմաններով: Հանգստաւէտ բնակարան եւ սնունդ ապահովուած: Դիմել Աղբատա - խնամի գրասենեակը 878-02-99:

KOMITAS
GANATCHIAN
GARRIS APRIKIAN

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ
ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՈՎ
ԳՆԵՑԷՔ ԵՒ ՆՈՒԻՐԵՑԷՔ
ՉԵՉԻ ՍԻՐԵԼԻ ԱՆՉԵՐՈՒՆ

Խիստ բժաշկանաբար պատրաստուած ՍԻՓԱՆ — ԿՈՄԻՏԱՍ ԵՐԳՉԱՆՈՒՄԻՑԻ ՎԵՐՋԻՆ զոյգ երգչակները, ղեկավարութեամբ Կարապետ Ափրիկեանի, մէկ ալբոմի մէջ

«ՎԱՐՊԵՏՆ ՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԸ»

« Le Maître et son Disciple »
stereo 33 tours. S. K. 3000 Komitas Messe
S. K. 5000 Ganatchian, œuvres
Գին՝ 110 Ֆր.

Դիմել ՓԱՐԻՉ — Երգչախումբի անդամներուն մօտ, Երեքշաբթի իրիկունները ժամը 20էն 22, 17 Ռիւ Պլէօ, Փարիզ — Հեռ. 824-63-89

LIBRAIRIE ORIENTALE — H. SAMUELLIAN

51, Rue Monsieur - le Prince PARIS 6e — Tél. : 326-88-65

Mme PALOYAN — 9, Rue de Trévisse, PARIS 9e — Tél. : 523-24-97

ARNOUVILLE — Mr. NICOHOSSIAN 121 Rue Henri Barbusse, 95400 Arnouvi lle-les-Gonesse, — Tél. : 985-04-46

LYON — EGLISE ARMENIENNE

295, Rue Boileau, 69003 LYON — Tél. : 60-47-18

Mr. JULES MARDIROSSIAN

48, Rue du Repos, 69003 LYON — Tél. : 72-25-91

SEVAN VOYAGES

50, Cours de la Liberté, 69003 LYON — Tél. 60-13-66

MARSEILLE

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE

12, Rue St. Basile, 13 MARSEILLE — Tél. : 50-15-09

VALENCE

TISSUS ANDRE SEMERDJIN

53, Rue Mavier de Montjau, 26 VALENCE

ՓԱՐԻՉԱՀԱՅ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՐԲԵՐՈՒ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի Դեկտ. 5 ժամը 17էն կէս զիշեր, Dans les Salons de l'Hôtel George V, 31 Ave. George V, Paris 8e Նախագահութեամբ Տիկին ԵՍԹԵՐ ԻԶԳԱՆՅԵԱՆԻ

Նուագախումբ շարափկեան Djan Tatlan, vedette de Radio et du Cabaret Tsarévitch

Մուտք 30 ֆրանք — ուսանողներու 10 ֆրանք

LE NUMERO 1,20 F
ՀԻՆՉԱԲԹԻ — ԹԻՒ 13-731

Օ Ր Ա Ռ Ե Ր Թ
ՀԻՄՆԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍՍԱԿԵԱՆ
Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

ԲԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամսեայ 90 ֆ.
Արտաստիպան Տար. 200 ֆ. Հատր 1 ֆ. 20
52e ANNÉE — N° 13.731

Լ Ի Բ Ա Ն Ա Ն Ի ՈՂԲԵՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

1943 Նոյեմբեր 22:
Պատմական թուական մը Լիբանանի տարեգրութեան մէջ:
Այդ օրն է, որ մայրինքու երկիրը վերջնական թօթափելով օտարի լուծը, կը տիրանար անկախութեան:

Այս շարքի համեմատարար խաղաղ միջոցառում մէջ տօնեց անոր 33րդ տարեգարծը:
ժառանգորդ Փիլիպպի, վաղեմի օր-րան քաղաքակրթութեան, որ հնարած է առաջին այրուբները, որուն առեւտրական նաւերը Միջերկրականի նաւահանգիստ — ներք կը բանէին կիցի պէս, Լիբանան հարաւ է իր երկրի անցեալ մշակոյթով: Փիլիպպիքը առեւտրական գաղութներ հաստատած էին Կիպրոսի, Մալթայի, Սարոնիոյ, Սպարտայի եւ Հիւսիսային Ամերիկայի, մասնաւորապէս Կարթագոնի մէջ: Ատրեստան, Եգիպտոս, Մեծն Արեւմտեանը եւ յաջորդները, Հռոմայեցիք, Բիւզանդիոն, Արաբները, Սալաւիկները, հուսկ ուրեմն Օսմանցիները տիրեցին երկրին:

Առաջին աշխարհամարտը թրքական լուծին ազատագրեց Լիբանանը, որ ամ-ամառը քաղաք դարձ 1918էն 1943՝ եւ թարգմանեց Գրանտայի հոգատարութեան: Հանգրուան մը՝ դէպի անկախութիւն:

Լիբանան եւ Սուրիա՝ դարերով ստա-տապած օսմանեան անարգ բռնակալու-թեան տակ՝ իրենց հիւրընկալ ծոցին մէջ երայրօրէն պատասխանեցին բախտակից շայքը, որոնք 1921ի վախճանին կիւր-կիւրէն արմատախիլ՝ կրկին գաղթական էին դարձած:

Աւելի քան կէս դարէ ի վեր Հայերը սպասով ապաստան մը գտած Լիբանանի ազատ երկրին տակ, իրեն երկրին քա-ղաքացիներ, հաւատարմօրէն կը ծառայ-ին իրենց երկրորդ հայրենիքին, իրենց անսակարգ ու թանկագին նպաստը բերե-լով անոր վերաշինութեան ու վերելքին: Ճաննակ տարիներու ընթացքին Հա-լիբը Միջերկրականի այդ խաղաղ փո-րան վրայ ազատ թռիչք տուին նախա-մուտութեան իրենց բնածին ոգիին: Ու Կիտրէի Հայաստան» մը ստեղծեցին այն-անոյ: Անեցան ու բարգաւազեցան: Նա-խանձելի դիրքեր գրանցեցին:

Լիբանանի քաղաքացի դառնալը լաւա-րայն միջոց կը նկատուէր ազատութեան եւ կենսիկ ապահովութեան: Նոյնիսկ ա-նոնց համար, որ Եւրոպայի քաղաքակրթ-կրկններուն մէջ կ'ապրէին: Օրինակները կ'ուսուցէին:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՓԵՐԸ

ԼԻԲԱՆԱՆ ԻՍՐԱԵԼ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

Իսրայէլի կառավարութիւնը արտա-կարգ նիստ դումարած է առջի օր մինչ Ուաշինկթընի մէջ Գիւրիկէր կը տեսուէր Միացեալ Նահանգներու Իսրայէլի դես-պանին հետ եւ Իսրայէլի ամերիկեան դես-պանն ալ կը տեսուէր վարչապետ Ռա-պիւրի հետ: Այս իրարանցումը բնական հետեւանքն էր Լիբանանի սահմանային վիճակին: Արդարեւ Իսրայէլ վերջին շը-շանին բարեբարացութեան կացութիւն մը ստեղծած է, գլխաւորաբար քրիստոնեայ Լիբանանցիներու հետ: Երեք բուժարան հաստատած է հարաւ — Լիբանանի բնակ-չութեան համար եւ 500 Լիբանանցի ալ աշխատանք դուած են Իսրայէլ եւ պարզ է որ Թել-Աւիվ չուզեր որ խաղաղու-թեան վերահաստատումը պատճառ ըլլայ նախկին կացութեան ալ վերահաստատ-ման: Այսինքն սահմանը կրկին բոյնը դառնայ պարզութեան հայրուկային ու-ժերու: Իսրայէլ այդ առնչութեամբ իր-րեւ դէշ նշան նկատած է ռաֆէֆի մը իր-նալը իսրայելեան Նահարիա դիւրին վը-րայ: Ամէն պարագայի մէջ, նոր ուժեր զրկելով հանդերձ, Իսրայէլ կը զգուշա-ցնէ մանաւանդ Սուրիան եւ կուզէ հաս-կըցնել Դամասկոսի որ պատրաստ է հա-կաղելու, եթէ մանաւանդ սուրիական «խաղաղագր» ուժերը դէպի հարաւ իջնին:

Ճիշդ է որ այսօր Լիբանանի մէջ սու-րիական խաղաղութիւն կը տիրէ եւ շատ խիստ հակոզութիւն կայ երկու դոստին-րուն մէջ. այսպէս Տանի Շամուն (Բա-նիս) աւելի է:

Ու մինչ Սուրիա, Իրաք եւ Յորդանան կ'արգելէին «Ֆէտայի»ներու կազմակեր-պութիւնը իրենց սահմաններէն ներս, Լիբանանի մէջ Պաղեստինցիները ազատ համարձակ կը զինուէին արդիական զէն-քերով եւ «Պետութեան մէջ Պետութիւն» կազմած՝ կը յանդէսէին իրենց կամքը պարտադրել տեղացիներուն: Աւելի դիւ-րին եւ շահաւոր էր անշուշտ իրենց զէն-քի ուժը ցոյց տալ տեղացի խաղաղ բնակ-չութեան, քան թէ կազմակերպուած ու-ժերով ծրագրուած յարձակումներ կատա-րել Իսրայէլի վրայ, ինչ որ իրենց բուն կոչումն ու առաքելութիւնն էր:

Գաղթականներու խուժումը արդէն իսկ խախտած էր Լիբանանի ազգագրական հաւասարակշռութիւնը, ի նպաստ իսլամ տարրին: Այս իրականութիւնը անընդու-նելի էր քրիստոնեաներուն համար, որոնք դարեւ ի վեր եղբայրաբար կ'ապրէին տեղացի իսլամներուն հետ:

Պաղեստինցիները ուրիշ փորձանքներ ալ պիտի բերէին ազատութեան ու խաղա-ղութեան ուղաւիս Լիբանանի դիման: Կատարեալ ողբերգութիւն:

ՀՐԱՆՏ — ՍՍՄՈՒԷԼ

միջ Շամունի տղան) որ պետն է գլխաւոր քաղաքացիներէն մէկուն, քննութեան ենթարկուած է Նոյ. 20ին Սուրիացիներ — ըու կողմէ, որովհետեւ իր թիկնապահը զէնք կրելու արտօնադիր չունէր: Պէշիր ձէմայէլն ալ (քրիստոնեայ միւս պարս — զլուխն տղան) բաւական բարկացած է Եր Սուրիացիք իրմէ ուզած են իր վիճակ մարդոց ցանկը, որպէսզի որոշուի թէ ա-նոնցմէ քանիք իրաւունք պիտի ունենան զէնք կրելու:

Ի հարկէ բոլոր Լիբանանցիք դո՛հ չեն սուրիական այս հոգատարութեան, բայց կարելի չէ ուրանալ թէ խաղաղութիւն կը տիրէ եւ մարդիկ կը քնանան, նոյնիսկ եթէ Նոյ. 22ի անկախութեան տօնին տա-րեղարձը ոմանց համար «միջանկախու-թեան» տօնն էր մինչ ուրիշ մը սեւ շար-չով ցուցատարակի մը վրայ կը դրէր «1943՝ անկախութիւնը խաղաղութեան էր, 1976՝ Ե՞րբ անկախութիւնը պիտի գայ»:

Թուրքիա իր ուսումնական հնգիրով

Կացութիւնը շատ ծանր է Թուրքիոյ ու-սումնական շրջանակներու մէջ: Պոլսոյ համալսարանը միշտ փակ է ցնոր անօ-րիտութիւն եւ Անգարայի համալսարանէն կախում ունեցող կարգ մը դասընթացք — ներ ալ դադարած են: Վերամուտէն ի վեր վեց մեռելու եւ 294 վիրաւոր կայ ուսա-նողական բախումներու հետեւանքով եւ ուսումնական դասը 658 անդամներ մի-ացեալ յայտարարութեան մը մէջ չեն ծածկած իրենց մտահոգութիւնը եւ ա-ռանց անուն տալու կ'այսպէս են նաեւ քաղաքական զէնքերը, որ կը հրահրեն կողմերը: Կը կարծուի որ խօսքը ծայրա-յեղալ նախկին Գնդ. Թիւրքէշի մարդոց կը վերաբերի: Դեռ իստուի նաեւ ծանր գայթակղութեան մը մասին, որ կը վե-րաբերի Ուսուցչներու Նորմալ Վարժա-րաններու մուտքի քննութեանց: Ըստ մա-մուլին, աւելի քան 25 հազար թիկնածու ընդունուած են «ընտրուելէ» ետք քննու-թեանց յանձնախումբերու կողմէ, կազ-մուած Թիւրքէշի կողմնակիցներէն: Կրթական նախարարը ստիպուած եղած է այս քննութիւնները ջնջել:

Քակի մը տղով

ԱԼԵԿՍԱՆԴՐ ՄԱՆԹԱՇԷՅ, Ֆրանսա — հպատակ փորձագէտ Փրանքեստրոզգա — յին Առեւտրական Գրասենեակին, ար — տաքսուած է Պորտ. Միութեան: Ման — թաշփ հեռաձայնով յայտնած է թէ «խորհրդային իշխանութիւնները ամբաս-տանած են զինքը որ հակախորհրդային գործունէութիւն ունի, եւ զիրք ու թուո-ցիկ ցրուած է իրեն նպատակ ունենալով սապալել խորհրդային կառավարու-թիւնը»:

ՄԱՐՈՅԻ մահը մեծ արձագանք գտած է Ֆրանսա եւ արտասահման: Ֆրանսական իւրաքանչիւր թերթ 3-4 էջ կը նուիրէ զբարեգիտին, որուն համար կը թուի թէ Փրանսական բառամթերքը աղբատ կու-զայ: Յուզարկաւորութիւնը կատարուե-ցաւ Չորեքշաբթի առտու Վէռիէի դը-Եսկը, մտերիմ շրջանակի մէջ եւ թաղ — ունցաւ Լուիզ տը Վիլմորէնի կողմէն: Պաշտօնական յարգանքը պիտի ընծայուի Շարքթ օր: Հաւանաբար դամբանականը խօսի Ֆրանսուալ ժիրու, որ իրեն Սշա-կոյթի նախարար յաջորդեց Մալրոյի... ՍՊԱՆՈՅ մէջ Սահմանադրութեան բա-րեփոխման հանրաքուէն պիտի կատարու-ուի Դեկտեմբեր 15ին:

ԵՐԵՒԱՆ — ՓՆՐԻՉ ՀԵՌԱՏԻՊ

ԵՐԵՒԱՆ (հեռախոյ, Նոյ. 14-18)

ԳԻՌԳ ԷՄԻՆ ԽՈՐՀ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՄՐՅԱՆՍԿԱԿԻՐ

Ինչպէս ըսուած էր առեւին, Գէորգ Խմինի «Դար, հող, սէր» բանաստեղծու-թիւններու հատորը ներկայացուած էր Պորտ. Միութեան պետական մրցանակին: Բանաստեղծը արժանացած է այդ մրցա-նակին եւ լուրը առած է Մոսկուայի մէջ, ուր կը գտնուէր Հարաւ — Սլաւիա կատա-րած ճամբորդութեան վերադարձին: Գէորգ Խմին լուրը առնելուն պէս, այդ առթիւ հետեւեալը ըսած է Արմէնիքի թղթակցին — Չեմ ծածկեր այն ուրախու-թիւնը զոր կը զգամ՝ Պորտ. Միութեան պետական մրցանակին արժանանալու համար: Այդ պարգևին ես կը նայիմ իր-րեւ փաստ մը՝ հայ գրականութեան ծա-ռայութիւններու ճանաչման: Համոզուած եմ, որ բանաստեղծի մը համար կարելոք հաւատարմութիւնն է ժողովուրդին ծա-ռայելու գործին հանդէպ: Ծնորհակալու-թիւն կը յայտնեմ այն բանաստեղծին — բուն, որոնք ուսուցչին թարգմանեցին իմ բանաստեղծութիւններս եւ այ լրագրող — ներուն, որոնք ներկայացուցին զիրքս ընթացող հանրութեան: Պանդալատու-թեան ընթերցող առաջին զգացումը որ ունիմ՝ մտահոգութեան եւ պատասխանա-տուութեան զգացումն է, որ այս պարգև-ատրուած կը զնէ իմ ուսերուն: Տակա — ւին չեմ գրած այն, ինչ որ կրկնայ: Պատ-ուաւոր այս մրցանակը պէտք է արգա — րացնել նոր բանաստեղծութիւններով եւ աշխատանքներով: Երեւան վերադարձիս առաջին գործս պիտի ըլլայ լիհական բա-նաստեղծութեան ծաղկաքաղ «Սովետա-կան գրող» հրատարակութեան յանձնել: Այս տարուան վերջաւորութեան պիտի փորձեմ աւարտել իմ նոր բանաստեղծու-թիւններու հաւաքածոն: Հաւանաբար «Հը-րապարակախօսական յօդուածներ» վեր — նագրին տակ հրատարակեմ Միացեալ Նա-հանգներ, Ֆրանսա, Պուլկարիա, Հարաւ — Սլաւիա կատարած ճամբորդութիւնն — ըրու ընթացքին ունեցած տպաւորութիւն-

ՄՈՍԿՈՎԱ ՎՍՏԱՆԱՎՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆ ՀԱՍՏԱՎՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ

Մոսկուայի « Մոլոդայա Գվարդիա » հրատարակչութիւնը լոյս ընծայած է «Մենք երիտասարդ ենք» հաւաքածոն, որուն մէջ տեղ գտած են Պորտ. Միութեան 15 ազգերէ 44 գրողներու պատ — մուածքները: Հայ երիտասարդ արձակա-գիրներէն Գրիգոր Չանիկեանի «Այլերջ մեռնող եւ տուն վերադարձող մարդիկ» պատմուածքն է որ առնուած է հաւաքա-ծոյին մէջ: Հեղինակը ընթերցողներուն ներկայացուցած է Գէորգ Խմին: Գրիգոր Չանիկեանի այս պատմուածքը թարգ — մանուած եւ հրատարակուած է նաեւ Խս-տոնիա, Լիովիա եւ Ուկրանիա:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՍՓԻՒՌԻ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ
Հայաստանի բարձրագոյն կրթութեան մեծ օճախներէն մէկն է Երեւանի բժշ-կական հիմնարկութիւնը, ուր կ'ուսանին նաեւ սփիւռքի հայ բարձրակրթ երիտա — սարդներ՝ Եգիպտոսէն, Սուտանէն, Ֆը-րանսայէն, Յորդանանէն, Սուրիայէն, Լիբանանէն, Կիպրոսէն եւ Եթովպիայէն:

Տէր և Տիկին Արամ Երանոսեան, Արմէն և Շուշան Երանոսեան, այլի Տիկին Արուսեակ Գարակէօզեան, Տէր և Տիկին Պետրոս Պետրիկեան և այլիք Իգապէլ, Օր. Զապէլ Երանոսեան - Շեխիկեան, այլի Տիկին Համեսուհի Սահակեան զաւակներն ու թոռները և ընտանեկան բոլոր պարագաները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հօր, մեծ-հօր, զեռայրին, հօրեղբոր, խնամիկն և այլզականին՝

ՎԱՀԱՆ ԵՐԱՆՈՍԵԱՆԻ (Սեբաստացի) մահը, որ պատահեցաւ Նոյ. 23ին: Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Ուրբաթ, Նոյ. 26, ժամը 14ին Ստանօվիկի Վարազայ Ս. Սաչէ եկեղեցին: Ըստ հանդուցեալին փափաքին՝ ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղկեպսակ: Մահազդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայ իրեն այդ նկատել:

Յառաջ. — Մեր ցաւակցութիւնները ողբացեալին ընտանիքին:

« ԳԱ Ռ Ա Ջ » կը նուիրեն

Պ. Լեւոն Տօնիկեան մէկ տարեկան «Յառաջ» կը նուիրէ Նուրիճանեան ընտանիքին Սէն-Սիւ լ'Էֆոլ:

Տիկին Մարկոսեան մէկ տարեկան «Յառաջ» կը նուիրէ Տիկին Թաճեանի (Սէնթ Պրիս):

ՊԱՏԱՐԱԳ

Գէորգ Վրթ. ԶԱՊԱՐԵԱՆ Ժողովրդայնո Լիոնի Կարողիկէ Հայոց կը ծանուցանէ թէ կիրակնօրեայ պատարագը՝ Նոյեմբեր ամսոյն սկիզբէն ի վեր կը մատուցուի Ֆրանչիսկեան Մայրապետներու մատուցը առաւօտեան ժամը 10ին: Հասցէ. — 87, Ռիւ Թրոնշէ, 69006 Լիոն Հեռ. (78) 47-28-65

ՇԱԿԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ Սյո կիրակի պատարագ կը մատուցուի: Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

BAGNEUX : 26 novembre SALLE DES FETES 20 h. 45 PARIS : 27 novembre THEATRE DES CHAMPS-ELYSEES 21h PARIS : 28 novembre SALLE PLEYEL 21 h.

ՊԱՇՏԱՅՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ Կազմակերպուած Վալանի շ. Յ. Դ կոմիտէի կողմէ Կը նախագահէ Ընկ. ՀՐԱՅՐ ԽԱՉԻԿԵԱՆ Կը խօսին՝ Ընկ. ԳԵՂԱՄ ԿԱՆԱՆԵԱՆ (Հայերէն) և Ընկ. Բ. ԳԱՐԱՕՂԱՆԵԱՆ (Փրանս.) Գեղարուեստական ճօն բաժին Նոյ. 27 Շաբաթ Երեկոյեան ժամը 9ին, Վալանի պետական թատրոնին մէջ: ՄՈՒՏՔԸ Ա.ԶԱՏ Է

LA MAISON DE LA GRECE AUX 4 MARCHES AU 1er ETAGE restaurant gastronomique grec DEJEUNERS. DINERS RECEPTIONS AU REZ DE CHAUSSEE Tous les soirs DINERS DANSANTS avec spectacle PARIS à l'heure d'Athènes... accueil * qualité * prix 50. RUE CHAUSSEE D'ANTIN (9e) 280 69 40. f.dim.

Շ. Յ. Դ. 86ՐԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V AV. GEORGE V PARIS

Attractions - Bar - Buffet ORCHESTRE DEDEDJIAN

MARTIN YOURGENS BEDIK et SON ENSEMBLE

Entrée réduite aux étudiants sur présentation de leur carte

ՆՈՒԵՐ

Պ. Շաւարշ Հազարապետեան 20 Փր. կը նուիրէ Աղբառախնամին (ստանալ «Յառաջ»-ին) և 30 Փր. «Յառաջ»-ին:

Տէր և Տիկին Արշակ Բաղդեան 50 Փր. նուիրած են Կապ. Սաչի կայանին, իրենց ծնողաց յիշատակին:

Շ. Յ. Դ.

ԻՍԻ. — Շ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս Հինգշաբթի ժամը 20.30ին, Մշակոյթի Տունը: Կը խնդրուի ճշգրտագէտ ըլլալ:

ԼԻՈՆ. — Շ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէին ընկերական ընդհ. ժողովը կը հրաւիրէ Լիոնի և Ս. Մօրիսի իր ընկերները, այս Ուրբաթ Նոյ. 26 Երեկոյեան ժամը 8.30ին սովորական հաւաքատեղին: Ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

Շ. Յ. Դ.

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 86ՐԻ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՈՎ

ա. Հարցազրոյց Նիւթ՝ ՀԱՅ ՅԵՂ. ԴԱՇՆԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ

Համազրոյց՝ ընկ. ԿԱՐՕ ՄԵՀԵԱՆ Կը մասնակցին՝ ընկ. ընկ. Լեւոն Տէր-Միմասեան, Յակոբ Պալեան, Յակոբ Սաղմեան և Կարապետ Փափագեան Ուրբաթ, Նոյ. 26 Երեկոյեան ժամը 20.30ին, Ալֆորվիկի Հայ Մշակոյթի Տան մէջ, 9 Ռիւ սը Մաարիս: Կազմակերպութիւն՝ Շ. Յ. Դ. Ս. Մի-նասեան ենթակոմիտէի:

Բ. ՊԱՐԱՀԱՆՆԵՍ ԵՍ Նոյ. 27 Շաբաթ ժամը 20ին սկսեալ, պանդոկ ժորթ Ե. ի սրահներուն մէջ:

Թատրակաւ ցերեկայ ՉԱՐՇԸԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Կազմակերպուած Լիոնի հայկական թատրակումբին կողմէ: Կիրակի, Նոյեմբեր 28 ժամը 15ին «Սիկալ» սրահին մէջ 60, Ավրիւ սը Սաֆս, Լիոն Յրդ. Տոմերը ապահովելու համար դիմել Յանձնախումբին:

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ԵՐԵԿՈՅԹ

« Հայ Հասարակութիւն Սէն Դամոնի » երիտասարդաց Միութեան տարեկան պահանջէն Նոյ. 27, Շաբաթ Երեկոյեան Սէն Դամոնի Սալ աէ Ֆէթի տաքուկ սրահին մէջ: Սիրով կը հրաւիրուի Հայ Հասարակութիւնը:

Directeur Artistique et Chef d'Orchestre CONSTANTIN ORBELIAN

UN ENSEMBLE DE 22 MUSICIENS ET 9 CHANTEURS

- BELLA TARPINIAN ROUPEN MATEVOSSIAN RAISSA MEGUERDITCHIAN SIMON DERIAN ZAROUHI DONIKIAN DATEVIG HOVHANNESSIAN EDGARD GARABETIAN NATALIA SINELNIKOVA CHAHEN AIROUMIAN

Location : BAGNEUX — Garakian 23 Rue Haïg Tbirian Papazian 26 Rue Marc Sagnier PARIS — Bakerdjian, Sourenian, Librairie Palouyan, Traiteur Raffi, Epicerie : Chirak, Haïrabetian, Restaurants : Erévan, Arménia, Cappadoce BOIS COLOMBES ET COLOMBES D. Djizmedjian 781-09-72 Gueuvchenian 781-60-09

ԵՆՈՐԶԱԿԱԼԻՔ

Փարիզի Աղբառախնամի վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է, Տէր և Տիկին Վրոյր Զիթունիէ 200 Փր. ողբ. Տիկին Մեղիսէ Աճէմեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի:

Դպրոցատէր Տիկնանց վարժարանի Խընամակալութիւնը շնորհակալութեամբ ըստացած է հետեւեալ նուէրները. — Տէր և Տիկին Արթուր Հայրապետեան 2000 Փր. վարժարանին զբաղարանին սարքաւորման համար, Պ. Արթին Գալայճեան 500 Փր.:

Շ. Բ. Ը. Մ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ UGAB-JEUNES — UGAB-JEUNES Présente à l'occasion de l'inauguration de son Ciné - Club Le serpent en présence de HENRI VERNEUIL le Vendredi 26 Novembre à 21 h., Salle Chaillot-Galliera 28, Ave. George V — PARIS

ՌԻՐԱԾ
ՆՈՅՆԱՐԵՐ
26
VENDREDI
26 NOVEMBRE
1976

ՅԱՄԱՆ

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

LE NUMERO 1,20 F
221er SUIVANT — ԹԻԻ 13-732

Օ Ր Ա Ր Ե Ր Թ
ՀԻՄՆԱԿԻՐ ՇԱԽԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ
Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փրանսա Տար. 170 ֆ. Վեցամսեայ 90 ֆ.
Արասահման Տար. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.732

Ծ Ա Ն Ր Ե Ր Կ Ր Ա Շ Ա Ր Ժ Վ Ա Ն Ի Շ Ր Ջ Ա Ն Ը

3000 ՄԵՌԵԱՊԼ

ՑՆՑՈՒՄՆԵՐ ՆԱԵՒ ԵՐԵՒԱՆ ԵՒ ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ԹԷ ՏԵՐ-ՏԻՐԱԿԱՆ

Մինչ Հայերը սկիզբին եւ եթ Լիբանանը նկատեցին իրենց երկրորդ հայրենիքը եւ նախորդեցան չինարար աշխատանքի, իրենց սեփական միջոցներով, առանց միջազգային կազմակերպութեան նիւթապահանջները, ընդհակառակն պարտադրեցին զաղթականները առաջին օրերէն իսկ վայելցնել Միացեալ Ազգերու կազմակերպութեան նպատակաւորութիւնը (ՈւՆՍԿՕ) լայն ժամգալութիւնը եւ կը շարունակեն վայելել:

Միջազգային այս մարմինը 1948-ին սկսեալ Լիբանանի հարաւակոյժը յատուկ գաղթականներ հաստատեց, բնակարան, դպրոց եւ հիւանդանոց յատկացուց եւ պարտաւոր ապահովեց Պաղեստինցիներուն, միլիոնաւոր տարբեր ծախսերով: Գաղթականները ազատ ու խաղաղ պայմաններու տակ, առանց նիւթականի հոգունեան, աճեցան ու բազմացան: Արարեւիտայեան յաջորդական պատերազմները 1956-ին, 1967-ին եւ 1973-ին՝ կրկնապատկեցին, թերեւս եռապատկեցին սանց թիւը:

Այնքան քան երեք տասնեակ տարիներու ընթացքին Լիբանանի գաղթականներուն մէջ ծնած երիտասարդներէն շատեր վերջին տարիներուն մտան «Ֆէտայի» ներքին շարքերը, նպատակ ունենալով վերադարձել իրենց կորսուած հայրենիքը: Հայրենասիրական դուլի վաղափար, դուրստ լաւ կը հասկանաք մեզք ու կը դնա՝ հասնելը: Մեր հայրենի հողերն ալ բռնազրուած են եւ այդ կէտին վրայ բախտակց կը նկատուին Պաղեստինցիներուն:

Պղքան միակ կազմակերպութեան մը շնորհ ճամբարներ բոլոր հայրենասէրները, իբրեւ հետեւանք գաղափարական կամ անհատական տարակարծութեանց: Ի վերջոյ Եսաբը Արաֆաթի կազմակերպութիւնն է, որ ինքզինքը պարտադրեց ներքին եւ արտաքին ճակատներու վրայ, իբրեւ պաշտօնական ներկայացուցիչ պաղեստինցի գաղթականներուն:

Ֆէտայիները չկրցան ուշադրու ահա՝ անկախ արարքներ գլուխ հանել Իսրայէլի դէմ՝ Լիբանանի սահմանազուլին կամ Այրարդանանի եւ Պաղեստինի կառուցել հողերուն վրայ: Հրեաները մէկէ մէկ տասնապատիկ փոխվրէժի դերակցեցին Լիբանանի հարաւակոյժի գաղթականներուն դէմ:

Արտասահմանի մէջ օդանաւերու գրաւման եւ պատանդներ առնելու գանազան փորձերն ալ սպասուած արդիւնքը չտրուին: Ընդհակառակն փոխանակ օտարներուն սիրցնելու պաղեստինեան արդար դատը յաճախ հակակրօթիւն ստեղծեցին իրենց շուրջ:

Յորդանանի մէջ Ֆէտայիները ուզեցին տեղ - տիրական դառնալ երկրին, ուր մեծամասնութիւն կը կազմեն Պաղեստինցիները - բնիկ թէ գաղթական: Ու երբ չափազանցութիւններու դերակցին եւ բաժանել յորդանան, Հիւսէյն թագաւոր 1970-ի «Սեւ Սեպտեմբեր»-ով հաշտեցարարի ենթարկեց Ֆէտայիները իր երկրին մէջ: Սուրիա իր հողին վրայ կեանքի կոչեց «Ասլախ» (շանթ, կայծակ) կոչուած կազմակերպութիւն մը՝ պաղեստինցի գաղթականներէ, բոլորովին կարգապահ, սուրբացի սպաներու հրամանատարութեան տակ: Ասոնք ո՛չ մէկ կերպով կըրանային միջամտել երկրի ներքին գործերուն: Հըն հպատակ՝ ենթակայ են սուրիական բանակին: Անոնցմէ մաս մը ներ-

Ամէնէն ծանր երկրաշարժներէն մէկն է որ ցնցեց Չորեքշաբթի օր արեւելեան նահանգները, Վանայ ամրոջ գաւառը եւ ցնցումներ եղած են նաեւ Երեւան եւ Լեւոնական: Այս շարժը ամէնէն զորաւորը կը նկատուի Թուրքիոյ հողին վրայ 1939-ի Երզնկայի շարժէն ի վեր, որ 45 հազար մեռեալ պատճառած էր: Փրանսական ժամով 13-25-ին էր Չորեքշաբթի (կամ 14-25 տեղւոյն ժամով) որ Պոլսոյ Գանտլիքի դիտարանը կ'արձանագրէր երկրաշարժը, որու կեդրոնը կը գտնուէր 1300 քիլոմէթր դէպի արեւելք, գոտիի մը մէջ, ուր թրքական խորհրդային եւ պարսկական սահմանները կը ճիւղաւորուին, այլ խօսքով ոչ ուրիշ տեղ քան հայկական հողերու վրայ: Ուժը 7,3 աստիճան էր Ռիխթերի աստիճանաչափին վրայ (որ 9 աստիճան ունի) եւ թիֆլիզի դիտարանը կը հաղորդէր նաեւ թէ ցնցումները գլալի եղած էին խորհրդային կողմէս եւ գլխաւորաբար Երեւան եւ Լեւոնական: Այս մասին սակայն Փարիզի Թաքի դրասեն - եակը Հինգշաբթի առտու մանրամասնութիւններ չէր ստացած: Կը պարզուէր սակայն որ, ըստ առաջին տեղեկութեանց, որոնք լրիւ չեն, թէ շարժը տարածուած է 500 քիլոմէթր գծի մը վրայ եւ աւելած -

կային «կանաչ գոհակար»ներու շարքն են Լիբանանի մէջ:

Ֆէտայիներուն համար միայն Լիբանանը կը մնար իբրեւ գործունէութեան ազատ գաւառ: Մայրիներու երկրին մէջ դիմադրական ծառայութիւնը պարտադիր չէ: Բանակը կը բաղկանայ միայն կամաւորներէ, որոնք մեծ թիւ մը չեն ներկայացներ:

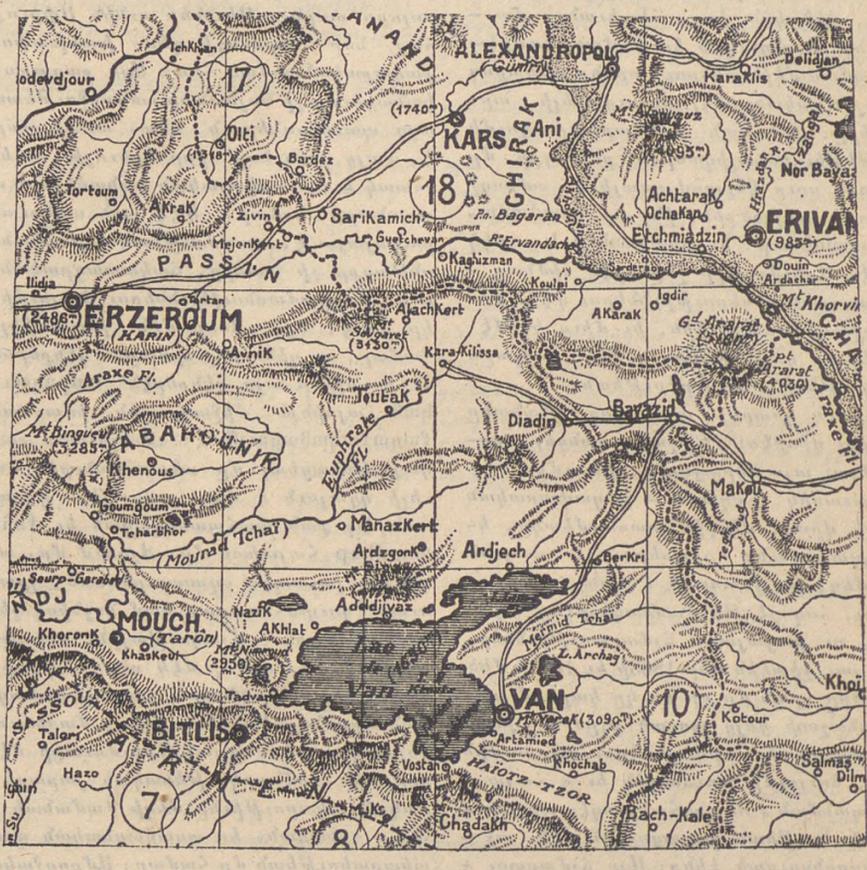
Այս պարագան օգտագործելով, Պաղեստինցիները սկսան չափազանցուած, անմարտելի յաւակնութիւններ սնուցանել երկրին մէջ: Ֆէտայիի հագուստով ու սպասարկումով ուղեցնել սահուարձաբեր միջնորդ մը ստեղծել Պէրլմէթի թաղերուն ու արտարձաններուն մէջ:

Դեռ աւելին: Զինակցեցան Լիբանանի ճակատագրեան, համայնապար իւրամեն - բուն եւ ձմեռաբար « ընկերակարական » Տիւրքիներուն հետ: Տարակույս չկայ, որ անոնք կը քաջալերուէին դուրսէն, արտաքին, օտար ուժերէ, որոնք շահեր ունէին Մերձաւոր Արեւելքը մշտնջենական խռովայոյց վիճակի մէջ պահելու: Ու, ինչո՞ւ չէ, եթէ կարելի ըլլայ, Լիբանանի մէջ եւս համայնապարական վարչաձեւ հաստատելու:

Ֆէտայիներու ցուցարարական ելոյթները յորդանուցին բաժակը: Բամմանայի ծանօթ դէպքը բնկցուց հրդեհը, որ քան ամսուան մէջ աւերակոյտի պիտի վերածէր շեղ ու հարուստ մայրաքաղաքը, իր հոյակապ արդիական պանդոկներով, իր գոց ու բաց շուկաներու անհամար ճոխ խանութներով, բոլոր հարստութիւններով եւ ամէն ինչով:

Գաղթական էին Պաղեստինցիները Լիբանանի մէջ՝ թէ տէր-տիրական:

տարած 15 դիւղեր: Տեւած է տասնեակներով երկվայրկեան: Երջանը, որու կը տիրէ Արարատ, 2000 մեթր բարձրութեան վրայ

է տեղ-տեղ եւ յաճախ ենթակայ ցնցումներու: Ամէնէն վնասուած դիւղերը Վանայ շրջանը կը գտնուին եւ ենթանահանգապետարանէն որ քարտէղէն շնչուած կը նկատուի քանի քանդուած է 95 առ հարիւր համեմատութեամբ: Մուրատիյէ ամէնէն շատ զոհ տուող քաղաքն է, բայց շատ վնասուած են նաեւ Թայ եւ Զալտի-րան: Անպարս կը փորձէ օդուժեան փութալ բայց հաղորդակցութիւնները կտրուած են եւ սաստիկ կը ձիւնէ: Եարփի ենթակայ շրջանը գերոյն վար 10 աստիճան էր Չորեքշաբթի օր մինչ Հինգշաբթի աղէտեայները տեղատարափ ձիւնի տակ էին: Կարմիր Մահիկը հազար վրաններ եւ 2000 վերմակ կը դրկէր դիմադրական օդանաւերով բայց ստոնք միայն մինչեւ կըզորում կրնային երթալ (400 քիլոմէթր

աղէտեալ շրջանէն), ուրիշ պիտի փորձուէր հասնել Վան: Դեռ կարելի չէր եղած զոհերու թիւ մը տալ բայց 3000 հոգիի մասին կը խօսուէր առաջին առթիւ: Վնաս կրած են նաեւ Էրճիս, Տիւսիս: Ընդհանուր ձեւով Վանայ լճի հիւսիսային վայրերն են որ քարուքանդ եղած են:

Թուրքիոյ համար, այս շարժը աւելի զորաւոր կը նկատուի քան 1939-ի Երեւան - բեր 27-ի շարժը, որ աւեր գործած էր Սեբաստիա, Ամասիա, Երզնկա, Թոքատ, Սամսոն, Օրտու: Այն առնէն արդէն Երզնկան հիմնայնապէս կործանած էր եւ 12 քաղաք ու 80 դիւղեր՝ աւերակ:

Վարչապետ Տէմիլքէ չէր ծածկեր որ ստացուած կիսկատար լուրերը շատ դէժ են բայց զոհի կամ վնասի թիւ չէր տար մինչ Պաշտպանութեան նախարարը Ֆե-

րիտ Մելին որ աղէտեալ շրջանէն է կ'ըսէր թէ նուազագոյն 3000 մեռեալ կայ: Վանի կառավարիչ եւ շրջանի երեսփոխան Պուրհան Երմազ կ'ըսէր թէ Մուրատիյէի շէնքերուն 95 առ հարիւրը փլած են, քաղաքը 51 հազար բնակիչ ունի: Երմազ կ'ըսէ նաեւ թէ երկարակառուցութիւն չկայ, սաստիկ կը ձիւնէ եւ վրանի ու հացի կտրիք կայ, ինքերանէշըրը չէրբլտ թրիպիւն կ'ըսէր սակայն թէ ըստ իր աղբիւրներուն, Պորհ. Միւրթիւն (այսինքն Հայաստան) եղած ցնցումները մեծ վնասներ չեն պատճառած:

× Տարուայ սկիզբին ի վեր շարժերու հետեւանքով 150 հազար հոգի մեռած է եւ այս թիւն ալ մօտաւոր է քանի ո՞վ կրնար գիտնալ թէ քանի հոգի մեռաւ Զինաստան:

Քանի մը տղով

Ա.Զ.Բ.Ս.Ո.Ղ.Ո.Վ.Ը (ՄԱԿ) 90 ձայնով (16ի դէմ) բանաձեւ մը քուէարկեց որ կը յանձնարարէ Իսրայէլի պարպել իր գրաւած հողերը որպէսզի հոն ստեղծուի պաղեստինեան Պետութիւն մը: Այս հողերը պէտք է պարպուին Յունիս մէկէն առաջ: Նորաստ ձեռնարկ մնացած է ինչպէս

Երոզպական Հասարակապետութեան միւս երկիրները, Միացեալ Նահանգները դէմ քուէարկած են: Իսրայէլ մերժած է անշուշտ այս որոշումը եւ ՄԱԿի մօտ դեսպանը «ասուոր» որակած է այդ որոշումը: Մնաց որ Ապահովութեան Պորհուրդ թէ Ազգաժողովը բաւական բանաձեւեր ունին իրենց վարակներուն մէջ, որոնք ոչ ոք կը խորհի գործադրել եւ ստիպող ալ չկայ... այնպէս որ Իսրայէլ շատ «յողու ուղիւ» պատճառ պէտք չէ ունենայ:

ՀՐԱՆՏ - ՍՍՄՈՒԿԼ

ՀԱՅԵՐ

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Վիեննի Մեծ

Արևի իմաստը և Լուսնի մեղմությունը, որ Զարաթուստրի փրկարարական համայնության մեջ արդեն ծանօթ է իբրև ստանդարտ երևույթ, նկարգուհի մը էր ջրաներկերը կը ներկայացնէր Գեկտեմբերի 3-ին սկսեալ էքս - ան - Փրովանսի լէ գալիս տէ գ'Աս ցուցասարահը:

Արևի իմաստը և Լուսնի մեղմությունը, որ Զարաթուստրի փրկարարական համայնության մեջ արդեն ծանօթ է իբրև ստանդարտ երևույթ, նկարգուհի մը էր ջրաներկերը կը ներկայացնէր Գեկտեմբերի 3-ին սկսեալ էքս - ան - Փրովանսի լէ գալիս տէ գ'Աս ցուցասարահը:

Արևի իմաստը և Լուսնի մեղմությունը, որ Զարաթուստրի փրկարարական համայնության մեջ արդեն ծանօթ է իբրև ստանդարտ երևույթ, նկարգուհի մը էր ջրաներկերը կը ներկայացնէր Գեկտեմբերի 3-ին սկսեալ էքս - ան - Փրովանսի լէ գալիս տէ գ'Աս ցուցասարահը:

Արևի իմաստը և Լուսնի մեղմությունը, որ Զարաթուստրի փրկարարական համայնության մեջ արդեն ծանօթ է իբրև ստանդարտ երևույթ, նկարգուհի մը էր ջրաներկերը կը ներկայացնէր Գեկտեմբերի 3-ին սկսեալ էքս - ան - Փրովանսի լէ գալիս տէ գ'Աս ցուցասարահը:

Արևի իմաստը և Լուսնի մեղմությունը, որ Զարաթուստրի փրկարարական համայնության մեջ արդեն ծանօթ է իբրև ստանդարտ երևույթ, նկարգուհի մը էր ջրաներկերը կը ներկայացնէր Գեկտեմբերի 3-ին սկսեալ էքս - ան - Փրովանսի լէ գալիս տէ գ'Աս ցուցասարահը:

Վիենն (Յառայ) . — Զ. Յ. Գառնակցութեան հիմնադրութեան 86րդ տարեդարձը նշուեցաւ Նոյ. 14ին, Վիեննի Գ. Իփէէեան սրահին մէջ, նախաձեռնութեամբ Անի կոմիտէի:

Ժամը 16ին բեմը բացուեցաւ եւ երիտասարդ - երիտասարդուհիներ երգեցին «Մալի, բանուորքը որ ունկնդրուեցաւ յոսնկայ: Ընկ. Ա. Գալուստեան հանգստի բացման իր խօսքին մէջ զիտել տուաւ որ Զ. Յ. Գառնակցութեան իր կազմութեան օրէն մինչև 1914 թուականը պայքարեցաւ թուրք - քիւրտ աւազակներուն դէմ, յանուն կեանքի եւ ինչքի ապահովութեան: Յետագային կամաւորական խումբեր կազմելով Մայրնան օրհասական կոմիտէները առաջնորդեց մինչև անկախութեան հռչակում: Այնուհետև Գառնակցութեան գլուխը հիւսելով եւ 86ամեայ պայքարը վեր առնելով Հայ Դատի լուծման ճամբուն վրայ, ընկ. Ա. Գալուստեան վերջացուց իր խօսքը:

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտարար մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Ս. Արմէնեան, Մ. Թօփալեան, Տիգրան Ա. Գալուստեան (մեներգներով) եւ Մ. Թորոսեան՝ սրինգ:

Ապա, խօսք առնելով օրուան բանախօսքը ընկ. Յակոբ Պալեան, անդրադարձաւ անցեալի դէպքերուն եւ դէմքերուն՝ հետեւեալ խորհրդածութիւնները ընելով Գառնակցութեան 86րդ տարեդարձին առթիւ. — «Մեր կուսակցութիւնը անցեալին մեծ գործեր կատարած է, սակայն բաւարար չէ շարունակ այսպիսի հանդիսաւոր պահերուն անցեալի գործերով պարծենալ: Այսպէս կ'ընեն մեզի: Սակայն սխալ է: Որովհետեւ Զ. Յ. Գ. 86 տարիներ առաջ ինչ նպատակով որ իջաւ հրապարակ, նոյն նպատակով ալ կը շարունակէ իր գործունէութիւնը, քանի տակաւին չէ իրագործուած Հայ ժողովուրդի դարարու երազը: Ընդհակառակն, ան քայլ առ քայլ կը հետեւի միջազգային քաղաքական նրբանցներուն մէջ տեղի ունեցած իրականութիւններուն: Նիւ Եորք կամ ալյուր, ուր որ քաղաքական հարցի մը շուրջ կը խօսուի կամ որոշում կը սրուի, հոն են Հայ Դատի յանձնարարութիւնները: Ներկայիս, դաժան դէպքերու դասաւորումով, ոչ միայն Գառնակցութիւնը, այլև Հայութեան մէջ մասը կ'ապրի Հայաստանի սահմաններէն դուրս, որ կը կոչուի Սփիւռք: Այն կողմը որ 86 տարի առաջ սկսաւ Սասնոյ լեռներուն մէջ, այսօր ալ կը շարունակուի Եւրոպայի փողոցներուն

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՆԱՄԱՐԱԿԸ

0

Համալուրդի Հայ Մշակութային Միութիւնը Նոյեմբեր 12 եւ 13ին շքեղ հանդիսութիւններով տօնեց իր հիմնադրութեան տասնամեակը:

Միութիւնը հանդիսութիւններու առաջին մասը դասախօսութեան մը տրամադրած էր, որ տեղի ունեցաւ իր սեփական սրահին մէջ: Երեկոյն բացուեցաւ գերմանախօս երկիրներու Հայ միութիւններու կեդրոնական կազմակերպութեան նախագահ՝ Պր. Արա Մոսէսեանի եւ Համալուրդի Հայ Մշակութային Միութեան ատենապետուհի՝ Տիգրան Մ. Մելիք-Ասլանեանի ուղերձներով: Յետոյ օրուան դասախօսը Պր. Ժիրայր Գոչարեան խօսեցաւ, նիւթ ունենալով Հայ մանրանկարչութեան եւ տպագրութեան պատմութիւնը:

Հանդիսութիւններու երկրորդ մասը կը բաղկանար պարահանդէսէ մը, որ յաջորդ օրը, այսինքն Նոյ. 13ին, Փլացա-Հօթելի սրահներուն մէջ տեղի ունեցաւ, ուղարկաւ էր իր ընտիր եւ բարձրորակ գեղարուեստական բաժինով: Երեք հարիւրէ աւելի հիւրեր, որոնց մէջ կարելի էր տեսնել Գերմանիոյ զանազան վայրերէն եւ նոյնիսկ արտասահմանէն ժամանած անձեր, հետեւեցան դաշնակահարուհի Ժանէթ Նոյմանի (ծնեալ Գառնիճեան) կատարումին, որ կը նուագէր Սաչատըր

մէջ: Ուրեմն, եւրոպական ոստաններուն մէջ մեծցած երիտասարդութիւնը Հայ Դատի ի խնդիր կատարուած ձեռնարկները լոկ լսելով չի դոհանար, այլ կատարուած շարժումներուն դործօն կերպով կը մասնակցի՝ նիւթական թէ բարոյական իմաստով: Հայաստանէն ետք, ըստիւրքի ամենէն տոկոսն զաղութը Լիբանանի հայկական գաղութն էր, իր գրգռողական ցանցերով, եկեղեցիներով, աշխատանքներով եւ երիտասարդական կազմակերպութիւններով, սակայն այսօր անտեսապէս քայքայուած, աւերակներու մէջ կը մեայ: հետեւաբար եթէ կուզենք որ Հայ Դատի առաքելութիւնը իր նպատակին հասնի, պէտք չէ ձգել որ Լիբանանի հայ գաղութը կազմալուծուի: Որովհետեւ Լիբանանի քայքայումով Հայ Դատը կը կորսնցնէ իրեն թեւ ու թիկունք եղող գլխաւոր ամբողջներէն մէկը: Ընկ. Յ. Պալեան իր խօսքը վերջացուց ընելով. «Հայ Դատի առաքելութիւնը իր նպատակին հասնելու համար օգնենք Լիբանանին ոչ թէ մեր աւելորդ տարով, այլ կ'իսկնելով մեր պատանները, որպէսզի կանգնի Լիբանանի հայ գաղութը»:

Թ. Պ. Ա. Կ. Յ.

Եանի Թոմաթթան, միջազգային մրցումներու դափնեկիր Չուսակահարուհի Իզապելա Պետրոսեանին, որ ներկայիս Համալուրդի Երաժշտանոցին մէջ կը դասուանեց, եւ իրեն զաշնակով ընկերացող Իրիս Պաքալին, որոնք Սաչատրեանէն կտորներ ներկայացուցին, Համալուրդի Հայ Մշակութային Միութեան ժողովըրդային պարի խումբին, որ ամիսներու տքնաջան աշխատանքի մը պտուղը կը ներկայացնէր, արժանանալով հանդիսատեսներու արդար գնահատանքին:

Պետրոս Տիգրիճեան ամուլը եւ Տիգրան Գարան ամբողջացուցին արուեստագէտներու տողանցքը՝ անաջինը ներկայացնելով իր պարարուեստը, իսկ վերջինը Հայ բեմական երգեր:

ՏՈՒՆԱՄԱՐԱԿԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՍՀ ՎԱՐՉԱՍՏԵՐԻ ՏՈՐԻՍՈՒԼ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ» ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԲԸ

«Հայաստան» հրատարակչութիւնը լրիւ ընծայած է «Հայկական ՍՍՀ վարչատնտեսական լուսանկար» խորագրով կըրող տեղեկագիրքը: Գիրքը կազմուած է վարչական եւ հողամասի բաժանման վերաբերող Հայաստանի Գերագոյն Սորհուրդի նախաստանի նորոշած օրէնսդրական կէտերու, ինչպէս նաեւ այլ պաշտօնական նիւթերու հիման վրայ: Գիրքին մէջ արուած տեղեկութիւնները կ'ընդգրկեն մինչև 1976 Յունուար մէկը: Նշուած են շրջաններու, քաղաքներու եւ աւաններու կազմութեան թուականները: Գիրքի վերջաւորութեան զետեղուած են գիւղական խորհուրդներու եւ բնակավայրերու այլ բնակական ցանկերը, ինչպէս նաեւ վերանորոգմանը պայքարողական ցանկերը: Տեղեկագիրքը պատրաստած է Հայաստանի Գերագոյն Սորհուրդը նախագահութեան՝ խորհուրդներու աշխատանքի հարցերու բաժինը:

X

ՀԱՅ ԵՒ ՄՈՒՆՍՏՐԻ ԶԱՐԿԱՎՈՒՄԸ ՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԻ

Ինչպիսիք քաղաքին մէջ (Մուշախ) աւարտած է 14 յարկանի բնակելի շէնքի մը կառուցումը: Շէնքը նախագծուած է Մուշախի պետական նախագիծի հիմնարկութեան մէջ եւ մշակուած Հայաստանի պետական շինարարութեան եւ ճարտարապետութեան գիտական - հետազոտական հիմնարկութեան մէջ, Ռուբէն Բաղդասարի կողմէ:

«ԱՌԱՋ»-Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (225)

ՀԱՌԱՉԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐՁԸ

Բ. ՄԱՍ

ԱՌԱՋ ՍՍՀ ԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿԱՏԵՂԻՆ

- Չեզոք ո՞վ ըսաւ որ ես դաւաճուած - քանի պիտի խոստանամ:
- Իմացայ որ ձեզի այդ տեսակ առարկայի մը պիտի գայ:
- Որմէ՞:
- Փոքրերի դուքսէն:
- Իրա՞ւ, միմնչեց ժամ տը Մէտիլիս անտէլ սկսելով:
- Իսոյ դիտած ըլլաք որ Փոքրերի

եւ իմ միջնե մահուան կոխը բացուած է, եւ այսօր ես եկած եմ խնդրելու ձեռք որ մեր երկուքին միջեւ չգտը գիրք մը բռնէք:

— Ինքզինքնիւ լաւ բացատրեցէք որ հասկնամ, ըսաւ Աւաղ Սաղաթեմը ցըր տօրէն:

— Հիմա ես պայծառ կերպով կացու - թիւնը պիտի պարզեմ ձեզի, յետոյ դուք ալ ձեր ընկերքը կ'որոշէք, ըսաւ Ռուան սպանական շէշտով մը:

— Ձեզ մտիկ կ'ընեմ, Բանտիանօ:

— Փոքրերին հայրը շարժեց, Փոքրերին զիս վենետիկի նկուզները նետել տուաւ ուր վեց տարի մնացի, ուրեմն Փոքրերին եւ իր մեղաւորները պէտք է որ պատժուին:

Ռուան այս բաները ատելութեան այնպիսի գործը շէշտով մը արտասանեց, որ ժամ տը Մէտիլիս սարսուղով գոչեց:

— Բարձր պաշտօն սատաններուն անուանին երդում կ'ընեմ որ երբեք ձեր թշնամին ըլլալը միտքէս պիտի չանցնեմ:

— Բարձր անոնք որոնք իմ թշնամին - րուս պիտի օգնեն, իմ թշնամին պիտի ըլլան, շարունակեց Ռուան: Այս ըսելէ յետոյ, թոյլ տուէք որ շարունակեմ: Փոքրերի եւ իր մեղաւորներուն դէմ մահուան կոխ բացած եմ. կամ ես պիտի մեռնիմ եւ կամ անոնք, միջին ճամբայ

չկայ մեզի համար: Արդ, այժմ ես ծոփ - զերքի ժողովրդեան միջոցաւ Փոքրերի ուժն ու ազդեցութիւնը սկստանալու վըրայ եմ, եւ ինքն ալ այս բանը նշմարելով իրեն նոր դաշնակիցներ եւ նեցուկներ փնտրելու վրայ է եւ եթէ յաջողի, նորա - նոր ձեռնարկներու պիտի սկսի: Եւ գիտէ՞ք թէ ով է այդ դաշնակիցներէն մին - դուք, ժամ տը Մէտիլիս:

— Ատիկա ինչ՞նքն գիտէք:

— Փոքրերին ձեզի պատուիրակ մը ղրկած է, ձեր բարեկամներէն մին:

— Ո՞վ է այդ մարդը:

— Փեթրոս Արաթիմոսը:

— Փեթրոսն, սա մեր խելօք Փեթրոսն, բացաւանչեց ժամ տը Մէտիլիս զարմաց - մամբ: Շատ ուրախ պիտի ըլլայի զինքը տեսնելով, շատ կարօտեցած եմ զինքը:

Գոթախտարար զինքը պիտի չկրնայ տեսնել, որովհետեւ զայն բռնած եւ արգելափակած եմ: Իր գետնատեղեան գաղտնիքը իմացայ, զինքը ապահով տեղ մը զըրի եւ իր տեղը ես եկայ:

— Իրա՞ւ այդ բանը ըրիք:

— Այո, ժամ տը Մէտիլիս, ըրի:

— Եւ այդ բանն ալ ինձի կը խոստո - վանի՞ք: Իրաւ որ դուք շատ յանդուրձ մէկն էք եղեր, այդ ի՞նչ համարակու - թիւն է:

— Ժամ տը Մէտիլիս, յանդուրձութիւնն

է իմ վերջին հարստութիւնս, ըսաւ Ռու - ան:

— Բիչ մը առաջ ըսիք թէ Փեթրոս Արաթիմոսի գաղտնիքը իմացած էիք, ի՞նչ է այդ գաղտնիքը, ըսէք տեսնեմ:

— Արաթիմոսի ձեզի ըսելը հիմա ես ձեզի պիտի ըսեմ, միայն թէ հակիրճ կերպով: Փոքրերին կուզէ գրաւել ամբողջ Խոսախան եւ զայն միացեալ միապետութեան մը վերածել: Ան ձեզի կ'առաջարկէ վենետիկի բանակը ձեր բանակին կցել, որուն վրայ կ'աւելցնէ նաեւ իր ծովային ուժն ու նաւատորմը: Անոք մը որ ամբողջ Խոսախան հնարանդի ձեզ, երկուքը պիտի տրեք անոր, ինքը հիւսիսային մասին՝ մայրաքաղաք ունենալով վենետիկը կամ Միլանոն, իսկ դուք հասարակական մասին՝ մայրաքաղաք ունենալով Հոմը կամ Նախիւթի: Ահա այս է իր յատակագիրը: Այս գնով է որ Փոքրերի դաշնակցութիւն կ'առաջարկէ ձեզ: Ի՞նչ կը մտածէք դուք այս մասին:

— Եթէ իմ մտածածս ձեզի հարցրեմ, պատասխանս Փոքրերի տանելու պաշտօնը յանձն պիտի առնէ՞ք, հարցուց Աւաղ Սաղաթեմը:

ՄԻՇԷԼ ԶԻՎԱՌՕ

(Շար.)

ՑԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

ԸՆԿԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԶՊՈՒՔՃԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Տէր եւ Տիկին Կարապետ ձանկերան իրենց սիրելի ընկերոջ մահ — ուան առթիւ ցաւակցութիւն կը յայտնեն Տիկին Զպուքճեանի եւ ընտանիքին եւ փ. ծ. փ. 50 ֆր. կը նուիրեն «Յառաջ»ին:

X

Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Փափագեան փ. ծ. փ. 100 ֆր. կը նուիրեն Լիբանանահայերուն (ստանալ «Յառաջ»էն) եւ 100 ֆր. «Յառաջ»ին:

X

Ընկ. Յարութիւն Շիրվանեան 50 ֆր. կը նուիրէ «Յառաջ»ին:

X

Տիկին Աստղիկ ձանկերան 10 ֆր. «Յառաջ»ին:

X

Կապ. Սաշի Փարիզի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է 50ական ֆր. Տիկին Տէր-Անդրէասեանէ եւ Տիկին Արսւլանիկէանէ:

X

Իսիկ Մշակոյթի Տունը շնորհակալութեամբ ստացած է 50 ֆր. Տիկին Նուարդ Թօփալեան — Պարսամեանէ:

ԼիՈՒՆ. — Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէն կը սգայ ընկ. Պետրոս Զպուքճեանի մահը եւ իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ողբացեալի ալիքին եւ ընտանեկան պարգաներուն:

ԿԻՐՆՈՊԼԸ. — Հ. Յ. Դ. Եօթնեղբայրեան խումբի ընկերները իրենց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն ընկ. Պետրոս Զպուքճեանի մահուան առթիւ ողբացեալին ընտանիքին:

X

Ընկեր Պետրոս Զպուքճեանի մահուան տխուր առիթով, կը յայտնենք մեր խորին վշտակցութիւնը իր սգակիր ընտանիքին, «Յառաջ»ին եւ ընկերներուն:

Յանուն՝ Ֆրնս. բանակի նախ. Հայ Կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Բարեկ. Միութեան վարչութեան՝ ՎԱՀՐԱՄ Կ. ՄԻՍԹԻՔ.

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Բարսեղ Ուրիմ — եան, փոխան ծաղկեպետի Տիկին Մելիսէ Սրապեանի մահուան առթիւ 50 ֆր. կը նուիրեն Կապ. Սաշի կայանին, 50 ֆր. իր Մշակոյթի Տան, 50 Լիբանանահայերուն (ստանալ «Յառաջ»էն) եւ 50 ֆր. «Յառաջ»ին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ՃԱԶԱՐԱՆ ՄԸ PIZZA OSKIAN

139, rue Saint-Honoré 75001 Paris tél. 260 23 80

ԲԱՑԱԾ Է ԻՐ ԴՌՆԵՐԸ ՁԵՐ ՃԱՇԵՐՈՒՆ, ՆՇԱՆՏՈՒՔՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԽՐԱԽՃԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՄԹՆՈՂՈՐՏ

Հ. Յ. Դ. 86ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ GRANDE SOIRÉE DANSANTE

SAMEDI 27 NOVEMBRE 1976 DE 18 HEURES A L'AUBE DANS LES SALONS DE L'HOTEL GEORGE V AV. GEORGE V PARIS

Attractions - Bar - Buffet ORCHESTRE DEDEDJIAN MARTIN YOURGENS BEDIK et SON ENSEMBLE

Entrée réduite aux étudiants sur présentation de leur carte

CAMP D'HIVER DE BELLEFONTAINE

Organisé par l'Union des Etudiants Arméniens d'Europe

du 29 Déc. 1976 au 4 Janvier 77 inclus Frais d'inscription : 35 F. Prix journalier 25 F. Frais de voyage (non compris)

Pour bénéficier du billet collectif s'inscrire avant le 30 Novembre 1976 Pour tous renseignements et inscriptions s'adresser à la Permanence de l'U.E.A.E. Maison de la Culture Arménienne, de PARIS — 17, Rue Bleue Paris 9e Tél : 824-63-89

Permanence les : Mercredi de 18 à 20 h. Vendredi de 18 à 20 h. Samedi de 14 à 18 h.

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des

VOYAGES en ARMENIE

NOËL EN ARMENIE

DU 24 DECEMBRE AU 6 JANVIER

2750 F.

Comprenant

Transport aérien — Pension complète — Hôtel 1ère classe — Visites et excursions — Service accompagnateur, guide.

Renseignements et Inscriptions

Jacques CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS 87, La Canebière 13001 - MARSEILLE tél. (91) 50.89.12

Madeleine BENNEYAN HAVAS - VOYAGES 12, bd. Général De-Gaulle 26000 - VALENCE tél. (75) 43.06.06

Date limite d'inscription un mois et demi avant le départ.

Licence n° 97

Prix calculés à la date du 31 Oct. 1975, susceptibles de modifications en cas d'augmentation du cours des changes ou du transport

ԵՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ԱԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Տիթրոյթէն (Ամերիկա) Տէր եւ Տիկին Յ. Գէօրգիւնեան 20 տար, Տէր եւ Տիկ. Վ. Մոսկոֆեան սրահի շինութեան համար 100, Տէր եւ Տիկին Ժան Գարբիէլեան իրենց դուստրին Սիլվայի մկրտութեան առթիւ սրահի շինութեան 100, Օննիկ Սարաֆեանի թաղման առթիւ Պր. Ժ. Վարդերեսեան 100, Ն. Վարդերեսեան — եան, Տէր եւ Տիկին Ֆրանկուլեան, Ծաղիկ Արզումանեան ընտանիք 50ական, Տէր եւ Տիկին Լ. Վարդերեսեան, Ս. Վարդերեսեան, այրի Տիկին Սիմոնեան 30ական, Պ. Յ. Վարդերեսեան, Զ. Կորկիս 20ական, Յարութիւն Վարդերեսեանի թաղման Պր. Պ. Վարդերեսեան, Ա. Բարակեան, Տիկին Ն. Վարդերեսեան եւ Զ. Սարաֆեան 50ական, Տէր եւ Տիկին Մալկ, Տիկին Ն. Պէրպէրեան, Պր. Զ. Կորկիս 20ական, Պր. Մ. Գուլումեան «Յառաջ»ին 50: Գրիգոր Դանիէլեանի թաղման Տէր եւ Տիկին Մ. Ասլան 50: Արուսեակ Մերիկեանի թաղման առթիւ դաւակը՝ Տէր եւ Տիկին Մերիկեան 50, Պր. Ն. Մանուկեան 30:

(Շար.)

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARACHE» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Հ. Յ. Դ.

ԼիՈՒՆ. — Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընկերական ընդհ. ժողովի կը հրատարակէ ԼիՈՒՆԻ Եւ Ս. Մօրիսի իր ընկերները, այս Ուրբաթ Նոյ. 26 երեկոյեան ժամը 8:30ին սովորական հաւաքատեղին: Ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորել է:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ ԵՒ ՕՐԸ

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպուած Վալանսի Հ. Յ. Դ կամիտէի կողմէ Կը նախագահէ ԸՆԿ. ՀՐԱՅՐ ԽԱՉԿԵԱՆ Կը խօսին՝ ԸՆԿ. ԳԵՂԱՄ ԿԱՆԱՆԵԱՆ (Հայերէն) եւ ԸՆԿ. Ք. ԳԱՐԱՕՂԱՆԵԱՆ (Փրանս.) Գեղարուեստական ճոխ բաժին Նոյ. 27 Շաբաթ երեկոյեան ժամը 9ին, Վալանսի պետական թատրոնին մէջ: ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ է

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՍԵՐԱՆԻ մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը, Զորեջարթի Դեկտ. 1, ժամը 20:30ին, քաղաքապետարանի սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչը:

X

ՍԵՔԱՍՏԻՈՅ Դաւրայի Հայրենակցական Միութեան ընդհ. անդամական ժողովը այս Կիրակի, Նոյ. 28, ժամը 3ին, Իսիկ Հայ Մշակոյթի Տան Սեքստացի Մուրատ — Խրիմեան սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Բոլորին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է:

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՈՒՔ

Պրով տիքիւտ Փոքիսիսիկ ունեցող Հայ երիտասարդ մը դործ կը փնտռէ առեւտուրի մէջ, դրասնեակ կամ վաճառում: Հեռաձայնել 857-14-82

ՇԱԿԻԼ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Այս Կիրակի պատարագ կը մատուցուի:

Թուստրակաւի ցերեկոյթ ՉԱՐՇԸԼԸ ԱՐԹԻՆ ԱՂԱ

Կազմակերպուած ԼիՈՒՆԻ Հայկական թատերախումբին կողմէ: Կիրակի, Նոյեմբեր 28 ժամը 15ին «Սիկալ» սրահին մէջ 60, Ալլըմի տը Սաֆս, ԼիՈՒՆ 3րդ. Տոմսերը ապահովելու համար դիմել Յանձնախումբին:

ԴԵՊԻ ՊՐԻՒՍԷԼ

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՆՈՅ 28

Մեկնում ժամը 8ին, Գաֆէ Գիւրվէօրէն (Կառ տիւ Նոն): Վերադարձ ժամը 10ին ստենները: Գին 69 ֆր. ճաշ (պաղ) մէջը:

RELATIONS TOURISTIQUES EDUCATIVES

Maison de la Culture Arménienne 17, rue Bleue — 75009 PARIS Association sans but lucratif régie par la loi du 1-7-1901 էՏՈՒԱՐ ՃԷՁԻՐԵԱՆ Ընդհանուր Պատուիրակ

ՀԱՐԱՏ-ԿԻՐԱԿԻ
ՆՈՅՆԱՐԵՐ
27-28
SAMEDI-DIMANCHE
27-28 NOVEMBRE
1976

HARATCH

LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

Tel. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,20 F

ՀԻՄՆԱԿԻ ԹԻԻ 13-733

Fondateur : SCHAVARCHE MISSAKIAN

ԲԱԾԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Sup. 170 ֆ. Վեցամսայ 90 ֆ.
Արտասահման Sup. 200 ֆ. Հատը 1 ֆ. 20

52e ANNÉE — N° 13.733

ՕՐՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ՅՐԱՆՍԱ

**ՆԱԽԱԿԱԶ ՈՒ
ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏ
ՆՈՅՆ ԼԵՋՈՒՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԱԾԵՆ**

Ոմանք դիպուկաձև չեն նկատեր այն իրողությունները, որ ժխտաբար տնային կոտորածից են Պառ Ազգ. Ժողովին առջև նոյն ժողովը դրած ձեռքերը, նոյն օրը եւ խիստ ուժով է որ խոսեցան ժողովուրդին:

Հանրապետության Նախագահը Մէս եւ Նախիկ այցելեց նախքան Միջազգային անցյալը: Այս առթիւ խոսած ճառերուն մէջ շեշտեց թէ կարելի չէ այլեւ թողուլ որ դրամահատութիւնը դարձանայ: Յրանաւ պէտք է մրցակցութեան երկիր մը ըլլայ: Եւ իր նպատակն է մնալ՝ ճարտարարտեսականացած երկիրներու ամէն-ճէն արդիականներէն մէկը, բայց պէտք է ազատիլ այն խոչընդոտէն, որ այս միջոցին կը կազմէ դրամահատութեան սահմանը, կրկնապատիկը Գերմանիոյ սակին: Պառ ծրագրին ճանաչողութիւնը ուրիշ բան է Նախագահին համար եթէ ոչ տկար ծրարան մը մէջտեղ բերել: Դաստիարակ մէջ է որ ժխտաբար պիտի խօսէր բարեփոխման մասին եւ յայտնէր թէ «կառավարութիւնը ծառայուն խորհրդակցութիւն մը պիտի կազմակերպէ տեղական ժողովրդավարութեան շուրջ»:

Ազգ. Ժողովին առջև Ռէմոն Պառ որ նախորդ օր ցոյց տուած էր Ի. Տէ. Իո. Կրկնապատիկ մը թէ բարեփոխում դիտէ (եւ Կրկնապատիկը չէր վարձանաձ ըսելու Նախարարապետին՝ «Ի՞նչ ըրիք Հանրապետութիւնը» եւ Պառ, փոփոխած, կը պատասխանէր՝ «Ո՛չ ներկայ կառավարութեան, ո՛չ ալ ինձի դաս ունիք տալիք արհեստակցական սակին օրինակներէ վերայ», ազմուկը հոն կը հասնէր որ էտկար Յոռ «անտանելի է, սուս եղէք, ալ կը բռնէ՛, զրուցեցայ (Ժամն է մառ)» կը պոռայ կարգ ու կանոնը վերահաստատելու համար» կրկին չոր ու խիստ լեզու մը կը գործածէր: «Պիտի տեղի չտամ» կը կրկնէր ու գործատէրերը կը դնէր իրենց պատասխանատուութեանց առջև: Եթէ գործատիրութիւնը չընէ ինչ որ պէտք է, այն ատեն պէտք է աչք առնէ որ ճարտարարտեսական գլուխ դայ:

Մտերին նախարարութիւնը որոշեց որ ոստիկանները այլեւս իրաւունք ունին կտրուելու խողովակներու: Փաստարանները կը բողոքեն այս կարգադրութեան դէմ, զոր ոմանք նոյնիսկ հակասահմանադրական կը նկատեն:

ՎԱՆ

**ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ
ՆՐՋԱՆԻՆ ԶՈՂԵՐՈՒ
ԹԻԻԸ 4000Ը ԿՍՆՑՆԻ**

Պարզ է որ այսօր գոհ եւ անապաս - տան չէր ըլլալ եթէ տեղացիներուն բնակարանները հողէ, այդքան նախնական

ու խարխուլ չըլլային եւ շրջանի մը մէջ որ ենթակայ է միշտ ցնցումներու, թրքական կառավարութիւնը կրնար հակազարժ արդիական բնակարաններ հաստատել: Արդարեւ կը կարծուի որ մեռեալներու թիւը 4000էն աւելի է: Ցնցումի ենթակայ ամբողջ շրջանը 51 հազար բնակիչ ունի, Մուրատի (Բերկեր) որ քարուքանդ է 95 տոկոսով 6000էն 7000 բնակիչ ունի: Հարկերէն աւելի գիւղեր քանդուած են, շրջանին երեսփոխան կառավարիչը ըսած է որ մէկ գիւղի մը մէջ միայն երկու հողի ողջ մնացած էին 70 տուներու փլուտակներուն տակ: Տասնեակ հազարաւորներ առանց ապաստանի են մինչ ձիւնը կը տեղայ: Իշխանութիւնները կը հաստատեն թէ կարելի ալ չէ եղած դեռ հասնել այլ գիւղեր որ լեռնային շրջաններն են ցամաքային ճամբով եւ փորձ կը կատարուի որ թոռներով օգնութիւն հասնի:

Նոյնիսկ Մուրատիցի մէջ, օգնութեան փութացողները ի վիճակի չեն հասնելու շրջապատը, ճամբաները ճեղքուած ըլլալով շարժէն: Քարուքանդ է նաեւ Չարիբան եւ վախ կայ որ բնակչութեան 60 առ հարիւրը (2300 է) մեռած ըլլայ:

Որոհողային իշխանութիւնները պաշտօնական ոչ մէկ մանրամասնութիւն տուած են ցարդ (Ուրբաթ առաւ) Հայաստան պատահած շարժին մասին, որ ցնցած է Երեւանն ու Լեւոնականը: Ցնցումներ ունեցած են նաեւ Նախիկեան եւ Դորիս: Պարսկական «Կարմիր առիւծ եւ արեւը» (որ տեղւոյն Կարմիր Սալն է) կ'ըսէ թէ հինգ հողի մեռած են թրքական սահմանին մօտ: Պարսկական թերթերը 21 մեռեալ կը հաշուեն եղբոր այլ շրջանի գոհերը: Թրքական կառավարութիւնը 5000 վրան, 20 հազար վերմակ, երկու շարժուել խոհանոց, հագուստեղէն եւ ուտելիք զրկած է երկու յատուկ կառավարումով, բժիշկներով եւ հիւանդապահուստներով: Պարսիկներն ալ 500 վրան, 500 անկողին, 1000 վերմակ եւ 15 թոն ուտելիք զրկած են: Թուրքիոյ Կարմիր Մահիկը կ'ըսէ նաեւ արիւն ուղեւոր համար:

Յիշե՛ք նաեւ որ շրջանին բնակչութեան մեծ մասը Գիւրտերէ բազկացած է:

Քակի մը տարով

ՄԱՐՏՈ առժամայէն թաղուեցաւ Վե - Ռիտի փոքրիկ գերեզմանատունը մինչեւ որ փոխադրուի վերմորէններու դղեակը եւ հանդի կեանքի իր վերջին ընկերուհի Լուիզա Կրկնապատիկը կողքին: Կառավարութիւնը պաշտօնական արարողութեամբ մը, Լուիզի բակը, Շարաթ օր, պիտի յարգէ գրազէտին յիշատակը: Պիտի խօսի Նախարարապետ՝ Պառ: Ներկայ պիտի ըլլայ Հանրապետութեան Նախագահը:

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ խաղաղապահ ուժերը դադարեցան Լիբանանի հարաւը յառաջանալէ, հուսանարար որպէսզի Իսրայէլի պատրուակներ չտան: Ուաշինգթոնը դժգոհ է որ Իսրայէլացիք երեւան հանած ըլլան թէ դեր մը կը խաղան իրենց եւ Դամասկոսի միջոց: Ճիշդ է որ Ամերիկա գիւրադարձիտական բազմաթիւ նախաձեռնութիւններ ձեռք առած է այս օրերս: Պէյրութի իր գործակատարն ալ ապահովութեան բացառիկ միջոցներով մէկ դատիէն

« ՀԱՅԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ » ԵՒ « ԼԸ ՄՈՆԵՏ »

Նոյ. 26ի թիւին մէջ, ԼըՄոնետ յօդուած մը հրատարակած է «Ճրանսա, ապաստանի երկիր» խորագրին տակ, զոր ստորագրած է Օլիվիէ Փոսթէլ-Վինէ: Այս յօդուածաշարքին առաջին մասին մէջ, հեղինակը կ'անդրադառնայ այն բոլոր գաղթականներուն, որոնք աշխարհի ամէն կողմէն ապաստան գտած են Ճրանսա: Յօդուածէն դուրս, առանձին շրջանակի մէջ, կը խօսուի «Հայերու վերադարձին» մասին: Այս «վերադարձ» բառը տարբերակ կրնայ թուիլ անշուշտ Հայերուն, քանի հարցը կը վերաբերի Հայաստանէն արտագաղթող Հայերուն, այսինքն հայ-րեմիֆէն արտասահման գացող, ինչ որ, արամարանօրէն, ինչպէս ամէն մեկնուած, չի կրնար վերադարձ ըլլալ: Բայց յօդուածագիրն ալ իր (Ճրանսացիի) արամարանութիւնն ունի, ու վերադարձ կը նկատէ Ճրանսայէն Հայաստան ներգաղթող Հայուն կրկին Ճրանսա գալը: Այս ցաւոտ հարցին քանիցս անդրադարձած ըլլալով (դեռ 1956ին երբ ողջ էր Շաւարշեղ եւ Փինոյի օրերուն կը գրէր իր «Հայերնիքը պանդուկ չէ») այսօր կրկին չենք ծանրանար անոր վրայ:

Թող չգայթակղին եւ մեզի չհայտնեն (ինչպէս ըրին, նամակներով) այն արտագաղթող Հայերը, որոնք սարկելէ ետք սթալինեան դժոխքը, լքեցին հայրենիքը, համեմատաբար շատ աւելի տանելու պայմաններու տակ: Ի՞նչ եկան դանելու Փրանսա եւ ինչո՞ւ արմատախիլ ըրին հոն ծնած տղաք ու աղջիկներ որոնք, ինչպէս կը վկայէ Մոնետի յօդուածագիրը օտար կը զգան իրենք գիւրտերը այս ասպնջակա՞ն հողին վրայ:

Մենք չէ որ պիտի ուրանանք խորթ վարչակարգի մը լեզին, բայց գիտենք նաեւ որ երբ ամէն հայրենիքի մէջ, վարդն ու փուշը անբաժան են մարդու կեանքէն, կարեւորը վարդն է:

միւսը անցած է տեսնուելու համար Սարգիսի հետ: Էտտէ (ագատական) կ'ըսէ որ Իսրայէլ եւ Ամերիկա չէզոք-գօտի մը կը ծրագրեն հաստատել Լիբանանի հարաւը, որ ՄԱԿի հակազուրի տակ ըլլայ:

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ միջազգայնականի ժԳ. համադրուածքը բացուեցաւ ժրնելի մէջ եւ կրկնակ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ այս նստաշրջանը (առաջինը 1972ի Վիէնայի ժողովին ի վեր): Կարեւոր հարցը որ հոն կը ծեծուի համայնավար - ընկերակարական գործակցութեան մասին է, յետոյ ժողովին վայրը թոյլ կուտայ բազմաթիւ շփումներ:

ՄԱՐՈՔի թաղաւորը մեկնած ատեն ըսած է որ լաւ կ'ըլլար որ ժիւրքար եւ Միլերան տեսնուէին ինչ որ ըսել տուած է ընկերակարական բանբեր՝ Քլոտ Լաթիէի «Կարելի չէ հասկնալ թէ ի՞նչ հանգամանք ունի Մարոքի թաղաւորը մէջտեղ դնելու համար այս ջրօճը»:

ԹՈՒՐԿ Իշխանութիւնները Անգարայի օգնականին ետ քշած են չիլիքի երեք երգիչներ, որոնք Թուրքիա հրաւիրուած էին Բանուորական կուսակցութեան կողմէ, ջանի մը հաւաքոյթներու մասնակցելու: Թրքական ոստիկանութիւնը կ'ըսէ թէ անոնք «անհայրենիքի (ափաթիւ) Նանսէնեան անցազր ունէին եւ ոչ մնալու արտօնութիւն, ոչ ալ աշխատանքի իրաւունք եւ արդէն ժողովի մասնակցած էին Իզմիր եւ Պոլիս»: Երեք երգիչները Ճրանսա արտագաղթած են, ուր եւ են:

ՅՐԱՆՍԱՅԻ Նախագահը Փիզա պիտի երթայ Դեկտ. 2ին տեսնուելու համար նախագահ Լէոնէի հետ:

ԹՐԿԱՊՍՏՈՒՄ ԹՈՒՐԿԵՒԵՆՈՐ ՀՐԳԱՅԻՆ ԳԱՇԻՆԻՐ

Մոսկուա կ'անապարհ Անգարա կը խաղցնէ

Պոլսոյ քերթերէն կը պարզուի որ Մոսկուա շատ անհամբեր է քուրք - խորիքային դաշնագրի ստորագրութեան համար, մինչ Անգարա ինչ-ինչ նպատակներով կ'ուզէ ժամանակ շահիլ: Ստորեւ տրուած մանրամասնութիւնները —

Անգարա — Վարչապետ Միլեթյան Տէմիրելի վերջնական թուական մը տուած չէ Պորհ. կառավարութեան, Մոսկուա իր ուղեւորութեան մասին, որու հետեւանքով Պորհ. կառավարութիւնը ուզած է փութացնել այն «քաղաքական համաձայնագիրը» որ պիտի ստորագրուի երկու երկիրներու միջեւ: Պորհ. Միութեան վարչապետ Կոսիգին Կարս պիտի դայ, Արիւսայի ջրէկետորակային հիմար — կէքի հանդիսութեան ներկայ ըլլալու համար, եւ հաւանական է որ Անգարա ալ հանդիպի: Անգարայի խորհրդային մեծ դեսպան Բոտխանով Նոյ. 19ին այցելեց Արտաքին նախարար Չաղլայանի իր եւ մէկ ժամ տեսակցեցաւ անոր հետ: Յայտնի եղաւ թէ Պորհ. Միութիւնը կ'ուզէ ժամ առաջ ստորագրել Թուրքիոյ հետ կնքելի համաձայնութիւնը:

Հանրապետութեան նախագահ Փահրի Գօրուիւրը անհանդիստ է, իսկ վարչապետ Տէմիրելի յայտարարեց թէ մինչեւ տարեվերջ հարաւորութիւն չունի Մոսկուա երթալու, ուստի, այս պայմաններուն տակ, նպատակայարմար պիտի ըլլայ օգտուել Կոսիգինի Թուրքիա այցելութիւնէն: Այդ առթիւ կարելի է ստորագրել Թուրքիա-խորհրդային «քաղաքական համաձայնագիրը»: Անգարայի խորհրդային մեծ դեսպանը իր կառավարութեան այս բաղձանքը փոխանցած է Արտաքին նախարար Չաղլայանի իր:

Չեռնհաս շրջանակներէ կը հաղորդուի թէ Թուրքիա «սպասողական շրջանի» մը մէջ է եւ չուզուի անապարհ յորոշում մը տալու: Երկու կողմերու միջեւ վերջնական հասկացողութիւն մըն ալ դոյսացած չէ տակաւին, մայր համաձայնագրի մասին: Թուրքիա Պորհրդային կառավարութեան առաջարկած կարգ մը արամագրութիւնները «չափազանց կաշկանդիչ» գտած է եւ անոնց բարեփոխումը կը պահանջէ:

ՆԻԻ ԵՈՐԿԻ Ազգաժողովին ապագայ թակամասցման յանձնախումբը 0ի դէմ 111 ձայնով (18 ձեռնպահ) դատապարտեց Ճրանսան ձիպուելի առթիւ, պահանջելով որ առանց պայմանաժամի պարպէ գինուորական իր կայանը:

ՄԱՍԼԵՆԻ ԵՒ ՔՈՆՔՈՐՏԻ կայարաններուն միջեւ մեթոքի երկու կառախումբեր բախում ունեցան առջի օր: 35 հողի վերաւորուեցաւ: Վարորդներէն մին շատ արագ կ'երթար:

ԹԱՍ գործակալութեան համար Քորոմպիայի եւ Հարվարտի համալսարաններու «Պորհ. Միութեան հետազոտութեան կեդրոններու» նիւթական զժուարու թիւները յատկանշական են ինչ կը վերաբերի ամերիկեան «խորհրդայնագիտութեան» անկումին: Ասոնք միայն պաղ պատերազմով կը սնանէին եւ համերաշխութիւնը վնասած է իրենց:

Ա.Ռ.Ա.ՁԻՆ ՀԱՅ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԵՐՈՒՆԻՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆԸ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

0

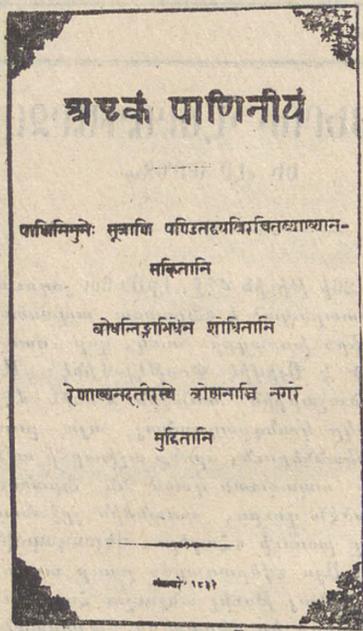
Հնդկերոսական լեզուներու առաջին քերականութիւնը հնդկի Սանսկրիտ լեզուի քերականութիւնն է, Աստադիւսի (այսինքն՝ «Ալիս մասի համալրութիւն») զըրուած Ն. Բ. չորրորդ դարու վերջաւորութեան Փանիւնի անուն հռչակաւոր լեզուաբանի մը կողմէ: Կը կցեմ այդ զըրին ճակատի լուսանկարը, հրատարակութիւն մը զոր կատարած է Օթթօ Փոն Պէօճիւնը: Այս քերականութիւնը զըրուած է չարիածոյ եւ կը պարունակէ չորս հարար քերականական կանոններ, խիստ կուռ ու սեղմ ձեւով ամփոփուած, սուրբա կոչուող տաղերով:

Արեւմուտքի մէջ որպէս առաջին քերականութիւն առը կը համապատասխանէ Գիոնիսիոս Թրակացիի Թիւնի կրմաքիֆի (Արուեստ քերականութեան) կոչուող զըրը, զըրուած Ն. Բ. երկրորդ դարուն: Այդ զըրին ճակատի լուսանկարն ալ կը կցեմ հոս: Գիւրը հրատարակուեցաւ 1884ին Կուսթալ Ուհլիի ձեռնարկ: Հակերթ երկ մըն է այս, ծաւալը 400 տողէ պակաս, սակայն եւ այնպէս Երբայի մէջ իր տեսակին առաջինը:

Թարգմանական մարզին մէջ առաջին հանդիսացան Հայերը, վերածելով զայն դարար հայերէնի, սակայն ոչ ամբողջ-ըզին ստրկագէտ, այլ՝ տեղ տեղ անհամաձայն փոփոխութիւնները կատարելով: Ասորիները հետեւեցան Հայոց ու Ռիչարդի Սերգիոս (մեռ. 536) այս զըրը ասորիներէն վերածեց ճիշդ զըրուն սկիզբը, մինչդեռ Հայերը հայացուցած էին զայն մէկուկէս դար առաջ:

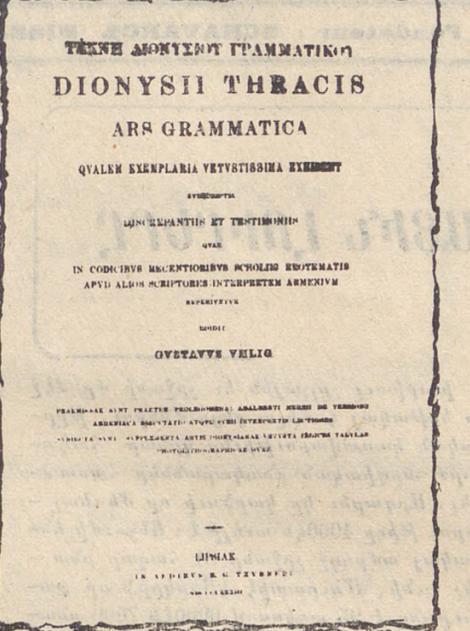
Ահաւասիկ Թրակացիի քերականութեան բաժանումներուն հայերէնները. 1.— Յաղագս քերականութեան, 2.— Յաղագս վերջանութեան (այսինքն՝ ընթերցման), 3.— Յաղագս ոլորակի (= շեշտ), 4.— Յաղագս կիտի (= կէտադրութիւն), 5.— Յաղագս հարկերութեան (= երգ), 6.— Յաղագս տառի, 7.— Յաղագս վանգի, (= վանկ), 8.— Յաղագս տկար վանգի, 9.— Յաղագս սուղ վանգի, 10.— Յաղագս հասարակ շարժարաց (= վանկաշար), 11.— Յաղագս բարի, 12.— Յաղագս բանի (= խօսք), — Մասունք բանի — 13.— Յաղագս անուան, 14.— Յաղագս բայի, 15.— Յաղագս լծորդութեան, 16.— Յաղագս ընդունելութեան, 17.— Յաղագս յաղի (= յօդ), 18.— Յաղագս դերանունութեան. 19.— Յաղագս նախադրութեան, 20.— Յաղագս մակբայի, 21.— Յաղագս շարժակի — Յաղագս — 22.— Յաղագս առոգանութեան, 23.— Յաղագս արուեստի, 24.— Յաղագս ոտից (= ամանակ): Գ. Բայ սահմանական, ներդրական, կրտսերական, ստորագասական, հրամայական, ըզմական, ներկայ, սպառնի, յարակատար, վերակատար, աներեւոյթ եւայլն:

Հայերը թարգմանութեան մէջ տեղ տեղ յունարէնի ձեւարանութեան են հետեւած: Օրինակ՝ բայի մարզին մէջ, յունարէնի բիփթօ՝ (տիւպտի) բառին դէմ հայերէն կոփեմ վերակատար՝ յունարէն

էրէրիփին, հայերէն Էկոփեցի, փոխանակ կոփեցի (բարդատէ՝ հայերէն գըտնեմ, գտնեմ բային անցեալ կատարեալ) Գ. դէմք եգիտ (Եր յաւելումը միայն եղակի Գ. դէմքի մէջ), ու գամ բային անցեալ կատարեալը եկի, եկեր, եկ: Սակայն հոլովի մարզին մէջ Հայերը՝ Լատիններուն նմանելով վրիպանքն չեն ենթարկուած: Օրինակ, հարցական հոլովին յունարէնը՝ այսօրուան հնչումով Էրիաքիփի է, որ նոյն լեզուին մէջ երկու իմաստ ունի. առաջինը՝ «պատճառըլլալ», երկրորդը՝ «ամբաստանել»: Օրինակ, հայրը որդին կը սիրէ նախադասութեան մէջ Յոյները որդիին հոլովը կոչած են Էրիաքիփի, այսինքն «պատճառական», որովհետեւ եթէ որդին չըլլար՝ հօր մէջ սիրելու զգացումը պիտի չարթնար, սիրելուն «պատճառ» որդին է, որով հոլովը «պատճառական» է: Իսկ Լատինները որոնք ընդհանրապէս անձնական քերականագէտներ են եղած, Էրիաքիփի միւս՝ այսինքն անյարմար իմաստն են առած, — «ամբաստանել» — եւ հայցական հոլովը կոչած են աֆֆուաքիփի — զոր ցայսօր հեղանակ ծիծաղով կը գործածեն խնդրին էութիւնը գիտողները: Հայերը խնդրին էութիւնը արդէն զի ալին Գիոնիսիոսի քերականութեան թարգմանութեան ստեղծելու յունարէն Էրիաքիփին զիմարտեցին աւելի յարմար գիտական բառով մը, ոչ թէ «պատճառական» այլ՝ հայցական: «Հայրը որ-

դին կը սիրէ»: գով կը սիրէ. այդ հարցումին պատասխանն է որդին: Գիոնիսիոսի քերականութիւնը մեկնաբանած են չարք մը հայ մատենագիրներ: Առաջիններէն մին եղած է Գալիթ փիլիսոփան, որ կոչուած է Անյաղթ ու Եռամեծ: Իր մեկնութիւնը կը գրաւէ 46 էջ: Երկրորդ մեկնիչը անանուն է (28 էջ): Երրորդը՝ Մովսէս Քերթոզ, Խորենացի կոչուածը (21 էջ): Չորրորդը՝ Ստեփան-

նոս Սինեցի (36 էջ): Հինգերորդը՝ Գրիգոր Մագիստրոս (27 էջ): Վեցերորդը՝ Համաթ Արեւելցի (33 էջ): Ասոնց վրայ պէտք է աւելցնել Երեւանի համալսարանին Հայագիտական բաժնի դասախօս ու այժմ ակադեմիական, Գէորգ Չահուկեանը (ծն. 1920), որ 1954ին Երեւանի Մատենադարանին մէջ գտաւ Գալիթ Քերթոզի վերագրուած մեկնութեան երեք ձեւագիրները: Չահուկեան իր գտած ձեւագիրները 1956ին հրատարակեց «Քաներ Մատենադարանի» պարբերականին Գ. հատորին մէջ (էջ 241-264): Միւս ձեւագիրները կը գտնուին Սիմֆիթիայ (այժմ՝ Մատենադարանի մէջ), Վենետիկի ու Վիեննայի վանքերու մատենադարաններուն մէջ:

Գիոնիսիոս Թրակացիի քերականութիւնը մեծ խնամքով քննած ու վերլուծած է մեր Նիկողայոս Արտինը (1875-1942) եւ իր վերլուծումը որպէս գիտական թէզ, հրատարակած է 1915ին ուսուսէն Ս. Փեթրոպոլիի «Գիտութեանց Կայսերական Ակադեմիայի» «Հայկական-Վրացական Մատենաշար»ին Գ. հատորով: Այդ երկը ուսուսէնէ Ֆրանսերէնի է թարգմանուած, Մոսկի համալսարանը, Պեթրս, եւ հրատարակուած է Լուվին 1970ին (332 էջ), որպէս 25րդ երկը «Հայկական Մատենաշար Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան», կոթողով հայ քերականութեան պատկառելի հնումութիւնը:

Մանկավարժական տեսակետով կարելի էր, նոյնիսկ հիմնական նկատուող հարցերէն մէկն այն է, թէ դասարանի մը աշակերտութեան թիւը ինչ պատկեր պէտք է ներկայացնէ: Ասիկա դեռ կը կարօտի մանրամասնութիւններու քննութեան, ինչպէս, օրինակ, տարբեր բաժանում եւ ասոր համապատասխան աշակերտութեան թիւի սահմանում դասարանէ դասարան:

Այս հարցն է, որ արծարծած է անտեսողէտ Ս. Պոլոսեան «Սով. Հայաստան» օրաթերթի մէջ՝ «Գլոցոց, որակ, պրոֆեսիոնալութիւն» խորագրին տակ լոյս ընծայած յօդուածով մը (*):

Այս հարցը հիմնական կարեւորութիւն կը ներկայացնէ մասնաւորապէս Հայաստանի համար: Արդարեւ, դպրոցական շէնքերու անբաւարար թիւին, ինչպէս նաեւ շէնքերու զգալի մասին ոչ յարմարուէտ վիճակին հետեւանքով ուսման այսպէս կոչուած երկիւրք եւ, նոյնիսկ, երեք հերթ զրուիւնը կը կիրարկուի: Այսինքն՝ տեղի պակասի հետեւանքով աշակերտութեան մէկ մասը կէսօրէ սուս, միւսը կէսօրէ ետք դպրոց կը յաճախէ առաջին պարագային: Երրորդ հերթի առաջնութեամբ է երեք մասի: Պէտք է աւելցնել անմիջապէս, թէ Հայաստանի պատկան մարմինները մեծ ճիշդ եւ աշխատանք կը թափեն տարիներէ ի վեր, որպէսզի դասաւանդութեան բնականոն վիճակ հաստատուի: Եւ յաջողութիւնները պիտի են: Այսպէս, Կրթական նախարարը՝ Ս. Հախումեան Ապրիլին կը յայտարարէր 78,8 տոկոսն այժմ աշխատում է մէկ հերթով... մինչև 1980 թուականը բարձր դպրոցները պէտք է անցնեն մէկ հերթեայ պարապմունքներին: («Սով. Գլոցոց», 1976 Ապրիլ 29):

Նախարարին ներկայացուցած տոկոսը շատ աւելի բարձր պիտի ըլլար եւ արդէն գրեթէ լուծուած պիտի նկատուէր ինդիւրը, եթէ շինարարութեան թափը համապատասխանէր առաջադրուած ծրագրերուն: Արդարեւ, շինարարութիւնը Հայաստանի տնտեսութեան թերի ճիւղերէն մէկն ըլլալով՝ տարուէ տարի չեն իրականացուիր նաեւ դպրոցական շէնքերու կառուցման եւ նորոգութեանց ծրագրերը: Ներկայացնենք մէկ - երկու թիւեր՝ պարզ զարմանելու համար պատկերը: Վերջին հինգ տարիներուն միայն կրանոսեղակ, Շամշադին, Նայիրի, Նոյնիսիոսեան, Եղեգնաձոր, Անի, Սպիտակ շէնքերը եւ Արարատ ու Աւան քաղաքները վեց հարար աշակերտի հաշուով նուազ դպրոցական շէնք ձեռք ձգեցին: Նախակրթարաններու համար նախատես-

ՌԱՆՉՊԱՐՆԵՐ

ՎԻՊԱՍՔ
ՀԱՅ ՇԻՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԵԱՆՔԻՑ

ԻՆՁՈՒ ԳՆԱՅԻ ԲԱՂԷՇ

Մի գնդակ եկաւ լեռան կողմից, եւ Տէր Բաջը հէնց այդպէս էլ ընկած մնաց իր գրան շէմքին:

Յանկարծ փոթորիկ պէս յայտնուեցին Սերորի գնդաբանները չորս հոգի եւ Սօսէի հետ Սերորին իրենց թեւերին առնելով, թողարկեցին զայն Անդոկ: Ամբարնի կաշուով մի բարձունք կայ Անդոկի վրայ. նրան այնտեղ դրին: Սոսէն մոտինը սուտեց Սերորի ձեռքը, բայց նրա թեւը մերժեց զէնք վերցնել: Հայդուկապետը դժուարութեամբ մէկ-երկու գնդակ վառեց եւ թուլացած ընկաւ:

Ու Ամբարնու վրայ հերոսարար կըստուելով, նահատակուեցին Սերոր Այրիւրի եղբայրները՝ Միսէն ու Չաքարը եւ որդին՝ Յակոբը: Չոհուեցին նաեւ չորսը այն եօթ գնդաբանները, որ Սալթից եկել էին Սասուն: Իսկ Տէր Բաջն արդէն սպանուել էր իր պատի տակ:

Տէր Բաջը մի որդի մնաց՝ Տէր Բաջ Ազամը, Սերորից՝ մի այլը Սոսէ ու մի քանի զինուոր:

Ու գոռաց Սոսէն Անդոկից, որ ձայնը Տալուորիկ հասնի: Բարձրացաւ մի քարածայռ ու նորից գոռաց. «Անդրանիկ, Սերորը նեղ տեղ է, Գէորգի, Մակարի հետ օգնութեան հասէք»:

Վերջին անգամ կրակեց Սերորը եւ գէնքը վայր նետեց զայնոյթից:

Սոսէն վերցրեց հերոսի գէնքը, չոքեց մի ժայռի ետեւ ու սկսեց կրակել: Անզօրութիւնից մոռնում էր Սերորը, աչքերը շանթեր էին արձակում: Ամբարնու լեռան կողմին մեռնում էր Նեմրութի Ասլանը՝ մենակ ու անօգնական:

Մէկը՝ Շուշնամերիկի անտանները քաշուած, իր վիշտն էր ողբում մենութեան մէջ, իսկ միւսը, անգէն եւ անգոր դէպի Սիմ լեռը փախչելով՝ կաշկանդուել էր Սեմալ գիւղի գոմերում:

Սոսէն բարձրացաւ, հաւատարուեց ջրատուքար Փաղէին ու նրանք սարի դապիթին կանգնած՝ միասեղ գոռացին. «Հասէք»:

Անդրանիկն առաւ այդ կանչը Սեմալում, բարձրացաւ տանիք ու զայնոյթից գնաց ու եկաւ տանիքին: Իր գնդաբանները փամփուշտ ու գէնք կապեցին վրան ու նրա հետ դէպի Սերորի լեռը շարժուեցին:

Ճիշտ այդ միջոցին մի գնդակ վերելից գալով, խոցեց Այրիւրը Սերորին: Սասնոյ ցեղապետն Սալթի ազան հասաւ եւ մեռած հերոսի գլուխը կորելով ու վերաւոր Սոսէին գերի վերցնելով, հրաման տուեց աւարակ փող հնչեցնել: Քիչ վերջը թէ՛ գորք, թէ՛ խուժան լեռները իջան վար:

Հեծեալ մի ոստիկան, Սերոր Այրիւրի գլուխը մի ցցափայտի զարկած, երեք զինուորով գնում էր Բշարէ Սալթի առջեւից: Ետեւից ձիւ վրայ վիրաւոր Սոսէն էր իջնում՝ երկու ոստիկան կողքերից նրա թեւերը բռնած, իսկ սանձը բռնել էր ոչն Ասէն: Սոսէի ետեւից Ալի փաշան էր շարժում իր յաղթական զորքով:

Սերորի գլուխը նախ տարան Մուշ, ապա այնտեղից՝ Բաղէշ: Երկու օր քաղաքի հրապարակի վրայ ցուցադրելուց յետոյ յանձնեցին Բաղէշի Հայոց առաջնորդարանին:

Կարմրակ անունով մի վանք կայ Բաղէշում: Հայոց առաջնորդը եւ վանքի սպասաւորը Նեմրութի հերոսի գլուխը գիշերով թաղեցին Կարմրակ վանքի արեւելեան դապիթի մէջ, մի ձեռք թիթեռու տակ:

Թողեցին եւ օրհնելով հեռացան:

Գլուխը Բաղէշ, մարմինը Անդոկ, էլ քեզ նման քաջ կը ծնուի՞, արդեօք, ննջիր սուրբ հողում Բաղէշ քաղաքի, Հին քրեմնու տակ Կարմրակ վանքի:

Եւ Սասունից գնացի Բաղէշ, գոռայ Կարմրակ վանքը եւ մի ամբողջ զինք արտասուեցի այդ դժբախտ դերբաժանի վրայ, ուր մի հատիկ գլուխ էր հանդուում - Սերոր Այրիւրի հերոսական գլուխը:

Առաջին մարզը, որ ինձ արթնացրեց այդ շերտի վրայից, մի թուրք ոստիկան էր: Նա ինձ գիշերով բանտ տարաւ:

ԽԱՁԻԿ ԴԱՇՏԵՆՑ

(Մար. - 28)

Տեղեկություններ

Ցանկ կ'իմանանք որ յետ երկարատև հիանալի ժամանակահատվածից հետո, նրա մեջ իր մահկանացուն կնքած է Տիգրան Արսիսի Սեուրի (ծննդաբանություն) :

Ողբերգական այսին էր տարաբախ վաճառ Սեուրի, որ ծանօթ էր Ֆրանսիայի գրականության շրջանակներում մեջ իր բազմաթիվ թարգմանություններով : Դեռ երիտասարդ, կը փակեր իր աչքերը, զոհ անողը հիանալի ժամանակահատվածից : Իր այսին, չարաչար աշխատանքով կը մեծցնէր իրենց միակ աղջիկը՝ Սեուրան, որու կը յայտնենք մեր խոր ցաւակցութիւնները :

Յուզարկաւորութիւնը կատարուած է Երեւանի օր, նրա մեջ, ընտանեկան մտերիմ շրջանակի մէջ :

Հ. Յ. Դ.

Կրճնովի — Հ. Յ. Դ. Եօթներորդական ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրահրէ բոլոր ընկերները Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 3, երեկոյան ժամը 8-30ին զբոսայգիի սրահը : Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորել է :

×

Սէն Շաւուր — Սէնթ Էթիէն Հ. Յ. Դ. Անտոյ-Վարուժան կոմիտէներու ժողովը Հինգշաբթի Դեկտ. 2 ժամը 21ին սովորական հաւաքատեղին (Սէն Շաւուր) : Կարելոր օրակարգ : Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորել է :

ՓԱՐԻԶԱՆՑ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԲԵՐՈՒ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի Դեկտ. 5 ժամը 17ին կէս գիշեր, Dans les Salons de l'Hôtel George V, 31 Ave. George V, Paris 8e Նախագահութեամբ Տիգրան ԵՍԹԵՐ ԻԶԳԱԼՍԵԱՆԻ Նաագախումբ շարադիկան Djan Tatlan, vedette de Radio et du Cabaret Tsarévitch Մուտք 30 ֆրանկ — ուսանողներու 10 ֆրանկ

COURS DU MERCREDI AU COLLEGE SAMUEL MOORAT

Nous vous informons que nos cours d'arménien se poursuivent par méthode audio-visuelle au 26, Rue Troyon à Sèvres Age d'admission: entre 6 et 12 ans. Deux cars prennent les enfants le matin et les ramènent en fin d'après-midi. Trajet: 1er car — Asnières, Neuilly, Porte de St.-Cloud, Sèvres. 2ème car — Palaiseau, Antony, Clamart, Issy-les Moulineau, Sèvres. Pour complément d'information, téléphoner au secrétariat: 793-09-47.

Si des parents demeurent à proximité de ces localités et souhaitent envoyer leurs enfants, ils peuvent également prendre contact avec nous, nous essayerons de les satisfaire.

ՅԱԽԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապ. Խաչի Ալֆորդիլի վարչութիւնը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ այս Տիգրան Վիգորիի Յովհաննէսեանի եւ Տէր եւ Տիգրան Ա. Զապունեանի եւ իրենց բոլոր ընտանեկան պարագա-ներուն իրենց փեսային եւ զեռայրին՝ Յովհ. Մինասեանի մահուան առթիւ :

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCH» 83,rue d'Hauteville 75010 Paris Commission Paritaire : N° 55935

Aline ETMEKDJIAN AQUARELLES GALERIE LES AMIS DES ARTS 26, Cours Mirabeau Aix-en-Provence du 3 au 16 Décembre Le vernissage aura lieu le Vendredi 3 Décembre à 18 heures La Galerie est ouverte tous les jours de 10 à 12 h. et de 15 à 20 h. excepté le Mardi.

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՉԻ ՍԵՐԱՆԻ մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը, Զորեջաբթի Դեկտ. 1, ժամը 20-30ին, քաղաքապետարանի սրահը : Կարելոր օրակարգ : Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. վարչութեան ներկայացուցիչը :

×

ՍԵՒՍՏԻՈՅ ԴԱՐՔԱԿԻ Հայրենակցական Միութեան ընդհ. անդամական ժողովը այս Կիրակի, Նոյ. 28, ժամը 3ին, Իսիի Հայ Մշակոյթի Տան Սեբաստայի Մուրատ — Խրիմեան սրահը : Կարելոր օրակարգ : Բոլորին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԵՐԵԿՈՅԹ

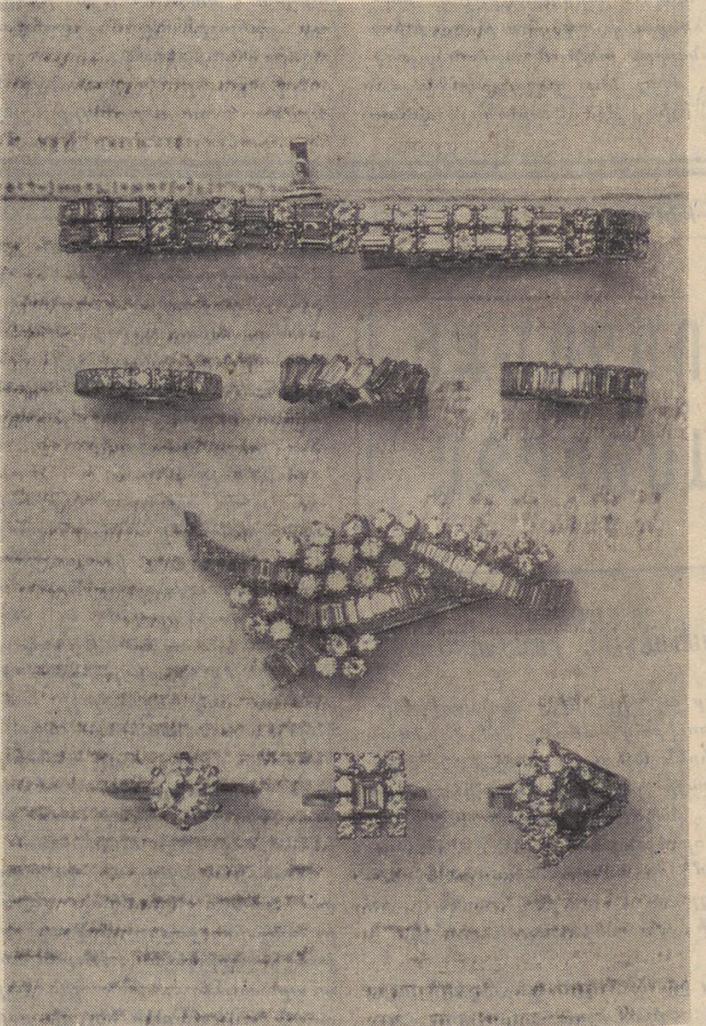
Ի Ս Ի Ի Ն Ո Ր Ս Ե Ր Ո Ւ Ն Դ Ի Կ Ո Ղ Մ Է ՈՒՐԲԱԹ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 20.30ԻՆ Կը խօսի ՓՐՈՑ. Ֆ. ՖԷՏՏԻ Կը մասնակցին — Անի երգչախումբը, Նայրի պարախումբը, Իսիի Նոր Սերունդի թատերախումբը որ կը ներկայացնէ — Նշան Պէշիկբաշիանի ՀԻՒԱՆԴՏԵՍԸ

Soirée Culturelle Arménienne

ORGANISÉE PAR LE NOR SEROUND D'ISSY VENDREDI 3 DECEMBRE 1976 A 20 HEURES 30 THÉÂTRE MUNICIPAL D'ISSY-LES-MOULINEAUX 25, AV. VICTOR-CRESSON Mo MAIRIE D'ISSY

Խ Ը Տ Ը Ր Ե Ա Ն

Ձեր գովարկեկներուն համար

Վստահելի հաստատութիւն մը Edouard KHEDERIAN 66, rue Lafayette 75009 Paris tél. 770-11-63

Savez-vous que vous trouverez à :

AIR FRANCE

AGENCE DES INVALIDES 2, Rue Esnault-Pelterie — 75007 Paris — Métro: Invalides Téléphone : 550-32-30 — poste 46-55

le meilleur accueil auprès de : ANAHID BOYADJIAN pour vos voyages d'affaires et de tourisme - individuels ou groupes

Ձեր մամրորութիւններուն համար, գործի, գրաստանային, անհատական թէ հաւաքական,

մի՛ վարսուի՛

զիմեցէք վերոյիշեալ հասցէին, ուր ԱՆԱՀԻՏ ԳՕԵԱՃԵԱՆ լաւագոյն ընդունելութիւն կը վերապահէ ձեզի

ARMÉNIE 1976

Départs chaque mois :

du 22 Décembre au 3 Janvier 1977

à partir de 2680 fr.

Réduction Spéciale : Aux personnes âgées de 60 ans et plus, et aux familles de 4 personnes au moins, s'incrivant ensemble.

Renseignements et Inscriptions

A PARIS mondotours 2, rue de Sèze — 75009 Paris — Tél. : 073-32-64 266-50-12 073-30-64 A LYON Varoujan Sarkissian sevan voyages 50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66 Licence Voyages : A. 721.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱ ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿԻ ՃԱՌԸ ԵՒ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ

Օ

Նախագահ Ժորժարի պաշտօնի անցնելու մասին ի վեր (Մայիս 74) բոլորը համաձայն են իր կարեւորագոյն ելոյթը նկատելու Սթրազպուրգի ճառը: Նոր բաներ չըսուելու համար, բայց ըսելու ձեւն էր, որ ուղարկուեցին զրուցիչ: Հանդիսաւոր, կարող չեղաւ մը գործածեց, որ կ'ուզէր ցոյց տալ թէ հակառակ բոլոր խոչընդոտներուն, որոշած է վճռական ըլլալ: «Ամբողջութեամբ իմ կարծիքն էր զոչնախապաշտութեան...», այդ ամբողջութեամբ, որ կը դիմէ մտքերուն, զանոնք ցնցելու, անհամբերութիւններուն զանոնք դրդելու եւ արդար փափաքներուն զանոնք չափազանցներու համար, երբեք կայուն չէ դարձուցած զբամ մը, արտածած ապրանք մը կամ ստեղծած պաշտօն մը»: Այս խօսքերը արտասանուած խիստ ոճով մը, կը ձգտին հասկընել ժողովուրդին, որ պէտք է համախորհել իր շուրջ, քանի «խառնակութեան ժամանակը չէ»:

« Փոքրիկ պատմութեան » համար, ինչպէս կը լսեն, յիշենք, որ ինք իսկ վաղուց իր կողքը, բացումը կատարած է Ա. Յ. կատուղիին դէպի Սթրազպուրգ եւ ուզած է վճարուել կայանը վճարել 17 ֆրանքը, բայց անդրադարձած է որ զբողոքները դրամ չունի ու փոխ առած է Ֆուրբանգին, որ իրեն կ'ընկերանար:

ԿԻՐԱԿԻ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ

ԱՐՄԱՍԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ՎԻՇԻ

Վիշի մէջ Ժան-Ժաք Սերվան-Շրէպէր առաջարկեց որ համախորհուրդին բոլոր անունք որ բարեփոխման կողմնակից են: Վարուաղիէն արժանապահանջուաւ այս 75րդ համադրումը առաւելաբար «խորհրդաժողովեան համադրումը» մը կը նկատուէր: Սերվան-Շրէպէր կ'անդրադառնայ իւ. Տէ. Իո. ի չիբաքեան շարժումին բայց կը շեշտէ «ճակատագրական սխալ պիտի ըլլար մենք մեզ գտնել այդ համախորհուրդին մէջ, որ որեւէ պարագայի չի կրնար մեզի վերաբերել»: Յայտնած է սակայն թէ Շիբաքի հետ հրապարակային ընդհանրութեամբ մը պիտի ունենայ 77ի սկիզբը:

ՇԻՐԱՔԻ ՇՈՒՐԶ

Իւ. Տէ. Իո. ի Կեղը. Կոմիտէի նիստին կիրակի օր Վիլմոսպի մէջ ընդունուեցաւ Շիբաքի առաջարկը՝ նոր համախորհումը ստեղծել: Այս հանդիպումը կազմակերպուած էր պատրաստելու համար ընդհ. ժողովը, որ տեղի պիտի ունենայ Կիլիկիայի Շիբաք քաղաքում: Կեղը. Կոմիտէին ընդունուեցաւ ուրեմն բարեփոխման ծրագիրը, կանոնադրի բարեփոխումը եւ քաղաքական մանիֆեստը, որ վա-

ւերացման պիտի դրուի կիրակի արտահարգ ժողովին: Իւ. Տէ. Իո., անգամ մը եւս անունն ալ պիտի փոխէ եւ կրնայ դառնալ Իո. Եֆ. Իո. (Ֆրանսացիներու համախորհումը Հանրապետութեան համար): Քաղաքական մանիֆեստը կը շեշտէ. «Գաղով մեզի, որոշեցինք համախորհուրդը պաշտպանելու համար կենսական արժեքները որոնց կը հաւատանք եւ ազգին կենսարար ցնցումը ստեղծելու համար»: Բոլորը համաձայն են Շիբաքի հետ բացի Շապանէ որ ընդդիմացաւ ոչ մանիֆեստին՝ այլ՝ կանոնադրի բարեփոխման «Իմ պատճառարանութիւններս, կ'ըսէ նախագահութեան նախկին թեկնածուն, քաղաքական զատ ուրիշ դրդապատճառ չունին, միութիւնը անպայման միաձայնութեամբ չէ»:

Կիրակի օր 20էն 25 հազար հոգիի կը սպասուի ողբացել Իւ. Տէ. Իո. ի համադրումին, ուրիշ պիտի ծնի կողմնակից շարժում մը, իր դուրսն ունենալով Շիբաք:

ԼԻՈՒՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ ՄԱՂԸ

Օ

Լուի Փրատէլ մեռաւ 69 տարեկանին, ոսկորի քանակէ: Քանի մը ամիսէն քան տարի պիտի ըլլար որ կը վարէր, մեծ ձեռնհասութեամբ, Լիւնի քաղաքացի-ատիւնը, որ կը յաջողէր Եսուար Էնիոյի որ հոն էր 1905էն ի վեր: Չեղք կ'անէր մարած քաղաք մը, զոր կենսիկ պիտի կոչէր տարիներու ընթացքին, պիտի արդիականացնէր եւ մանաւանդ պիտի շինէր: Իսկապէս Փրատէլ եղաւ Լիւնի Շիբաքը քաղաքացի: Արժանապահ շարքերը մտած էր կանուխէն եւ հոն է որ ուղարկուեցին զբամ էր Էնիոյի:

Մեծ քաղաքացի մը, Լուի Փրատէլ էր նաեւ ազնիւ մարդ մը: Երբեք չէր սակարկած իր մասնակցութիւնը Հայերուն եւ փառաւոր ճառ մըն էր զոր պիտի արտասանէր 1972 Յունիս 4ին, Տէ. սինի Ապրիլեան յուշարձանի բացման արարողութեան: Պաշտօնական անձնաւորութիւն, Լուի Փրատէլ չճամբէր բաները, շխուստիեցաւ դատապարտել թուրքը ու շեշտել թէ «յանցաւոր ենք բոլորս» (ճառը, լոյս տեսաւ Փրանսերէն «Յառաջ» Յունիս 14ի թիւին մէջ):

Քիչ ետք պիտի այցելէր նաեւ Հայաստան Նախընտրող Պիլիքեանի հրաւերով եւ ընդունուէր Կակոթիլիոսին կողմէ:

Վ Ա Ն

Ահաւոր ձիւնը, որ յաջողած է երկրաշարժին, նոր աւերներ գործած է քանի կարելի չէ եղած օդնութեան հասնել (ճամբաները փակ են, թռաններն ալ չեն կրնար իջնել) ու հազարաւոր անապատան աղէտներն ալ կը մեռնին այդ պայմաններուն մէջ: Վանի երեսփոխան կատարելիքը Մուղաֆէր Ենուէ կ'ըսէ. «Սարսափած ենք, որովհետեւ լեռնային գիւղերը շարժէն ողջ մնացածները չի մտա ցուրտին կը մեռնին»: Մինչ Ահմէտ Թոսուն կ'աւելցնէ. «Ձիւնի այս փոթորիկը, այս պայմաններուն մէջ նոյնքան մեծ աղէտ մը կը նկատենք որքան երկրաշարժը»:

Կարելի չէ մեռեալներու որոշ թիւ մը ըսել բայց ապահով կը թուի որ նուազագոյն 6000 է, արդէն 3626 դիակ հանուած էր Մուրատիէ եւ Չալտրան: Վանի օդակայանը փակ է, ձիւններու տակ թաղուած: Օդնութեան կը հասնին, անշուշտ ամէն կողմէ: Ամերիկայի Առեւտուրի նախարար Անգարա գացած է տեղւոր վարչապետ Գալուստիէի համար ամերիկա-

կան օժանդակութիւնը: Միացեալ Նա-հանդները արդէն երեք միլիոն տոլարի արժէքով օդնութիւն կատարած են: Յոյները 40 թոն ապրանքով օդնաւ մը զբողոքած են եւ Գարամանլիս ցաւակցական հեռագիր դրկած է:

Նոյ. 25ի Մարմարա կը յայտնէ թէ շարժը աւեր գործած է նաեւ. Մուշի, Պիլիսի, Պուլանըքի, Վարդոյի, Էրզրումի, Սնուսի, Փաթնուսի, Պինկէօլի, Կարսի, Սղերքի եւ Պաթմանի շրջակայքը:

Քանի մը սուր

ԺԼՆԵՒԻ մէջ վերը դառաւ Ընկերավարական Միջազգային համադրումը, որ զբողոքեալ նաեւ Մերձուր Արեւելքով: Ռապին որ Պրանտի հետ գլխաւոր «դէմք» էր այս 13րդ համադրումարին առաջարկեց որ ժողով մը գումարուի Միլլին Արեւելքի ապահովութեան եւ գործակցութեան շուրջ:

ԵԳԻՊՏՈՒ նախագահը Սընտէյ Թայմըզին ըսած է թէ կը փափաքէ լաւ յարաբերութիւններ ստեղծել Սորհ. Միութեան հետ, բայց մէկ պայման ունի Բրեթնեյի համար «այս զիս պէտք է սունէ ինչպէս որ եմ»:

ԼԻԲԱՆԱՆ խաղաղ է եւ ըստ Նիւուզ-Ուիքի Սուրիա ալ լաւ «գործ» մը ըրած է իր գրական բանակով քանի ամսական զինուոր դրուի 500 տոլար կը գանձէ եւ ինք 25 տոլար կը վճարէ զինուորին: Գաղով Պէյրութի, ընդհ. վնասը մէկ միլիոն տոլար կը նկատուի եւ կ'ըսուի թէ Բ. աշխարհամարտէն ի վեր ոչ մէկ քաղաք այդքան վնաս կրած էր: Միւս կողմէ Իսրայէլ կրկին ազդարարած է Սուրիոյ որ կէս-ճամբան կենայ եւ իր գործը դէպի հարաւային Լիբանան չերթայ:

ԹԻՔԱԿԱՆ իշխանութիւնները վերջին օրերս աւելի սաստիկացուցած են յոյն-կիպրացի զիւղացիներու տեղահանութիւնը կողմին հիւսիսային շրջանը: Միաժամանակ թրքական իշխանութիւնները կ'արագացնեն թուրքիայէն եկողներու տեղաւորումը:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԵԱՆ

Հանդէսներու խնդրումը եւ «Յառաջ»ի հիմնադրին սկզբունքին յարգանքը (որ միայն 4րդ էջը ծանուցում կը դնէր) պատճառ են որ ուշանայ բազմաթիւ շնորհակալիքներու հրատարակութիւնը: Կը խնդրենք կազմակերպութիւններէն, որ համբերեն եւ նոյն շնորհակալիքներէն ԿՐԿՆԱԿ օրինակներ չըրկեն շփոթու-թիւններ եւ աւելորդ աշխատանք ստեղծելով, արդէն ծանրաբեռնուած թերթիս վարչութեան:

Շնորհակալիքները ստիպողական բնոյթ չունին, մենք կ'ուզենք վստահ ըլլալ որ տուողը կուտայ ապաւ հաճոյքին համար եւ ոչ թէ ժամ առաջ իր անունը տեսնելու թերթին մէջ:

Ուրեմն, կը խնդրենք կրկին, որ քիչ մը հասկացողութիւն ցոյց տրուի: Բոլոր ազգերը լոյս կը տեսնեն, կամաց-կամաց, մաս-մաս:

Շնորհակալութիւն:
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՉ ՈՉ ՄԷԿ ՎՆԱՍ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԷՆ

Ինչպէս գրած էինք, առջի օր, արեւելեան թուրքիայէն զատ, ցնցումներ պատահած էին նաեւ Երեւան եւ Լենինական բայց զոչ չկար: Արմէնիքս Նոյ. 25ի իր հաղորդագրութեան մէջ կը հաստատէ որ Նոյ. 24ին, Հայաստանի երկրաշարժի կայանները ուժեղ երկրաշարժ մը արձանագրած են, որու կեդրոնը կը գտնուէր Լենինականէն դէպի հարաւ-արեւմուտը 200 քիլոմէթր հեռաւորութեան վրայ: Առաջին ծանր ցնցումին հետեւած են աւելի թեթեւ ցնցումներ, որոնք զգալի եղած են Երեւան, Լենինական, Նախիջևան եւ Գորիս բայց ոչ զոչ, ոչ ալ վնաս կայ:

ԿԱՐԸՆ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ ՆՈՐ ՊԱՇՏՈՆԸ

Օ

«Սով. Հայաստան» Նոյ. 21ի թիւէն կը տեղեկանանք թէ Հայաստանի Գերագոյն Սորհուրդի որոշումով, Հայաստանի Գերագոյն Սորհուրդի Արտաքին Յանձնաժողովի նախագահ ընտրուած է երեսփոխան Կարէն Դալլաքեան եւ այդ յանձնաժողովի նախագահի պարտականութիւններէն «ազատած» է Ստեփան Թովմասեան:

ԵՐԵՒԱՆ

ԵՐԳԷՈՆԱՀԱՐ ՎԱՀԱԳՆ ՍՏԱՄԲՈՂՅԵԱՆԻ ՆՈՒԱԳԱՇԱՆԴԵՄՆԵՐԸ

Երգէտնահար Վահագն Ստամբուլցեան, որ շրջապտոյտի դացած էր Սվերդլովսկի, Բաքու եւ Եսթոնիա, վերադարձած է Երեւան: Ասկէ առաջ առաջին երկու քաղաքներուն մէջ նուազահասնդէսներ ալուած էր Վ. Ստամբուլցեան, սակայն Եսթոնիա իր առաջին այցելութիւնն էր որ կուտար եւ արուեստասէր հանրութիւնը ըստ արժանուոյն գնահատած է երգէտնահարի մեկնաբանական արուեստը: Նուագահանդէսի իր յայտագիրը բաղկացած է Պախի գործերէն եւ Կոմիտասի մշակուած ժողովրդական տաղերէ: Երգէտնահարի յաջորդ նուագահանդէսը տեղի կ'ունենայ Ուկրանիա:

ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱՅ ՍԵՄԻՆԱՐԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՉ

Երեւանի մէջ սկսած է Սորհ. Միութեան զբոսաշրջիկութեան կազմակերպութիւններու պատասխանատուներու սեմինարը, որ պիտի տեւէ տասը օր: Այս սեմինարը Հայաստան դացած են Մուկուայի, Լենինգրադի, Կիււի, Թիֆլիսի, Տաշքենդի, Արմ-Աթլայի, Սարարովսկի, Արխանգելսկի, Մուրմանսկի, Սիմֆերոպոլի, Կազանի եւ այլ զբոսաշրջիկութեան կեդրոններու հարիւրէ աւելի պատասխանատու անձեր:

ԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿ - 3

Ատենն է մը ի վեր, մեր մամուլին մէջ կը ըլլան, հրահրիչ գրութիւններ կ'արտատուեն եւ ուր մեղադրանքի, դատապարտութեան վճիռ կ'արձակուի, ու «գաւազան», «գաւազիք» ու նման անպատասխանատու, ճիշդ որակումներ կ'ըլլան հանդէպ այն Հայերուն՝ որոնք վերջին տարուան ընթացքին հեռացած են Լիբանանէն, դանդաղան պատճառներով: Երբեմն անհաստ մը է ստորագրողը, յաճախ խմբագրական մը կամ ազգային վարչական մարմնի մէջ գեկոյցը: Այնքան շատ ու բազում կրկնուեցաւ՝ որ խօսքը թէ՛ իր իմաստէն արտամեցաւ եւ թէ՛ ալ իր ուժը կորսնցուց ու եթէ արծարծուած դադարաւորին մէջ՝ Հայերու համախումբ ապրելու նպատակներու մասին՝ որոշ ճշմարտութիւն մը կար՝ հիմա այդ ալ անտեսուելու վտանգին մէջ է:

Սոսքին ու թեմային ետին սակայն աւելի լուրջ երեւոյթ մը կ'ընդհանրուի, ամբողջ ողի մը, մտայնութիւն մը, ճշգրտաբանային ապրումներու տեսչէն բխած խուճապի հոգեբանութիւն մը՝ որու մասին կ'արժէ խորհրդածել: Եւ վերջապէս, սիրելոքեան մամուլը առ հասարակ կրաստորական արձագանքը կուտայ այս արդարակիւն ու ուղիին՝ առանց սակայն իր անկախ, սեփական վերլուծումը ընելու ու տեսակէտ յայտնելու, կամ չունենալուն կամ ալ չկարենալուն հետեւանքով: Երկու պարագաներուն ալ հասարակութիւնը պէտք է լուսաբանուի ու ճշգրիտ դատողութեան առջնորդուի, պէտք է բացատրուի բոլորին թէ ի՞նչ է իմաստը, արժէքը ու մանաւանդ հետեւանքը վարկարկութիւնի սա սանձարձակ համարարկին որ կը նետուի քիչ մը ամէն կողմ ու ամէն անձի անխորի:

Պէտք կա՞յ ըսելու թէ Լիբանանի Հայերու ցոյց տուած կամքը, կորովը ու քաջութիւնը՝ հերոսային որակումի արժանի են:

Ամխնորէ ի վեր Հայերուն կեանքը Լիբանանի գոյութիւն մէջ՝ մեր Յեղափոխութեան Պատմութեան վերջուած էջի մը կը նմանի ու երբ որ մը, արուեստագէտի ստղանդով անիծուած գրող մը, առանց լայնի, ատելութեան կամ հոեոտորութեան՝ նետէ այդ մղձաւանջին շտապը մեր ու մանաւանդ մեր զաւակներու երեւակայնութեան պատաստին՝ ո՞վ գիտէ որքան նոր ու տարբեր պիտի երեւայ մեր ժողովուրդին դիմագիծը, մեր անցանալի մասին քանի՞ քանի հարցումներ իրենց պատասխանը պիտի գտնեն եւ ո՞վ գիտէ ինչ

աննշան եւ դունագեղ անուններ, կիսամութիւն ու կուռի ծուխի մէջէն տեսնուած անձանօթ դիմագիծեր՝ պիտի մագրելին առաջապէս ընելու բարձրաւանդակը, մարմնաւորելով, կարճ պահ մը, ազգային տոկուն առաքելութիւններ՝ որոնք կը կարծէինք, մեր թերահաւատութեան վայրկեաններուն՝ կորսնցուցած ըլլալ: Եւ վերջապէս, մեր սերունդն ալ, որ իր հայրերէն ժառանգած էր միայն յուշ, կարօտ ու երազ, անհասանելի հերոսներ ու անգերազանցելի ողբերգութիւն՝ պիտի կարենայ ինքն ալ իր կարգին իր հերոսները կանգնեցնել պատմութեան հորիզոնին ու կտակել, ներկայ եւ ապագայ պատմիչներուն՝ քիչ մը արդար խնդրաւորութիւն, մինչեւ հասնին չարհաստութեան յորձանուտը ու լողան անցնին կամ ալ տակը երթան: Ասկէ վերջ նոր, դունաւոր պատկերներ պիտի կախուին անկողններու պատերէն, նոր ու թարմ երգեր պիտի պոթվան, ով գիտէ, ժողովներու, պատյաներու ու հանդէպներու խանդավառութեան մէջ, խորհրդաւոր կենացներ պիտի ճնկուին օղիի սեղաններու շուրջ ու աչքեր պիտի խոնարան անցնեն յաճախանքէն ու մենք հաւանաբար չկ'ընդունանք ծածկել մեր նախանձը երբ նայինք այն կանխահաս երիտասարդներուն ու կարծր, մուշկ մարդոց՝ որոնք այդ գոյութեան օրերուն պատասխանատուութիւնն առին, արտակարգ արաքներով բացառիկ վաւերականութիւն մը կը պահ խիլ կեանքէն: Իրապէս, կարելի է ըսել որ վերջին մէկուկէս տարուան ընթացքին, Լիբանանի Հայերը պատմութիւն կերտեցին, առնուազն դերակատար եղան Հայոց պատմութեան բեմին վրայ:

Սակայն պատմութեան դէպքերու դրանցքը դեկամբարելը մէկ բան է այդ արարքին բարոյական պարտաւորութեանց բարձրութեան գտնուիլը՝ ուրիշ բան: Որքան մեր հիացումին ու յարգանքին արժանի են Լիբանանի Հայերը՝ նոյնքան արժան է իրենց մեր ակնկալած իմացական ու բարոյական կեցուածքին որակը: Ետ քիչ բան ճիշդ է աշխարհի երեսին, զգացումներու եւ հաւատքի ծիրէն դուրս: Այսպէս է որ, ապագայ արի պատմարանը միայն իրաւունք ունի ճշգրտութիւն «դրական չէզոքութիւն» կոչուած քաղաքականութիւնը զոր որդեգրեցինք քաղաքային եղբայրասպան պատերազմին մէջ լաւագոյն էր Լիբանանի ու յատկապէս Հայութեան համար, սեպելով պահ

մը որ ան ազատորէն տրուած որոշում մըն էր: Հաւանաբար շատ տարիներ սպասենք մինչեւ որ պատասխան մը առնենք այդ հարցումին: Ու դեռ կայ միւս հարցը — Լիբանանէն արտագաղթը: Կասկած չի վերցնել թէ Հայութեան շահը կը պահանջէ որ Միջին Արեւելքի մեր համայնքը կարելի եղածին չափ բազմա՝ մարդ ու համախումբ ապրի: Տրամաբանական է որ որքան խիտ ըլլան մեր շարքերը, որքան կողմակերպուած ու սահմանաճեղձ ըլլան մեր պատմական հողերուն՝ այնքան աւելի յոյս ու առիթ կայ որ հայկական ինքնատիպ կեանք ու արդիական մշակոյթ ծաղկին: Բայց արդեօք ե՞րբ հայ ժողովուրդը ու Հայոց պատմութիւնը տրամաբանական օրէնքներով շարժեր են ու, ինչպէս Սիւրբէլեան, Սարգսեան ու Չարեան կ'ըսեն՝ Հայերը դիմացած են որովհետեւ կոտորածն պատմութեան բոլոր օրէնքները: Հասանաբար մեր պատմութիւնը ունի իր թաքուն, էպաթրիք օրէնքը զոր չենք զբնակրել մեր պատմութիւնը միայն արուեստագէտները կրնան հասկնալ եւ գրել — հաւանաբար իրաւունք ունէր: Ամէն պարագայի մէջ, մինչեւ զալը այդ բացառիկ իմացականութեան ստիպուած ենք գոհանալ մեր ունեցած — չունեցած խմբագրիչներով, հեռուորներով, գործիչներով ու պատմարաններով:

Եւ վերջապէս, Լիբանանի ու Լիբանահայութեան օգնութեան հասնելու հարցը: Հարկ կա՞յ անդամ մը եւս բացայայտը, ստիպողականը չեւտելու: Ամէն Հայ՝ իր ձեռով, եւ ոչ միայն զգացական զրդու՝ մով՝ այդ դատումով, գիտնալով որ զօրուոր հայ զաղուծի ու մշակոյթ Լիբանանի մէջ նպաստ է ամբողջ Միջին Արեւելքի Հայութեան, Հայաստանէն մինչեւ Պոլիս ու Երուսաղէմ, եւ թէ առողջ, կենսունակ ի վերջոյ ազատագրուած Հայութիւն մը՝ քաղաքակրթական ազգակի է մարդկութեան համար, ուրիշ շատ մը այլ ազգերու կարգին: Օգնել ոչ թէ որպէս գոյութիւն մը որովհետեւ այլ պարագայէն մարդկային սիրոյ արարք մը բայց եւ նաեւ հակապոլիսիտիկ մեր դատման, պատրանքաբանութեան մտադրող դատման մէջ ազգայնորութիւնն ալ իր սահմանը ունի, սէրն ալ կը նաւարկի բանականութեան խարակներուն վրայ ու կը հասնի վայրկեան մը երբ Ամերիկահայը կամ Ֆրանսահայը հարց կուտայ թէ ինչո՞ւ իրեն օժանդակութեան կը դիմուի երբ նիւթական կարիք մը կայ՝ եւ սակայն իր կարծիքը չի հարցուի երբ վերջնորէն օրը մտնումը կը ստուին: Արդարեւ, ըստ Ազգակի Սեպեմբերի 30 խմբագրականին, արտասպառած Հայրեմիթի Սեպեմբերի 30 թիւին մէջ Լիբանանի վերաջինութեան փողը հնչած է արդէն: Ազգակ կը գրէ. — «Վերադարձի ժամը կը հնչէ: Լիբանան աստիճանաբար կը վերագտնէ ինքզինքը: Լիբանանցի կը սխալի քաղաքացիական պատերազմի մա-

հաջունէն եւ կը լծուի հայրենիքի վերաջինութեան դժուարին երթին: Թէեւ համաբազայն լայն վերջապէս կեանքը կը վերադառնայ մայրիներու երկրին»: Ետ յետագրելի, երջանկացող լուր է ստիպական հոեոտորութեան ու մեր հայկական աւանդական միջոցովից չէ վարակուած: Ու նոյնիսկ եթէ լուրին կէսը միայն ճշմարտութեան կը համապատասխանէ՝ արդեօք աւելի լաւ չէ՞ ըլլար որ Ազգակի խմբագրականը Լիբանանի վերաջինութեան հարցը համայն Հայութեան դիմին յանձնէր, համահայկական նկարագիր տար դադարելի ճակատագրին՝ երբ դեռ երեք ամիս առաջ համահայկական օրնութեան կը գրէինք: Բոլոր իրաւունքները եւ ո՞չ մէկ պարտաւորութիւն: Համեստութիւնը որեւէ տեսն ոչ ոքի փնասած է, ընդհակառակն իմաստութեան ու հասունութեան փաստ է, շրջելու համար մեծութեան: Հաւանաբար ալ պէտք կայ այդ փաստին, քիչ մը ամէն կողմ: Օրինակի համար, հայկականամբարն ուսում յղացել շուրջ հիւսուած անվերջանալի, տափակ սարմոսները: Եթէ կայ հայկական ինքնութիւն մը ստիպական ոչ ոքի մենաշնորհն է, ո՞չ Հայաստանի, ոչ ալ Լիբանանի: Եւ որքան շուտ հասկնան այս պարզ իրողութիւնը անոնք որոնք արկածով Հայաստան ծննդ են ու կը տարուեն մտածելի թէ ստիպական իրենց մասնաւոր վաւերականութիւնն էր իրաւոյն զոր չունի Ֆիլատելիոյ մէջ ծնած անվիպաս ամերիկացի հայ երիտասարդը կամ անոնք որոնք Պէյրութ ծնած ըլլալով հայերէն մը գիտեն, Հայութեան ներկայի ու ապագայի մասին սրտցաւ կը խօսակցին Պէյրութի ծովեզերեայ սրճարանները, օղին կը ճնկեն Հայաստանեան երգեր կ'ըսեն ու կը տխրին... այնքան շուտ Հայութիւնը կը թօթափէ 19րդ դարու խանձարուրը ու կը մտնենք մեր դարուն մէջ: Անշուշտ Հայաստանի ու Լիբանանի հայկական իրականութիւնը շատ աւելի բարդ ու իմաստալից է քան սա քանի մը հպումները: Սակայն տեղէ մը բռնելու ու քակել սխալու է սա մեր ազգային թիւնուկը: Մանաւանդ որոշ արմատացած, տղուկի պէս մեր մտածումին փակած նախապաշարումներ, զղացական ուսուցումներ ու ճշմարտի չորցած կեղեկի պէս բովանդակութեան պարզուած անհոգութիւններ անհրաժեշտ է որ քանդուին կոխկառուին որպէսզի նորոգուի, արդիականացի Հայութիւնը: Նախ մահ՛ յետոյ ծնունդը, չկայ կեանք ու յարուսթիւն՝ առանց խաչելութեան, սրտի խորխորատներուն՝ ինչպէս եւ մտքի թարձունքներուն վրայ:

Վ.Ա.Հ. ԾՅԱԿԱՆ
(Շար.)
Ֆիլատելիոյ,
1976 Նոյեմբեր 1

ԲԱՆՉՊԱՐՆԵՐ

ՎԻՊԱՍԿ
ՀԱՅ ԾԻՆԱԿԱՆՆԵՐԻ ԿԵԱՆՔԻՑ

Բաղձնի բանտը գտնուում էր Կարմրա-կից վերեւ մի բարձր քարաժայռի վրայ: Ետներէն էին տանջուել այդ բանտում: Ինձ էլ բախտը պատահի հասակից նետեց այնտեղ: Ոստիկանը, ծոծրակիս մի հարուած ապրով, ինձ հրեց բանտի միջանցքը, ուր մի գիբուկ տղամարդ, իմ աւուրը մտուրի հաշուեմատեանի մէջ նրանցելով՝ նոյն ոստիկանի հակողու-թեամբ իջեցրեց բանտի նկուղը: Այդտեղ նստած էր դահապաշտ Ռասիմ էֆենդին:

Մէջ չափուլ եւ Ռասիմ էֆենդի: Մուշ քաղաքում եւ Բաղձնու չկար մէկը, որ այս հրէաների անունները լսած չլինէր: Առաջինը Մշոյ բանտի դահապաշտն էր, իսկ երկրորդը՝ Բաղձնի: Այս երկուսը իրենց ճարպիկ գործակալները միջոցով հայ, քուրդ եւ ասորի գործիչներին որսալով, բերում, լցնում էին բանտերը: Ոսկրտ, մագրտ թեւերով եւ առնե-տանման դէմքով մի պաշտօնեայ էր Ռասիմ էֆենդին: Լսել էի, որ սա երբեմն, առանց դատ ու դատաստանի, կալանաւորի ձեռքը բահ ու բրիչ տալով, ստիպում էր իր սեփական գերեզմանը փորել եւ ետեւից կրակելով՝ նետում էր այդ փոսի մէջ: Արարոյի տուփը ինձ մօտ էր: Եւ ես վախենում էի, որ եթէ խուզարկուեմ՝ իմ փոսն էլ պատասխանել կը տայ: Ռասիմը ձեռքը տարաւ իմ ծոցը եւ ծխատուփը հանելով, շարխնդութեամբ նայեց ինձ. — Պայպիս ծխատուփն է, — ասացի: Նա տուփը ուշադիր դնեց եւ տեսնելով, որ մի առանձին արժէքաւոր իր չէ, ետ տուեց, ասելով. — Պահիր պայպիկ տուփը: Իսկ հիմա, դեպիւր օղլի գեպիւր, պատասխան տուր ինձ, թէ դու առաւօտ վաղ ի՞նչ

զորձ ունէիր Կարմրակ վանքի գերեզմանի վրայ: Դու գիտես, որ այնտեղ գլուխն է թաղուած մի անհաւատի, որ անհամար շարիք է գործել մեր սուլթանի տէրութեանը: Եւ լաւ իմացիր, սուլթանի թըշնամին իմ թշնամին է: Սա այն բանն է, որտեղ ձեր քարոզիչ Միհրան էֆենդին է նստել: Նա ուրիշ անուններ էլ տուեց, որ չեմ յիշում: Եւ առանց իմ պատասխանի ըստ պատելու, ինձ բերող ոստիկանի օգնութեամբ իմ ձեռքերը ոլորելով, կապեց մէջքին եւ իմ վրիզը մի հաստ պարան անցկացնելով, օղը միացրեց առաստաղի երկաթէ ձողին: Ապա սողերիս տակից աղիւրը հեռացնելով, դիլլանը վառած՝ նստեց դէմս: Տեսնելով, որ ինքզուրեմ եմ, եւ ճիւղ արեցի ըթմամաններս կանգնելու: Այդ բանը նկատելով, նա պարանը նորից ձգեց: Իմ երեսը կարմրեց եւ լեզուս երկու թիղ զուրս ընկաւ: Ի՞նչ է, պէտք է չունչս փչելի, մօտենալով պարանը քանդեց, եւ ես ուշադրեց ընկալ յատակին: Առաւօտեան Ռասիմ էֆենդին նոյն ոստիկանին եւ մի հակիչի կանչելով՝ ասաց. — Մրան բարձրացրէք մանազկերոցի փարձապետ Պարոն Աւետիսի մօտ: Ինձ վերեւ տարան: Բանտի բոլոր խցերը եւ երկայն միջանց-

քը լցուած էին կալանուորներով: Մեծ մասը հայ գիւղացիներ էին՝ մագաղակած երեսներով: Այլ թեւի վրայ մի սրահ երեսաց, ուր երկու թուրք բանտարկանիւր չոքած աղօթում էին երեսները դէպի պատը: Միջանցքով անցնելիս բոլորը շուտ գալով՝ դարձացած նայում էին, թէ ուր են տանում ինձ այդ ատելի ոստիկանը եւ հակիչը: Միջանցքի վերջաւորութիւնում մի անանձնացած խուց կար երկաթէ սողնակով, որի առաջ մի թուրք հակիչ նստած՝ դրան անցքից նայում էր ներս: Մի ուրիշ հակիչ նրա ուսերի վրայով թեքուած՝ նոյնպիսի հետաքրքրութեամբ դիտում էր, թէ ինչ է կատարուած ներսում: Մեր ոտնաձայնն առնելով, երկուսն էլ շուտ եկան: Ոստիկանի ազդանշանով առաջին հակիչը անմիջապէս երկաթէ սողնակը քաշեց: Դուրը բացուեց: Ես ներս մտայ եւ դուրը ծանրորէն փակուեց իմ ետեւից: Դա մի նեղիկ խուց էր, փոքրիկ լուսամուտով: Պատի երկայնքով մի թախտ էր դրուած՝ կուժը կողքին եւ վրան մի դիւրը:

ՌԱԶԻԿ ԴԱՇՏԵՆՑ
(Շար. - 29)

ՊԻՐՏՃԷ ԵՒ ՌԻՍՈՒՑՈՒՄ

Այս վերջին շարժումները օրերուն ըն - մարտի 10-ին Մոսկվայի Խորհրդարանը քննեց...

Յաջողական, երկարատևում նիստե - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Մեր նպատակը կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

1977ի պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Այս պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Այս պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Այս պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Այս պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Այս պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

ՇՈՒՇԱՆ ՄԻԼՏՈՆԵԱՆԻ ԿՐԹԱՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

Քաղաքային Ուսումնական Կենտրոնը մէջ Նոյ. 19ը երաժշտական երեկոյթներու 59րդը...

Կրթութեան պիտանքն կրթութեան պիտան - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

մով կը ներկայացուի պատկերը՝ տար - բեր աշխարհներու եւ երաժշտական տար - բեր ոճերու: Այսպէս, եթէ մէկ կողմէ...

Օրուան յայտագրին կը մասնակցէր երգչուհի Քրիստին Աւետ, որ իր երգացան - կին վրայ ունէր Շուտանէն երեք Լիտու - ներ, Կապրիէլ Ֆօրթէն երեք մեղեդիներ...

Մենք կը կ'ընկերանար Շուտան Միլտոնեան, իր զգալի դերը ունենալով երգերու յա - շող ներկայացման մէջ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Մենք կը կ'ընկերանար Շուտան Միլտոնեան, իր զգալի դերը ունենալով երգերու յա - շող ներկայացման մէջ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

Քաղաքային յայտագրի ժամագրութիւնը՝ Դեկտ. 17ին, դաշնակահար զոյգին Բաֆ - ֆի Պետրոսեանի եւ Անի Աճէմեանի հետ:

ԳԱՂՈՒԹԻ ԳԸՂՈՒԹ

Հ. Ե. Դ. Ի. ԲԱՆԱՏԱՅԻ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան Գաղութեան կազմի կեդրոնական վարչու - թեան նախաձեռնութեամբ՝ Նոյ. 13-14ին...

ՃԱՌԱՋՆԻ ԹԵՐՅՈՒՆ

ՀԱՌԱՋԱՆՔԻ ԿԱՄՈՒՐԶԸ

Բ. ՄԱՍ ԱՌԱՅ ՍԱՌԱՅԻԼԻՆ ԲԱՆԱԿԱՏԵՂԻՆ

Ժան տը Մէտիչիս ուշի ուշով մտիկը - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Ժան տը Մէտիչիս ուշի ուշով մտիկը - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

Ժան տը Մէտիչիս ուշի ուշով մտիկը - ընթացքն ընթացանքն աստիճանաբար...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

մարմանն ունի ան: Ահա Վենետիկ ատո՛ր - համար է որ պիտի ծառայուի ու պիտի...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

ըստերով ատարակութեանց: Արդէն գիտէք թէ ինչու կ'ատենք Ֆոսթերին, պատճառ - ները ըսի ձեզի, եթէ դուք անոր ընկերը...

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

Այս կոչին վրայ տասնեկու սպանիք վրանէն ներս խոսեցին:

ՄԻՇԵԼ ԶԻՎԱԳՕ

(Շար.)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այս Երկիրն իր փառքը փառաբանելու, Տնայի Սոնա փառաբանելու, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Պաղարծեան եւ զաւակը՝ Յարութիւն, Օր. Անի փառաբանելու, ինչպէս նաեւ Պէրպէրեան, Մկրտիչեան, Պաղարծեան ընտանիքները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ-հօր, ազգականին եւ խնամիկին՝

ԺԻՐԱՅԻՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆՆԻ
յանկարծական մահը, որ պատահեցաւ Նոյ. 26ին իր ընկերարանը 74 տարեկանին:

Յուզարկաւորութիւնը կը կատարուի այս Երեքշաբթի Նոյ. 30, ժամը 9ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, ուր կէ մարմինը կը փոխադրուի Փանթէնի գերեզմանատունը:

Որեւէ մահազը զրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայ իրբեւ այդ նկատել:

ՅԱՌԱՋ — Մեր ցաւակցութիւնները Տոբ. Սոնա փառաբանի եւ ողբացեալին ընտանիքին:

10, Rue Choron, 75009 Paris

ՄԱՐՍԷՅԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Սէն-Լու Կրան-Փէնի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ թաղ. կորսուողը առ ի երախտագիտութիւն մեզմէ առ յաւէտ բաժնուած նախկին առաջնորդ՝ հոգեւոր հայրերու, եկեղեցւոյ շինութեան նիւթապէս եւ բարոյապէս ծառայող բոլոր թաղական անդամներու, նուիրատուներու եւ որեւէ ձեռով եկեղեցւոյ պայծառութեան նպաստողներու եւ համայն թաղեցիներու նընջեցեալներուն համար հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարէ Կիրակի Դեկտ. 5:

Ժամերգութիւն ժամը 8:30ին, պատարագ 10ին, հոգեհանգիստ 11:30ին:

Կը պատարագէ ՇԱՀԱՆ ՔՀՆՅ. ՏԵՏԵԱՆ Կը հրաւիրուին նընջեցեալներու յիշատակը յարգողները:

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Պ. Արիստղոմ Մելրոնեան 1000 Փր. կը նուիրէ Որբերու Օգն. Մարմինն եւ 500 Փր. Լիբանահայերուն:
(Ստանալ «Յառաջ»էն):

Տէր եւ Տիկին Պաղարծեան եւ Տէր եւ Տիկին Տէր-Պողոսեան իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ թէ գրաւոր իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին

ՍՈՒՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆՆԻ
մահուան առթիւ:

Այս ախուր առթիւ Տէր եւ Տիկին Պաղարծեան եւ զաւակները (Վահրամ Միսթիք) 100 Փր. կը նուիրեն «Յառաջ»ին:

ՓՈՒԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Արտաւազը Եթէմէզեան փ. ծ. ի Տիկին Մելիմէ Սրապիանի մահուան առթիւ 100 Փր. կը նուիրեն Լիբանահայերուն (ստանալ «Յառաջ»էն) եւ 100 Փր. «Յառաջ»ին:

Տէրինէն Մանուկ Գարբիլեանի եւ Ալֆորձիլէն Յովհաննէս Մինասեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի, Պ. Դաւիթ Աւետիսեան 100 Փր. կը նուիրէ Լիբանանի աղէտեալներուն:
(Ստանալ «Յառաջ»էն)

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊՈՅՏ ՆՍԱԶԻ Սեւրանի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը, Չորեքշաբթի Դեկտ. 1, ժամը 20:30ին, քաղաքապետարանի սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Ներկայ կ'ըլլայ Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչը:

Ի ՆՊԱՍ ԼԻԲԱՆԱՀԱՅ ԱՂԷՏԵԱԼՆԵՐՈՒ

ԱԼՖՈՐՎԻԼ — Հայ Մշակոյթի Տան «Յովհ. Արեւեան» թատերախումբին «Չարըը Արթին զղա» յի երկրորդ ներկայացումը, տրուած ի նպաստ Լիբանանի Հայութեան, — զոյցացած ընդհ. հասոյթին զուտ շահը՝ 4:500 Փր. կը յանձնուի Փարիզի Կեդր. Յանձնախումբին: (Չէքը ստանալ «Յառաջ»էն):

II VOUS EN PARLE
KOMITAS
GANATCHIAN
SEVAN - KOMITAS
GARBAPRIKIAN
CHRYST - Hovhann & Zambur

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ
ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՌԻԹՈՎ,
ԳՆԵՑԷՔ ԵՒ ՆՈՒԻՐԵՑԷՔ
ՉԵՉԻ ՍԻՐԵԼԻ ԱՆՉԵՐՈՒՆ

Խիստ բժաշկանաբար պատրաստուած ՍԻՓԱՆ — ԿՈՍՏՆՍՍՏՆՆԻՆԻ ԵՐԳՉԱՆՈՒՄԻՐԻ ՎԵՐՋԻՆ զոյգ երգչապանները, ղեկավարութեամբ Կարպիս Ափրիկեանի, մէկ աւազմի մէջ
«ՎԱՐՊԵՏՆ ՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԸ»

«Le Maître et son Disciple»
stereo 33 tours. S. K. 3000 Komitas Messe
S. K. 5000 Ganatchian, œuvres
Գին՝ 110 Ֆր.

- Դիմել ՓԱՐԻՉ — Երգչախումբի անդամներուն մօտ, Երեքշաբթի իրիկունները ժամը 20էն 22, 17 Ռիւ Պիէօ, Փարիզ — Հեռ. 824-63-89
- LIBRAIRIE ORIENTALE — H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur - le - Prince PARIS 6e — Tél. : 326-88-65
- Mme PALOYAN — 9, Rue de Trévisse, PARIS 9e — Tél. : 523-24-97
- ALFORTVILLE — Ets. MICHELE,
253, Rue P. V. Couturier, 94140 Alfortville — Tél. : 899-09-66
- ARNOUVILLE — Mr. NIGOGHOSSIAN
121 Rue Henri Barbusse, 95400 Arnouville-les-Gonesse, — Tél. : 985-04-46
- LYON — EGLISE ARMENIENNE
295, Rue Boileau, 69003 LYON — Tél. : 60-47-18
- Mr. JULES MARDIROSSIAN
48, Rue du Repos, 69003 LYON — Tél. : 72-25-91
- SEVAN VOYAGES
50, Cours de la Liberté, 69003 LYON — Tél. 60-13-66
- MARSEILLE
MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
12, Rue St. Basile, 13 MARSEILLE — Tél. : 50-15-09
- VALENCE
TISSUS ANDRE SEMERDJIAN
53, Rue Mavier de Montjau, 26 VALENCE

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ ՅԻՄՆԱ. ԶԱՅՆԱՍՓԻՒՈՒԷՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓԻՒՌՔԻ
ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ
նախաձեռնութեամբ, Ֆրանս — Միւլիքի վրայ (մատիւլախոն տը Փրէֆանս) հայկ. երաժշտական երկու յայտագիր կը ձայնափոռուի Նոյ. 30, Երեքշաբթի գիշեր ժամը 1ին (կամ Չորեքշաբթի առտուն մէկէին) — Հայկ. աւանդական եւ ժողովրդական երաժշտութիւնը եւ Հինգշաբթի, Դեկտ. 2, կէս գիշերին էջմիածնայ երգչախումբը, Ս. միւսնի օրհնութեան առթիւ:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris
Commission Paritaire : N° 55935

Հ. Յ. Դ.

ՊԱՆԵՆՕ — ՔԱՇԱՆ — Հ. Յ. Դ. Արծիւ խումբի ժողովը այս Հինգշաբթի, Դեկտ. 2, ժամը 20:30ին, նոր հաւաքատեղին:

ԿՐԸՆՈՊԼԸ — Հ. Յ. Դ. Եօթնըրայրեան ենթակամիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 3, երեկոյեան ժամը 8:30ին դըպրոցին սրահը: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՍԷՆ ՇԱՄՈՆ — ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ Հ. Յ. Դ. Անտոն-Վարուժան կոմիտէներու ժողովը Հինգշաբթի Դեկտ. 2 ժամը 21ին սովորական հաւաքատեղին (Սէն Շամոն): Կարեւոր օրակարգ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԵՐԵԿՈՅԹ
Ի Ս Ի Ի Ն Ո Ր Ս Ե Ր Ո Ւ Ն Դ Ի Կ Ո Ղ Մ Է
ՈՒՐԲԱԹ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 20.30ԻՆ
Կը խօսի ՓՐՈՑ. Ֆ. ՅԷՏԻ
Կը մասնակցին — Անի երգչախումբը, Նայիրի պարախումբը, Իսիկ Նոր Սերունդի թատերախումբը որ կը ներկայացնէ —
Նշան Պէշիկպաշեանի ՀԻՒԱՆԳԻՏԵԱԸ

Soirée Culturelle Arménienne
ORGANISÉE PAR LE NOR SEROUND D'ISSY
VENDREDI 3 DECEMBRE 1976 A 20 HEURES 30
THÉÂTRE MUNICIPAL D'ISSY - LES - MOULINEAUX
25, AV. VICTOR-CRESSON Mo MAIRIE D'ISSY

Restaurant LA CAPPADOCE
3, rue Marivaux (derrière l'Opéra-Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-83-65

ouverte midi et soir
avec son mini-spectacle
FERDI & NORAYR
Ամէն օր՝ ահօնէր
ԵՐԵԿՇԱԲԹԻ — մանքի, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ լսի-մախուհ,
ՈՒՐԲԱԹ — Սու-պիօրէկ
Il est nécessaire de réserver sa table pour le dîner.
Fermé le Lundi

OPTIMA Tours
vous propose un voyage en ARMÉNIE
pour votre Fin d'Année
PREPAREZ VOTRE REVEILLON EN ARMENIE
Départ le 22 Décembre 1976
Retour le 3 Janvier 1977
Logement en première classe — pension complète
Excursions quotidiennes
Nous consulter :
Sonia Coumryantz
6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet
Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67
Organisation technique : licence A 300